

ILMARINEN

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2024

Ilmarinen • Porkkalankatu 1, Helsinki • FI-00018 ILMARINEN • Porkalagatan 1, Helsingfors
Puh / Tfn / Tel +358 10 284 11 • www.ilmarinen.fi • Y-tunnus 0107638-1

Sisällys

Toimintakertomus	3	9. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä	112	Tunnusluvut	147
Kestävyysraportti	19	10. Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä	113	24. Tiivistelmä tunnusluvuista	147
Tilinpäätös	98	11. Sijoitukset muissa yrityksissä	115	25. Tulosanalyysi	147
Tuloslaskelma	99	12. Lainasaamiset	136	26. Vakavaraisuus	148
Tase	100	13. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset, emoyhtiö	137	27. Sijoitusjakauma käyvin arvoin	149
Rahoituslaskelma	101	13. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset, konserni	137	28. Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle	150
Liitetiedot	102	14. Muut saamiset	138	29. Hoitokustannustulos	151
Laatimisperiaatteet	102	15. Muut siirtosaamiset	138	30. Työkyvyttömyysriskin hallinta	151
1. Vakuutusmaksutulo	107	16. Oma pääoma	138	31. Vakuutusliikkeen tulos	151
2. Maksetut korvaukset	107	17. Vakuutustekninen vastuovelka	139	Riskienhallinta	152
3. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely	108	18. Muut velat	139	Hallituksen ehdotus voiton käytöstä	161
4. Tuloslaskelman erä liikekulut	109	19. Siirtovelat	139	Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset	161
Kokonaisliikekulut toiminnoittain	109	20. Vakuudet ja vastuusitoumukset	140	Tilinpäätösmerkintä	161
5. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot	109	21. Emoyhtiön lähipiiri	143	Tilintarkastuskertomus	162
6. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö	110	22. Vakavaraisuuspääoma	143	Kestävyysraportin varmennuskertomus	166
6. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni	110	23. Konsernitilinpäätöksen yhdistellyt tytäryritykset ja osakkuusyhteisöt	144		
7. Johdannaiset ja lyhyeksi myynnit	111				
8. Kiinteistösijoitukset	111				

Toimintakertomus

Ilmarisen vuosi lyhyesti

Ilmarisen sijoitustuotto oli 8,6 prosenttia eli 5,0 miljardia euroa. Kustannustehokkuus parani edelleen vakuutusmaksutulon kasvassa 2 prosenttia ja hoitokulujen laskiessa 2 prosenttia. Asiakkaamme hyötyvät suoraan tehokkuutemme parantumisesta.

Vuoden 2025 alusta Ilmarisen työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosa alenee keskimäärin 10 prosentilla.

Maailmantalouden kasvu oli vuoden aikana hidasta, mutta vakaata. Inflaation hidastuminen on jatkunut globaalisti, ja keskuspankit aloittivat ohjauksorkojen laskun. Pääomamarkkinoiden kehitys oli valtaosin positiivista.

Ilmarisen sijoitustuotto oli 8,6 (5,8) prosenttia eli 5,0 miljardia euroa (3,3). Tuottoa kasvattivat erityisesti osakesijoitukset 14,1 (10,1) prosentin tuotolla. Vakavaraisuuspääoma vahvistui 13,9 (12,2) miljardiin euroon ja vakavaraisuusaste 127,5 (125,4) prosenttiin. Sijoitusten pitkän aikavälin tuotto vuodesta 1997 alkaen on 5,8 prosenttia, mikä vastaa 3,9 prosentin reaaliuottoa.

Vakuutusmaksutulo nousi 2,0 prosenttia 7,0 (6,8) miljardiin euroon. Kasvun taustalla on Ilmarisen asiakkaiden TyEL-palkkasumman 1,9 prosentin kasvu ja YEL-työtulon 4,4 prosentin kasvu.

Maksutulon kasvuun vaikuttivat myös positiivinen nettoasiakashankinta ja nettosiirtoliike. Nettoasiakashankinta sisältää TyEL- ja YEL-vakuutusten uusmyynnin ja nettosiirrot. Maksutulolla mitattuna nettoasiakashankinta oli 179 (225) miljoonaa euroa. Siirtoliikkeessä yhtiön maksutulo kasvoi nettomääräisesti 77 (70) miljoonalla eurolla. Asiakaspysyvyys oli hyvällä tasolla 96,7 (96,5) prosentissa. Ilmarinen maksoi eläkkeitä

7,6 (7,2) miljardia euroa eli 680 miljoonaa euroa enemmän kuin vakuutusmaksutuloa kertyi.

Sähköisten palveluiden käyttö lisääntyi. Työeläkeotetta katsottiin verkkopalvelussa 763 000 kertaa, mikä on 25 prosenttia enemmän kuin edellisvuonna. Vuonna 2023 avattiin mahdollisuus siirtyä OP:n mobiilipankin kautta Ilmarisen verkkopalveluun katsomaan tietoa omasta karttuneesta eläkkeestä sekä arvio tulevasta eläkkeen määrästä. OP-mobiilipankin kautta tavoitetaan erityisesti nuoria asiakkaita ja saadaan heidät kiinnostumaan omasta eläketurvastaan.

Olimme tehokkain työeläkeyhtiö vuonna 2023; kulumme vakuutettuja ja eläkkeensaajia kohden olivat alan pienimmät. Vuonna 2024 operatiiviseen toimintaan käytetyt hoitokulut laskivat inflaatiosta huolimatta edelleen 1,8 prosentilla 92,2 (93,9) miljoonaa euroon ollen 0,33 (0,34) prosenttia TyEL-palkkasummasta ja YEL-työtulosta. Työeläkevakuutusmaksuun sisältyvä hoitokustannusosa muuttui vuoden 2023 alusta työeläkeyhtiökohtaiseksi, ja asiakkaamme hyötyvät kustannustehokkuudestamme suoraan matalampina vakuutusmaksuina. Parantuneen tehokkuuden seurauksena Ilmarisen työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosa laskee keskimäärin 10 prosenttia vuoden 2025 alussa. Vuoden

Avainlukuja 2024

Vakuutusmaksutulo

6,96 (6,82)
mrd. €

7,64 (7,17)
mrd. €

Maksetut eläkkeet

Hoitokulut

92 (94)
milj. €

0,33 (0,34)
%

Hoitokulut %
palkkasummasta^{*)}

Sijoitustuotto

8,6 (5,8)
%

63,3 (58,9)
mrd. €

Sijoitusvarallisuus

Vakavaraisuusaste

127,5 (125,4)
%

13,9 (12,2)
mrd. €

Vakavaraisuuspääoma

^{*)} Palkkasumma on TyEL-palkkasumman sekä YEL-työtulon yhteismäärä

2018 alussa toteutetusta Ilmarisen ja Eteran fuusiosta lähtien Ilmarisen kustannustehokkuus on parantunut merkittävästi, kun hoitokulut ovat laskeneet 51 miljoonaa euroa eli 36 prosenttia maksutulon kasvaessa samaan aikaan 1,9 miljardia euroa eli 36 prosenttia.

Vuoden 2024 kestävyystiedot raportoimme European Sustainability Reporting Standard (ESRS) -standardien mukaisessa kestävyysraportissa toimintakertomuksen osana. Ilmarisen strategian ytimessä on sijoittaa tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti, olla yksi Suomen parhaista työpaikoista, tehdä eläketurvaa tunnetuksi henkilöasiakkaille sekä hoitaa hallinto hyvin. Tavoittemme on myös hallita sijoitustemme ilmastoriskiä. Olemme saavuttaneet merkittävän osan asettamistamme ilmastotavoitteista etuajassa. Suorien listattujen osakesijoitusten hiili-intensiteetti on laskenut 62 prosenttia ja suorien listattujen yritysten joukkovelkakirjalainasijoitusten hiili-intensiteetti 51 prosenttia vuoden 2020 vertailuarvosta (tavoite 50 prosentin lasku vuoteen 2030 mennessä). Myös sijoitukset ilmastoratkaisuihin ovat lisääntyneet 50 prosenttia suorassa listatussa osakesalkussa ja 157 prosenttia suorassa yritysten joukkovelkakirjalainasalkussa vuoden 2020 tasoon verrattuna (tavoite 50 prosentin kasvu vuoteen 2025 mennessä). Tavoitteenamme on päivittää ilmastotiekarttamme vuonna 2025.

Työeläkejärjestelmän kehitys

Suomalaisten keskieläke nousi 1 977 euroon vuonna 2023, kun se edellisenä vuonna oli 1 845 euroa Eläketurvakeskuksen ja Kelan tilastojen mukaan. Miesten keskieläke oli 2 216 euroa ja naisten 1 779 euroa kuukaudessa. Kokonaisuudessaan noin 1,6 miljoonasta eläkkeensajaista yli 60 prosenttia sai alle 2 000 euron kuukausieläkettä ja noin kaksi prosenttia sai yli 5 000 euron kuukausieläkettä.

Työkyvyttömyyseläkkeiden rahoituksen maksuluokkamalli uudistui vuoden 2024 alussa. Muutos tulee voimaan vaiheittain ja täysimääräisesti vuonna 2029. Muutoksilla pyritään parantamaan muun muassa ikääntyvien ja vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistymistä. Uudistus kannustaa työnantajia ennakoimaan työkykyriskejä ja pitämään entistä parempaa huolta henkilöstönsä työkyvystä. Uudistuksen tuleviin vaiheisiin valmistauduttiin vuonna 2024 monin tavoin, ja käytännössä ensimmäiset vaikutukset vakuutusmaksuun toteutuvat vuonna 2025.

Vuonna 2023 aloitetut uuden lain mukaiset yrittäjien työtulojen tasojen tarkistukset jatkuvat. Yrittäjien työtulot tarkistetaan kolmen vuoden välein, jollei työtuloon ole tehty olennaista tarkistusta viimeisen kolmen kalenterivuoden aikana. Vuonna 2024 tarkistus koski yrittäjiä, joiden työtulo on alle 25 000 euroa vuodessa. Vuonna 2025 tarkistukset kohdistuvat yrittäjiin, joiden

työtulo on yli 25 000 euroa vuodessa tai joilla on pienemmät työtulot, joita ei ole tarkistettu kolmeen vuoteen. Työeläkevakuuttaja voi nostaa työtuloa tarkistuksessa enintään 4 000 eurolla, jotta yrittäjän kuukausittaisen vakuutusmaksun korotus pysyy kohtuullisena. Tämä tarkoittaa korkeintaan 85 euron nousua YEL-kuukausimaksuun. Työtulo voi jäädä myös ennalleen tai laskea. Muutoksen tavoitteena on parantaa yrittäjien eläke- ja sosiaaliturvaa sekä tukea yrittäjän eläkelain toimeenpanoa. Sosiaali- ja terveysministeriö asetti joulukuussa 2024 selvityshankkeen yrittäjien eläkejärjestelmän kehitystarpeiden kartoittamiselle.

Keskeiset työmarkkinajärjestöt saivat hallitukselta toimeksiannon valmistella ehdotuksen eläkeuudistuksesta hallitusohjelman mukaisesti tammikuun 2025 loppuun mennessä. Tavoitteena oli valmistella muutokset työeläkelainsäädäntöön, jotta eläkejärjestelmän rahoituksellinen kestävyys voidaan varmistaa ja etuustaso turvata. Muutoksia tarvitaan huoltosuhteen heikkenemiseen sekä talouden kehitykseen, eläkevarojen sijoitustuottoihin ja tulevaan maksukehitykseen liittyvän epävarmuuden takia.

Suomen eläkejärjestelmä sijoittui seitsemänneksi kansainvälisessä Mercer CFA Institute Global Pension Index -vertailussa 2024. Mukana vertailussa oli 48 maata. Suomi sai jo yhdennehtoista kerran peräkkäin parhaat arvot

eläkejärjestelmän hallinnon luotettavuudesta ja läpinäkyvyydestä.

Suomalaisten luottamus eläkejärjestelmään on säilynyt korkealla tasolla. Eläketurvakeskuksen kesäkuussa 2024 julkaiseman Eläkebarometrin mukaan 70 prosenttia vastaajista luottaa eläkejärjestelmään ja kaksi kolmesta on sitä mieltä, että eläkevaroja hoidetaan luotettavasti. Luottamus on pysynyt samalla tasolla kuin vuoden takaisessa vastaavassa kyselytutkimuksessa.

Hintojen ja palkkojen nousu on tasoittunut edellisistä vuosista. Työeläkeindeksi nousi 1,3 prosenttia ja palkkakerroin noin 2,2 prosenttia vuoden 2025 alussa. Työeläkeindeksillä korotetaan maksussa olevia eläkkeitä ja palkkakertomella korotetaan eläkkeelle siirtyvien henkilöiden työuran aikaiset ansiot eläkkeen alkamisvuoden tasolle.

Taloudellinen toimintaympäristö ja sijoitusmarkkinat

Maailmantalouden kasvuvauhti oli vuoden 2024 aikana hieman yli kolme prosenttia. Kasvun ennakoidaan pysyvän samalla tasolla parin seuraavan vuoden aikana. Kasvu on hitaampaa verrattuna pandemiaa edeltävään aikaan. Kehittyneissä maissa kasvun ajurina oli Yhdysvaltain talous. Euroopassa energiakustannusten nousu heikentää teollisuuden kannattavuutta ja

tuottavuuskasvu on edelleen jäänyt Yhdysvalloista. Kehittyvillä markkinoilla talouskasvu oli voimakkainta Intiassa, Kiinan talouden kasvuvauhti on hidastunut. Suomen talous oli edelleen taantumassa 2024.

Inflaation hidastuminen kohti keskuspankkien tavoitetasoja jatkui globaalisti tarjontakapeikkojen helpottaessa, energian hintojen nousun tasoittuessa ja talouden kasvua rajoittavan rahapolitiikan seurauksena. Kuluttajahintojen vuosimuutos oli joulukuussa euroalueella 2,4 prosenttia ja ruoan ja energian vaikutuksista puhdistettu pohjainflaatio 2,7 prosenttia. Yhdysvalloissa inflaation palautuminen kohti keskuspankin tavoitetasoa on ollut hitaampaa; kuluttajahintojen vuosimuutos oli joulukuussa 2,9 prosenttia ja pohjainflaatio 3,2 prosenttia. Hyödykeinflaatio laski ripeästi, mutta palveluinflaation lasku oli hitaampaa. Inflaation hidastuminen mahdollisti keskuspankkien ohjauskorkojen laskun aloittamisen kohti neutraalia tasoa. Odotuksia nopeampi talouskasvu ja inflaation hidastuminen ovat pienentäneet taantumien riskiä.

Poliittinen epävarmuus on ollut korostetusti esillä vuoden aikana. Euroopassa sekä Saksassa että Ranskassa valtaa pitävä hallituskoalitio hajosi. Yhdysvalloissa ensin presidentinvaaleihin ja sittemmin uuden hallinnon politiikkaan liittyvä epävarmuus heiluttelivat markkinoita. Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa ja geopoliittiset

jännitteet Lähi-idässä varjostavat edelleen kasvu- ja inflaationäkymiä ja lisäävät yleistä epävarmuutta.

Yhdysvaltojen keskuspankki Federal Reserve (Fed) aloitti ohjauskorkojen laskun kohti neutraalia korkotasoa syyskuun kokouksessaan ja laski ohjauskorkoa loppuvuoden aikana kaikkiaan yhdellä prosenttiyksiköllä. Yhdysvaltain talouden ennustetaan kasvavan 2,7 prosenttia vuonna 2025. Euroalueella inflaatio vakautui suunnilleen odotusten mukaisesti. Tämä mahdollisti Euroopan keskuspankille (EKP) ohjauskoron alentamisen kesäkuusta alkaen yhdellä prosenttiyksiköllä. EKP:n talletuskorko vuoden lopussa oli 3 prosenttia. Euroalueella energiashokin vaimeneminen ja inflaation lasku tukevat reaalityöjen kasvua, ja vuodelle 2025 IMF ennustaa 1 prosentin reaalia talouskasvua.

Kiinan talouskasvu oli odotettua vaimeampaa, mikä nosti odotuksia kasvua tukevan raha- ja finanssipolitiikan suhteen. Vuoden aikana julkaistiin taloutta ja rahoitusolosuhteita tukevia toimia, joiden mittakaava jäi kuitenkin maltillisiksi. Kiinan talouden rakenteelliset ongelmat ovat mittavia, erityisesti kiinteistösektorilla, joten elvytyksen pidemmän ajan vaikutuksia on vielä ennen aikaista arvioida. Kiinan talouskasvu näyttää olevan edelleen laskevalla trendillä.

Suomen Pankin mukaan Suomen talous on taantumassa ja bruttokansantuote supistui 0,5

prosenttia vuonna 2024. Elpyminen on hidasta, mutta takaisin kasvu-uralle päästään ennusteiden mukaan vuonna 2025. Erityisen heikossa tilanteessa on rakennussektori, jonka aktiviteettia kuvaavat uusien rakennusten aloitukset ja uudet rakennusluvut ovat finanssikriisiä heikommilla tasoilla. Vienti ulkomaille supistui muun muassa Suomelle tärkeän vientimaan Saksan heikon talouskehityksen seurauksena. Inflaatio on hidastunut nopeasti, ja Suomessa yleisesti käytössä olevat lyhyet viitekorot ovat laskeneet viime vuoden korkeimmilta tasoiltaan. Taloussuhdanteen ennustetun kasvun ajureina ovatkin kuluttajien parantuva ostovoima reaaliansioiden kasvaessa ja luottamuksen asteittainen palautuminen.

Osakemarkkinat kehittivät tasaisesti lukuun ottamatta heinä-elokuun vaihdetta, jolloin taantumapelot ja Japanin keskuspankin rahapolitiikan kiristäminen toivat merkittävää, mutta väliaikaiseksi jäänyttä, heiluntaa osakekursseihin. Osakemarkkinoiden tuotot olivat vuoden lopussa maailmanlaajuisesti pääsääntöisesti positiivisia. Tuottojen välillä oli kuitenkin suuria alueellisia ja sektorikohtaisia eroja. Yhdysvaltain osakemarkkinat (S&P 500 -indeksi) tuottivat tammi-joulukuussa 25 prosenttia. Positiivinen kehitys painotui teknologiasektorille. Teknologiayritysten tuoloskehitys on ollut vahvaa, mikä edelleen vahvisti optimismia tekoälyn ympärillä. Euroopassa, missä Ranskan ennen aikaiset parlamenttivaalit

kesällä ja Saksan hallituskoalition hajoaminen syksyllä heiluttelivat osakekursseja, STOXX 600 -indeksin tammi-joulukuun tuotto oli 8,8 prosenttia. Helsingin pörssin tuotto jäi päämarkkinoista ja tuotti tammi-joulukuussa -0,1 prosenttia. Suomen osakemarkkinan heikomman tuoton taustalla oli vaisu tuloskehitys.

Markkinat hinnoittelevat EKP:n ja Fedin jatkuvan ohjauskorkojen laskua vuoden 2025 aikana. Euroopassa ohjauskoron odotetaan asettuvan hieman alle kahden prosentin tasolle kesään 2025 mennessä. USA:ssa keskuspankin hinnoitellaan jatkavan koronlaskuja maltillisemmin, mutta kuitenkin jatkavan koronlaskujen linjalla.

Lyhyiden ohjauskorkojen laskusta huolimatta pitkien valtionlainojen korot nousivat maltillisesti vuoden aikana. Korkojen tuottokäyrä on siis jyrkentyntä. Saksan valtion 10 vuoden korko oli joulukuun lopussa noin 2,35 prosenttia. Nousua vuoden alusta oli noin 0,35 prosenttiyksikköä. Euroalueella Ranskan ja Saksan 10 vuoden korkoero leveni 80 korkopisteeseen eli korkeimmilleen sitten viime vuosikymmenen eurokriisin tasojen. Syynä tähän olivat Ranskan ennen aikaisen vaalien nostamat poliittiset riskit. Yhdysvaltain 10 vuoden korko oli joulukuun lopussa 4,6 prosenttia eli 0,7 prosenttiyksikköä korkeammalla tasolla kuin vuoden alussa.

Sijoittajakysyntä yritysten liikkeelle laskemille luottoriskillisille arvopapereille pysyi vahvana

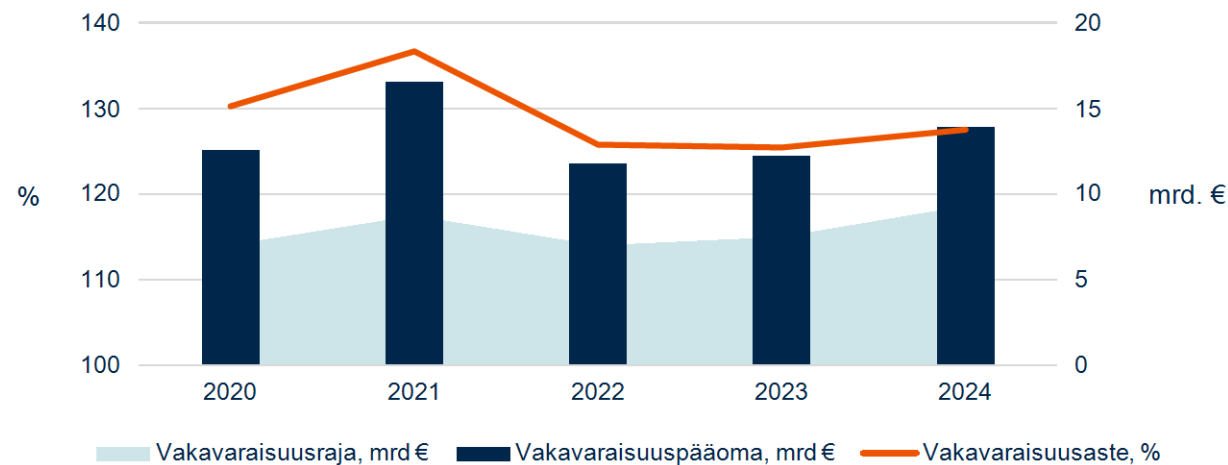
läpi vuoden. Yrityslainojen tarjoama luottoriski-premio pysyi koko vuoden vakaana ja historiallisesti matalalla tasolla. Koronakriisin aikana otettujen matalakorkoisten lainojen erääntyessä yritysten rahoituskustannukset nousevat, kun lainoja rahoitetaan uudelleen. Toistaiseksi uudelleenrahoitukseen ja ylivelkaantumiseen liittyvät ongelmat ovat säilyneet yritys- ja sektorikohtaisina painottuen kiinteistösektorille.

Euro heikentyi suhteessa Yhdysvaltain dollariin noin 7 prosenttia vuoden aikana. Valuuttaparin vaihteluväli pysyi vuoden mittaan maltillisena 1,03–1,12. Erot rahapolitiikkaodotuksissa olivat keskeinen ajuri valuuttaliikkeille.

Ilmarisen tulos ja vakavaraisuus

Ilmarisen kokonaistulos käyvin arvoin vuodelta 2024 oli 1 804,3 (579,0) miljoonaa euroa. Tulos muodostuu sijoitustoiminnan tuloksesta, vakuutusliikkeen tuloksesta ja hoitokustannustuloksesta. Yhtiön sijoitusten tuotto käyvin arvoin oli 8,6 (5,8) prosenttia eli 5 043,9 (3 271,7) miljoonaa euroa. Käyvin arvoin laskettu sijoitustoiminnan tulos oli 1 796,6 (527,4) miljoonaa euroa, kun vastuovelalle hyvitetiin korkoa 1 832,5 (1 764,3) miljoonaa euroa ja osaketuottosidonnainen tuottovaade oli 1 414,9 (980,0) miljoonaa euroa.

Vakavaraisuusraja, vakavaraisuusaste ja vakavaraisuuspääoma

Yhtiön omalla vastuulla olevan vakuutusliikkeen tulos oli 5,6 (37,9) miljoonaa euroa. Vakuutusliikkeen tulos on vakuutusmaksussa perittyjen, vakuutusriskin kattamiseen tarkoitettujen maksujen ja korvausten erotus. Tuloksen pieneen vaikutti erityisesti TyEL-vakuutusmaksun työkyvyttömyysoosan aleneminen ja edellisvuotta alhaisempi kuolleisuus.

Hoitokustannustulos oli -0,6 (10,6) miljoonaa euroa. Hoitokustannustulos on määrä, jolla vakuutusmaksun hoitokustannusosat ja muut vastaavat tuotot ylittävät niillä katettavat liikekulut; tehokkuuden paranemisen myötä hoitokulut lasivat 92,2 (93,9) miljoonaan euroon. Hoitokustannustuotot lasivat 91,6 (104,5) miljoonaan euroon. Tämä johtuu pääosin aiempaa alemmasta maksun hoitokustannusosasta. Tehostuneen toiminnan ansiosta TyEL-vakuutusmaksun hoitokustannusosaa laskettiin 20 prosenttia vuodelle 2024.

Ilmarisen TyEL-vakuutustoiminnan hoitokustannustulos otetaan huomioon tulevien vuosien maksun hoitokustannusosissa. Vuoden 2025 alusta Ilmarisen työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosa alenee edelleen keskimäärin 10 prosentilla.

Vakavaraisuuspääoma eli yhtiön käypiin arvoihin arvostettujen varojen ja vastuiden erotus oli 13 894,6 (12 226,5) miljoonaa euroa. Vakavaraisuuspääoma on tarkoitettu vakuutus- ja

sijoitustoiminnan riskien kantamiseen. Vakavaraisuuspääoma oli tilikauden päättyessä 1,5 (1,6)-kertainen verrattuna yhtiön riskijakauman edellyttämään vakavaraisuusrajaan. Vakavaraisuusaste eli eläkevarat suhteessa vastuuvélle oli vuoden 2024 päättyessä 127,5 (125,4) prosenttia.

Asiakashyvityksiin siirretään käytettäväksi vuodelta 2024 yksi prosentti vakavaraisuuspääomasta eli 140,3 (123,5) miljoonaa euroa. Siirto on 0,5 (0,5) prosenttia vakuutetusta palkkasummasta, mikä alentaa TyEL-vakuutusmaksua vuonna 2025.

Edellä esitetyt tulosta ja vakavaraisuutta koskevat tiedot perustuvat tilinpäätöksen liitetiedoissa esitettyihin, käyvin arvoin laskettuihin tunnuslukuihin. Ne kuvaavat yhtiön taloudellisen tuloksen ja tilan paremmin kuin tuloslaskelma ja tase. Sijoitusten arvostus kirjanpidossa perustuu hankintamenuon tai sitä alempaan käypään arvoon, ja tuloslaskelmassa näytettävän voiton määrää sosiaali- ja terveysministeriön etukäteen vahvistama laskuperuste. Kirjanpidollisen kokonaistuloksen ja tuloslaskelman voiton erotus kirjataan poistoeron muutosta lukuun ottamatta vastuuvélle. Vuonna 2024 tuloslaskelman mukainen voitto oli 10,6 (10,7) miljoonaa euroa.

Taulukossa oleva siltalaskelma kuvaa tuloslaskelman tuloksen yhteyttä käypien arvojen mukaiseen kokonaistulokseen.

Vakuutuskanta ja vakuutusmaksutulo

Ilmarisen vakuutusmaksutulo nousi 2,0 prosentilla 6 956,2 (6 822,1) miljoonaan euroon. TyEL-vakuutusten vakuutusmaksuja kertyi 6 533,1 (6 417,7) miljoonaa euroa, ja TyEL-maksuun alennuksina annetut asiakashyvitykset olivat yhteensä 123,5 (175,3) miljoonaa euroa. YEL-vakuutusten maksutulo oli 423,1 (404,4) miljoonaa euroa. YEL-vakuutusten työtulosumma kasvoi 4,4 prosenttia 1 816,5 (1 740,5) miljoonaan euroon. YEL-työtulotarkistuksia tehtiin vuoden aikana yhteensä 12 129 kappaletta.

TyEL-vakuutuksia oli vuoden 2024 lopussa voimassa 51 346 (57 041), ja vakuutussopimuksen tehneiden työnantajien lisäksi 8 580 (9 311) tilapäistä työnantajaa tilitti Ilmariseen TyEL-vakuutusmaksuja. Yhtiössä vakuutettu TyEL-

palkkasumma oli 26 537,2 (26 050,4) miljoonaa euroa eli 1,9 prosenttia edellisvuotta korkeampi. TyEL-vakuutusten piirissä oli vuoden päättyessä 595 659 (602 069) vakuutettua. YEL-vakuutuksia oli vuoden lopussa 70 455 (73 283), ja YEL-vakuutusten työtulo oli yhteensä 1 816,5 (1 740,5) miljoonaa euroa.

Maksutulolla mitattuna nettoasiakashankinta oli 179 (225) miljoonaa euroa. Siirtoliikkeessä yhtiön maksutulo kasvoi nettomääräisesti 77 miljoonalla eurolla, ja asiakaspysyvyys oli 96,7 (96,5) prosenttia.

Luottotappiot saamatta jääneistä TyEL-vakuutusmaksuista olivat 17,1 (15,3) miljoonaa euroa sisältäen sekä toteutuneet luottotappiot että luottotappiovarauksen muutoksen. Luottotappioiden osuus maksutulosta oli 0,3 (0,3) prosenttia. Luottotappiot saamatta jääneistä YEL-vakuutusmaksuista olivat 3,6 (3,1) miljoonaa euroa. YEL-luottotappioista ei kuitenkaan jää tappiota yhtiölle, sillä YEL-eläkkeiden

rahoitusjärjestelmässä valtion osuus korvaa vakuutusentottajilta saamatta jäävän vakuutusmaksun, ja maksamattomat vakuutusmaksut leikkaavat yrittäjän tulevaa eläkkeen määrää.

Vakuutusmaksutaso

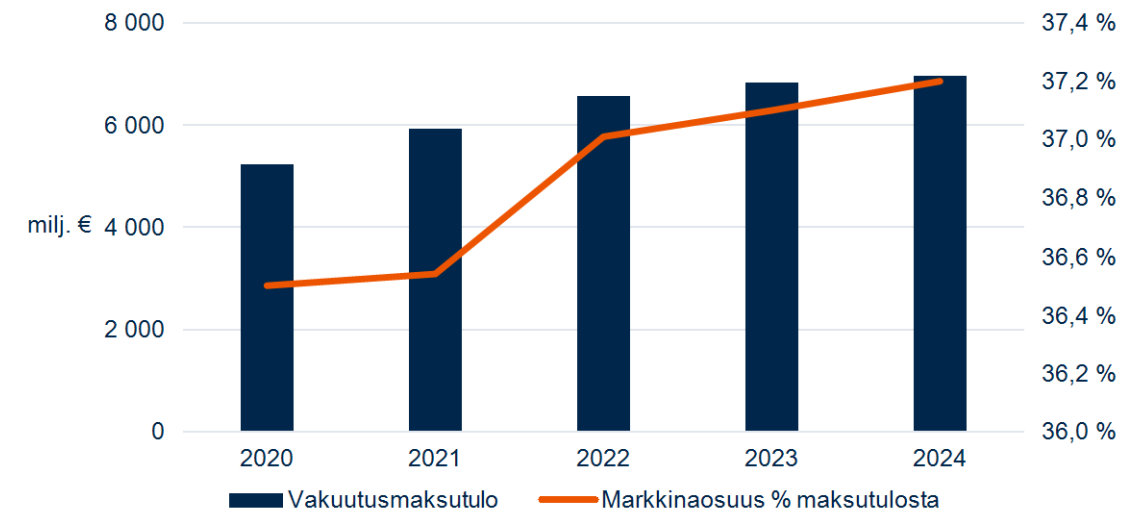
Vuoden 2024 keskimääräinen TyEL-maksu oli 24,81 (24,84) prosenttia palkoista. Vuoden 2024 maksu sisälsi vuonna 2020 voimassa olleen tilapäisen maksunalennuksen kolmannen takaisinmaksuerän 0,41 prosenttia palkoista. TyEL-

maksua alennettiin koronapandemian takia 2,6 prosenttiyksikköä touko-joulukuussa 2020. Alennus kohdistui työnantajan osuuteen maksusta. Alennuksesta aiheutunut vaje maksukertymään kuoletaan korottamalla työnantajan maksua vuosina 2022–2025 siten, että alennuksen vaikutus saadaan täysimääräisesti kompensoitua.

Sitalaskelma, milj. €

	2024	2023
Tilikauden voitto tuloslaskelmalla	11	11
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutos	-1 061	1 716
Siirto asiakashyvityksiin	140	123
Poistoeron muutos	2	1
Arvostuseron muutos	2 712	-1 272
Tulos käyvin arvoin	1 804	579

Vakuutusmaksutulo ja markkinaosuus % maksutulosta

Vuoden 2024 markkinaosuus % on ennuste.

Työntekijöiden maksuosuudet pysyivät vuonna 2024 edellisvuoden tasolla. Alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksu vuonna 2024 oli 7,15 prosenttia ja 53–62-vuotiaiden työntekijöiden maksu 8,65 prosenttia palkoista. Työnantajan maksu vuonna 2024 oli keskimäärin 17,34 (17,37) prosenttia palkoista. Työnantajan maksu vaihtelee vakuutuskohtaisesti ja riippuu myös työeläkeyhtiökohtaisesta hoitokustannusosasta ja asiakashyvityksistä. Vuoden 2024 maksutasoa määrättäessä keskimääräiseksi asiakashyvitykseksi arvioitiin 0,4 prosenttia työnantajan palkkasummasta.

Taulukossa on esitetty Ilmarisen vuonna 2024 maksamien asiakashyvitysten määrä (123,5 miljoonaa euroa) suhteessa palkkasummaan asiakassegmenteittäin. Segmentit ovat sosiaali- ja terveysministeriön ohjeistuksen mukaisia, eläkeyhtiöiden yhteisessä raportoinnissa käytettäviä segmenttejä. Koska TyEL-vakuutusmaksun hoitokustannusosa on määräytynyt vuoden 2023 alusta työeläkeyhtiökohtaisesti,

hoitokustannusylijäämä ei enää vaikuttanut vuonna 2024 maksettavien asiakashyvitysten määrään. Vuonna 2025 maksettavien asiakashyvitysten määrä on 140,3 miljoonaa euroa, mikä on 0,5 (0,5) prosenttia palkkasummasta. Työeläkeyhtiöt voivat jakaa asiakashyvityksinä enintään 1,0 prosenttia vakavaraisuuspääomasta vuodelta 2024. Vastaava osuus vuonna 2025 pienenee 0,95 prosenttiin vakavaraisuuspääomasta.

Vuodelle 2025 vahvistettu keskimääräinen TyEL-maksu on 24,85 prosenttia palkoista. Työnantajan keskimääräinen maksu on 17,38 prosenttia palkoista. Maksu sisältää vuoden 2020 tilapäisen maksunalennuksen neljännen ja samalla viimeisen takaisinmaksuerän 0,45 prosenttia palkoista. Työntekijöiden maksu ei muutu, jolloin alle 53-vuotiaiden ja 63 vuotta täyttäneiden työntekijöiden maksu vuonna 2025 on edelleen 7,15 prosenttia ja 53–62-vuotiaiden maksu 8,65 prosenttia palkoista.

Segmenttirajat, milj. € (2023 tasossa)

Segmenttirajat, milj. € (2023 tasossa)	Hyvitykset / palkat
0–0,5	0,4 %
0,5–2,3	0,4 %
2,3–11,1	0,4 %
11,1–37,4	0,5 %
37,4–	0,6 %

Yrittäjäeläkkeen maksuprosentti vuonna 2024 oli alle 53-vuotiailla ja yli 62-vuotiailla 24,10 prosenttia ja muilla 25,60 prosenttia vahvistetusta työtulosta. Maksuprosentit ovat samat myös vuonna 2025.

Liikekulut

TyEL-vakuutuksissa siirryttiin vuoden 2023 alussa yhteisistä hoitokustannuserusteista työeläkeyhtiökohtaisiin hoitokustannuserusteisiin. Tämän muutoksen myötä työeläkeyhtiöt mitoittavat hoitokustannusosan vastaamaan hoitokustannusosalla katettavia liikekuluja. Asiakas saa

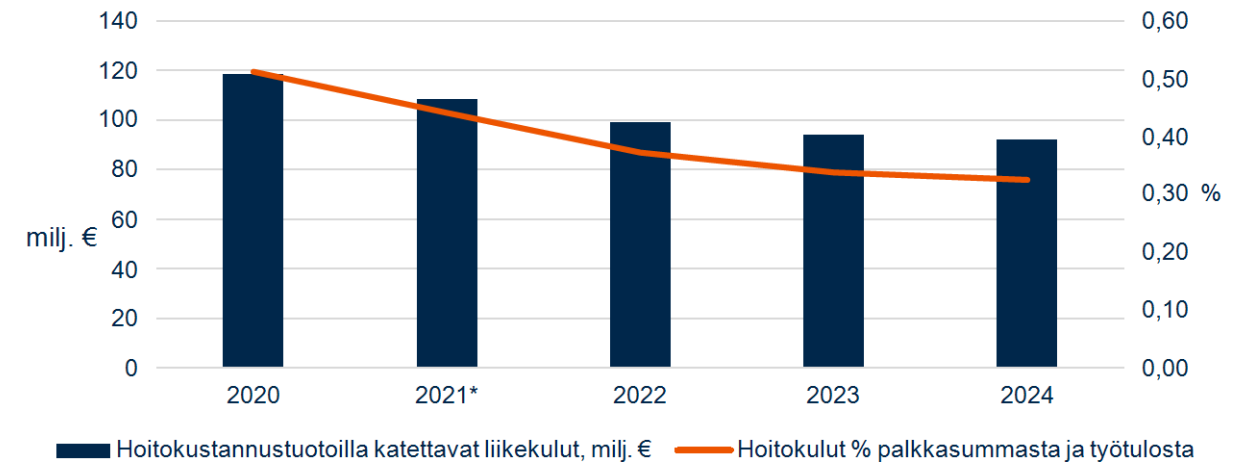
parantuneen kustannustehokkuuden hyödyt edukseen suoraan vakuutusmaksussaan.

Ilmarisen kokonaisliikekulut olivat 143,5 (145,6) miljoonaa euroa. Tästä hoitokuluja oli 92,2 (93,9) miljoonaa euroa.

Hoitokustannustuotot olivat 91,6 (104,5) miljoonaa euroa, ja yhtiön hoitokustannustulos oli -0,6 (10,6) miljoonaa euroa. Kustannustehokkuutta mittaava hoitokulujen suhde palkkasummaan ja työtuloon oli 0,33 (0,34) prosenttia.

TyEL-toiminnan hoitokustannustuotot olivat 71,8 (84,4) miljoonaa euroa ja kulut 71,8 (73,6) miljoonaa euroa. TyEL:n hoitokustannusylijäämä

Hoitokustannukset ja niiden suhde palkkasummaan ja työtuloon

*Ilman aineettomien hyödykkeiden alaskirjauksia

oli -0,0 (10,8) miljoonaa euroa. TyEL:n hoitokustannustuottojen pieneneminen johtuu pääosin aiempaa alemmasta maksun hoitokustannusosasta. Tehostuneen toiminnan ansiosta vakuutusmaksun hoitokustannusosaa laskettiin 20 prosenttia vuodelle 2024. YEL-toiminnan tuotot olivat 19,8 (20,1) miljoonaa euroa ja YEL-kulut 20,4 (20,3) miljoonaa euroa. YEL-hoitokustannusaliäämä oli 0,6 (0,2) miljoonaa euroa.

Lakisääteiset maksut olivat 12,2 (12,0) miljoonaa euroa. Ne rahoitetaan erillisellä vakuutusmaksuun sisältyvällä lakisääteisten maksujen osalla. Nämä maksut ovat Eläketurvakeskuksen

kustannusosuus, Finanssivalvonnan valvontamaksu ja oikeushallintomaksu. Sijoitustoiminnan liikekulut olivat 31,0 (33,0) miljoonaa euroa eli 0,05 (0,06) prosenttia sijoitusten käyvistä arvoista. Ne rahoitetaan sijoitustoiminnan tuotoilla. Työkyvyn ylläpitotoiminnan kustannukset olivat 8,1 (6,8) miljoonaa euroa. Ne rahoitettiin vakuutusmaksuun sisältyvällä työkyvyttömyysriskin hallintaosalla.

Sijoitustoiminta

Ilmarinen sijoittaa eläkevarat tuottavasti, turvavasti ja vastuullisesti. Tämän vuoksi

eläkevarojen sijoittamisessa korostuu pitkäjänteisyys. Ilmarisen sijoitustoiminnan tavoitteena on sijoitusten mahdollisimman korkea tuotto pitkällä aikavälillä. Sijoitusten keskimääräinen riski ei kuitenkaan saa olla liian suuri suhteessa yhtiön riskinkantokykyyn.

Pääomamarkkinoiden kehitys oli valtaosin positiivista vuoden 2024 aikana. Listattujen osakesijoitusten tuotto oli erityisen hyvä. Valtion joukkovelkakirjalainojen tuotto jäi korkojen lievän nousun vuoksi vaisuksi. Sijoitusten tuotto käyville arvoille laskettuna oli 8,6 (5,8) prosenttia eli 5 043,9 (3 271,7) miljoonaa euroa, ja

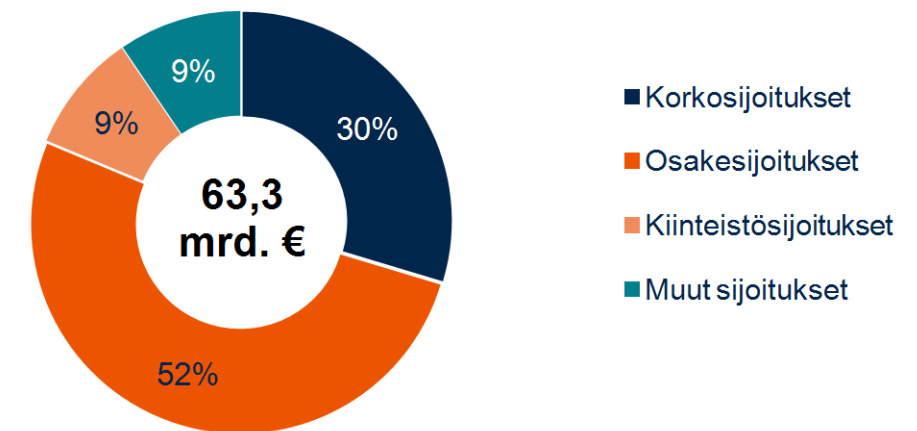
sijoitusomaisuuden käypä arvo oli vuoden 2024 päättyessä yhteensä 63 313,2 (58 923,5) miljoonaa euroa.

Kymmenen viimeisimmän vuoden sijoitustuotot yhteensä olivat 27,2 miljardia euroa, ja vuotuinen keskituotto käyville arvoille oli 5,7 prosenttia, mikä vastaa keskimäärin 3,6 prosentin vuotuista reaalityttöä. Laskettuna vuodesta 1997 yhtiön sijoitusten kokonaistuotto käyville arvoille oli keskimäärin 5,8 prosenttia vuotta kohden. Tämä vastaa 3,9 prosentin vuotuista reaalityttöä.

Sijoitusten arvo ja kumulatiivinen tuotto

Sijoitusten jakauma omaisuuslajeittain (63,3 mrd. €)

Kuvassa on eritelty yhtiön sijoitusomaisuuden käypä arvo omaisuusluokittain. Tilinpäätöksen liitetietoihin sisältyvät tämän perusjakauman lisäksi sijoitusten riskijakauma sekä taulukko sijoitustuottojen jakautumisesta eri sijoituslajeihin.

Oheisissa kuvissa on lisäksi esitetty noteerattujen osakkeiden maantieteellinen jakauma, korkosijoitusten jakauma sijoituslajeittain, joukkovelkakirjalainojen jakauma luottoluokittain sekä kiinteistösijoitusten jakauma kiinteistötyypeittäin ja alueittain.

Noteerattujen ja noteeraamattomien osakesijoitusten sekä pääomasijoitusten osuus sijoituksista oli 51,6 (46,0) prosenttia eli 32 689,5 (27 113,2) miljoonaa euroa, ja niiden käyvin arvoin laskettu tuotto oli 14,1 (10,1) prosenttia. Noteerattujen osakesijoitusten määrä oli 22 240,4 (17 760,5) miljoonaa euroa.

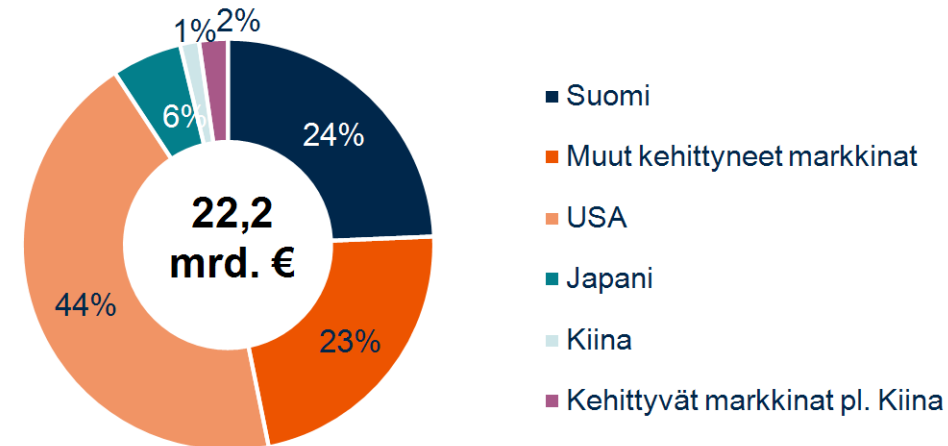
Korkosijoitusten osuus yhtiön sijoitusvarallisuudesta oli 29,7 (33,6) prosenttia eli 18 775,2 (19 802,7) miljoonaa euroa ja tuotto 4,4 (8,4) prosenttia. Korkosijoitukset koostuvat joukkovelkakirjalainoista, korkorahastoista, muista rahoitusmarkkinavälineistä sekä lainasaamisista.

Korkosijoituksista joukkovelkakirjalainoja oli 17 651,7 (16 269,5) miljoonaa euroa.

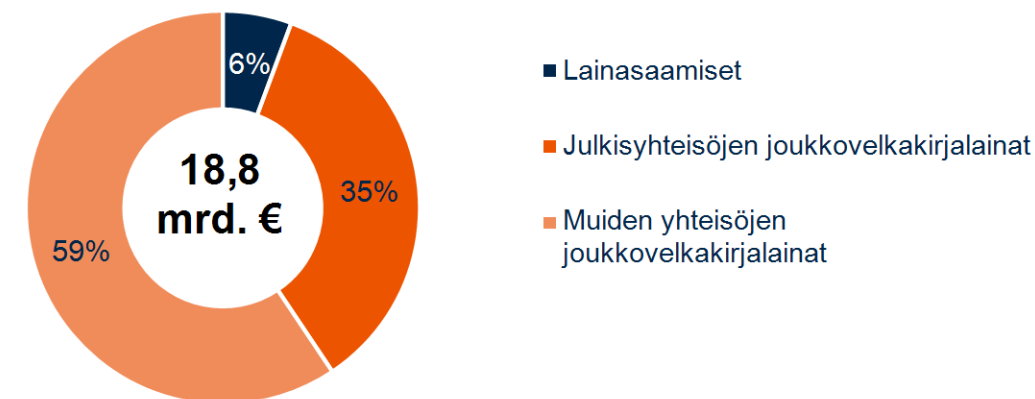
Kiinteistösijoitusten osuus sijoituksista oli 9,2 (9,9) prosenttia eli 5 825,3 (5 815,9) miljoonaa euroa. Yhtiön kiinteistösijoitusten kokonaistuotto oli -0,9 (-13,5) prosenttia.

Ilmarisen kiinteistösijoituksista 71 (71) prosenttia eli 4 138,3 (4 154,4) miljoonaa euroa oli Suomessa ja 29 (29) prosenttia eli 1 720,6 (1 672,1) miljoonaa euroa ulkomailla. Ilmarisen kotimaisten kiinteistöjen vuokrausaste nousi hieman ja oli vuoden lopussa 87,2 (86,3) prosenttia.

Noteeratut osakkeet alueittain (22,2 mrd. €)

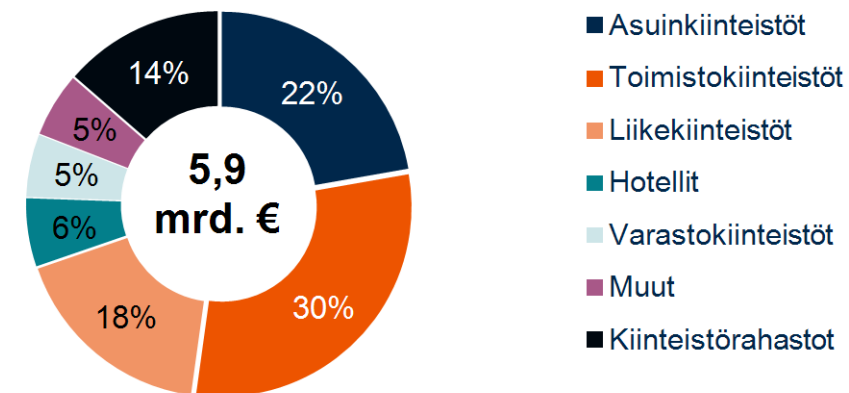

Korkosijoitukset (18,8 mrd. €) sijoituslajeittain

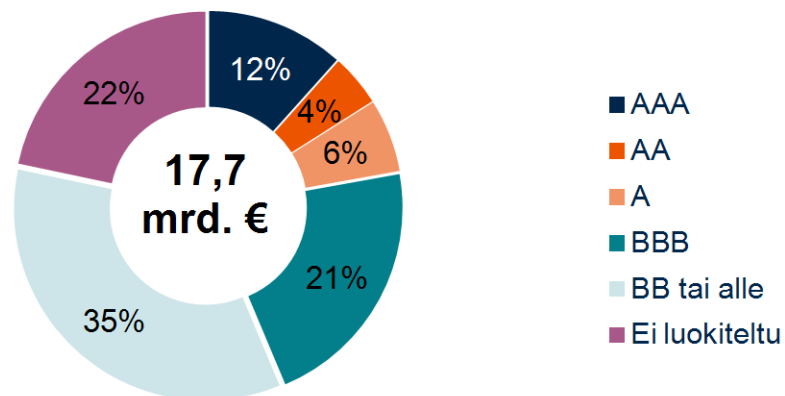

Edellä mainittujen omaisuusluokkien lisäksi sijoitusvarallisuuden markkina-arvosta oli 9,5 (10,5) prosenttia eli 6 023,2 (6 191,7) miljoonaa euroa hyödykesijoituksia, sijoituksia absoluuttisen tuoton rahastoihin sekä muita sijoituksia. Näiden sijoitusten tuotto sitoutuneelle pääomalle oli 6,7 (1,8) prosenttia.

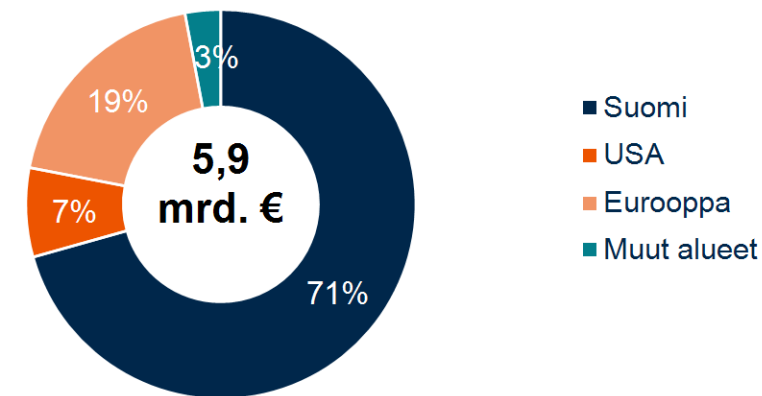
Kiinteistösijoitukset (5,9 mrd. €) kiinteistötyypeittäin

Joukkovelkakirjalainat (17,7 mrd. €) luottoluokittain

Kiinteistösijoitukset (5,9 mrd. €) alueittain

Eläkkeet

Ilmarisessa tehtiin vuonna 2024 uusia eläkepäätöksiä 41 279 (36 760) kappaletta, ja eläkkeitä maksettiin yhteensä 7 636 (7 173) miljoonaa euroa.

Maksetut eläkkeet

Maksetut eläkkeet ilman eläkkeiden hoitokuluja olivat 7,6 (7,2) miljardia euroa ja siten noin 680 (351) miljoonaa euroa vakuutusmaksutuloa suuremmat.

Suurin osa eli 84,5 (84,5) prosenttia eläkemenosta muodostui vanhuuseläkkeistä. Työkyvyttömyyseläkkeiden osuus eläkemenosta aleni 6,8 (6,9) prosenttiin ja perhe-eläkkeiden 6,8 (6,8) prosenttiin.

Eläkkeensaajien lukumäärä

Vuoden päättyessä eläkkeensaajia oli 454 556 (455 058). TyEL-eläkettä sai vuoden päättyessä 406 943 (408 222) eläkkeensaajaa ja YEL-eläkettä 47 613 (46 836) eläkkeensaajaa.

Keskimäärin vanhuuseläkkeelle jäätiin 65,1 (65,0) vuoden iässä ja työkyvyttömyyseläkkeelle 52,5 (52,3) vuoden iässä. Keskimääräinen vanhuuseläke oli 1 681 euroa kuukaudessa kaikista vuonna 2024 maksetuista vanhuuseläkkeistä.

Eläkepäätökset

Vuoden 2024 aikana annettiin yhteensä 69 890 (65 289) eläkepäätöstä.

Uusien työkyvyttömyyseläkkeiden päätösten määrä oli 10 103 (9 695) kappaletta. Hylkäävän työkyvyttömyyseläkepäätöksen saaneiden asiakkaiden osuus oli 40,9 (38,7) prosenttia. Niistä Ilmarisen hylkäämistä eläkepäätöksistä, joista valitettiin Työeläkeasioiden muutoksenhakulautakuntaan, muuttui 12,3 (10,3) prosenttia. Muutuneiden päätösten osuus oli 0,8 prosenttiyksikköä korkeampi (vertailuvuonna 0,0 prosenttiyksikköä) kuin muilla yksityisen sektorin toimijoilla keskimäärin.

Vanhuuseläkkeen päätöksiä annettiin 15 079 (13 263) kappaletta eli 14 prosenttia edellisvuotta enemmän. Osittaisen varhennetun vanhuuseläkkeen hakemuksia vastaanotettiin 7 803 (5 512) kappaletta, joka oli 42 prosenttia edellisvuotta enemmän. Eläkkeen rinnalla työskennelleitä eläkkeensaajia lähestyttiin henkilökohtaisin viestein ja muistutettiin hakemaan tästä työskentelystä karttunut hakematta jäänyt eläke. Aloimme myös lähettää kuukausittain viestin ylimmän eläkeiän saavuttaville sekä työkyvyttömyyseläkkeeltä vanhuuseläkkeelle siirtyville ja muistutimme eläkkeen hakemisesta.

Eläkehakemukset käsitelimme sujuvasti, ja asiakkaat olivat käsittelyyn tyytyväisiä. Vanhuuseläkkeen hakijoista 95 prosenttia oli sitä mieltä,

Maksetut eläkkeet eläkelajeittain 2024, milj. €

	TyEL	YEL	Yhteensä	%
Vanhuuseläkkeet	6 066	385	6 451	84
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	139	9	148	2
Työkyvyttömyyseläkkeet	491	25	516	7
Työuraeläkkeet	1	0	1	0
Perhe-eläkkeet	490	30	520	7
Yhteensä	7 187	449	7 636	100

Eläkkeensaajien lukumäärä 31.12.2024, perusturvan mukaiset eläkkeet

	TyEL	YEL	Yhteensä	%
Vanhuuseläkkeet	302 435	35 934	338 369	74
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	15 419	2 464	17 883	4
Työkyvyttömyyseläkkeet	29 354	2 253	31 607	7
Työuraeläkkeet	62	2	64	0
Perhe-eläkkeet	59 673	6 960	66 633	15
Yhteensä	406 943	47 613	454 556	100

että sai päätöksen joko riittävän nopeasti tai nopeammin kuin odotti. Lähes 80 prosenttia vanhuuseläkepäätöksistä annettiin alle kahdessa päivässä. Vanhuuseläkehakemusten käsittelyaika oli koko vuonna keskimäärin 4 (5) päivää ja työkyvyttömyyseläkehakemusten 43 (41) päivää.

Sähköisten palveluiden käyttö lisääntyi, ja henkilöasiakkaiden verkkopalvelussa käytiin 1 811 000 (1 588 000) kertaa vuoden aikana. Työeläkeotetta katsottiin verkkopalvelussa 763 000 kertaa, mikä on 25 prosenttia edellisestä vuodesta enemmän. Ohjasimme eläkkeensaajat edellisvuoden tapaan sähköisen viestin avulla verkkopalveluun katsomaan ajantasainen tieto omasta eläkkeestä sekä tulevasta eläkkeen määrästä. Paperinen eläketiedote lähetettiin edelleen niille asiakkaille, jotka sen tarvitsivat. Vanhuuseläkehakemuksista 77 prosenttia tehtiin sähköisesti.

Työkyvyttömyysriskin hallinta ja kuntoutus

Uusia työkyvyttömyyseläkehakemuksia tuli Ilmariseen vuonna 2024 vajaat 11 600, mikä oli prosentoin vähemmän kuin edellisvuonna. Pientä,

alle kahden prosentin kasvua hakemuksissa oli vain alle 35-vuotiaiden ikäryhmässä. Uusia työkyvyttömyyseläkkeitä myönnettiin Ilmarisessa 5 547 henkilölle. Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyi 3 557 henkilöä, mikä vastaa edellisvuoden tasoa (3 556).

Vuonna 2024 työkyvyttömyyseläkkeitä maksettiin 516 (497) miljoonaa euroa. Uusista työkyvyttömyyseläkkeistä 29 (30) prosenttia myönnettiin mielenterveysperusteilla. Tuki- ja liikuntaelinten sairaudet olivat tärkeimpänä syynä 35 (32) prosentissa ja muut sairaudet 36 (39) prosentissa päätöksistä. Merkittävin yksittäinen diagnoosi työkyvyttömyyseläkkeelle siirtymiseen on jo useamman vuoden ajan ollut masennus. Työkyvyttömyyseläkettä hakeneiden tyytyväisyys etuuksien käsittelyajan pituuteen pysyi edelleen hyvänä.

Vuoden 2024 aikana Ilmariseen tuli 2 693

Uudet eläkepäätökset	2024	2023	Muutos%
Vanhuuseläkkeet	15 079	13 263	14
Osittain varhennetut vanhuuseläkkeet	7 605	5 342	42
Työkyvyttömyyseläkkeet	10 103	9 695	4
Työuraeläkkeet	115	102	13
Perhe-eläkkeet	5 073	4 987	2
Kuntoutuksen päätökset	3 304	3 371	-2
Uudet eläkepäätökset yhteensä*	41 279	36 760	12
Kaikki eläkepäätökset yhteensä	69 890	65 289	7

*Uudet eläkepäätökset sisältävät ainoastaan kullekin henkilölle ensimmäistä kertaa myönnettyt etuudet.

(2 715) uutta ammatillisen kuntoutuksen hakemusta, mikä oli 1 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Myönteisen kuntoutuspäätöksen sai 1 800 (2 009) henkilöä. Hakijat olivat tyytyväisiä kuntoutuksen asiakaspalveluun, ja puheluiden suositteluaste (NPS) oli 80 (75). Kuntoutuksen toimenpitein autetaan työntekijää siirtymään terveydentilalle sopivaan työhön, kun sairaus aiheuttaa työkyvyttömyyseläkkeen uhan. Työssä jatkaminen ennakkoeläkkeelle joutumisen sijaan pidetään työuria ja hyödyttää siten työntekijää, työnantajaa ja koko yhteiskuntaa. Kuntoutuksen jälkeen työelämässä jatkaneiden osuus säilyi korkeana 82 (80) prosentissa.

Työkyvyttömyysriskin hallintaan käytettävissä olevaa työeläkevakuutusmaksun työkyvyttömyysriskin hallintaosaa kertyi 8,1 (8,0) miljoonaa euroa vuonna 2024. Tästä maksunosasta katettiin työkyvyttömyysriskien hallinnan palveluiden tuottamiseen ja kehittämiseen liittyviä kuluja sekä myönnettiin taloudellista tukea asiakasyritysten työkyvyttömyysriskiä alentaviin työkykyhankkeisiin yhteensä 8,1 (6,8) miljoonaa euroa. Työeläkevakuutusmaksun hoitokustannusosalla ei katettu työkyvyttömyysriskin hallintaan liittyviä kuluja.

Ilmarisessa on jatkettu aktiivisesti asiakasyritysten työkyvyttömyysriskien tunnistamista ja hallintaa tukevien ratkaisujen kehittämistä sekä asiakkaiden valistusta ja neuvontaa vuonna

2024 käyttöön otetun Huomisen työkyky -mallin mukaisesti. Työkyvyttömyysriskin taso kartoitetaan säännöllisin väliajoin koko asiakaskannassa Ilmarisen kehittämällä työkalulla, joka tutkimuksiin nojautuen huomioi niin yrityksen rakenteelliset kuin toiminnallisetkin työkyvyttömyysriskit. Tulosten pohjalta Ilmarisen asiantuntijat tukevat asiakasyrityksiä sekä strategisessa että operatiivisessa työkykyjohtamisessa. Tässä yhteistyössä hyödynnetään yhä enemmän digitaalisia palveluita kuten TyökykyAreenaa ja siellä olevia työkaluja ja oppimisympäristöä. Kävijöitä TyökykyAreenassa oli vuonna 2024 hieman yli 411 000. Asiakkaille on tarjottu uutta tietoa ja hyviä käytäntöjä myös eri aiheisilla webinaareilla ja blogeilla sekä toimiala- tai aihekohtaisissa verkostotapaamisissa.

Ilmarinen voi myöntää taloudellista tukea hankkeisiin, joilla vähennetään työkyvyttömyysriskiä sekä ennaltaehkäistään henkilöstön työkyvyttömyyttä. Päätös taloudellisesta tuesta perustuu kymmenportaisella työkyvyttömyysriskin ennustemallilla tehtyyn riskiarvioon sekä hankkeen vaikuttavuusarvioon. Asiakasyrityksen omavastuuosuus on vähintään puolet hankkeen kustannuksista.

Vastuuelka

Ilmarisen vastuuelka oli vuoden 2024 päättyessä yhteensä 50 642,5 (49 266,6) miljoonaa euroa. Vastaisten, eli tulevaisuudessa alkavien, sekä alkaneiden eläkkeiden vastuu oli yhteensä 49 010,9 (48 004,6) miljoonaa euroa ja vakuutus- ja sijoitusriskiä puskuroiva osittamaton lisävakuutusvastuu 96,3 (1 157,1) miljoonaa euroa. Ositettua lisävakuutusvastuuta 140,3 (123,5) miljoonaa euroa käytetään vakuutuksenottajille annettaviin asiakashyvityksiin.

Vastaisten ja alkaneiden eläkkeiden vastuu kasvaa vuoden aikana karttuneen eläketurvan myötä ja purkautuu maksettujen eläkkeiden vaikutuksesta. Vastuuelalle hyvitetty tuotto määräytyy laskuperusteiden mukaisesti. LEL-vakuutuskannan (lyhytaikaisissa työsuhteissa

olevien työntekijäin eläkelaki) kuolevuusperuste päivitettiin vuoden 2023 alussa. Perustemuutoksen yhteydessä Ilmarisen vanhuuseläkevastuusta siirtyi vuoden 2023 alussa noin 144 miljoonan euron erä Ilmarisen tasausvastuuseen. 1.1.2024 tämä erä perustekorolla korkoutettuna purettiin vastuuelasta ja se maksettiin vuoden 2024 aikana kustannustenjakoon yhteisesti kustannettavien TyEL-MEL-vanhuuseläkkeiden (merimieseläkelaki, työntekijän eläkelaki) katteeksi.

Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu sitoo 20 prosentin osuuden vastuuelasta työeläkesijoittajien noteerattujen osakesijoitusten keskimääräiseen tuottoon ja siirtää osakeriskin tältä osin yhtiöltä koko työeläkejärjestelmän kannettavaksi. Osaketuottosidonnaisen

Vakuutusteknisen vastuuelan erittely, milj. €	2024	2023
Vakuutusmaksuvastuu		
Vastaiset eläkkeet	24 133	23 594
Osittamaton lisävakuutusvastuu	96	1 157
Ositettu lisävakuutusvastuu	140	123
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	1 395	-19
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	25 765	24 856
Korvausvastuu		
Alkaneet eläkkeet	24 878	24 411
Korvausvastuu yhteensä	24 878	24 411
Vakuutustekninen vastuuelka yhteensä	50 642	49 267

lisävakuutusvastuun määrä vuoden 2024 päättyessä oli 1 395,0 (-18,7) miljoonaa euroa.

Kaikkiaan vastuuelalle vuonna 2024 hyvitettyäksi tuotoksi muodostui 6,6 (5,9) prosenttia, josta osaketuottosidonnaiseen lisävakuutusvastuuseen sitoutunut tuotto oli 2,9 (2,1) prosenttiyksikköä. Muulle vastuuelalle hyvitettiin 3,7 (3,8) prosentin mukainen tuotto.

Kehittäminen, IT ja tietoturva

Ilmarisen operatiivista toimintaa on kehitetty ja tehostettu läpivalaisemalla prosesseja laaja-alaisesti. Prosessien määrittämisen ja läpivalaisun kautta huolehditaan perustehtävän tehokkaasta hoidosta ja tuodaan strategia arkeen. Läpivalaisu mahdollistaa jatkuvan systemaattisen parantamisen.

Inflaatio, arvonnäisäveron korotus sekä digitaalisten palveluiden käyttöasteen kasvu vaikuttivat IT-kustannuksia kasvattavasti. Ilmarisen IT-kustannustehokkuutta pystyttiin kuitenkin edelleen parantamaan kumppanuussopimuksissa olevilla hinnankorotuskatoilla, IT-palveluiden tehostamistoimilla sekä oikein kohdennetuilla liiketoimintojen kehitysinvestoinneilla.

Ilmarisen data- ja tekoälymatka jatkui vuonna 2024 merkittäväällä strategisella investoinnilla moderneilla teknologioilla rakennettuun dataalustaan. Se parantaa entisestään datan laadusta, oikea-aikaista ja tietoturvallista

hyödynnettävyyttä. Samalla olemme laajasti kehittäneet tietopalveluita sekä parantaneet tiedon hallinnan rakenteita. Ilmarinen on edennyt systemaattisesti tekoälymatkallaan panostaen tekoälyn vastuullisen käytön periaatteisiin ja laajaan osaamisen kasvattamiseen. Vuoden aikana perustetun tekoälyn erityisasiantuntijaryhmän voimin on tunnistettu useita kymmeniä tekoälyn hyödyntämisen käyttötapauksia. Näistä osa on saatu jo tuotantokäyttöön, ja kehitysvaiheessa on useita.

Tietoturvan osalta merkittävimmät kehitystoimet ovat kohdentuneet kasvaneeseen tarpeeseen kalasteluviesteiltä suojautumiseen, teknisen tietoturvalvonnin- ja haavoittuvuuksien hallintaprosessin parantamiseen sekä hallinnollisen tietoturvakyvyyden kasvattamiseen.

Investointien portfoliohallintaa on myös jatkuvasti parannettu varmistamaan investointien oikea-aikaista ja riskiperusteista kohdentumista.

Edellisten lisäksi olemme kehittäneet edelleen verkkopalveluitamme ja helpottaneet näin asiakkaiden asiointia.

Riskienhallinta

Ilmarisen riskienhallinnan tavoitteena on estää yhtiön toimintaa uhkaavien riskien toteutuminen, minimoida ennakoimattomien riskien aiheuttamat taloudelliset ja muut vahingot, turvata toiminnan jatkuvuus ja ylläpitää riskejä tiedostavaa

toimintakulttuuria. Olennaisinta on yhtiön lakisääteisen toiminnan sekä vakuutettujen, eläkkeensaajien ja vakuutuksenottajien oikeuksien turvaaminen kaikissa tilanteissa.

Ilmarisen riskienhallintaa ohjaa hallituksen vuosittain hyväksymät koko toiminnan kattavat riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet. Riskienhallintatoiminnot, sisältäen sijoitusriskien valvonnan ja raportoinnin, on organisoitu erilleen riskiä ottavista toiminnoista.

Hallitus arvioi yhtiön riskienhallintatoiminnan asianmukaisuutta ja laatii yhdessä toimivan johdon kanssa vähintään vuosittain riski- ja vakavaraisuusarvion. Riski- ja vakavaraisuusarviossa arvioidaan oleellisten riskien vaikutusta yhtiön toimintaan sekä näiden hallintatoimenpiteitä. Yhtiön riskitilanteesta raportoidaan säännöllisesti johtoryhmälle, hallitukselle sekä hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle riskienhallinnan yhtiötasoista seuranta, arviointia ja kehittämistä varten.

Yhtiön merkittävin riski liittyy vakavaraisuuden hallintaan sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä. Vakavaraisuuden hallinnan suurin yksittäinen riskitekijä liittyy sijoitustuottojen kehitykseen. Sijoitustoiminnan riskinottoa ohjaa hallituksen vahvistama sijoitussuunnitelma. Sijoitussuunnitelmassa määritellään perusallokaation lisäksi muun muassa vertailuindeksit, sijoitustoiminnan päätösvaltuudet, sijoitusriskien rajoittamiseksi

määritetyt enimmäisrajat, toimintatavat vakavaraisuusrajoitetussa ympäristössä sekä likviditeetille asetetut tavoitteet. Sijoitustoiminnan riskitasoa seurataan jatkuvasti muun muassa valvomalla asetettuja sijoitusrajoituksia sekä seuraamalla yhtiön riskinkantokykyä skenaarioanalyysien ja stressitestien kautta. Yhtiön vakavaraisuusaste vahvistui 2,1 prosenttiyksikköä 127,5 prosenttiin (125,4) sijoitustuottojen ylittäessä vastuuvelan tuottovaateen.

Ilmarisen riskienhallinnan sisältöä ja prosesseja kuvataan tarkemmin tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Aineettomat voimavarat

Ilmarisen keskeiset aineettomat voimavarat ovat osaava, motivoitunut ja hyvinvoiva henkilöstö, vuosikymmenten aikana rakennettu maine ja näistä juontuva asiakkaiden ja suomalaisen yhteiskunnan osoittama luottamus. Ne ovat Ilmarisen liiketoimintamallin perusta. Asiakaskokemuksen ja markkinaosuuden tasainen kasvu pitkällä aikavälillä kertoo, että Ilmariseen luotetaan: asiakkaaksemme halutaan tulla ja asiakkaanamme halutaan pysyä.

Henkilöstö

Vuoden lopussa emoyhtiö Ilmarisen ja Ilmarinen-konsernin henkilöstömäärä oli 640 (620) henkilöä, joista vakituisia oli 603 (588).

Keskimäärin emoyhtiössä ja Ilmarinen-konsernissa työskenteli 638 (631) henkilöä. Ilmarisessa työssä olevia oli henkilötyövuosina mitattuna vuoden aikana keskimäärin 593 (589). Tässä luvussa on mukana 33 (27) osa-aikaista työntekijää, joiden työpanos on keskimääräiä laskettaessa oikaistu koko-aikaisten henkilöiden työaikaa vastaavaksi. Ilmarisesta jäi vuonna 2024 eläkkeelle 9 (10) henkilöä. Keskimääräinen eläkkeelle jäämisikä oli 64,7 vuotta (64,3).

Henkilöstökokemusta seurattiin joka toinen kuukausi toteutetuilla Työvire-kyselyillä. Niissä henkilöstön suositteluasteen keskiarvo oli 44 (42). Yleisesti eNPS-mittauksessa tulokset voivat vaihdella välillä -100–100. Henkilöstön työvire säilyi erinomaisella tasolla 4,2 (4,2).

Sairauspoissaolot ovat sekä absoluuttisesti että suhteessa toimialaan matalalla tasolla 1,7 (1,8) prosenttia. Sairauspoissaoloja ei ollut lainkaan 52 (48) prosentilla henkilöstöstä.

Kesäkaudella 2024 Ilmarisessa työskenteli yhteensä 52 kesätyöntekijää. Olemme osallistuneet jo useana vuonna Oikotien Vastuullinen kesäduuni -kampanjaan, jossa mukana olevat yhtiöt sitoutuvat noudattamaan vastuullisen työpaikan periaatteita. Osana kampanjaa Ilmarinen osallistui myös kesätyöntekijöille suunnattuun tutkimukseen. Sijoituimme tutkimuksessa tänä vuonna sijalle 7. suurten yritysten sarjassa (250-1000 työntekijää), johon osallistui 49

organisaatiota. Vuosi vuodelta olemme onnistuneet parantamaan sijoitustamme, ja tänä vuonna sijoituimme ainoana eläkeyhtiönä 10 parhaan yrityksen joukkoon.

Toteutimme kesän alussa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyn, johon vastasi 394 ilmarislaista. Kokonaisuutena tasa-arvo ja yhdenvertaisuus toteutuu Ilmarisessa vastausten perusteella erinomaisesti. Parhaiten tasa-arvon ulottuvuudesta meillä toteutuu sukupuolten tasa-arvo (4,15 asteikolla 1-5). Eri-ikäisten yhdenvertaisuus sai arvon 4,06 ja erilaisissa työsuhteissa olevien yhdenvertaisuuden toteutuminen arvon 4,01. Eniten yhdenvertaisuuteen liittyviä kehityskohteita vastausten perusteella on palkkauksen, uralla etenemiseen sekä töiden oikeudenmukaiseen jakautumiseen liittyvissä asioissa.

Tekoälyn hyödyntäminen on yksi tärkeä kehityskohde Ilmarisen toiminnan kehittämisessä sekä yksi strategiakauden keskeisistä osaamisen kehittämisen painopisteistä. Järjestimme vuoden 2024 aikana kaikille ilmarislaisille valmennuksia tekoälystä ja sen hyödyntämisestä. Valmennusta on ollut saatavilla kunkin tehtävän ja osaamistason mukaan.

Ilmarinen oli myös vuonna 2024 Hyvän Mielen työpaikka. Merkki on osoitus siitä, että olemme sitoutuneet vahvistamaan mieliystävällistä työelämää. Merkin myöntää hakemuksesta

MIELI Suomen Mielenterveys ry. Ilmarisella merkki on ollut vuodesta 2022 alkaen.

Vuoden 2024 alussa päättyneen Ilmarisen oman ikäjohtamisen pilottihankkeen sekä Ilmarisen asiakkailleen toteuttaman Pitkät työurat -tutkimuksen tulosten perusteella loimme Ilmariselle Mukautuvan työelämän kokonaisuuden. Kokonaisuus sisältää erilaisia jousto- ja tukimuotoja työuran eri vaiheisiin. Sen tarkoituksena on tukea työelämään saapumista, työelämän sujuvuutta sekä työssä jatkamista.

Ilmarisen lapsiparkki toimi kesäkuussa 2024 jo yhdeksättä kertaa. Ilmarisen toimitalossa järjestettävä lapsiparkki toimii hoitopaikkana ilmarislaisten lapsille satunnaisen hoidon tarpeeseen. Sen tarkoituksena on tuoda arjen helpotusta Ilmarisen henkilökunnalle kesäajan lastenhoitoaasteisiin.

Ilmarinen osallistui jo kymmenettä kertaa T-Median toteuttamaan Luottamus&Maine -tutkimukseen. Maineemme parani kaikilla osa-alueilla ja on hyvällä tasolla (3,53, asteikolla 1–5).

Selkeintä nousu oli vastuullisuudessa sekä työpaikan ja johtamisen osa-alueilla. Parhaimman yksittäisen mainearvosanan, lähes erinomaisen, nappasimme jälleen taloudesta: olemme kannattava ja taloudellisesti vakaa. Sekä maineemme että tunnettuutemme on eläkeyhtiöistä paras.

Ilmarinen kävi vuoden lopulla muutosneuvottelut, joiden tavoitteena oli muokata organisaatiota selkeämmäksi ja tehdä arjesta sujuvampaa. Samalla tiivistimme johtoa ja selkeytimme johtamisrakenteitamme. Muutosneuvotteluiden piirissä oli reilu puolet Ilmarisen henkilöstöstä. Ilmarisen liiketoiminta-alueista mukana olivat asiakkuudet ja kanavat, vakuutus- ja eläkepalvelut, työkykyriskin hallinta ja kuntoutus sekä toiminnan suunnittelu ja seuranta. Muutosneuvottelujen jälkeen tehtyjen päätösten seurauksena yhteensä 10 työsuhdetta on päätynyt tai päätymässä vuosina 2024 tai 2025. Uusi organisaatio aloitti vuoden 2025 alusta.

Remontoimme vuonna 2024 toimitilaamme ja uudistimme työskentelytilojamme. Omien

työskentelytilojemme remontoinnin kantavina ajatuksina olivat toiminnallisuuden ja viihtyvyyden lisäksi kestävyys ja kiertotalous. Työtilojen päivityksessä kiinnitimme erityistä huomiota eri tilojen erilaisiin käyttötarkoituksiin, jotta tilat parhaiten tukevat juuri siinä tilassa tehtävää työtä. Hyödynsimme remontissa Ilmarisen muista kiinteistökohteista yli jääneitä rakenteita, kierrätimme meille tarpeettomiksi jääneitä kalusteita sekä paransimme tilojemme esteettömyyttä.

Lahjoitukset

Ilmarinen lahjoittaa vuosittain varoja yleishyödyllisiin tutkimuksiin ja tarkoituksiin enintään yhtiökokouksen päättämän summan verran. Vuoden 2024 yhtiökokouksessa lahjoituksiin varattiin enintään 50 000 euroa. Ilmarisen hallituksen linjauksen mukaisesti lahjoituksilla tuetaan pääsääntöisesti tutkimusta tai toimintaa, jolla pyritään ennaltaehkäisemään työkyvyttömyyttä ja syrjäytymistä, pidentämään työuria sekä edesauttamaan nuorten työelämään sijoittumista. Lahjoitukset ovat vastikkeettomia.

Hallinto

Ilmarisen varsinainen yhtiökokous pidettiin 22.3.2024. Yhtiökokouksessa muun muassa vahvistettiin tilinpäätös ja konsernitiilinpäätös, hyväksyttiin hallituksen ehdotus voiton käyttämisestä, myönnettiin vastuuvapaus

hallintoneuvostolle, hallitukselle ja toimitusjohtajalle, valittiin tilintarkastaja ja kestävyysraportoinnin varmentaja sekä hallintoneuvoston jäsenet.

Hallintoneuvostossa on yhtiöjärjestyksen mukaan enintään 30 jäsentä, joista vähintään kolmasosa valitaan palkansaaajia ja vähintään kuudesosa työnantajia edustavien keskeisten keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Jäsenten toimikauden pituus on kolme vuotta, ja jäsenistä enintään kolmasosa on vuosittain erovuorossa.

Yhtiökokous päätti hallintoneuvoston jäsenmääräksi 30 ja valitsi hallintoneuvoston jäsenet erovuoroisten ja eronneiden jäsenten tilalle. Hallintoneuvoston puheenjohtajana toimi Metsä Groupin pääjohtaja Ilkka Härmälä. Ensimmäisenä varapuheenjohtajana ja puheenjohtajan ensisijaisena varahenkilönä toimi Akava ry:n entinen hallituksen jäsen Salla Luomanmäki. Toinena varapuheenjohtajana toimi SOL Palvelut Oy:n hallituksen puheenjohtaja Juhapekka Joronen.

Hallintoneuvosto kokoontui vuonna 2024 kolme kertaa. Hallintoneuvoston kokoonpano kokonaisuudessaan on luettavissa Ilmarisen verkkosivuilta (ilmarinen.fi).

Yhtiökokous valitsi tilintarkastajaksi tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab:n, jonka ilmoituksen mukaisesti päävastuullisena tilintarkastajana jatkoi KHT-tilintarkastaja Juha-Pekka Mylén. Yhtiökokous päätti, että kestävyysraportoinnin

Lahjoitukset, €

MIELI Suomen Mielenterveys ry:n Sekasin-chat	20 000,00
Hyvä joulumieli -keräys	20 000,00
55 rise and shine ry	5 000,00
SPR:n Ketjureaktio-kampanja	3 352,25
Yhteensä	48 352,25

varmentajana toimii yhtiön tilintarkastaja, jonka ilmoituksen mukaisesti päävastuullisena kestävyysraportointitarkastajana toimii KRT Juha-Pekka Mylén.

Hallituneuvosto valitsee hallituksen. Hallituksessa on yhtiöjärjestyksen mukaan enintään 14 jäsentä. Vähintään kolmasosa hallituksen jäsenistä valitaan palkansaajia ja vähintään kuudesosa työnantajia edustavien keskeisten keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Hallituksen jäsenen toimikauden pituus on kolme vuotta. Toimikausi alkaa valintaa seuraavan ensimmäisen varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä ja päättyy valintaa seuraavan neljännen varsinaisen yhtiökokouksen päätyttyä. Hallituksen jäsenistä enintään kolmasosa on vuosittain erovuorossa. Ilmarisen hallituksessa oli 12 jäsentä vuonna 2024.

Hallituksen puheenjohtajana toimi Valmet Oyj:n entinen toimitusjohtaja Pasi Laine. Varapuheenjohtajina toimivat SAK:n puheenjohtaja Jarkko Eloranta (puheenjohtajan ensisijainen varahenkilö) ja Elinkeinoelämän keskusliitto EK:n toimitusjohtaja Jyri Häkämies. Hallitus kokoontui 9 kertaa vuonna 2024.

Hallituksen kokoonpano 1.1.–31.12.2024:

Puheenjohtaja:
Pasi Laine, ent. toimitusjohtaja, Valmet Oyj

Varapuheenjohtajat:

Jarkko Eloranta, puheenjohtaja, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Jyri Häkämies, toimitusjohtaja, Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Jäsenet:

Minna Ahtiainen, johtaja, edunvalvonta, STTK ry
Jukka Erlund, ent. talous- ja rahoitusjohtaja, Kesko Oyj, 22.3.2024 saakka
Tomi Hyryläinen, talousjohtaja, Tietoevry Oyj, 22.3.2024 alkaen
Pia Kalsta, toimitusjohtaja, Sanoma Media Finland Oy, 22.3.2024 alkaen
Vesa-Pekka Kangaskorpi, konsernijohtaja, Keski-suomalainen Oyj, 22.3.2024 saakka
Tero Kiviniemi, toimitusjohtaja, Destia Oy
Timo Kokkila, hallituksen jäsen, Pontos Oy, 22.3.2024 saakka
Leena Laitinen, toimitusjohtaja, Alko Oy
Hannakaisa Länsisalmi, henkilöstöjohtaja, OP Ryhmä, 22.3.2024 alkaen
Jyrki Ojanen, varapuheenjohtaja, Rakennusliitto ry
Seppo Parvi, ent. talousjohtaja, Stora Enso Oyj
Samu Salo, puheenjohtaja, Insinööriliitto IL ry

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajana toimi vuonna 2024 Pasi Laine, ja jäsenenä toimivat Jarkko Eloranta ja Jyri Häkämies.

Nimitys- ja palkitsemisvaliokunta kokoontui 4 kertaa vuonna 2024.

Tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan puheenjohtajana toimi Seppo Parvi. Jäsenenä toimivat yhtiökokoukseen 22.3.2024 saakka Jukka Erlund, Timo Kokkila ja Jyrki Ojanen, minkä jälkeen jäsenenä toimivat Tomi Hyryläinen, Pia Kalsta ja Jyrki Ojanen. Tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta kokoontui 5 kertaa vuonna 2024.

Hallituneuvosto valitsee vaalivaliokunnan, jonka jäsenten tulee olla yhtiön hallituneuvoston tai hallituksen jäseniä. Vaalivaliokunnan puheenjohtajana toimi Metsä Groupin pääjohtaja Ilkka Härmälä. Varapuheenjohtajana toimi Teollisuusliitto ry:n varapuheenjohtaja Turja Lehtonen. Jäsenet olivat Minna Ahtiainen STTK ry:n johtaja, edunvalvonta, Markus Ainasoja Rakennusliitto ry:n henkilöstöpäällikkö, Juhapekka Joronen SOL Palvelut Oy:n hallituksen puheenjohtaja, Tero Kiviniemi Destia Oy:n toimitusjohtaja (22.3.2024 saakka), Pasi Laine Valmet Oyj:n entinen toimitusjohtaja, Leena Laitinen Alko Oy:n toimitusjohtaja (22.3.2024 alkaen) ja Samu Salo Insinööriliitto IL ry:n puheenjohtaja. Vaalivaliokunta kokoontui 4 kertaa vuonna 2024.

Ilmarisen selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on luettavissa Ilmarisen verkkosivuilta (ilmarinen.fi). Hallituksen ja hallituneuvoston jäsenten osallistuminen kokouksiin vuonna 2024 on ilmoitettu selvityksessä.

Konserni

Ilmarisen konserniin kuului vuoden 2024 lopussa 132 (136) tytäryhtiötä ja 59 (62) omistusyhteysoyrytystä, joista 28 (29) on yhdistelty konserniin osakkuusyhtiöinä. Tytäryhtiöt ovat kiinteistöyhtiöitä kahta yhtiötä lukuun ottamatta. Myös osakkuusyhtiöistä pääosa on kiinteistöyhtiöitä tai kiinteistöhallintayhteisöjä. Tiedot tytäryhteyksistä ja omistusyhteysoyryksistä löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Tilikauden jälkeiset tapahtumat

Työmarkkinaosapuolten valmistelema sopimus seuraavaksi eläkeuudistukseksi julkaistiin tammikuussa 2025. Eläkeuudistuksella varmistetaan työeläkejärjestelmän rahoituksellinen kestävyys ja turvataan riittävä etuustaso. Sopimuksessa työeläkemaksutaso vakautetaan 24,4 prosenttiin vuosiksi 2026–2030.

Uudistus vahvistaa eläkkeiden rahastointia. Eläkevaroille tavoitellaan korkeampia sijoitustuottoja pitkällä aikavälillä kasvattamalla työeläkelaitosten mahdollisuuksia riskinottoon eläkevarojen sijoittamisessa. Riskitasoa kasvatetaan vakavaraisuuden turvaavuustasoa lieventämällä ja mahdollistetaan korkeampi osakepaino kasvattamalla vastuuvellan osaketuottosidonnaisuutta 20 prosentista 30 prosenttiin. Lisäksi kiinteistösijoitusten velkavipumahdollisuutta

laajennetaan ja työnantajan takaisinlainan enimmäismäärä rajoitetaan 10 miljoonaan euroon.

Uusi inflaatiopaketti otetaan käyttöön vuodesta 2030 alkaen. Maksussa olevien työeläkkeiden indeksikorotuksissa käytettävän työeläkeindeksin kasvu rajataan kahden vuoden tarkastelujaksolla palkkakertoimen kasvuun. Ehdotuksen mukaan eläke-etuihin tai -ikään ei tule muita muutoksia. Esimerkiksi mahdollisuus osittaiseen varhennettuun vanhuuseläkkeeseen jatkuu nykyisellään.

Seuraavaksi tämän neuvottelutuloksen pohjalta alkaa lainvalmistelu, jossa uudistuksen yksityiskohdat ja voimaantulo täsmentyvät.

Tulevaisuuden näkymät

Geopoliittiset jännitteet varjostavat maailmantalouden kasvunäkymiä. Globaalin talouskasvun odotetaan olevan noin 3 prosenttia, ja Suomen talouden odotetaan elyvän taantumasta hitaasti vuonna 2025.

Ilmarisen maksutulon odotetaan kasvavan palkkasummien kasvun myötä.

Inflaation hidastumisvauhti ja keskuspankkien rahapolitiikan keventämistä aiheuttavat epävarmuutta markkinoilla. Poliittinen epävarmuus, mukaan lukien geopoliittiset riskit, on keskeinen epävarmuustekijä.

Keskeiset Ilmarisen toimintaan ja työeläkejärjestelmään vaikuttavat riskit liittyvät työllisyyden

ja palkkasumman kehitykseen, työkyvyttömyyseläkealkavuuden muutoksiin, sijoitusmarkkinoiden epävarmuuteen sekä väestörakenteen kehitykseen ja syntyvyyteen. Syntyvyys on viime vuosina ollut poikkeuksellisen alhainen.

Kestävyysraportti 2024

Sisällys

Yleiset tiedot	21
ESRS 2 Yleiset tiedot	21
Ympäristötiedot	47
EU-taksonomia	47
E1 Ilmastonmuutos	53
Yhteiskunnalliset tiedot	84
S1 Oma työvoima	84
Hallintotapatiedot	94
G1 Liiketoiminnan harjoittaminen	94

1. Yleiset tiedot

ESRS 2 Yleiset tiedot

Laatimisperusteet (BP–1 ja BP–2)

Perustiedot

Raportoimme kestävyysaiheistamme vuosittain, nyt tilikaudelta 2024. Tämä kestävyysraportti on laadittu Suomen kirjanpitolain ja eurooppalaisten kestävyysraportointistandardien (European Sustainability Reporting Standards, ESRS) sekä EU:n taksonomia-asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Luvussa EU-taksonomia esitetyt vertailutiedot eivät ole rajoitetun varmennuksen piirissä.

Raportti on laadittu Ilmarinen-konsernin tasolla (konsernikestävyysraportti). Toiminnan luonteesta johtuen Ilmarinen-konsernin kestävyysraportointi ei eroa emoyhtiön kestävyysraportoinnista. Konsolidoinnin laajuus on sama kuin konsernitilinpäätöksessä. Kotimaiset kiinteistösijoytukset ovat raportoinnin kontekstissa Ilmarisen omaa toimintaa, ja raportoimme niistä omaa toimintaa vastaavalla laajuudella. Samanaikaisesti ne muodostavat osan sijoitusvarallisuudesta muiden omaisuusluokkien kanssa.

Muita sijoitussalkun omaisuusluokkia tarkastellaan osana Ilmarisen arvoketjua.

Kestävyysraportissa Ilmarisen arvoketjusta raportoidaan olennaisia alku- ja loppupään tietoja. Kaksinkertaisessa olennaisuusanalyysissä olennaisiksi aiheiksi nousivat:

- ilmastonmuutos (E1)
- oma työvoima (S1)
- kuluttajat ja loppukäyttäjät (S4)
- liiketoiminnan harjoittaminen (G1).

Liiketoiminnallemme olennaiset aiheet koskevat:

- omaa toimintaamme ja työntekijöitämme
- sijoituksiamme
- asiakkaitamme
- hyvää hallintotapaa.

ESRS-standardit ovat kaikille toimialoille yhteisiä. Koska toimialakohtaisia standardeja ei ole julkaistu, ei finanssialalle ole vielä tarkempia ohjeistuksia raportointiin. Tämä aiheuttaa haasteita sijoituksista raportointiin, kun yhteisiä toimintatapoja ei vielä ole.

Sijoituksista raportoimme standardin E1 Ilmastonmuutos -raportointivaatimusten mukaisia tietoja kaikilta niiltä osin, kuin raportointi on tarkoituksenmukaista Ilmarisen sijoituksia koskevan tiedon saatavuus ja laatu huomioon ottaen. Pyrimme jatkuvasti parantamaan sijoituksia koskevien tietojen kattavuutta ja laatua.

Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot

Muutokset kestävyystietojen valmistelussa ja esittämisessä

ESRS-standardien mukainen kestävyysraportti on laadittu ensimmäistä kertaa vuodesta 2024.

Käytämme viittauksia ja siirtymäsäännöksiä

Jotta teksti olisi mahdollisimman selkeää, käytämme viittauksia. Ne on esitetty taulukossa Kestävyysraportissa huomioidut tiedonantovaatimukset (s. 43–46).

Hyödynnämme ESRS 1 -standardin kohdan 10.4 siirtymäsäännöstä Luettelo vaiheittain käyttöön otettavista tiedonantovaatimuksista ja

jätämme standardin lisäyksen C perusteella olennaisiksi arvioituista standardeista raportointimatta vuodelta 2024:

- standardin S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät
- standardista E1 Ilmastonmuutos tiedonantovaatimuksen E1–9 Olennaisen fyysisten ja siirtymäriskien ja mahdollisten ilmastoon liittyvien mahdollisuuksien ennakoitujen taloudelliset vaikutukset.

Kestävyysohjelma

Kestävyysohjelmassamme otamme huomioon YK:n kestävä kehityksen tavoitteet (Sustainable Development Goals, SDG). Valitsimme seitsemästätoista YK:n kestävä kehityksen tavoitteesta neljä, johon vaikutamme eniten. Teimme valinnan vuonna 2022 silloin käytössä olleen Global Reporting Initiative -standardin mukaisen olennaisuusanalyysin perusteella. Nämä tavoitteet ovat:

- tavoite 8: Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua
- tavoite 10: Eriarvoisuuden vähentäminen

- tavoite 13: Ilmastotekoja
- tavoite 16: Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto.

Hallinto (GOV-1 - GOV-5)

Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli

Standardien mukaisia hallinto-, johto- ja valvontaelimiä Ilmarisessa ovat hallintoneuvosto, hallitus ja sen valiokunnat sekä toimitusjohtaja, jota avustaa johtoryhmä. Ilmarisen hallituksessa on 12 (100 %) ja hallintoneuvostossa 30 (100 %) yhtiöstä riippumatonta jäsentä, joista kukaan ei kuulu Ilmarisen liikkeenjohtoon. Ilmarisen

johtoryhmään kuului syyskuun loppuun saakka toimitusjohtaja mukaan lukien 11 jäsentä ja sen jälkeen 10 jäsentä. Yksi heistä on henkilöstön edustaja.

Ilmarisen hallintoneuvosto on hyväksynyt hallituksen ja hallintoneuvoston valitsemista ja monimuotoisuutta koskevat periaatteet. Periaatteita noudattamalla varmistetaan, että hallituksessa ja hallintoneuvostossa on riittävä asiantuntemus ja edustettuna eri sukupuolia, ikäluokkia, ammattija koulutustaustoja sekä toimialoja.

Ilmarisen johtoryhmän sukupuolijakauma on kuvattu tässä kestävyyseraportissa luvussa S1

Oma työvoima taulukossa Monimuotoisuuden mittarit (s. 92).

Ilmarisen hallintoneuvostolla on kokonaisuutena hyvä työeläkevakuutustoiminnan, hallinnon ja liikkeenjohdon osaaminen. Hallituksella ja sen valiokunnilla sekä toimitusjohtajalla on hyvän työeläkevakuutustoiminnan lisäksi erityisesti hyvä globaalin sijoitustoiminnan, liikkeenjohdon, hallinnon ja riskienhallinnan asiantuntemus. Toimitusjohtajalla on myös kokemusta vakuutus- ja rahoitusmarkkinoilta pitkältä ajalta.

Sekä hallintoneuvostossa että hallituksessa on vakuutuksenottajien ja vakuutettujen edustajia: jäsenistä vähintään kuudesosa on valittava keskeisten työnantajien edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä ja vähintään kolmasosa keskeisten palkansaajien edustavien keskusjärjestöjen ehdottamista henkilöistä. Molemmilla on myös laaja suomalaisen elinkeinoelämän edustus.

Johtoryhmässä on merkittävää osaamista ja kokemusta erityisesti työeläkevakuutustoiminnasta, globaalista sijoitustoiminnasta, liikkeenjohdosta, riskienhallinnasta, hallinnosta ja sääntelykehikosta.

Asiantuntemus kestävyysseikoissa

Kestävyyteen liittyvä asiantuntemus luo kyvyn arvioida kestävyysseikkoja sekä Ilmarisen olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia kestävyysseikkojen osalta. Lisäksi asiantuntemus parantaa kykyä arvioida kestävyysseikkojen ja -raportoinnin vaikutuksia Ilmarisen prosesseihin, kontroleihin ja järjestelmiin.

Ilmarisen hallintoneuvostossa noin puolet jäsenistä on pörssiyhtiöiden tai muiden yhtiöiden johdossa. Heillä on siis kestävyysseikkoihin liittyvää ymmärrystä työtehtäviensä kautta, ja heidän toimenkuvaansa kuuluu aktiivinen perehtyminen ja kouluttautuminen liiketoiminnalle olennaisiin kestävyysaspekteihin.

Lähes puolet Ilmarisen hallituksen jäsenistä ja pääosa hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavalioikunnan jäsenistä on toimitusjohtajia tai talousjohtajia pörssiyhtiöissä tai muissa yhtiöissä, joissa kestävyysasiat ovat olennainen osa yhtiön toimintaa.

Hallituksen ja hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavalioikunnan jäseniä sekä johtoryhmän jäseniä (mukaan lukien toimitusjohtaja) on koulutettu kestävyysseikoista ja -raportoinnista. Kouluttajina ovat toimineet sekä Ilmarisen asiantuntijat että ulkopuoliset asiantuntijat. Myös hallintoneuvoston jäsenet ovat saaneet koulutusta

Jäsenten monimuotoisuus

	2024
Hallintoneuvosto, hlö	30
Alle 30-vuotiaat	0
30-50-vuotiaat	10
Yli 50-vuotiaat	20
Sukupuolijakauma (naiset/miehet), %	40/60
Hallitus, hlö	12
Alle 30-vuotiaat	0
30-50-vuotiaat	2
Yli 50-vuotiaat	10
Sukupuolijakauma (naiset/miehet), %	33/67

kestävyyseroista Ilmarisen asiantuntijoilta. Lisäksi ulkopuoliset konsultit ovat tukeneet Ilmarista kestävyystyössä.

Hallinto-, johto- ja valvontaelinten tehtävät ja vastuut

Hallintoneuvoston tehtävät

Ilmarisen hallintoneuvoston työjärjestykseen on kirjattu hallintoneuvoston tehtävät. Se valvoo hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Hallintoneuvosto valvoo, että

- hallitus ja toimitusjohtaja hoitavat tehtäviään sääntelyn ja hyvää hallintoa koskevien periaatteiden mukaisesti työeläkevakuutusyhtiön toiminnan tarkoitukseen sopivalla tavalla
- yhtiön sisäiset valvonta-, riskienhallinta- ja raportointitoiminnot on järjestetty asianmukaisesti ja niillä on riittävä kyky tunnistaa yhtiön toimintaan liittyvät riskit ja reagoida niihin.

Hallintoneuvosto myös päättää hallituksen jäsenten palkitsemisesta.

Hallituksen tehtävät

Hallitus johtaa Ilmarista ammattitaitoisesti, terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden sekä luotettavaa hallintoa koskevien periaatteiden

mukaisesti. Hallituksen työjärjestykseen on kirjattu sen tehtävät. Hallitus muun muassa:

- huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä (tähän kuuluu muun muassa velvollisuus seurata taloudellisen raportoinnin ja kestävyysseikkoja koskevan raportoinnin osalta yhtiön raportointijärjestelmää sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuutta (riittävyys, vaikuttavuus ja asianmukaisuus))
- vastaa siitä, että yhtiöllä on yhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä ja toimiva hallintojärjestelmä
- hyväksyy Ilmarisen strategian, kestävyysohjelman ja siihen liittyvät tavoitteet sekä kestävyysraportointiin liittyvän kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin
- käsittelee yhtiön vakuutus- ja sijoitusliiketoimintaan liittyviä asioita
- arvioi yhtiön vaikutusta kestävyysseikkoihin sekä kestävyysseikkojen vaikutusta yhtiön kehitykseen, tulokseen ja asemaan
- hyväksyy toimintaperiaatteet yhtiön sisäisestä valvonnasta ja riskienhallintajärjestelmästä
- laatii sijoitussuunnitelman, vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä riski- ja vakavaraisuusarvion

- päättää johtoryhmän jäsenten (mukaan lukien toimitusjohtaja) palkitsemisesta. Hallitus myös seuraa edellä mainittujen asioiden toteutumista.

Hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan tehtävät

Hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta valmistelee hallitukselle sijoitustoimintaan, kestävyysseikkoihin, riskienhallintaan, raportointiin ja sisäiseen valvontaan liittyvät asiat.

Hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan työjärjestykseen on kirjattu valiokunnan tehtävät. Niitä ovat muun muassa:

- valmistella hallituksen käsiteltäväksi asioita, jotka kohdistuvat yhtiön taloudelliseen raportointiin ja kestävyysraportointiin, kestävyysohjelmaan, sijoitustoimintaan, riskienhallintaan sekä sisäiseen valvontaan
- valmistella hallituksen käsiteltäväksi sijoitussuunnitelma, vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä riski- ja vakavaraisuusarvio
- seurata kestävyysraportointistandardien mukaisesti raportoitavien tietojen tunnistamista koskevaa menettelyä
- seurata tilintarkastuksen ja kestävyysraportoinnin varmentamisen toteuttamista.

Hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan tehtävät

Ilmarisen hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan työjärjestykseen on kirjattu valiokunnan tehtävät. Niitä ovat muun muassa:

- valmistella hallituksen käsiteltäväksi asioita, jotka liittyvät yhtiön palkitsemisjärjestelmiin sekä niiden tavoitteisiin ja mittareihin
- valmistella ylimmän johdon (mukaan lukien toimitusjohtaja ja johtoryhmä) palkitsemisasiat.

Johtoryhmän tehtävät

Ilmarisen johtoryhmän työjärjestykseen on kirjattu sen (mukaan lukien toimitusjohtaja) tehtävät. Niitä ovat muun muassa:

- käsitellä yhtiön strategiaa, riskiasemaa, sisäistä valvontaa ja raportointia
- käsitellä yhtiön vakuutus- ja sijoitusliiketoimintaan liittyviä asioita sekä yhtiön vaikutusta kestävyysseikkoihin sekä kestävyysseikkojen vaikutusta yhtiön kehitykseen, tulokseen ja asemaan
- valmistella esitettäväksi edellä mainitut asiat hallitukselle ja tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle.

Vastuullisen sijoittamisen johtoryhmän rooli

Ilmarisessa on vastuullisen sijoittamisen johtoryhmä, johon kuuluu toimitusjohtajan lisäksi johtoryhmän jäseniä ja omaisuusluokkajohtajia, vastuullisen sijoittamisen asiantuntijoita sekä kestävyysasiantuntijoita. Se kokoontuu vähintään kvartaaleittain. Vastuullisen sijoittamisen johtoryhmä käsittelee ja seuraa muun muassa vastuullisen sijoittamisen periaatteita ja käytännön ohjeita sekä linjauksia. Kestävyysriskit huomioidaan yhtiön riskienhallintajärjestelmässä osana yhtiön muiden riskien seuranta ja arviointia.

Hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat

Ilmarisen hallinto-, johto- ja valvontaelimet ottavat vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet ja niihin mahdollisesti liittyvät kompromissit huomioon, kun ne valvovat yrityksen strategiaa ja suuria liiketoimintapäätöksiä. Se tehdään osana normaalia riskinhallintaprosessia, strategian päivytystä ja liiketoiminnan suunnittelua.

Hallintoneuvosto

Ilmarisen hallintoneuvosto käsittelee raportointikauden aikana muun muassa:

- riskienhallintaa
- kestävyysraportoinnin edistämistä
- sisäisen valvonnan asianmukaisuusarviota.

Hallitus

Hallitus käsittelee Ilmarisen kestävyteen liittyviä olennaisia vaikutuksia, riskejä ja mahdollisuuksia koskevia asioita säännöllisesti raportointikauden aikana. Luettelo niistä esitetään raportointivaatimuksen ESRS 2 SBM–3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet yhteydessä (s. 31–35). Asiat tulivat hallituksen käsittelyyn johtoryhmän sekä hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan valmistelemina.

Hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta

Ilmarisen hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta käsittelee joka kokouksessaan kestävyysaiheita. Vuoden aikana käsiteltiin:

- taloudellista ja kestävyysraportointiprosessia
- tilintarkastusta ja kestävyysraportoinnin varmennusta
- Ilmarisen kokonaisriskitilannetta sekä riski- ja vakavaraisuusarviota (mukaan lukien kestävyysriskit)
- sijoitussuunnitelmaa ja vastuullisen sijoittamisen periaatteita

- kestävyysraportointiin liittyvää kaksinker- taista olennaisuusanalyysia
- kestävyysohjelmaa
- sisäisen valvonnan ja riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteita sekä sisäisen valvonnan asianmukaisuusarviota.

Kestävyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin

Ilmarisessa palkitsemiselle on asetettu neljä keskeistä periaatetta, jotta yhtiön lakisääteisen toiminnan tarkoitus ja tavoitteet sekä yhtiön pitkän aikavälin edut varmistetaan. Periaatteissa on erityisesti otettu huomioon työeläkevakuutusyhtiön toiminnan tarkoitus sosiaaliturvaan kuuluvan lakisääteisen eläkevakuutusliikkeen harjoittajana. Palkitsemisen tulee olla:

- strategian tavoitteita, yhtiön pitkän aikavälin etuja ja arvojen toteutumista tukevaa
  - ymmärrettävää, avointa ja erinomaisiin suorituksiin kannustavaa
  - vastuullista ja hyvän riskienhallinnan mukaista
  - kilpailukykyistä, mutta kohtuullista.
- Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenet eivät kuulu Ilmarisen palkitsemisjärjestelmien piiriin.

Toimitusjohtajan kannustinpalkkioista kestävyteen liittyvien tavoitteiden osuus on yhteensä 35 prosenttia:

- asiakastytyväisyys 10 prosenttia (sosiaalinen vastuu)
- henkilöstön suositteluaste 10 prosenttia (sosiaalinen vastuu)
- tehokkuuteen liittyvänä mittarina hoitokulmuutos suhteessa kilpailijoihin 15 prosenttia (hyvä hallintotapa).

Ilmatoon liittyviä näkökohtia ei toistaiseksi huomioida palkitsemisessa, mutta sopivia mittareita kehitetään ja testataan. Palkitsemisjärjestelmistä ja toimitusjohtajan palkitsemisesta päättää Ilmarisen hallitus hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan esityksestä. Palkitsemisestä raportoidaan vuosittain.

Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista

Asianmukaisen huolellisuuden prosessin (due diligence -prosessi) avulla tunnistamme, ehkäisemme sekä lievennämme mahdollisia ja tosiasiallisia kielteisiä vaikutuksia ympäristöön ja ihmisiin. Kerromme myös, miten käsittelemme vaikutuksia. Ilmarisen asianmukaisen huolellisuuden prosessi käsiteltiin johtoryhmässä, ja toimitusjohtaja hyväksyi prosessikuvauksen. Siihen

on koottu Ilmarisen hallituksen hyväksymät periaatteet, toimintaperiaatteet ja politiikat, toimitusjohtajan hyväksymät ohjeet ja linjajohtajien hyväksymät työohjeet, joita noudattamalla varmistamme asianmukaisen huolellisuuden toteutumisen. Keskeisimpiä näistä ovat:

- Ilmarisen liiketoimintastrategia Vetovoimaisin työelämän kumppani – vastuullisesti sinua varten. Sen toteuttamista tukee Ilmarinen Way -toimintatapa

- eettiset menettelytapaohjeet (Code of Conduct)
  - kestävyysohjelma
  - eläkepoliittiset periaatteet
  - vastuullisen sijoittamisen periaatteet.
- Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n (Organisation for Economic Cooperation and Development) asianmukaisen huolellisuuden ohjeet vastuulliseen liiketoimintaan linjaa, että prosessissa on kuusi vaihetta.

Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista

Due diligence -prosessin keskeiset osatekijät

Kohdat kestävyysraportissa

Due diligence -prosessin sisällyttäminen hallintoon, strategiaan ja liiketoimintamalliin.

ESRS 2 Yleiset tiedot, s. 21–46
G1 Liiketoiminnan harjoittaminen, s. 94–97

Vuorovaikutus vaikutusten kohteena olevien sidosryhmien kanssa kaikissa due diligence -prosessin keskeisissä vaiheissa.

ESRS 2 Yleiset tiedot, s. 21–46
S1 Oma työvoima, s. 84–93

Haitallisten vaikutusten tunnistaminen ja arviointi.

ESRS 2 Yleiset tiedot, s. 21–46

Toimien toteuttaminen kyseisten haitallisten vaikutusten torjumiseksi.

E1 Ilmastonmuutos, s. 53–83
S1 Oma työvoima, s. 84–93
G1 Liiketoiminnan harjoittaminen, s. 94–97

Kyseisten toimien tuloksellisuuden seuranta ja viestintä.

E1 Ilmastonmuutos, s. 53–83
S1 Oma työvoima, s. 84–93
G1 Liiketoiminnan harjoittaminen, s. 94–97

Asianmukaisen huolellisuuden prosessi Ilmarisessa

Lähde: OECD

Ne on avattu oheisessa kuvassa. Asianmukaisen huolellisuuden prosessi on jatkuva. Se ottaa huomioon Ilmarisen strategian, liiketoimintamallin, toiminnat, hankinnat sekä myyntiin liittyvät olosuhteet.

Selvitys kestävyyttä koskevasta due diligence -prosessista -taulukko kuvaa, missä raportin kohdissa prosessia avataan tässä kestävyyssraportissa.

Riskienhallinta ja sisäinen valvonta kestävyyssraportoinnin osalta

Kestävyyssraportoinnissa noudatetaan pääsääntöisesti tilinpäätösprosessin kanssa yhdenmukaisia vaatimuksia tietojen eheydestä ja jäljitettävyydestä sekä laskentaprosessin laatukontroleista ja raportoinnin riippumattomuudesta. Laadukkaan ja vertailukelpoisen raportoinnin toteuttamiseksi jätettiin raportoimatta ne arvoketjun tiedot, jotka ovat puutteellisia tai joilla ei toisittaiseksi ole vakiintunutta laskentamenetelmää. Ilmastovaikutuksista raportoitavien tietojen laadun varmistamiseksi hyödynnettiin GHG Protocol -laskentastandardin periaatteita.

Kestävyyssraportointiprosessin riskien arvioinnissa noudatettiin Ilmarisen operatiivisten riskien arviointikehikkoa. Kestävyyssraportoinnin toteuttamiseen liittyvät riskit

- avainhenkilöistä
- sääntelyn tulkinnan oikeellisuudesta
- raportointiprosessin toimivuudesta.

Riskejä hallitaan varahenkilöjärjestelmällä, prosessin kuvaamisella ja harjoittelulla sekä rakentamalla laatukontrollit.

Vuoden 2024 kestävyyssraportin laatiminen integroitiin osaksi tilinpäätösprosessia ja sen edellyttämiä vaatimuksia kontroleista ja kuvauksista.

Ilmarisen hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle raportoitiin säännöllisesti siitä, miten vuoden 2024 kestävyyssraportointiin valmistautuminen eteni.

Ilmarisen yhtiökokous valitsi kestävyyssraportin varmentajaksi yhtiön tilintarkastajana toimivan KPMG Oy Ab:n, jonka ilmoituksen mukaisesti päävastuullisena kestävyyssraportointitarkastajana toimii KRT Juha-Pekka Mylén.

Compliance

Compliance pyrkii osaltaan riskiperusteisesti varmistamaan sääntelyn mukaisen toiminnan. Compliance raportoi kvartaaleittain muun muassa hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle sekä vuosittain hallitukselle, jolloin myös kestävyyteen liittyvät seikat nousevat raportille, jos niihin liittyy Ilmarisessa kohonnut riski.

Riskiperusteisen tarkastussuunnitelmansa mukaisesti Compliance voi kohdistaa tarkastuksia myös kestävyyssääntelystä kumpuaviin toimiin. Se myös seuraa tarkastussuosituksiin annettujen toimenpiteiden toteutumista sekä raportoi havainnoistaan johdolle ja hallitukselle. Lisäksi Compliance tukee ja neuvoo kestävyyteen liittyvissä asioissa.

Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus tarjoaa Ilmarisen hallitukselle järjestelmällisen lähestymistavan organisaation riskienhallinta-, valvonta- sekä johtamis- ja hallintoprosessien riittävyden ja tehokkuuden arviointiin ja kehittämiseen. Näin se tukee hallitustaan valvontatehtävässä ja Ilmarisen johtoa tavoitteiden saavuttamisessa.

Sisäinen tarkastus raportoi toiminnastaan, tarkastusten tuloksista ja toimenpidesuosittelujen toteutuksen tilanteesta Ilmarisen johdolle ja hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle kaksi kertaa vuodessa sekä hallitukselle vähintään vuosittain.

Lisäksi sisäinen tarkastus laatii Ilmarisen hallitukselle, sen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle sekä johdolle arvion Ilmarisen sisäisen valvonnan tilasta. Osana sitä on arvio kestävyyssraportoinnin sisäisestä valvonnasta.

Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju (SBM-1)

Strategia

Vastaamme noin 1,1 miljoonan henkilön eläketurvasta. Ilmarinen on keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö, jonka omistavat asiakkaat: vakuutusnottajat ja vakuutetut työntekijät. Perustehvämme on huolehtia asiakkaidemme työeläketurvasta. Haluamme olla vetovoimaisin työelämän kumppani – vastuullisesti sinua varten. Strategia kertoo suuntamme. Tavoitteidemme eteen työskentelemme arvojemme mukaisesti: avoimesti, vastuullisesti ja yhdessä menestyen.

Suomessa työskenteleville kuuluu lakisääteinen työeläke. Ilmarinen on osa Suomen sosiaaliturvajärjestelmää: tarjoamme lakisääteisiä ja pakollisia työntekijän (TyEL) ja yrittäjän (YEL) eläkevakuutuksia Suomessa työskenteleville. Vakuutuksemme antavat turvaa vanhuuden sekä mahdollisen työkyvyttömyyden tai perheen huoltajan kuoleman varalle. Työntekijälle eläkettä kertyy palkasta ja yrittäjälle työtulosta. Osa TyEL-maksusta rahastoidaan.

Eläkevaroja on Suomessa rahastoitu 1960-luvulta lähtien. Sijoitamme tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti nykyisten ja tulevien eläkkeiden

rahoituksen turvaksi yli 60 miljardin euron eläkevarallisuutta.

Ilmarinen ei laadi IFRS-tilinpäätöstä, joten yhtiöllä ei ole segmenttiraportointia IFRS 8:n mukaisesti.

Tavoitteet

Strategiamme mukaan pitkän aikavälin tavoitteemme on olla yksi Suomen parhaista työpaikoista, tarjota alan paras asiakaskokemus, kasvaa markkinaa nopeammin sekä olla tehokkain ja sijoitustuotoiltaan paras työeläkeyhtiö. Haluamme sijoituksissamme huomioida vaikutuksemme ympäristöön ja yhteiskuntaan sekä edistää vastuullista sijoittamista muun muassa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi. Pyrimme vähentämään sijoitustemme päästöjä tekemällä siirtymäsuunnitelmamme mukaisia toimia ja vaikuttamalla sijoituskohteisiimme.

Liiketoimintamalli ja arvoketju

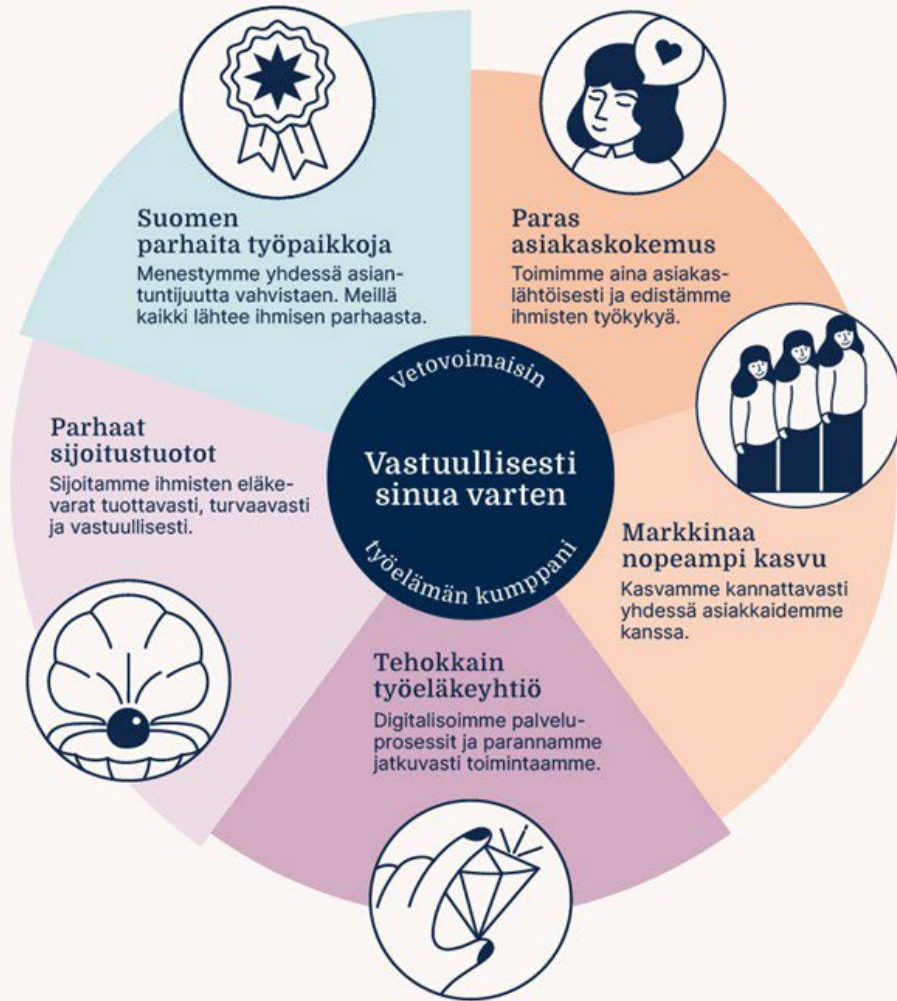
Eläkevakuutusyhtiönä luomme arvoa asiakkaillemme tarjoamalla turvaa eläkkeelle jäämisen varalle ja varmistamalla, että asiakkaamme saavat ansaitsemansa eläkkeen. Keräämme asiakkailtamme työeläkemaksuja maksetuista palkoista ja yrittäjien työtulosta. Keräämämme maksumaksetutulo käytetään

Varaudumme hyvään huomiseen

Me huolehdimme ihmisten eläketurvasta, jotta voimme suhtautua huomiseen luottavaisena ja toiveikkaana. Avoimesti, vastuullisesti ja yhdessä menestyen.

Ote Ilmarisen strategiasta 2024

- sekä suoraan nyt eläkkeellä olevien ihmisten eläkkeiden maksamiseen että
- tulevaisuuden eläkkeisiin rahastoimalla osa kerätyistä maksuista.

Eläkemeno on maksamiemme eläkkeiden summa. Eläkkeitä maksetaan enemmän kuin maksutuloa kertyy, ja siksi tarvitaan sijoitustuotoja rahastoiduista eläkkeistä.

Sijoituksemme on hajautettu eri puolille maailmaa ja eri omaisuusluokkiin.

Sijoitustoimintaamme kuuluu myös asuntojen ja liikekiinteistöjen rakennuttaminen ja vuokraaminen. Pyrimme toimimaan aktiivisena omistajana ja vaikuttamaan sijoituskohteisiimme. Vaikutusmahdollisuutemme riippuvat monesta tekijästä, esimerkiksi omaisuusluokasta, sijoituksen koosta sekä siitä, olemmeko sijoittaneet kohteeseen suoraan vai esimerkiksi rahastojen kautta.

Liiketoimintojen rinnalla tukitoiminnot mahdollistavat tehokkaan toiminnan. Arvon luomisessa

tukena on koko henkilöstömme. Palkkaamme, koulutamme ja pidämme yllä osaavaa henkilöstöä, joka kykenee hallinnoimaan vakuutus- ja sijoituksia, eläkkeitä ja asiakassuhteita. Koko henkilöstömme (640 henkilöä) työskentelee Suomessa, valtaosa päätoimipaikassa Helsingissä.

Ilmarisen toimintaan liittyvät hankinnat käsittävät kaikki palvelut ja resurssit, joita hankimme toimintaamme varten, kuten IT-palvelut ja ulkoistetut asiantuntijapalvelut.

Tässä kestävyysraportissa termillä oma operatiivinen toiminta tarkoitetaan sekä omaa henkilöstöä että hankintoja, jotka mahdollistavat organisaatiossa tehtävän työn. E1 Ilmastonmuutos -kestävyysaihetta koskevassa raportoinnissa termillä viitataan muihin kuin sijoituskohteisiimme (ml. kotimaiset kiinteistöt) liittyviin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin.

Sidosryhmien edut ja näkemykset (SBM-2)

Tapaamme sidosryhmiemme edustajia säännöllisesti, ja kehitämme toimintaamme sidosryhmiltä saadun palautteen perusteella. Sidosryhmien edut ja näkemykset -taulukossa on esitetty kahdessa osassa keskeiset sidosryhmämme sekä se, kuinka niiden edut ja näkemykset vaikuttavat strategiaamme ja liiketoimintamalliimme. Kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin yhteydessä hallinnolle ja johdolle tiedotettiin siitä, millaisia näkemyksiä sidosryhmillä oli Ilmarisen kestävyysraportin liittyvistä vaikutuksista.

Ilmarisen arvoketju

Sidosryhmien edut ja näkemykset 1/2

Ilmarisen keskeiset sidosryhmät	Sidosryhmävuorovaikutus	Sidosryhmien edut ja näkemykset	Vaikutus toimintaan, liiketoimintamalliin ja strategiaan
Oma työvoima	<ul style="list-style-type: none"> Työvire-kysely Vastuullisuusverkosto Yhteistoiminta henkilöstön edustajien ja työnantajan kesken Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely Rekrytointiprosessi ja perehdytys Työturvallisuushavainnot esim. riskikartoituskysely ja työsuojelu Whistleblowing-ilmoituskanavat väärinkäytös- sekä häirintä- ja syrjäntäilmiantoihin Henkilöstötilaisuudet Sidosryhmäkysely 	<ul style="list-style-type: none"> Terveys ja turvallisuus Osaamisen kehittäminen Hyvä johtaminen Työolot ja muut työhön liittyvät oikeudet Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus, kaikki mukana - kokonaisuus (DEI) 	<ul style="list-style-type: none"> Strategisen työkykyjohtamisen kokonaisuus Työyhteisön kehittämissuunnitelma Ilmarisen osaamistori ja muut koulutukset Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma Johtamisen kehittäminen
Hallinnon edustajat (hallinto-neuvosto, hallitus, valiokunnat)	<ul style="list-style-type: none"> Kokoukset Koulutukset ja seminaarit Kyselyt Jäsenvalinnat Sidosryhmäkysely 	<ul style="list-style-type: none"> Tuottava, turvaava ja vastuullinen sijoittaminen Vastuullinen eläketurvan tuottaminen Henkilöstön hyvinvointi, ihmisoikeudet ja monimuotoisuus Kestävyyseriskien hallinta Hyvä hallintotapa 	<ul style="list-style-type: none"> Strategian sisältö Toiminnan tehokkuus Taloudellinen raportointi ja kestävyysraportointi Sijoitussuunnitelma, vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä ilmastotiekartta ja luonnon monimuotoisuus -suunnitelmat Riski- ja vakavaraisuusarvio
Asiakkaat (yritys- ja yrittäjä-asiakkaat ja vakuutetut, eläkkeensaajat, vuokralaiset)	<ul style="list-style-type: none"> Asiakastyytyväisyyskyselyt (NPS) Asiakaspalautekanavat Asiakaspalvelu Asiakastapaamiset Tapahtumat ja koulutukset Verkkosivujen yhteydenottolomakkeet Yhtiökokoukset ja hallinnon jäsenyydet Neuvottelukunnat (asiakkaiden, palkansaajien, eläkeasiain) Sidosryhmäkysely 	<ul style="list-style-type: none"> Asiakkaiden tietosuojasta ja -turvasta huolehtiminen Asiakkaiden yhdenvertainen palvelu Asiantunteva eläkeneuvonta Työkykyjohtaminen Ilmastonmuutoksen hillintä ja päästöjen vähentäminen Luonnon monimuotoisuus Ihmisoikeudet ja monimuotoisuus Kestävyyseriskien hallinta ja hyvä hallintotapa Saavutettavuus 	<ul style="list-style-type: none"> Kestävyysohjelma: kestävyseriskien määrittely ja hallinta Eettiset toimintaperiaatteet (Code of Conduct) ja muut hyvään hallintoon liittyvät toimintaperiaatteet
Sijoitustoiminnan kumppanit	<ul style="list-style-type: none"> Rahastonhoitajat Sijoituskohteet (vaikuttamisprosessi, yhtiökokoukset, yhteydenpito) Sidosryhmäkysely 	<ul style="list-style-type: none"> Kullekin toimijalle olennaiset kestävyysteemat 	<ul style="list-style-type: none"> Vastuullisen sijoittamisen periaatteet

Sidosryhmien edut ja näkemykset 2/2

Ilmarisen keskeiset sidosryhmät	Sidosryhmävuorovaikutus	Sidosryhmien edut ja näkemykset	Vaikutus toimintaan, liiketoimintamalliin ja strategiaan
Palvelun- ja tavarantoimittajat, toimitusketjun työntekijät	<ul style="list-style-type: none"> Whistleblowing-ilmoituskanava Kahdenväliset tapaamiset, tarjouspyynnöt sopimusneuvottelut Toimittajaohjaus 	<ul style="list-style-type: none"> Turvallisuus ja terveys Työolot ja muut työhön liittyvät oikeudet Toimitusketjun vastuullisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Ohjeet eturistiriitojen välttämiseksi
Päätäjät	<ul style="list-style-type: none"> Julkiset kuulemiset Kahdenväliset tapaamiset Tapahtumat, seminaarit ja paneelit Vierailut Whistleblowing-ilmoituskanava Sidosryhmäkysely 	<ul style="list-style-type: none"> Tehokas eläketurvan tuottaminen Tuottava, turvaava ja vastuullinen sijoittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Sidosryhmätyön suunnitelma Vastuullisen sijoittamisen periaatteet
Edunvalvonta- ja toimialajärjestöt	<ul style="list-style-type: none"> Työryhmät ja hallitustyöskentely Kahdenväliset tapaamiset Tapahtumat, seminaarit ja paneelit 	<ul style="list-style-type: none"> Vaikuttamisyhteistyö Toiminnan läpinäkyvyys ja raportointi 	<ul style="list-style-type: none"> Alan yhteiset kannanotot
Tutkimus- ja oppilaitokset, opiskelijat	<ul style="list-style-type: none"> Yhteistyötilaisuudet Vierailut Rekrytointitapahtumat Opinnäytetyöpaikat ja harjoittelut Sidosryhmäkysely 	<ul style="list-style-type: none"> Koulutus ja osaaminen Työpaikat Työelämä Monimuotoisuus, yhdenvertaisuus, kaikki mukana - kokonaisuus 	<ul style="list-style-type: none"> Työ- ja harjoittelupaikat Opiskelijoiden ohjaaminen ja perehdytys
Kansalaisjärjestöt	<ul style="list-style-type: none"> Kahdenväliset tapaamiset Tapahtumat, seminaarit ja paneelit Vierailut Whistleblowing-ilmoituskanava Sidosryhmäkysely 	<ul style="list-style-type: none"> Ikääntyvien työllistyminen ja pitkät työurat Vastuullinen sijoittaminen Toiminnan läpinäkyvyys ja raportointi 	<ul style="list-style-type: none"> Tutkimukset Vastuullisen sijoittamisen periaatteet, ilmastotiekartta, luonnon monimuotoisuus -suunnitelmat
Tiedotusvälineet	<ul style="list-style-type: none"> Tiedotustilaisuudet Mediatapaamiset Henkilökohtaiset kontaktit Whistleblowing-ilmoituskanava Sidosryhmäkysely 	<ul style="list-style-type: none"> Toiminnan läpinäkyvyys ja raportointi Eläkejärjestelmän kestävyys Vastuullinen sijoittaminen 	<ul style="list-style-type: none"> Tutkimukset Vastuullisen sijoittamisen periaatteet, ilmastotiekartta, luonnon monimuotoisuus -suunnitelmat

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet (SBM–3)

Ilmarisen kaksinkertaisessa olennaisuusanalyysissä tunnistetut olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet on esitetty seuraavilla sivuilla aihekohtaisesti. Vaikka emme raportoi vielä vuodelta 2024 kaikkia meille olennaiseksi määrytyneitä aiheita, otamme vaikutukset huomioon liiketoiminnassamme ja strategiassamme.

Huomioimme vaikutukset liiketoiminnassa ja strategiassa

Strategiassamme linjaamme, että sijoitamme eläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti ja toimimme aina asiakaslähtöisesti ja edistämme työkykyä.

S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät -standardin vaikutukset otamme huomioon liiketoiminnassamme toteuttamalla strategiaamme ja kestävyysohjelmaamme sekä noudattamalla tietosuoja- ja tietoturvapoliittikaamme. Kaikki nämä on koottu eettisiin menettelytapaohjeisiimme (Code of Conduct).

Tavoitteet

Olemme asettaneet standardin mukaisesti kuluttajiin ja loppukäyttäjiin – Ilmarisen tapauksessa

asiakkaisiin ja eläkkeensaajiin – liittyvät seuraavat tavoitteet:

Asiakasyrityksillemme tarjoamiemme työkyvyttömyysriskien hallinnan palveluiden tavoitteena on:

- alentaa Ilmarisessa vakuutettujen työntekijöiden riskiä joutua työkyvyttömyyseläkkeelle
- parantaa mahdollisuutta työhön paluuseen ja siten pidentää työuria.

Ilmarisen toiminta perustuu tietoon ja sen käsittelyyn. Eläkevakuutusalan lainsäädäntö ja roolimme lakisäateisen julkisen tehtävän toimeenpanijana asettavat toiminnallemme tavanomaista korkeammat vaatimukset, joiden toteuttamiseen olemme sitoutuneet.

Tietosuojasta huolehtiminen on osa Ilmarisen compliance-toimintaa ja riskienhallintaa. Se toteuttaa toiminnassamme noudattamiemme vastuullisia toimintaperiaatteita ja hyvää hallintotapaa.

Tietosuojalla on kiinteä yhteys tietoturvaan. Tietoturvaa koskevat periaatteet on määritelty Ilmarisen tietoturvapoliitikassa. Tietoturvasta huolehtiminen on tärkeä tietosuojan toteuttamisen keino. Suojaamme tiedot tehokkaasti käyttäen asianmukaisia teknisiä tai organisatorisia toimia.

Toimintaperiaatteet, toimet ja mittarit

Autamme asiakkaitamme ennakoimaan työkyvyttömyysriskejä ja näin pidentämään työuria. Teemme kuntoutuspäätökset suomalaisen työeläkealan yhteisten soveltamisperiaatteiden mukaisesti. Kuntoutuksen tuloksellisuutta mitataan: vuoden 2024 tavoite oli, että 80 prosenttia kuntoutetuista palaa kuntoutuksen jälkeen työelämään.

Työkyvyttömyysriskienhallinnan vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti liiketoiminnasta riippumattomalla analyysillä ja asiakaskyselyillä.

Tietoturvapoliitikassamme määritetään arvoihin ja strategiaan perustuvat tietoturvatoininnan yleiset tavoitteet sekä linjaukset turvallisuuden kehittämiseen, ylläpitoon ja valvontaan. Lisäksi tietoturvapoliitikassa kuvataan noudatettava tietoturvallisuuden hallintamalli.

Tietoturvaan liittyvien hallintaprosessien ja teknisen kelpoisuuden toteutusta arvioidaan säännöllisesti auditoinneilla, tarkastuksilla, testauksilla ja katselmoinneilla, joissa kohteen tietoturvan tasoa verrataan sisäisiin tai ulkoisiin vaatimuksiin sekä hyviin käytänteisiin.

Tunnistetut ilmastonmuutosta (E1) koskevat vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet

Vaikutukset	Riskit	Mahdollisuudet
+ Ilmarinen pyrkii valitsemaan sijoitussalkkuunsa kunkin sektorin parhaita suoriutujia ja vaikuttamaan aktiivisesti sijoituskohteiden ilmastotoimiin. Lisäksi ilmastoratkaisuihin kuten uusiutuvaan energiaan kohdistuvien sijoitusten osuutta salkussa kasvatetaan tavoitteellisesti.	Fyysinen riski Globaalit osake- ja korkosijoitukset altistuvat fyysisille ilmatorisille myös Suomen ulkopuolella. Keskeisimmät tunnistetut riskit liittyvät äärimmäisen kuumuuteen, kylmäaltoihiin, vesistressiin sekä tulvimiseen. Fyysisten ilmatorisriskien realisoituminen voi vaikuttaa sijoitustuottoihin ja vakavaraisuuteen pidemmällä aikavälillä kielteisesti.	Kestävyyssnäkökulmat huomioimalla sijoitamme tuottavasti ja turvaavasti ja haemme parhaita tuottoja pitkällä aikavälillä. Sijoitus- tuotot kasvattavat vakavaraisuuspääomaa turvaten eläkevaroja ja mahdollistaen kilpailukyiset asiakashyvitykset työnantaja-asiak- kaille.
+ Toteutamme sopeutumistoimia kiinteistösijoituksissamme, jotta voimme parantaa rakennusten kykyä sopeutua muuttuviin sääolo- suhteisiin. Toimenpiteitä ohjaavat kiinteistötason ilmatorisriskiarviot, joissa määritellään toteutettavat toimenpiteet. Kaikissa uudiskoh- teissamme sopeutumistoimien valinta on kiinteä osa suunnittelu- prosessia.	Fyysinen riski Lisääntyvät sään ääri-ilmiöt altistavat Ilmarisen kiinteistösijoituksia rakenteellisille vahingoille, joiden ennaltaehkäisy ja toisaalta kor- jaus aiheuttavat kustannuksia. Myös säätilan krooniset muutokset, kuten lämpötilan nousu, aiheuttavat kuormitusta kiinteistöille ja nii- den käyttäjille, ja viilennyskustannusten nousu on todennäköistä.	Ilmarisen kiinteistösijoituksissa tehdään aktiivista työtä ilmastokes- tävyyden parantamiseksi. Tämä voi muodostua erottautumisteki- jäksi, kun kotimaiset ja kansainväliset kiinteistösijoittajat ottavat käyttöön uusia arviointimenetelmiä ja toimintamalleja ilmatorisriskin hallinnassa.
+ Kehitämme kiinteistöjen energiatehokkuutta energiatehokkuustoi- menpiteillä ennalta määriteltyjen energiatehokkuus- ohjelmien mukaisesti. Ilmarisen kiinteistöjen sähkönkulutuksesta 100 prosenttia on sertifioitua CO ₂ -vapaata sähköä. Kohteissa sovelletaan mahdollisuuksien mukaan paikallisia uusiutuvan ener- gian tuotantoratkaisuja.	Siirtymä- riski Erityisesti Ilmarisen sijoituksissa edustettuihin hiili-intensiivisiin toi- mialoihin kohdistuu huomattavia transitio- eli siirtymäriskkejä, jotka toteutuessaan lisäävät yritysten kustannuksia ja voivat alentaa nii- den arvoa. Riskien toteutumiseen vaikuttavat myös Ilmarisesta riippumattomat tekijät, kuten valtioiden toimet ja poliittinen tuki kestävyssiirtymälle.	Ilmarisen ilmatoratkaisuja ja uusiutuvaa energiaa suosivat sijoi- tuspäätökset sekä aktiivinen sijoituskohteisiin vaikuttaminen johta- vat sijoitusten vähähiilistymiseen. Se voi turvata sijoitusten arvon säilyttämiskykyä ja kasvua muuttuvassa markkinassa.
- Ilmarisen oma toiminta sekä sijoitukset arvoketjuineen aiheuttavat ilmasto- lämmittäviä kasvihuonekaasupäästöjä. Sijoitamme hajau- tetusti kaikille toimialoille, joten sijoituksissa on myös kohteita hiili- intensiivisiltä toimialoilta.	Siirtymä- riski Kiinteistöissä toteutettavat ilmastonmuutoksen hillintään liittyvät toimet, kuten uusiutuvaan kaukolämpöön siirtyminen ja energiate- hokkuustoiimenpiteet, aiheuttavat lyhyellä aikavälillä lisäkustan- nuksia. Epäonnistuneet investoinnit uusiin mutta epäedullisiksi osoittautuviin energiaratkaisuihin altistavat Ilmarisen teknologiaris- kille.	Kasvava osuus vuokralaisista kokee energiatehokkaat ja vähä- päästöiset kiinteistöt houkutteleviksi, ja pitkällä aikavälillä niihin liit- tyvä transitio- eli siirtymäriski on matalampi myös käyttäjän näkö- kulmasta. Asuinkiinteistöissä muuttuvasta ilmastosta aiheutuvien olosuhdetekijöiden hallinta korostuu vuokralaisen viihtyvyyden maksimoimisessa.
- Kiinteistösijoituksemme (ml. omat toimitilat) kuluttavat käyttövai- heessa sähkö- ja lämpöenergiaa sekä kaukokylmää. Myös raken- nuttamisvaiheen toimenpiteet sekä rakennusmateriaalien tuotanto lisäävät kiinteistöjen elinkaaren energialajanjälkeä.	Siirtymä- riski Jos toteutetut ilmastotoimet eivät riitä tai asetettuihin tavoitteisiin ei muuten päästä, Ilmarinen altistuu maineriskille samalla kun si- dosryhmien kestävään liiketoimintaan liittyvät vaatimukset kasva- vat.	Ilmastonmuutokseen kytkeytyvillä tekijöillä voi olla merkittäviä vai- kutuksia työntekijöiden terveyteen, työ- ja toimintakykyyn sekä työn turvallisuuteen ja sujuvuuteen. Lisäksi Ilmarisen tarjoamat työkykypalvelut voivat tulevaisuudessa vastata organisaatioiden tarpeeseen hallita henkilöstöön kielteisesti vaikuttavia ilmatoris- kejä.

Tunnistetut omaa työvoimaa (S1) koskevat vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet

Vaikutukset	Riskit	Mahdollisuudet
<ul style="list-style-type: none"> + Joustavat työajat ja terveyttä edistävät toimenpiteet ja toimintamallit vaikuttavat myönteisesti työntekijöiden hyvinvointiin ja työkykyyn. Toimiva vuoropuhelu työmarkkinaosapuolten ja henkilöstön edustajien kesken vaikuttaa myönteisesti työntekijöiden mahdollisuuksiin vaikuttaa hyvinvointiinsa ja työkykyynsä työpaikalla. - Työn kuormittavuus voi vaikuttaa kielteisesti työntekijän työ- ja yksityiselämän tasapainoon, terveyteen ja työkykyyn. 	<p>Työnantajasta johtuva työ- ja yksityiselämän heikko tasapaino voisi aiheuttaa lisäkustannuksia työnantajalle sairauspoissaoloina tai korkeampana vaihtuvuutena. Heikko työntekijöiden turvallisuuden ja terveyden huomiointi voisi heikentää työnantajakokemusta ja työkykyä, aiheuttaa sairauspoissaoloja sekä heikentää työnantajamielikuvaa lisäten henkilöstön vaihtuvuutta ja vaikeuttaen rekrytointia.</p>	<p>Korkea henkilöstötyytyväisyys tuo liiketoimintaan jatkuvuutta, varmistaa työn hyvää laatua ja vahvistaa osaamisen kehittymistä. Perhevapaat, joustava työaika ja lastenhoitomahdollisuudet, hyvät koulutusmahdollisuudet sekä kattava työhyvinvoinnin tuki edesauttavat työn tuottavuutta, pitävät yllä hyvää työkykyä ja vaikuttavat myönteisesti työnantajamielikuvaan. Nämä auttavat hyvän tuloksen tekemisessä.</p>
<ul style="list-style-type: none"> + Inklusiivinen työympäristö tukee työntekijöiden hyvinvointia. Kun otetaan huomioon jokaisen työntekijän tarpeet ja toimitilojen esteettömyys, kohdellaan työntekijöitä tasa-arvoisesti. 	<p>Jos Ilmarinen ei tekisi esteettömyystoimenpiteitä omissa toimitiloissaan, ei työntekijöitä kohdeltaisi tasa-arvoisesti. Se kaventaisi rekrytointimahdollisuuksia, mikä vaikuttaisi Ilmariseen myös taloudellisesti.</p>	<p>Panostus esteettömyyteen sekä tasa-arvoiseen ja yhdenvertaiseen kohteluun työpaikalla mahdollistaa parhaiden työntekijöiden rekrytointimisen joka tilanteeseen. Tämä tuo myös taloudellista etua.</p>
<ul style="list-style-type: none"> + Palkkatasa-arvo vaikuttaa myönteisesti yrityskulttuuriin ja lisää työhyvinvointia. Koulutukset ja osaamisen kehittäminen mahdollistavat osaamisen päivittämisen, mikä parantaa kykyä vastata muuttuviin työelämän tarpeisiin. Työhyvinvointi, työn mielekkyys ja työn tehokkuus parantuvat, kun työ on fyysisesti ja henkisesti turvallista. 	<p>Ilmarisen johdon ja henkilöstön kulttuurista on kansainvälisiin yrityksiin verrattuna yksipuolisempi, mistä voi aiheutua taloudellista riskiä. Jos henkilöstön osaamisen kehittyminen jakautuisi epätasaisesti, osaamishaasteet voisivat heikentää työn tuottavuutta, työn sujuvuutta sekä kasvua.</p>	<p>Osaamisen kehittäminen parantaa työn tuottavuutta, kasvua ja henkilöstötyytyväisyyttä sekä pienentää henkilöstön vaihtuvuutta. Työnantajan tarjoamat osaamisen kehittämisen mahdollisuudet ovat henkilöstön vetovoima- ja pitovoimatekijä. Oikeat osaajat oikeissa paikoissa ovat yrityksen kilpailuetu.</p>

Tunnistetut kuluttajia ja loppukäyttäjiä (S4) koskevat vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet

Vaikutukset	Riskit	Mahdollisuudet
<ul style="list-style-type: none"> + Asiakkaan tietojen säilyttäminen ja käsittely lain ja määräysten mukaisesti luo turvan henkilötiedoille. Huolellinen tietojen käsittely ja laadukkaat tiedot herättävät luottamusta ja mahdollistavat oikeat ja oikea-aikaiset päätökset. + Asiakkaan tietojen säilyttäminen ja käsittely lain ja määräysten mukaisesti turvaa henkilötiedon tai muun arkaluonteisen tiedon. - Mahdollisista tietosuojaja- tai tietoturvarikkeistä voi aiheutua kielteisiä vaikutuksia asiakkaille. 	<p>Asiakkaiden yksityisyyteen ja tietojen käsittelyjärjestelmiin liittyvät riskit ovat taloudellinen riski. Tietosuojarikkeet ja heikkolaatuisen tiedon aiheuttamat päätöksen virheet voisivat johtaa epäluottamukseen ja heikkoon asiakaskokemukseen.</p>	<p>Huolellinen tiedon käsittely, jakaminen ja suojaaminen on Ilmarisen toiminnan edellytys.</p>
<ul style="list-style-type: none"> + Kuntoutus- ja työkyvyttömyyseläkepäätökset vaikuttavat vakuutettujen taloudellisen turvan jatkuvuuteen. 	<p>Heikosti hoidettuna ammatillisen kuntoutuksen vaikuttavuus voisi laskea heikentäen asiakkaan taloudellista turvaa eikä olisi yhtiön tai eläkejärjestelmän kannalta tehokasta.</p>	<p>Vaikuttavalla ammatillisella kuntoutuksella varmistetaan asiakkaan, työnantajan, eläkeyhtiön ja eläkejärjestelmän etu.</p>
<ul style="list-style-type: none"> + Kattavat ja saavutettavat palvelut, selkeä viestintä ja asiakkaiden yhdenvertainen palvelu auttavat asiakkaita saamaan tarvitsemansa palvelun ja tiedon eläketurvastaan oikea-aikaisesti. Vastuullinen markkinointi herättää luottamusta eläkejärjestelmää kohtaan ja lisää tietoisuutta eläketurvasta. 	<p>Jos asiakkaita ei palveltaisi yhdenvertaisesti, voisi tästä seurata heikkoa asiakaskokemusta ja mainehaittaa yhtiölle.</p>	<p>Asiakkaiden yhdenvertainen kohtelu on toiminnan edellytys, ja asiakaskokemus on yksi strategian kulmakivistä.</p>

Tunnistetut liiketoiminnan harjoittamista (G1) koskevat vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet

Vaikutukset	Riskit	Mahdollisuudet
+ Ilmarisen yrityskulttuuri ja toimintatavat vaikuttavat henkilöstökokemukseen, asiakaskokemukseen ja Ilmarisen toiminnan luotettavuuteen. Eläketurvan huolellinen hoitaminen osana sosiaaliturvaa tuo turvallisuutta yhteiskuntaan.	Heikko yrityskulttuuri voisi lisätä operatiivisia riskejä. Jos yrityskulttuuri ei tukisi työntekijöiden onnistumista ja yhteistyötä, se voisi heikentää työntekijäkokemusta, asiakaskokemusta ja tuottavuutta.	Johtamisella pystymme vaikuttamaan merkittävästi onnistuneen yrityskulttuurin ja toimintatapojen syntymiseen. Maine luotettavana toimijana on toimintamme edellytys ja vaikuttaa yhteistyöhön koko arvoketjussa.
+ Onnistunut väärinkäytösten paljastajien suojelu luo luotettavan tilan ilmoittaa väärinkäytöksistä. - Jos suojelu epäonnistuisi tai ilmoituksia ei käsiteltäisi tehokkaasti, väärinkäytöksiä tai laiminlyöntejä voisi jäädä huomaamatta tai väärinkäytösten ilmoittaja voisi kohdata vastatoimia.	Jos hyvän yrityskulttuurin ylläpitämisessä epäonnistuttaisiin, luottamus Ilmariseen heikkenisi ja väärinkäytösilmoitukset eivät tulisi esiin. Tämä johtaisi taloudellisiin riskeihin ja mainehaittaan.	Onnistunut väärinkäytösten paljastajien suojelu ja tehokas ilmoitusten käsittely luo luotettavan tilan ilmoittaa väärinkäytöksistä ja madaltaa kynnystä ilmoittaa väärinkäytöksistä.
+ Hyvät suhteet toimittajiin ja sidosryhmiin sekä sujuvat maksukäytännöt vaikuttavat toimijoiden väliseen yhteistyöhön, toiminnan tuloksellisuuteen sekä yhtiön maineeseen. Ilmarisen asettamat vaatimukset ja valvontamekanismit vaikuttavat toimitusketjun vastuullisuuteen.	Huonot suhteet tavarantoimittajiin ja palveluntuottajiin sekä huonot maksukäytännöt olisivat taloudellinen riski.	Hyvät suhteet tavarantoimittajiin ja palveluntuottajiin sekä hyvät maksukäytännöt ovat edellytys tulokselliseen yhteistyöhön.
- Jos toiminnassamme ilmenisi korruptio- tai lahjontatapauksia, se olisi lainsäädännön ja Ilmarisen omien toimintaperiaatteiden vastaista ja vaikuttaisi luottamukseen ja maineeseen.	Mahdolliset korruptiotapaukset aiheuttaisivat mainehaittaa ja vaikuttaisivat liiketoiminnan keskeisenä edellytyksenä olevaan luottamukseen asiakkaiden ja viranomaisten kanssa.	Hyvät liiketoiminnan harjoittamisen käytännöt ja korruption ja lahjontan ehkäiseminen mahdollistavat kestävä, pitkän aikavälin luottamuksen rakentumisen.

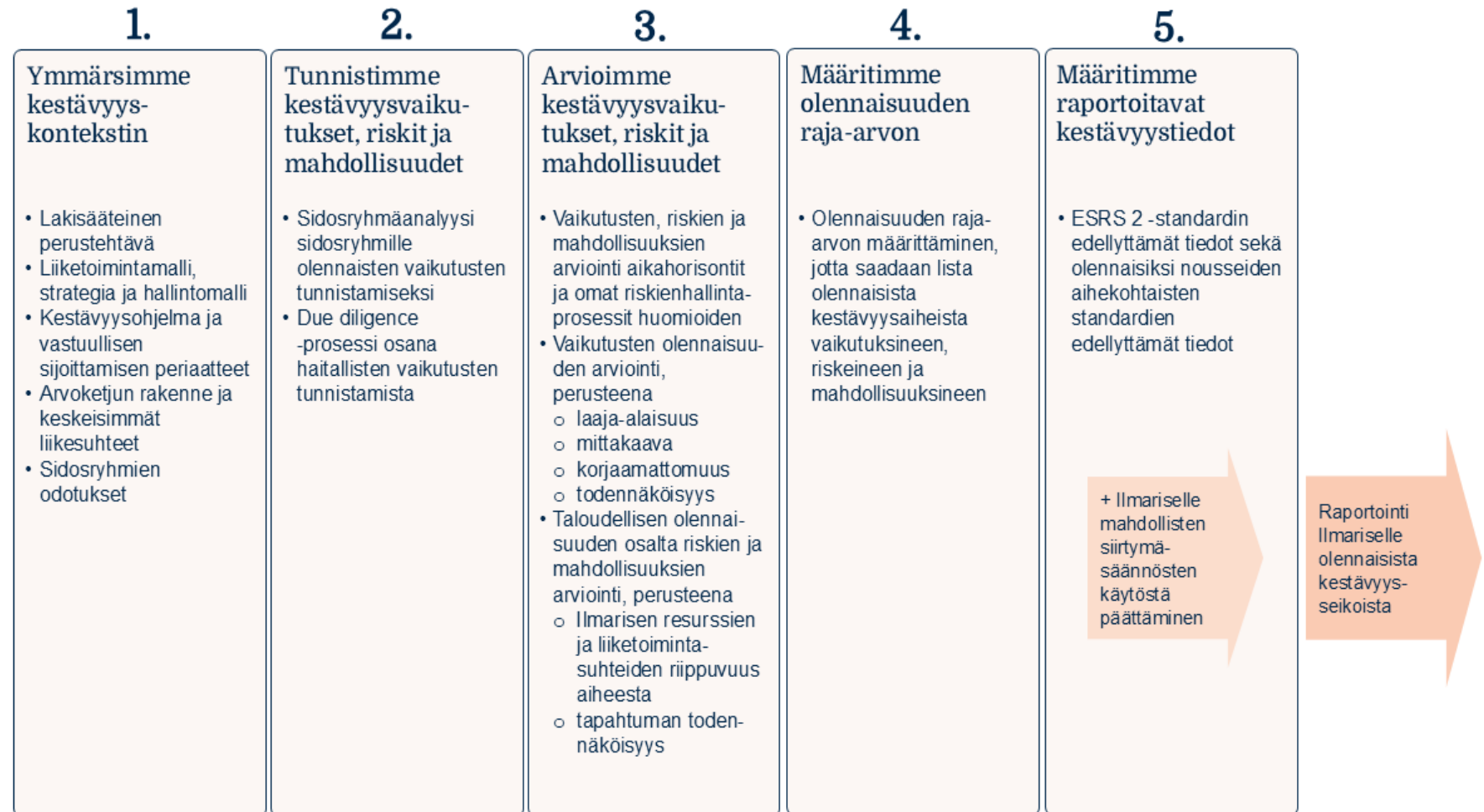
Olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessi (IRO-1)

Ilmariselle olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen ja arviointi on jatkuva asianmukaiseen huolellisuuteen (due diligence) nojaava prosessi, joka mahdollistaa toimien priorisoinnin vaikutusten vakavuuden ja todennäköisyyden perusteella. Olemme arvioineet kestävyysaiheiden olennaisuutta säännöllisin väliajoin, mutta prosessi muuttui vuosina 2023 ja 2024, kun valmistauduimme uuden kestävyysraportointidirektiiviin mukaiseen raportointiin. Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis-, arviointi ja hallintaprosessi ovat osa Ilmarisen johtamisprosesseja. Niitä ohjaavat Ilmarisen johtamisjärjestelmä ja riskienhallinnan toiminta-periaatteet.

Tässä raportissa esitetty olennaisuusarviointi toteutettiin kaksinkertaisena olennaisuusanalyysinä, jossa tarkastellaan sekä yrityksen toiminnan myönteisiä ja kielteisiä vaikutuksia ihmisiin ja ympäristöön että yrityksen toimintaan kohdittuvia taloudellisia riskejä ja mahdollisuuksia, jotka liittyvät kestävyysaiheisiin.

Mahdollisia ja tosiasiallisia kestävyysvaikutuksia ja -riskejä tunnistetaan kolmessa puolustuslinjassa:

Ilmarisen kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin prosessi

1. liiketoimintalinjat ja niiden tukitoiminnot
2. riippumattomat toiminnot, riskienhallinta ja Compliance-toiminto
3. sisäinen tarkastus.

Tunnistetut kestävyysriskit ja -vaikutukset analysoidaan ja tarvittavista toimenpiteistä päätetään yhtiön johtamisvastuiden mukaisesti. Kestävyysriskit kuuluvat Ilmarisen säännölliseen kokonaisriskitilanteen raportointiin, joka käsitellään Ilmarisen hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnassa. Asianmukaisen huolellisuuden prosessistamme on kerrottu lisää ESRS 2 GOV-4 Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista -raportointivaatimuksen yhteydessä (s. 24–26).

Kestävyysriskien arvioinnin menetelmät ovat uudempia kuin perinteinen riskiarviointi ja vielä kehittymässä. Tämä voi vaikuttaa kestävyysriskiarvioinnin luotettavuuteen.

Ilmarisen kestävyyskonteksti ja sidosryhmäanalyysi

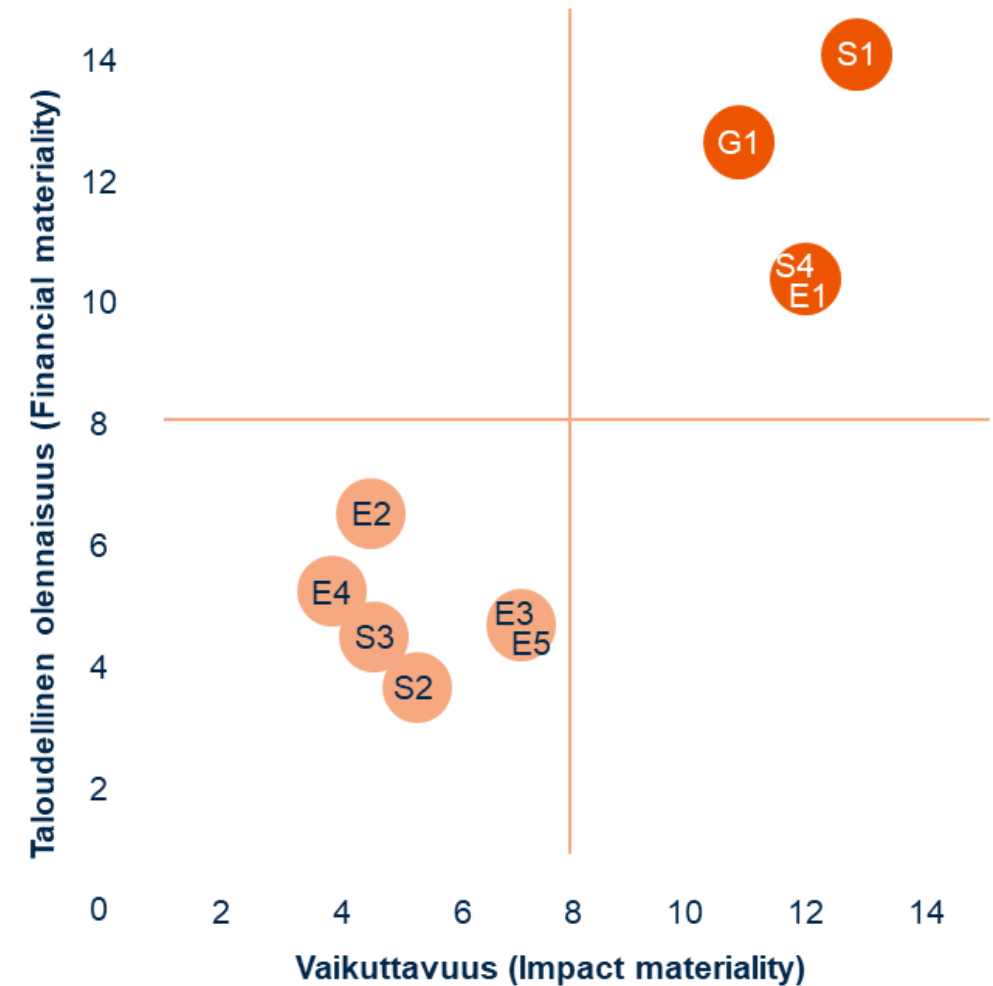
Ilmariselle olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosessia pohjusti kestävyyskontekstimme määrittäminen. Sekä oma toimintamme että toimintaympäristömme määrittää sitä, mitkä kestävyysseikat ovat meille olennaisia. Kestävyyskontekstimme

Ilmarisen kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin lopputulos

● Olennainen

● Ei olennainen

- E1** Ilmastonmuutos
- E2** Pilaantuminen
- E3** Vesivarat ja merten luonnonvarat
- E4** Biologinen monimuotoisuus ja ekosysteemit
- E5** Resurssien käyttö ja kiertotalous
- S1** Oma työvoima
- S2** Arvoketjun työntekijät
- S3** Vaikutusten kohteena olevat yhteisöt
- S4** Kuluttajat ja loppukäyttäjät
- G1** Liiketoiminnan harjoittaminen

muodostuu lakisääteisestä tehtävästämme, liike-toiminta- ja hallintomallista, strategiasta, kestävyysohjelmasta, vastuullisen sijoittamisen periaatteista, arvoketjusta ja sidosryhmistämme. Olemme markkinaosuudella mitattuna johtava työeläkeyhtiö Suomessa, joten meillä on merkittävä vaikutus ja vastuu yhteiskunnassamme, ja toimimme globaalissa sijoitusmarkkinassa.

Sidosryhmiin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa hyödynsimme tuoreinta sidosryhmäkselyä, joka toteutettiin vuonna 2022. Sidosryhmäanalyysin pohjalta tunnistimme seuraavat relevantit kestävyysteemat syötteenä kaksinkertaiseen olennaisuusanalyysiimme:

- ilmastonmuutoksen hillitseminen
- oman työvoiman strateginen merkitys
- vastuullinen eläketurvan tuottaminen asiakkaillemme
- eläkevarojen sijoittaminen tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti.

Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien arviointi ja olennaisten aiheiden tunnistaminen

Kaksinkertaisessa olennaisuusanalyysissä arviointiin Ilmarisen omaa toimintaa ja arvoketjua. Kestävyysaiheiden tunnistamisessa ja arvioinnissa sovelsimme ESRS-standardien

kestävyyssaiheiden koko listaa (kestävyyssaiheet, osa-aiheet ja osa-osa-aiheet).

Ilmarisen kaksinkertaisessa olennaisuusanalyysissä painotettiin Ilmarisen omaa toimintaa, asiakassuhteita sekä sijoituksia, sillä niihin liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet arvioitiin Ilmarisen toiminnan luonteen vuoksi keskeisiksi. Myös niihin liittyvien haittavaikutusten riski arviointiin korkeammaksi.

Vaikutuksia arviointiin mittakaavan, laaja-alaisuuden, korjattavuuden ja todennäköisyyden perusteella. Mittakaavalla tarkoitetaan sitä, kuinka vakava (kielteinen) tai hyödyllinen (myönteinen) vaikutus on toteutuessaan. Laaja-alaisuus puolestaan viittaa vaikutusten levinneisyyteen. Taloudellisia riskejä ja mahdollisuuksia mitallistettiin tarkastelemalla sitä, kuinka todennäköisesti kestävyysaihe vaikuttaa toiminnan edellyttämiin resursseihin ja liiketoimintasuhteisiin eri aikaväleillä.

Useat tunnistamistamme vaikutuksista linkittyvät suoraan tunnistamiimme riskeihin ja mahdollisuuksiin, ja esimerkiksi olennaisimmat mahdolliset kielteiset vaikutukset voivat realisoitua taloudellisena riskinä pidemmällä aikavälillä.

Vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisessa ja arvioinnissa hyödynnettiin

- aiemmin esitellyn sidosryhmäanalyysin tuloksia
- Ilmarisen olemassa olevia prosesseja (mukaan lukien toteuttamamme ilmatoriskien tunnistaminen ja arviointi)
- tietoa Ilmarisen sijoitusomaisuuden jakautumisesta kestävyystekijöiden kannalta olennaisille toimialoille
- tietoa sijoitusomaisuuden maantieteellisestä jakautumisesta
- Sustainability Accounting Standards Board -järjestön (SASB) Materiality Map -työkalua
- ilmarislaisten asiantuntemusta erityisesti omaa henkilöstöä koskevista vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista.

Ilmastovaikutusten arviointia pohjustivat Ilmarisessa toteutetun kasvihuonekaasupäästölasennuksen tulokset. Ilmarislaisia ja ulkoisen palveluntarjoajan asiantuntijoita osallistettiin arviointiprosessiin haastatteluilla ja työkokouksilla.

Kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin arviointiprosessi ja lopputulokset käsiteltiin Ilmarisen johtoryhmässä, hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnassa sekä hallituksessa, joka hyväksyi kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin. Sitä tarkistetaan ja päivitetään seuraavan kerran vuonna 2025.

Yleiskatsaus Ilmarisen olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamisesta, arvioimisesta ja priorisoimisesta on esitetty kuvassa Ilmarisen kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin prosessi. Seuraavissa kappaleissa kuvataan tarkemmin kotimaisten kiinteistösijoitusten (mukaan lukien omat toimipaikat) sekä muun sijoitussalkun arviointia siihen liittyvien erityispiirteiden selostamiseksi.

Kotimaisten kiinteistösijoitusten arviointi

Ilmarisen toimipaikat eli henkilöstön käyttämät toimitilat ovat pääasiassa Ilmarisen omistamia rakennuksia. Näiden ja Ilmarisen hallinnoimien kotimaisten kiinteistösijoitusten rakennuttamiseen ja käyttöön liittyvät paikalliset ympäristövaikutukset, riskit ja mahdollisuudet arvioidaan lupaprosessien yhteydessä ja osana rakennuttajien omia vastuullisuuskäytäntöjä, joiden edellytetään vastaavan omia vastuullisuusstandardejamme. Samassa yhteydessä Ilmarisen uudiskohteille toteutetaan taksonomia-arvio ja kotimaiset toimitilakohteet LEED-sertifioidaan (Leadership in Energy and Environmental Design), mikä edellyttää ympäristönäkökohtien tarkastelua. Näihin prosesseihin kuuluu ympäristöön liittyvien vaikutusten tunnistaminen. Lisäksi kaavoituksen sekä ympäristönsuojelulain mukaisen

luvan edellyttävien kiinteistöjen lupaprosessien yhteydessä on kuultu niiden vaikutuspiirissä olevia yhteisöjä.

Ilmarisen kaksinkertainen olennaisuusanalyysi toteutettiin salkkutasolla, emmekä ole nähneet tarkoituksenmukaisena seuloa yksittäisten kiinteistöjen sijainteja niiden tosiallisten tai mahdollisten pilaantumiseen, vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin, biologiseen monimuotoisuuden ja ekosysteemeihin sekä resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien vaikutusten, riskien tai mahdollisuuksien tunnistamiseksi. Näihin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyviä erillisiä kuulemisia ei järjestetty arviointiprosessin yhteydessä.

Muun sijoitussalkun arviointi

Ilmarisen sijoitukset on hajautettu laajasti. Siten altistuminen yksittäisille toimialoille tai maantieteellisille alueille on rajattua. Tämä huomioitiin myös sijoitusten toimialajakaumaan nojaavassa vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien arviointiprosessissa.

Sijoitusomaisuutemme vaikutuksia, taloudellisia riskejä ja mahdollisuuksia tarkasteltiin toimialatasolla Sustainability Accounting Standards Board -järjestön (SASB) Materiality Map -työkalua hyödyntäen. Tunnistimme kunkin toimialan

olennaiset kestävyysaiheet kartoituksen perusteella. Niihin liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien olennaisuutta tarkasteltiin yhdistelemällä tietoja Ilmarisen salkkujakaumasta, vastuullisuusaiheisiin liittyvistä seurantamittareistamme sekä aikaisemmista kestävyysriskikartoituksista. Analyysi on toteutettu salkkutasolla, mutta kestävyysriskienhallintaprosessimme mahdollistaa myös yksittäisten sijoituskohteiden poissulkemisen, jos niissä ei noudateta kestävyysaiheisiin liittyvää kansallista ja kansainvälistä lainsäädäntöä, tai muita vakavia väärinkäytöksiä on tunnistettu. Huomioimme tämän myös arvioidessamme esimerkiksi riskien realisoitumisen todennäköisyyttä.

Ilmarisen kaksinkertainen olennaisuusanalyysi toteutettiin salkkutasolla, emmekä ole nähneet tarkoituksenmukaisena tai saatavilla olevaan datan pohjalta mahdollisena seuloa yksittäisten salkkuyritysten toimipaikkoja niiden tosiallisten tai mahdollisten pilaantumiseen, vesivaroihin ja merten luonnonvaroihin, biologiseen monimuotoisuuden ja ekosysteemeihin sekä resurssien käyttöön ja kiertotalouteen liittyvien vaikutusten, riskien tai mahdollisuuksien tunnistamiseksi. Näihin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyviä erillisiä kuulemisia ei järjestetty arviointiprosessin yhteydessä.

Olennaiseksi tunnistetut kestävyysaiheet

Raportoinnin rajausta määrytyi Ilmarisen liiketoiminnalle olennaisiksi tunnistettujen kestävyysaiheiden mukaan. Olennaisuutta tarkasteltiin numerista asteikkoa vasten: joko taloudellisen olennaisuuden tai vaikuttavuuden raja-arvoksi valitun kynnyksarvon (8 asteikolla 0–15) ylittävät aiheet tunnistettiin olennaisiksi.

Ilmastovaikutusten arviointi

Ilmarisen ilmastoon liittyviä vaikutuksia mitataan koko toiminnan kattavassa kasvihuonekaasupäästölaskennassa. Sen tuloksia ja metodologiaa on kuvattu tarkemmin E1–6 Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt -tiedonantovaatimuksen yhteydessä (s. 78–83). Laskennassa huomioitujen päästölähteet valittiin olennaisuusarvion perusteella. Siinä tarkasteltiin niiden painoarvoa kokonaispäästöissä, saatavilla olevien lähtötietojen laatua sekä Ilmarisen vaikutusmahdollisuuksia päästöihin. Lähtötietojen keruussa on pyritty varmistamaan aukottoman kirjausketjun syntyminen myös silloin, kun päästölähteeseen liittyvien tietojen keruu ei ole ollut automatisoivissa.

Sijoitusten päästölaskennan datan hallinnassa hyödynnettiin tähän tarkoitukseen luotuja

järjestelmiä. Laskennan lähtötietojen keruun yhteydessä sovellettuihin sisäisiin kontrolleihin kuuluivat muun muassa niiden vertailu aiempien vuosien tai vertailuindeksien vastaaviin tietoihin. Laskennan tulokset kävivät läpi päästölaskennan asiantuntijoiden toteuttaman laaduntarkistuksen.

Ilmastoriskien tunnistaminen ja arviointi

Ilmarisen liiketoimintaan liittyvät ilmastoriskit ovat muiden kestävyysriskien ohella mukana Ilmarisen säännöllisessä kokonaisriskitilanteen raportoinnissa. Merkittävimmät tunnistamamme ilmastoriskit ja -mahdollisuudet liittyvät sijoitustoimintaamme. Arvioimme ilmastoon liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia sijoitussalkussamme painoarvoltaan merkittävimmille omaisuusluokille, ja sovellamme arvioinnissa niille sopivia metodologioita ja työkaluja. Seuraavissa kappaleissa kuvatut prosessit muodostavat olennaisen osan Ilmarisen kaksinkertaisen olennaisuusanalyysin lähtötiedoista.

Yksittäisten ilmastoriskien tunnistamisen lisäksi tarkastelemme ilmastokestävyystämme eli -resilienssiämme koko sijoitussalkun tasolla ja vastuuvelan kehityksen näkökulmasta. Ilmarisen resilienssianalyysi kokonaisuudessaan on kuvattu SBM–3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja

mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa -raportointivaatimuksen yhteydessä (s. 59–62). Ilmastonmuutosta ei ole huomioitu omana muuttujanaan muualla toimintakertomuksessa esitetyissä ennusteissa, mutta se on yhtenä vaikuttimena esimerkiksi maailmantalouden kasvunäkymiin liittyvissä oletuksissa

Listatut osakesijoitukset ja yritysten joukkovelkakirjalainasijoitukset

Listatuille osakesijoituksille sekä yritysten joukkovelkakirjalainasijoituksille olemme toteuttaneet omaisuusluokkatasolla arvion merkittävimmistä fyysisistä ilmatoriskeitä. Arviointi on toteutettu hyödyntäen ulkopuolisen palveluntarjoajan tietokantaa ja ilmatoriskien mallinnusta. Arvioinnissa on tarkasteltu Ilmarisen salkun altistumista kahdeksalle globaalisti merkittävälle ilmatoriskille (maastopalot, äärimäinen kylmyys, äärimäinen kuumuus, vesistressi, rannikkotulvat, jokitulvat, pyörremyrskyt ja kuivuus) ja niiden taloudellisia vaikutuksia. Tarkastelu on toteutettu vuodet 2020–2090 kattavalle aikasarjalle, joka ei ole yhtenevä muussa raportoinnissa sovelletun lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikahorisontin kanssa. Pidempi aikahorisontti vastaa myös

Ilmarisen sijoitushorisonttia ja sopii sijoitustoiminnan kestävyysriskiarviolle hyvin.

Altistumisen mitallistamisessa huomioidaan sijoituskohteiden toimipaikat ja ilmastoon liittyvien uhkien todennäköisyys esimerkiksi sääilmiöiden toistuvuusaikoja tarkastelemalla. Riskejä on arvioitu neljää palveluntarjoajan hallitustenvälisen ilmastonmuutospaneelin IPCC:n RCP (Representative Concentration Pathways) - ja SSP (Shared Socioeconomic Pathways) -kehityskulkuihin perustuvaa skenaarioita vasten:

- Vähäisen hillinnän eli suurten päästöjen ilmastoskenaario (SSP5–8.5), jossa globaalit kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt kolminkertaistuvat vuoteen 2075 mennessä, ja maapallon keskilämpötila nousee 3,3–7,5 astetta vuoteen 2100 mennessä.
- Rajoitetun hillinnän ilmastoskenaario (SSP3–7.0), jossa kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt kaksinkertaistuvat vuoteen 2100 mennessä, ja maapallon keskilämpötila nousee 2,8–4,6 astetta vuoteen 2100 mennessä esiteolliseen aikaan verrattuna.
- Voimakkaan hillinnän skenaario (SSP4–5), jossa kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt vakiintuvat nykyiselle tasolle vuoteen 2050 mennessä ja lähtevät sen jälkeen laskuun. Maapallon keskilämpötila nousee 2,1–3,5

astetta vuoteen 2100 mennessä esiteolliseen aikaan verrattuna.

- Hyvin voimakkaan hillitsemisen ilmastoskenaario (SSP1-2.6), jossa kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt vähenevät nolnaan vuoteen 2050 mennessä, ja maapallon keskilämpötila nousee 1,3–2,4 astetta vuoteen 2100 mennessä Pariisin sopimuksen tavoitteiden mukaisesti esiteolliseen aikaan verrattuna.

Hyödynnetyt skenaariot ovat linjassa uusimman ilmastotieteen kanssa, ja palveluntarjoaja päivittää niiden oletuksia säännöllisesti. Skenaarioissa mallinnetut riskit kattavat ne krooniset ja akuutit ilmatoriskit, joiden voidaan olettaa aiheuttavan merkittävimpiä taloudellisia vahinkoja maailmantalouden yrityksille, ja ne soveltuvat siten globaalin sijoitussalkun riskiarvion tarpeisiin. Skenaarioissa huomioidaan ilmakehän kasvihuonekaasujen ja aerosolien pitoisuuksien muutokset (RCP) sekä sosioekonomiset tekijät kuten väestönkasvu, maailmantalouden muutokset, teknologian kehitys ja kaupungistuminen (SSP). Sijoitusten toimialajakaumaa sekä yritysten toimipaikkojen sijaintia käsitellään skenaarioissa sen sijaan muuttumattomana. Skenaarioiden resoluutio vaihtelee tarkastellun riskin mukaan,

mutta arviot altistumisesta perustuvat pääasiassa alueellisen tason laaja-alaisiin tietoihin.

Siirtymäriskien tarkastelu osake- ja korkosijoituksissa kattaa ulkopuolisen palveluntarjoajan tietokantaa perustuvan salkkuyritysten hiili-intensiteetin ja sen odotetun kehittymisen, niiden tuottaman energian jakautumisen energianlähteittäin sekä fossiilisista polttoaineista tai niihin perustuvasta energiantuotannosta saatavan liikevaihdon mittaroinnin. Lisäksi käyttämämme MSCI Climate Action -vertailuindeksi asettaa salkun yhtiöt paremmuusjärjestykseen ilmastokriteerien perusteella, mikä auttaa meitä tunnistamaan merkittävän hiiliriskin yritykset. Emme erittele tunnistettuja siirtymäriskejä eri aikajän-teille. Emme ole hyödyntäneet skenaarioanalyysiä siirtymäriskien tunnistamisessa ja arvioinnissa.

Yksi siirtymäriskiarviotamme pohjaavista mit-tareista on yritysten hiili-intensiteetti. Sitä tarkas-tellaan myös ajassa eteenpäin yrityskohtaisia ennusteita ja niille allokoituja hiilibudjetteja vas-ten. Ne puolestaan pohjaavat kansainvälisen energijärjestön IEA:n ja hallitustenvälisen il-mastonmuutospaneelin IPCC:n ilmastoskena-arioihin. Mittarin seuranta ja sen määrittämisen metodologiaa on kuvattu tarkemmin raportointi-vaatimuksen E1–4 Ilmastonmuutoksen hillintään

ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet yhteydessä (s. 65–76). Seulomme salkkua tunnistaksemme hiili-intensiivisimmät sijoituskohteet, joita asiantuntijamme arvioivat tapauskohtaisesti.

Kotimaiset kiinteistöt

Kotimaisten kiinteistösijoitusten fyysisten ilmastoriskien tunnistamista ja arviointia toteutetaan osana kohdekohtaista taksonomia-arvioita. Olemme viimeisen kolmen vuoden aikana tehneet kohdekohtaiset ilmastoriskiarviot ja tunnistanee lieventämistoimenpiteet suurelle osalle omistamistamme kiinteistöistä ja jokaiselle uudiskohteelle. Ilmastoennusteita ja kiinteistöliiketoiminnan erityispiirteitä tarkastelemalla valittuja olennaisimpia fyysisiä ilmastoriskejä yksittäisille kiinteistöille on arvioitu kolmiportaisella asteikolla. Riskien arvioinnissa on huomioitu kiinteistöjen sijaintitiedot sekä kohdekohtaiset erityispiirteet. Arviointiprosessi on toteutettu mukailien Euroopan komission tiedonantoa Tekniset ohjeet infrastruktuurin ilmastokestävyyden varmistamisessa 2021–2027. Riskiarviossa on tarkasteltu koko kiinteistön oletettua elinkaarta eikä tunnistettuja riskejä ole eritelty lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikavälin riskeihin.

Arvioinnissa on hyödynnetty IPCC:n SSP-skenaarioita vastaavaksi päivitettyä Suomen ilmastoenustetta. Riskejä on arvioitu vähäisen hillinnan eli suurten päästöjen ilmastoskenaariossa (SSP5–8.5), jossa globaalit kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt kolminkertaistuvat vuoteen 2075 mennessä, ja Suomen keskilämpötila nousee 5–8 astetta vuosisadan loppuun mennessä esiteolliseen aikaan verrattuna. SSP-skenaarioissa huomioituja taustaoletuksia on käsitelty listattujen osakesijoitusten ja yritysten joukkovelkakirjalainasijoitusten ilmastoriskien arviointiprosessin kuvauksessa (s. 40–41).

Kotimaisten kiinteistösijoitusten kannalta keskeisimmät muuttujat ovat ennusteiden lämpötilat, sademäärät ja rankkasateet, tuulisuus, lumen syvyys, helteisyys ja lämpösaarekeilmiö, meriveden korkeus sekä kuivuus. Muuttujia arvioidaan joko kansallisella tai alueellisella tasolla, ja esimerkiksi tulvariskin arvioinnin paikkaresoluutio on korkea kotimaisen kattavan tulvakartituksen myötä. Emme ole toteuttaneet kohdekohtaista siirtymäriskin arviota kotimaisille kiinteistö-sijoituksille.

Luonnon monimuotoisuuden ja ekosysteemeihin liittyvien vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistaminen ja arviointi

Olemme käynnistäneet biologiseen monimuotoisuuteen ja ekosysteemeihin liittyvien vaikutusten, riskien, riippuvuuksien ja mahdollisuuksien tunnistamisen ja arvioimisen osana luonnon monimuotoisuuden tiekarttamme toimenpiteitä. Arviointia on toteutettu omaisuusluokkoittaisena kehitystyönä pyrkien löytämään tuleville vuosille toimintamme luonteeseen sopivimmat käytännöt ja tietolähteet.

Muiden ympäristöaiheiden tapaan myös luonnon monimuotoisuuteen liittyvä analyysi keskittyy sijoitustoimintaamme sen liiketoimintamme ympäristövaikutuksissa korostuvan roolin myötä. Arviointi on aloitettu suorista listatuista osakesijoituksista sekä kotimaisista kiinteistösijoituksistamme. Toimenpiteemme ovat keskittyneet vaikutusten ja riippuvuuksien arvioimiseen. Riskejä ja mahdollisuuksia ei ole toistaiseksi tunnistettu järjestelmällisesti, eikä tunnistamisessa ole käytetty skenaarioanalyysiä. Tavoitteemme on luoda tulevien vuosien aikana prosessi ja soveltuvat metodologiat keskeisten omaisuusluokkien biologisen monimuotoisuuden vaikutusten, riippuvuuksien, riskien ja mahdollisuuksien

tunnistamiseen ja arvioimiseen, kun tietolähteet ja analytiikka kehittyvät.

Suoran listatun osakesalkun vaikutusten ja riippuvuuksien tunnistamisessa ja arvioinnissa on hyödynnetty Natural Capital Finance Alliance -järjestön kehittämään ENCORE-malliin perustuvaa analyysia. Ensimmäisen kerran toteutimme ENCORE-analyysin vuonna 2021, ja se uusittiin vuonna 2024. ENCORE-analyysi tarjoaa tietoa mahdollisista, mutta toistaiseksi toteutumatta jääneistä vaikutuksista ja riippuvuuksista. Tämän tarkastelun ohella olemme kartoittaneet alkuvuodesta 2024 suorien listattujen osake- ja korkosijoitusten altistumat luonnon monimuotoisuuden kannalta kriittisimmille toimialoille. Suurimmat altistumamme ovat lääketeollisuudessa sekä paperi- ja metsäteollisuudessa, jotka kattoivat noin puolet altistumasta. Näillä toimialoilla operoivia yrityksiä on analysoitu CDP-raportointiväitekehityksen (Carbon Disclosure Project) mukaisesti raportoituja tietoja hyödyntäen.

Täydensimme luonnon monimuotoisuuteen liittyvää tiekarttamme vuonna 2024 kotimaisten kiinteistösijoitusten suunnitelmalla. Samalla arvioimme alustavasti kotimaisten kiinteistöjen toteutuneita ja mahdollisia luontovaikutuksia tarkastelemalla keskeisiä luontokadon ajureita suhteessa kiinteistöjemme rakentamisen ja

ylläpidon arvoketjuihin. Alustava analyysimme ei sisältänyt riippuvuuksien, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista ja arviointia. Se on määritetty suunnitelmassa vuoden 2025 aikana toteutettavaksi toimenpiteeksi Taskforce on Nature related Financial Disclosures -viitekehyksen (TNFD) suosituksia hyödyntäen. Lisäksi toteutamme omistamillemme kotimaisille kiinteistöille kohdekohtaisia luontoselvityksiä, joista tulee keskeinen työkalu tunnistaa toteutuneita ja mahdollisia luonnon monimuotoisuuteen liittyviä vaikutuksia kiinteistöissämme. Toistaiseksi emme ole pilotoineet biologiseen monimuotoisuuteen liittyviä lieventäviä toimenpiteitä laajemmassa mittakaavassa. Hallinnoimamme kiinteistöt sijaitsevat pääasiassa kaupunkien kaavoitusalueilla, eikä biologisen monimuotoisuuden kannalta herkillä alueilla tai niiden läheisyydessä sijaitsevia kohteita ole tunnistettu.

Kestävyysraportissa huomioon otetut ESRS-standardien tiedonantovaatimukset (IRO–2)

Laadimme kestävyysraportin ESRS-standardien tiedonantovaatimusten mukaisesti. Seuraavilla sivuilla esitämme sisältöindeksin, josta käy ilmi tässä kestävyysraportissa esitetyt tiedonantovaatimukset.

Kestävyysraportissa huomioidut tiedonantovaatimukset

ESRS-standardi	Sisältö	Sijainti	Selite
ESRS 2 Yleiset tiedot	BP-1 Kestävyys selvitysten yleiset laatimisperusteet	s. 21	
	BP-2 Tiettyjä olosuhteita koskevat tiedot	s. 21–22	Listaus viittauksista on esitetty luvun ESRS 2 Yleiset tiedot taulukossa Kestävyysraportissa huomioidut tiedonantovaatimukset (s. 43–46). Estimoinnissa käytetyt lähteet ja tulosten epävarmuus on esitetty kunkin mittarin yhteydessä.
	GOV-1 Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli	s. 22–24	
	GOV-2 Yrityksen hallinto-, johto- ja valvontaelimille toimitettavat tiedot ja niiden käsittelemät kestävyysseikat	s. 24	Luettelo Ilmarisen hallituksen käsittelemistä Ilmarisen kestävyteen liittyvistä olennaisista vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista esitetään raportointivaatimuksen ESRS 2 SBM-3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet yhteydessä (s. 31–35).
	GOV-3 Kestävyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin	s. 24	
	GOV-4 Selvitys kestävyttä koskevasta due diligence -prosessista	s. 24–26	
	GOV-5 Riskienhallinta ja sisäinen valvonta kestävyysraportoinnin osalta	s. 26	
	SBM-1 Strategia, liiketoimintamalli ja arvoketju	s. 26–28	
	SBM-2 Sidosryhmien edut ja näkemykset	s. 28–30	
	SBM-3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	s. 31–35	
	IRO-1 Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	s. 36–42	
	IRO-2 Yrityksen kestävyys selvityksissä huomioon otetut ESRS-standardien tiedonantovaatimukset	s. 42–46	

ESRS-standardi	Sisältö	Sijainti	Selite
ESRS E1 Ilmastonmuutos	ESRS 2 GOV–3:een liittyvä tiedonantovaatimus – Kestävyyteen liittyvän suorituskyvyn sisällyttäminen kannustinjärjestelmiin	s. 24	
	E1–1 Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma	s. 53–58	
	ESRS 2 SBM–3:een liittyvä tiedonantovaatimus – Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	s. 59–62	
	ESRS 2 IRO–1:een liittyvä tiedonantovaatimus – Kuvaus ilmastoon liittyvien olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	s. 36–42	
	E1–2 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimintaperiaatteet	s. 62–63	
	E1–3 Ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit	s. 63–65	
	E1–4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet	s. 65–76	
	E1–5 Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä	s. 77	
	E1–6 Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt	s. 78–83	
	E1–7 Päästöhyvityksillä rahoitettavat kasvihuonekaasujen poistot ja kasvihuonekaasupäästöjen hillintähankkeet		Ilmarisella ei ole suunnitelmaa liittyen ilmastoyksiköiden ostamiseen vapaaehtoisilta hiilimarkkinoilta emmekä kehitä omassa toiminnassamme tai edistä arvoketjussamme kasvihuonekaasujen poisto- tai varastointihankkeita.
E1–8 Sisäinen hiilen hinnoittelu		Ilmarisella ei ole käytössä sisäistä hiilen hinnoittelumekanismia.	
E1–9 Olennaisten fyysisten ja siirtymäriskien ja mahdollisten ilmastoon liittyvien mahdollisuuksien ennakoitujen taloudelliset vaikutukset		Käytetään ESRS 1:ssä esitettyä siirtymäsäännöstä 10.4, eikä raportoida vuodelta 2024.	

ESRS-standardi	Sisältö	Sijainti	Selite
ESRS S1 Oma työvoima	ESRS 2 SBM–2:een liittyvä julkistamisvaatimus – Sidosryhmien edut ja näkemykset	s. 28–30	
	ESRS 2 SBM–3:een liittyvä julkistamisvaatimus – Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa	s. 84–85	Luettelo Ilmarisen kestävyteen liittyvistä olennaisista vaikutuksista, riskeistä ja mahdollisuuksista esitetään raportointivaatimuksen ESRS 2 SBM–3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet yhteydessä (s. 31–35).
	S1–1 Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet	s. 85–86	
	S1–2 Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa vaikutuksista omien työntekijöiden ja heidän edustajiensa kanssa	s. 86–87	
	S1–3 Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat omille työntekijöille huolenaiheiden esiin tuomiseksi	s. 87	Tarkemmin ilmoituskanavista ja valitusmekanismeista kerromme tämän kestävyysraportin luvun G1 Liiketoiminnan harjoittaminen kappaleessa Whistleblowing-ilmoituskanavat (s. 96).
	S1–4 Toimien toteuttaminen omaan työvoimaan kohdistuvien olennaisten vaikutusten suhteen ja toimintatavat omaan työvoimaan liittyvien olennaisten riskien vähentämiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien vaikuttavuus	s. 87–89	
	S1–5 Tavoitteet, jotka liittyvät olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen sekä olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan	s. 89–91	
	S1–6 Yrityksen työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet	s. 91–92	
	S1–7 Yrityksen omaan työvoimaan kuuluvien muiden kuin työsuhteisten työntekijöiden ominaisuudet	s. 91	
	S1–8 Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu	s. 92	
	S1–9 Monimuotoisuuden mittarit	s. 92	
	S1–10 Riittävä palkka	s. 89	Kuvattu luvussa S1–5 Vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyvät tavoitteet (s. 89–91).
	S1–11 Sosiaalinen suojelu	s. 89	
S1–12 Vammaiset henkilöt		Emme raportoi, sillä laki yksityisyyden suojasta työelämässä kieltää tiedon keräämisen: (3 §: Tarpeellisuusvaatimus)	
S1–13 Koulutusta ja taitojen kehittämistä koskevat mittarit	s. 93		

ESRS-standardi	Sisältö	Sijainti	Selite
ESRS S1 Oma työvoima	S1–14 Terveyttä ja turvallisuutta koskevat mittarit	s. 85–86, 89–91	Kuvattu luvuissa S1–1 Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperiaatteet (S1–14 88 b ja c) (s. 85–86) ja S1–5 Vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyvät tavoitteet (S1–14, 88 a) (s. 89–91).
	S1–15 Työ- ja yksityiselämän tasapainoa koskevat mittarit	s. 93	
	S1–16 Ansiotuloa koskevat mittarit (palkkaero ja kokonaisansiot)	s. 93	
	S1–17 Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset	s. 93	
ESRS S4 Kuluttajat ja loppukäyttäjät	ESRS 2 SBM–2:een liittyvä tiedonantovaatimus – Sidosryhmien edut ja näkemykset		
	ESRS 2 SBM–3:een liittyvä tiedonantovaatimus – Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovai- kutuksen strategian ja liiketoimintamallin kanssa		
	S4–1 Kuluttajiin ja loppukäyttajiin liittyvät toimintaperiaatteet		
	S4–2 Prosessit, jotka koskevat yhteydenpitoa kuluttajien ja loppukäyttäjien kanssa		
	S4–3 Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi ja kanavat kuluttajille ja loppukäyttäjille huolenaiheiden esiin tuomiseksi		Käytetään ESRS 1:ssä esitettyä siirtymäsäännöstä 10.4, eikä raportoida vuodelta 2024.
S4–4 Kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuviin olennaisiin riskeihin liittyviin toimiin ryhtyminen ja lähestymistavat kuluttajiin ja loppukäyttajiin kohdistuvien olennaisten riskien hallitsemiseksi ja olennaisten mahdollisuuksien hyödyntämiseksi sekä kyseisten toimien tehokkuus			
S4–5 Olennaisten kielteisten vaikutusten hallintaan, myönteisten vaikutusten edistämiseen ja olennaisten riskien ja mahdollisuuksien hallintaan liittyvät tavoitteet			
ESRS G1 Liiketoiminnan harjoittaminen	ESRS 2 GOV–1:een liittyvä tiedonantovaatimus – Hallinto-, johto- ja valvontaelinten rooli	s. 22–24	
	ESRS 2 IRO–1:een liittyvä tiedonantovaatimus – Kuvaus olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien tunnistamis- ja arviointiprosesseista	s. 35–41	
	G1–1 Liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri	s. 95	
	G1–2 Suhteet toimittajiin	s. 95	
	G1–3 Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen	s. 95–96	
	G1–4 Vahvistetut korruptio- tai lahjontatapaukset	s. 95–96	Kuvattu luvussa G1–3 Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen (s. 95–96).
	G1–5 Poliittinen vaikuttaminen ja lobbaustoiminta	s. 97	
G1–6 Maksukäytännöt	s. 97		

2. Ympäristötiedot

EU-taksonomia

EU-taksonomia eli kestävän taloudellisen toiminnan luokitusjärjestelmä on osa EU:n kestävän rahoituksen sääntelyä. Taksonomialla pyritään lisäämään markkinatoimijoiden yhteistä ymmärrystä siitä, mikä on kestävää taloudellista toimintaa. Jos taksonomia onnistuu tavoitteessaan, se auttaa markkinatoimijoita tunnistamaan ja vertailemaan kestäviä sijoituskohteita aiempaa yhdenmukaisemmalla tavalla sekä vauhdittaa yksityisen sektorin investointeja niihin.

Taksonomiaraportointivelvoite koskee myös työeläkevakuutusyhtiöitä. Työeläkeyhtiöt kuuluvat luokitusjärjestelmä- eli taksonomia-asetuksen ((EU) 2020/852) artiklan 8 mukaisessa luokittelussa muihin kuin rahoitusalan yrityksiin. Tällöin lakisääteisessä taksonomiakelpoisessa osuudessa raportoidaan ainoastaan kiinteistöliiketoimintaan liittyvät tunnusluvut. Muualla kestävyysraportissa raportoimme toiminnastamme finanssisektorin toimijana. Kiinteistöliiketoiminnaksi määritellään suorat kiinteistösijoitukset Finanssivalvonnan tunnuslukujen mukaisesti siten, että suoriin sijoituksiin lasketaan ainoastaan suorassa omistuksessa olevat kiinteistöt ja

konserniin kuuluvat kiinteistöyhtiöt. Tunnusluvut on laskettu suomalaisen lainsäädännön mukaisesti laaditusta konsernitilinpäätöksestä. Koska työeläkeyhtiöt harjoittavat kiinteistöliiketoimintaa ainoastaan omistamistarkoituksessa, raportointi kohdistuu vain rakennusten omistamiseen ja hankintaan.

Taloudellinen toiminta on taksonomian mukaista, kun seuraavat kolme ehtoa täyttyvät:

1. Toiminta edistää merkittävästi vähintään yhtä ympäristötavoitetta kuudesta (Substantial Contribution, SC). Taksonomia-asetuksen mukaiset ympäristötavoitteet ovat
  - ilmastonmuutoksen hillintä
  - ilmastonmuutokseen sopeutuminen
  - vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojelu
  - siirtyminen kiertotalouteen
  - ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen
  - biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojelu ja ennallistaminen.

2. Toiminta ei aiheuta merkittävää haittaa muille tavoitteille (Do No Significant Harm, DNSH).
3. Toiminta on Yhdistyneitten kansakuntien YK:n, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n ja Kansainvälisen työjärjestön ILO:n eettisten työ- ja ihmisoikeusperiaatteiden toteutumisen varmistavien vähimmäistason suojatoimien mukaista (Minimum Safeguards, MS).

Merkittävän edistämisen arviointikriteerit

Ilmarinen on arvioinut taksonomia-aktiviteettiin 7.7 Rakennusten hankinta ja omistaminen kuuluvaa taloudellista toimintaa seuraavilla ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävän edistämisen arviointikriteereillä:

- Ennen 31.12.2020 valmistuneilta rakennuksilta edellytetään joko vähintään A-luokan energiatodistusta tai kuulumista kansallisen tai alueellisen rakennuskannan energiatehokkuudeltaan parhaimpaan 15 prosenttiin.
- 1.1.2021 jälkeen valmistuneiden kohteiden osalta noudatamme taksonomia-aktiviteettin

7.1 Uusien rakennusten rakentaminen arviointikriteerejä ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävälle edistämiseksi.

Jos sijoittumislistoja energiatehokkuudesta ei ole tilinpäätöksessä käytettävissä, arviointikriteerinä käytetään pelkästään energiatodistuksia.

Jos samaan kiinteistökohteeseen kuuluu useita rakennuksia, joiden energialuokat ovat erilaiset, käytetään koko kohteen energialuokana todistusten matalinta energialuokkaa.

Rakenteilla olevat kohteet luokitellaan taksonomiakelpoisiksi, mutta koska energialuokkaa ei ole saatavilla, niitä ei huomioida taksonomian mukaisuuden arvioinnissa.

Ilmarisen kiinteistöissä ei ole arvioitu ilmastonmuutoksen sopeutumisen merkittävän edistämisen kriteerien edellyttämien sopeutusratkaisuiden käyttöönottoa. Ilmarisen kiinteistösalissa ei ole myöskään tarkasteltu neljän muun ympäristötavoitteen merkittävän edistämisen kriteerien täyttymistä, koska työeläkeyhtiöt ovat arvioineet rakentamisen hankinta ja omistaminen -aktiviteetin osalta merkittävimmiksi ympäristötavoitteiksi ilmastotavoitteet.

Ei merkittävää haittaa -kriteeristö

Ilmastonmuutoksen hillinnän ei merkittävää haittaa -kriteeristö muiden ympäristötavoitteiden osalta täyttyy, jos kiinteistöille on tehty teknisten arviointikriteerien mukainen ilmatoriskien ja haavoittuvuuden arviointi. Kriteeristö ei täyty kaikille kiinteistöille, sillä ilmatoriskiselvityksiä on tehty 75 kappaletta, mikä ei vastaa koko rakennuskantaamme.

Vähimmäistason suojatoimet

Työeläkeyhtiöiden tulkinnan mukaan taksonomian raportointivaade koskee ainoastaan kiinteistöliiketoimintaa. Tässäkin tapauksessa yhtiöt tekevät vähimmäistason suojatoimia koskevan analyysin koko liiketoiminnan tasolla, eivätkä erikseen kiinteistöliiketoiminnan osalta. Raportimme ainoastaan taksonomiakelpoisuutta, sillä tulkintamme mukaan taksonomian mukaisuuden vaatimus vähimmäistason suojatoimenpiteistä ei täyty koko liiketoimintamme osalta. Työstämme jatkossa vähimmäistason suojatoimenpiteiden

Ilmarisen EU-taksonomian mukaiset tunnusluvut

	Taksonomiakelpoisuus, %	Taksonomian mukaisuus, %
Kiinteistöliiketoiminta		
Liikevaihto	3	0
Toimintameno	4	0
Pääomameno	100	0

täyttymistä ja selvitämme toimintamme ihmisoikeusriskit ja -vaikutukset.

Teknisten arviointikriteerien tarkastelu

Ilmarisen kiinteistöliiketoiminnan taksonomian teknisten arviointikriteerien täyttymisen tarkastelun ja raportoinnin on toteuttanut ulkopuolinen palveluntarjoaja. Selvityksessä on tarkasteltu Ilmarisen 115 kotimaista kiinteistöä ja kiinteistöyhtiötä rakennusten hankintaa ja omistamista koskevia taksonomiakriteerejä vasten. Kiinteistöistämme 47 prosenttia täyttää ilmastonmuutoksen hillinnän tekniset arviointikriteerit, kun vähimmäistason suojatoimia ei huomioida.

Taksonomiakelpoisuus ja taksonomian mukaisuus

Lakisääteinen raportointi kiinteistöliiketoiminnalle olennaisista aktiviteeteista

Vuonna 2024 EU:n taksonomia-asetuksen mukaan taksonomiakelpoista liikevaihtoa oli 3 (1)

prosenttia Ilmarinen-konsernin liikevaihdosta, taksonomiakelpoisia pääomamenoja oli 100 (100) prosenttia Ilmarinen-konsernin pääomamenoista ja taksonomiakelpoisia toimintamenoja oli 4 (3) prosenttia Ilmarinen-konsernin toimintamenoista.

Tulosindikaattorit on laskettu seuraavasti:

- **Pääomamenoindikaattori** on luokittelukelpoisten aktivointien osuus kaikista aktivoinneista. Tunnusluku on laskettu seuraavasti konsernin tiedoista: kiinteistöliiketoiminnan nettoaktivoinnit (sisältää hankinnat ja realisoinnit) / konsernin nettoaktivoinnit (sisältää hankinnat ja realisoinnit).
- **Liikevaihtoindikaattori** on luokitusjärjestelmäkelpoisen liikevaihdon osuus koko liikevaihdosta. Tunnusluku on laskettu seuraavasti konsernin tiedoista: (tuotot kiinteistösijoituksista - kulut kiinteistösijoituksista) / (sijoitustoiminnan nettotuotto + vakuutusmaksutulo + muut tuotot).
- **Toimintamenoindikaattori** on luokitusjärjestelmäkelpoisten kulujen osuus kaikista liikekuluista. Tunnusluku on laskettu seuraavasti konsernin tiedoista: kulut kiinteistösijoituksista / (sijoitustoiminnan kulut + liikekulut).

Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot

Ilmarisen kiinteistöliiketoiminnassa ei toteuteta tai rahoiteta ydinvoimaan tai fossiilisiin kaasuihin liittyviä toimintoja (ks. taulukko Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot, s. 49). Tästä syystä emme raportoi näiden toimintojen osuutta liikevaihdosta, pääomamenosta ja toimintamenosta osana lakisääteistä raportointia.

Ydinvoimaan ja fossiilisiin kaasuihin liittyvät toiminnot

Rivi	Ydinenergiaan liittyvät toiminnot	
1.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sellaisiin innovatiivisiin sähköntuotantolaitoksiin liittyvää tutkimusta, kehittämistä, demonstrointia ja käyttöönottoa, jotka tuottavat energiaa ydinreaktion avulla siten, että polttoainekierrosta aiheutuu mahdollisimman vähän jätettä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
2.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa sähkön tai prosessilämmön tuottamiseen tarkoitettujen uusien ydinlaitosten rakentamista ja turvallista käyttöä, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, käyttäen parasta käytettävissä olevaa teknologiaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
3.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa olemassa olevien sähköä tai prosessilämpöä tuottavien ydinlaitosten turvallista toimintaa, myös kaukolämpöä tai teollisia prosesseja, kuten vedyn tuotantoa ydinenergiasta, varten sekä niiden turvallisuuden parantamista, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
Fossiiliseen kaasuun liittyvät toiminnot		
4.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien sähköntuotantolaitosten rakentamista tai toimintaa, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
5.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien yhdistettyjen lämpöä tai jäähdytystä ja sähköä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei
6.	Yritys toteuttaa tai rahoittaa fossiilisia kaasumaisia polttoaineita käyttävien lämpöä tai jäähdytystä tuottavien laitosten rakentamista, kunnostamista ja käyttöä, tai sillä on tällaiseen toimintaan liittyviä vastuita.	Ei

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvistä tuotteista tai palveluista saatu osuus liikevaihdosta – vuotta 2024 koskevat tiedot

	2024		Merkittävän edistämisen kriteerit							”Ei merkittävää haittaa” -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)							Luokitusjärjestelmän mukaisen (A.1) tai luokitusjärjestelmäkelpoisten (A.2.) osuus liikevaihdosta vuosi 2023 (18)	Luokka mahdollistava toiminta (19)	Luokka siirtymätoiminta (20)
	Koodi (2)	Liikevaihto (3)	Osuus liikevaihdosta, vuosi 2024 (4)	Ilmas- ton- muu- tok- sen hillintä (5)	Ilmas- ton- muu- tok- seen so- peu- tumi- nen (6)	Vesi (7)	Ympä- ristön pilaan- tumi- nen (8)	Kiertö- talous (9)	Biolo- ginen moni- tuo- tu- suus (10)	Ilmas- ton- muu- tok- sen hillintä (11)	Ilmas- ton- muu- tok- seen so- peu- tumi- nen (12)	Vesi (13)	Ympä- ristön pilaan- tumi- nen (14)	Kiertö- talous (15)	Biolo- ginen moni- tuo- tu- suus (16)	Vä- him- mäis- tason suoja- toimet (17)			
Taloudelliset toiminnot (1)		Milj. eur	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T

A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

A.1 Ympäristön kannalta kestävä (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

Ympäristön kannalta kestävä (luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.1)

0

0%

0%

Josta mahdollistavat toiminnot

Josta siirtymätoiminnot

A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävä (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

Rakennusten hankinta ja omistaminen

CCM 7.7.

253

3%

KEL

E/KEL

E/KEL

E/KEL

E/KEL

E/KEL

1%

Luokitusjärjestelmäkelpoisista muttei ympäristön kannalta kestävä (muista kuin luokitusjärjestelmän mukaisista) toiminnoista saatu liikevaihto (A.2)

253

3%

3%

0%

0%

0%

0%

0%

1%

A. Luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto (A.1+A.2)

253

3%

3%

0%

0%

0%

0%

0%

1%

B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

Ei- luokitusjärjestelmäkelpoisista toiminnoista saatu liikevaihto

9 066

97%

YHTEENSÄ

9 319

100%

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyvien tuotteiden ja palvelujen osuus pääomamenoista – vuoden 2024 tiedot

Taloudelliset toiminnot (1)	2024		Merkittävän edistämisen kriteerit							”Ei merkittävää haittaa” -kriteerit (DNSH: Does Not Significantly Harm)							Luokitusjärjestelmän mukaisen (A.1) tai luokitusjärjestelmäkelpoisten (A.2.) osuus pääomamenoista vuosi 2023 (18)	Luokka mahdollistava toiminta (19)	Luokka siirtymätoiminta (20)
	Koodi (2)	Pääomamenot (3)	Osuus pääomamenoista, vuosi 2024 (4)	Ilmastomuutoksen hillintä (5)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantumisen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastomuutoksen hillintä (11)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantumisen (14)	Kiertotalous (15)	Biologinen monimuotoisuus (16)	Vähihämätason suojaustoimet (17)			
		Milj. eur	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T

A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.1)

0 0%

0%

Joista mahdollistavat toiminnot

Joista siirtymätoiminnot

A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

Rakennusten hankinta ja omistaminen

CCM 7.7.

84

100%

KEL

E/KEL

E/KEL

E/KEL

E/KEL

E/KEL

100%

Luokitusjärjestelmäkelpoisten muttei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen pääomamenot (A.2)

84

100%

100%

0%

0%

0%

0%

0%

100%

A. Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot (A.1 +A.2)

84

100%

100%

0%

0%

0%

0%

0%

100%

B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen pääomamenot

0

0%

YHTEENSÄ

84

100%

Luokitusjärjestelmän mukaisiin taloudellisiin toimintoihin liittyviin tuotteisiin ja palveluihin liittyvä osuus toimintamenoista – vuoden 2024 tiedot

Taloudelliset toiminnot (1)	2024			Merkittävän edistämisen kriteerit						"Ei merkittävää haittaa" -kriteerit (DNSH:Does Not Significantly Harm)							Luokitusjärjestelmän mukaisen (A.1) tai luokitusjärjestelmäkelpoisten (A.2) osuus toimintamenoista vuosi 2023 (18)	Luokka mahdollistava toiminta (19)	Luokka siirtymätoiminta (20)
	Koodi (2)	Toimintamenot (3)	Osuus toimintamenoista, vuosi 2024 (4)	Ilmastomuutoksen hillintä (5)	Ilmastomuutoksen sopeutuminen (6)	Vesi (7)	Ympäristön pilaantumisen (8)	Kiertotalous (9)	Biologinen monimuotoisuus (10)	Ilmastomuutoksen hillintä (11)	Ilmastomuutokseen sopeutuminen (12)	Vesi (13)	Ympäristön pilaantumisen (14)	Kiertotalous (15)	Biologinen monimuotoisuus (16)	Vähimmäistason suojaustoimet (17)			
		Milj. eur	%	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K; E; E/S	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	K/E	%	M	T

A. LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

A.1 Ympäristön kannalta kestävät (luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

Ympäristön kannalta kestävien (luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.1)

0 0%

0%

Josta mahdollistavat toiminnot

Josta siirtymätoiminnot

A.2 Luokitusjärjestelmäkelpoiset muttei ympäristön kannalta kestävät (muut kuin luokitusjärjestelmän mukaiset) toiminnot

Rakennusten hankinta ja omistaminen

CCM 7.7.

110

4%

KEL

E/KEL

E/KEL

E/KEL

E/KEL

E/KEL

3%

Luokitusjärjestelmäkelpoisten mutta ei ympäristön kannalta kestävien (muiden kuin luokitusjärjestelmän mukaisten) toimintojen toimintamenot (A.2)

110

4%

4%

0%

0%

0%

0%

0%

3%

A. Luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen toimintamenot (A.1+A.2)

110

4%

4%

0%

0%

0%

0%

0%

3%

B. EI-LUOKITUSJÄRJESTELMÄKELPOISET TOIMINNAT

Ei-luokitusjärjestelmäkelpoisten toimintojen toimintamenot

2 795

96%

YHTEENSÄ

2 905

100%

E1 Ilmastonmuutos

Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma (E1–1)

Ilmarisen liiketoiminnan vaikutukset ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja siihen sopeutumiseen ovat suurimmillaan sijoitustoiminnassa. Ilmarisen strategian keskeinen tavoite on sijoittaa eläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti. Tämän tavoitteen mukainen sijoitustoiminta edellyttää aktiivista vaikuttamista sijoituskohteisiin ja sitä, että kestävyys siirtymä sekä siihen liittyvät riskit ja mahdollisuudet otetaan huomioon kaikissa sijoituspäätöksissä.

Sijoitustoimintaa ohjaavat Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteet sekä omaisuusluokakohtaiset ilmastotiekartat. Yhdessä ne muodostavat Ilmarisen ilmastonmuutoksen hillintää koskevan siirtymäsuunnitelman perustan. Ilmarisen toiminnan ilmastovaikutukset sijoitussalkun ulkopuolella ovat huomattavan pienet verrattuna sijoitustoimintaan, mutta tavoitteenamme on määrittellä myös niin kutsutun oman operatiivisen toiminnan päästöt kattava ilmastotiekartta vuoden 2025 aikana.

Ilmarisen ilmastotiekarttoja ohjaa Ilmarisen hallituksen vuonna 2019 asettama tavoite hiili-neutraalista sijoitussalkusta vuoden 2035 loppuun mennessä. Tavoite on linjassa Suomen

valtion asettaman kansallisen hiilineutraalisuustavoitteen kanssa. Vuonna 2021 tavoitetta täydennettiin, kun sitouduimme tavoittelemaan Pariisin ilmastopimuksen 1,5 asteen tavoitteen mukaista nettonollasalkkua vuoteen 2050 mennessä. Allekirjoitimme Paris Aligned Investment Initiative -sijoittaja-aloitteen Net Zero Asset Owner Commitment -sitoumuksen. Aloitteen mukaisesti Ilmarinen pyrkii sijoitustoiminnallaan saavuttamaan absoluuttisia päästövähennyksiä reaalityaloudessa sijoittajille mahdollisilla keinoilla.

Ilmarisen laatimat omaisuusluokka- ja instrumenttikohtaiset ilmastotiekartat kattavat toimenpiteitä sekä välitavoitteita, joilla pyrimme vähentämään salkun kasvihuonekaasupäästöjä ja kasvattamaan sen positiivisia ilmastovaikutuksia eli niin kutsuttua kädenjälkivaikutusta. Nämä tiekartat kattoivat noin puolet Ilmarisen sijoitusomaisuudesta vuoden 2024 lopussa.

Ilmarisen ilmastotiekartat on hyväksytty vastuullisen sijoittamisen johtoryhmässä toimitusjohtajan valtuuksin. Ilmastotiekartan toteuttamista tukevat vastuullisen sijoittamisen periaatteet on hyväksynyt Ilmarisen hallitus.

Tavoitteenamme on päivittää sijoitustoimintaa koskevia ilmastotiekarttojamme vuoden 2025

aikana, jolloin tarkastelemme myös tavoitteenasetantaamme ja päivitämme sitä tarvittaessa viimeisimmät ilmastotieteen suositukset huomioon ottaen.

Ilmarisen liiketoimintaan ei liity keskeisiä omaisuususeriä tai tuotteita, jotka aiheuttaisivat huomattavia tulevia kasvihuonekaasupäästöjä käyttöikänsä aikana. Sijoitustoiminnan kontekstissa tulee kuitenkin tarkastella sijoituskohteiden lukkiutuneita päästöjä, jotka voivat johtaa salakissa arvonmenetyksiin. Ilmarinen hallitsee lukkiutuneisiin päästöihin liittyvää siirtymäriskiä esimerkiksi hiiliriippuvaisten yritysten poissulkemisen avulla. Lisää Ilmarisen ilmastoriskien hallintatoimista kerrotaan SBM–3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa -tiedonantovaatimuksien yhteydessä (s. 59–62).

Ilmarisen liiketoiminnassa ei ole pääomameinoja, jotka liittyvät hiileen, öljyyn ja kaasuun liittyvään taloudelliseen toimintaan, eikä Ilmarista ole suljettu EU:n Pariisin sopimuksen mukaisten vertailuarvojen ulkopuolelle.

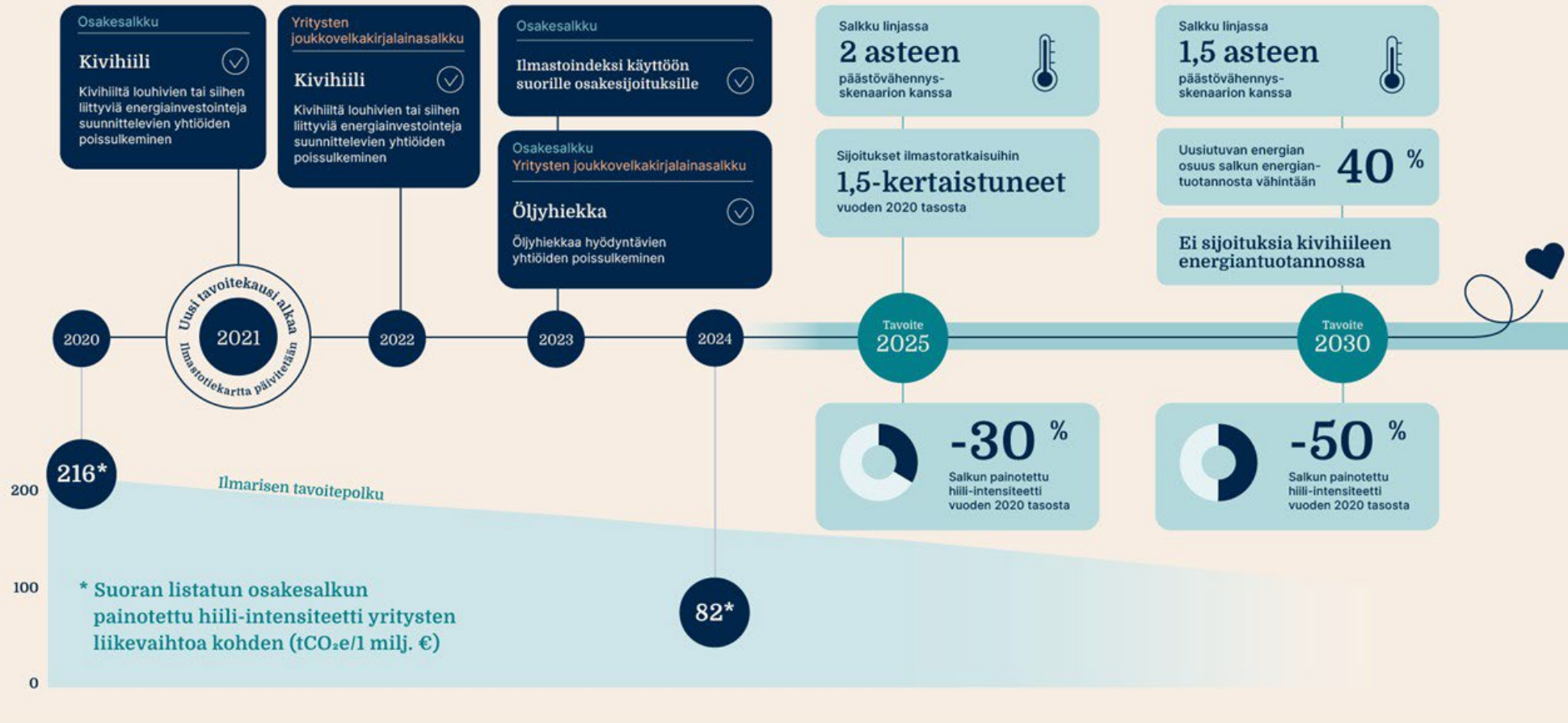
Ilmarisen sijoitustoiminnan ilmastotiekarttoja ja niiden täytäntöönpanoa on kuvattu tarkemmin omaisuusluokittain seuraavissa kappaleissa.

Suorat listatut osake- ja yritysten joukkovelkakirjalainasijoitukset

Ilmarisen sijoitustoiminnassa tähdätään suoran listatun osake- ja yritysten joukkovelkakirjalainasalkun painotetun hiili-intensiteetin vähenemiseen 30 prosentilla vuoteen 2025 ja 50 prosentilla vuoteen 2030 mennessä vuoden 2020 lähtötasosta. Lisäksi olemme asettaneet tavoitteen sijoituskohteidemme omien ilmastotavoitteiden kunnianhimolle siten, että niiden tulisi olla linjassa kahden asteen skenaariomallin kanssa vuonna 2025 ja vastata 1,5 asteen päästövähennyskenaariota vuonna 2030. Odotamme näiden ja muiden salkulle asetettujen ilmastotavoitteiden tukevan absoluuttisia päästövähennyksiä reaalityaloudessa 1,5 asteen päästövähennyspolun mukaisesti. Lisää ilmastotavoitteista, niiden mittareista ja suoriutumisestamme voi lukea raportin osiosta E1–4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet (s. 65–76).

Ilmarisen ilmastotiekartta

Suorat listatut osakkeet ja yritysten joukkovelkakirjalainat

Suorien listattujen osake- ja yritysten joukkovelkakirjalainasijoitusten ilmastotiekartan toteutumisen mahdollistaa laaja valikoima hiilestä irtautumisen keinoja, joiden vaikuttavuutta pyritään lisäämään jatkuvasti. Esimerkkejä hyödyntämistämme keinoista ovat:

- ilmatoriskien analysointi ja hallinta
- ilmatoratkaisuihin sijoittaminen
- sijoittaminen siirtymävaiheessa oleviin yrityksiin tai yrityksiin, joilla on mahdollisuuksia ja halua siirtyä vähähiiliseen talouteen
- hiiliriippuvaisista sijoituksista irtautuminen
- vaikuttaminen runsaspäästöisiin yrityksiin ilmastosiirtymän edistämiseksi
- yhteistyön, ilmastotoimien, kumppanuuksien ja uusien ilmatoratkaisujen edistäminen.

Olemme toteuttaneet ilmastotiekarttamme mukaisia päästövähennyksiin pyrkiviä toimia. Irtauduimme vuonna 2021 suorassa osakesalkussa ja vuonna 2022 suorassa yritysten joukkovelkakirjalainasalkussa sijoituksista yrityksiin, jotka louhivat kivihiihtä tai suunnittelevat uusia investointeja kivihiiheen energiantuotannossa. Vuonna 2023 poissuljimme molemmista salkuista öljyhiekkaa hyödyntävät yritykset. Samana vuonna Ilmarisessa otettiin käyttöön suorille osakesijoituksille MSCI Climate Action -vertailuindeksi. Se huomioi yritysten ilmastotoimet

ja kasvattaa salkun altistusta yrityksille, jotka toiminnassaan edistävät siirtymistä kohti vähähiilistä taloutta.

Vuonna 2024 suoran listatun osakesalkun painotettu hiili-intensiteetti laski 62 prosenttia ja suoran yritysten joukkovelkakirjalainasalkun vastaava lukema 51 prosenttia vertailuvuodesta 2020. Olemme linjassa näille mittareille asettamamme tavoitepolun kanssa. Suorittumistamme tähän ja muihin asettamiimme tavoitteisiin nähden on kuvattu tarkemmin raportin osiossa E1–4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet (s. 65–76).

Ilmarisen osake- ja korkosijoitusliiketoiminta ei kuulu luokitusjärjestelmäasetuksen ((EU) 2020/852) eli EU-taksonomian nojalla annettujen ilmastonmuutokseen sopeutumista tai sen hillintää koskevien delegoitujen asetusten soveltamisalaan, joten tähän liittyviä tietoja ei erikseen raportoida.

Ilmarisen ilmastotiekartta suorille listatuille osakesijoituksille ja yritysten joukkovelkakirjalainasijoituksille on visualisoitu sivulla 53.

Kotimaiset kiinteistösijoitukset

Kotimaiselle kiinteistösijoitustoiminnalle on asetettu päästövähennystavoitteita, jotka kattavat sekä rakennuttamistoimintamme että

kiinteistöjen käytön aikaisesta energiankulutuksesta aiheutuvat päästöt. Tavoittelemme vuoden 2030 mennessä 30 prosentin vähennystä rakennuttamistoiminnan hiili-intensiteetissä vuoden 2020–2022 keskiarvoon perustuvaan lähtötasoon verrattuna. Käytön aikaisten päästöjen osalta vähennystavoite on 80 prosenttia vuosien 2018–2020 hiili-intensiteetin keskiarvosta. Vuonna 2030 kiinteistöihin ostamamme energian tulisi olla CO₂-vapaata.

Ilmarisen kotimaisten kiinteistöjen päästövähennystavoitteen yhteneväisyyttä 1,5 asteen tavoitteen kanssa on tarkasteltu hyödyntäen SBTi:n Buildings-sektoristandardin tavoitteenasetantatyökalua (v1.0). Kiinteistötyypistä riippuen tieteeseen pohjautuvat tavoitetasot vaihtelivat käytön aikaisille päästöille 60 ja 80 prosentin välillä tavoitekaudella 2018–2030. Ilmarisen käytönaikaisille päästöille asetettu tavoite kattaa tällä hetkellä Ilmarisen omat energiahankinnat, eikä se siten ole täysin vertailukelpoinen työkalulla mallinnettujen päästövähennyspolkujen kanssa. Tätä ja muita kotimaisille kiinteistösijoituksille asetettuja tavoitteita kuvataan tarkemmin E1–4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet tiedonantovaatimuksen yhteydessä (s. 65–76).

Kotimaisen kiinteistösijoitusliiketoiminnan ilmastotiekartassa huomioidaan koko kiinteistön elinkaari, ja pyrimme aktiivisesti vähentämään sekä käytön että rakentamisen aikaisia päästöjä. Varsinaisten päästövähennystavoitteiden lisäksi olemme asettaneet konkreettisia päämääriä esimerkiksi käyttövaiheen energiaan, rakennusjätteen käsittelyyn ja kestävyuden kokonaisvaltaisesti huomioiviin ympäristöluokituksiin eli sertifikaatteihin liittyen. Keskeisiä tiekartan tavoitteita mahdollistavia elementtejä ovat energia- ja materiaalihokkuuden parantaminen sekä käytettävän energian ja materiaalien vähähiilistyminen. Kiinteistön elinkaaren vaiheisiin kohdistetaan toimia niille erikseen määritellyillä toimenpidekokonaisuuksilla:

- Kaavoitusvaiheessa vaikutamme rakentamisen hiilijalanjälkeen keskustelemalla viranomaisten kanssa. Pyrimme viemään omia ilmastotavoitteitamme ja toimintamalleja kaavoituksen lähtökohdiksi.
- Suunnittelussa rakentamisen materiaalien ja käytön aikaisen energiamuodon valinnassa ilmastönäkökohdat sekä EU-taksonomia ovat keskeisiä kriteerejä, ja hankekohtaisen hiilijalanjäljen laskenta kuuluu kaikkeen uudisrakentamiseemme.

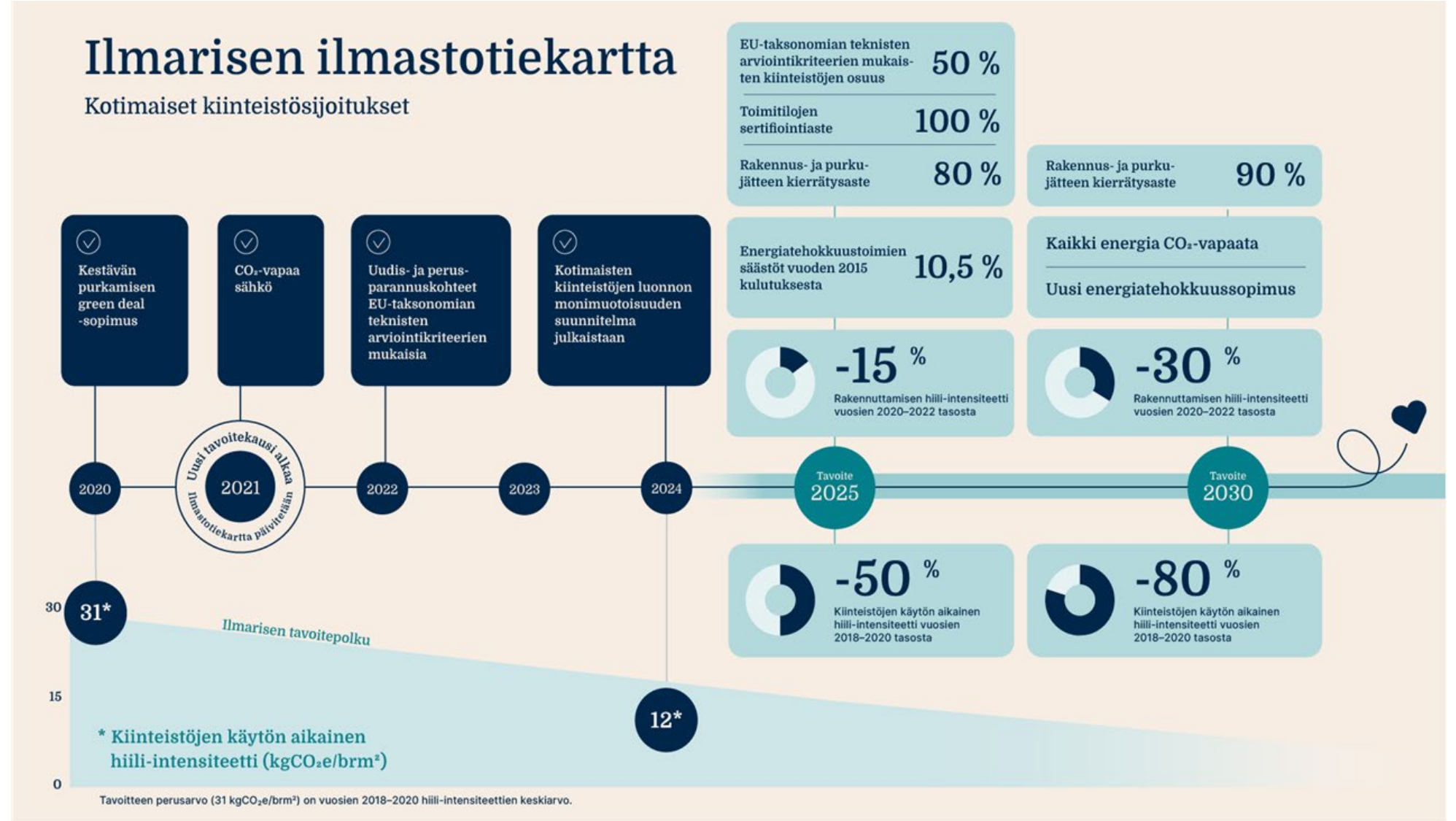
- Kartoitamme aina mahdollisuudet paikallisten uusiutuvan energian tuotantoratkaisujen käyttöönotolle.
- Rakennusliikkeiden kanssa tehtävällä tiiviillä yhteistyöllä varmistetaan ilmastoimien soveltaminen materiaalihankinnoissa, työmaatoimintojen energiankulutuksessa sekä rakennusjätteen käsittelyssä.
- Käyttövaiheessa kehitämme aktiivisesti kiinteistöjemme energiatehokkuutta ja valitsemme energiamuodoiksi päästöttömiä vaihtoehtoja aina mahdollisuuksien mukaan.
- Kiinteistöimme suunnitellaan pitkäikäisiksi ja ilmastokestäviksi ilmastoriskiarvion havainnot huomioiden. Purkamispäätöksiä tarkastellaan kriittisesti ilmastönäkökohdista käsin, ja korjausrakentaminen sekä rakennuksen käyttötarkoituksen muutos ovat ensisijaisia vaihtoehtoja.

Kotimaisten kiinteistösijoitusten tiekartan periaatteita ja tavoitteita viedään käytännön toteutukseen ylläpidon, suunnittelun ja rakennuttamisen sopimuksilla ja sisäisillä ohjeistuksilla. Vuodesta 2021 kaikki ostamamme sähkö on ollut

CO₂-vapaata. Olemme sitoutuneet työ- ja elinkeinoministeriön energiatehokkuussopimukseen, ja aikomuksemme on liittyä tämän sopimuskauden päättyessä seuraavaan ohjelmaan. Vuonna 2024 omistamaamme logistiikkakeskukseen asennettiin Suomen toistaiseksi suurin kattoasenteinen aurinkovoimala, jonka odotettu vuosituotto on 1,6 gigawattituntia (GWh) sähköä. Lisäksi vuodesta 2022 kaikki uudiskohteemme ovat vastanneet EU-taksonomian ilmastonmuutoksen hillinnän merkittävän edistämisen kriteereitä. Materiaalitehokkuuteen ja rakennusjätteen käsittelyyn liittyviä tavoitteitamme tukee kestävän purkamisen green deal -sopimus, johon sitouduimme vuonna 2020.

Vuonna 2024 kotimaisen kiinteistösalkun käytön aikainen hiili-intensiteetti laski 62 prosenttia perusarvosta (vuosien 2018–2020 keskiarvo), ja olemme saavuttaneet vuodelle 2025 asetetun tavoitteen etuajassa. Suorituslaskemamme tähän ja muihin asettamiimme tavoitteisiin nähden on kuvattu tarkemmin raportin osiossa E1–4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet (s. 65–76).

Ilmarisen kotimainen kiinteistösijoitustoiminta kuuluu luokitusjärjestelmäasetuksen ((EU) 2020/852) eli EU-taksonomian nojalla annettujen ilmastonmuutokseen sopeutumista tai sen

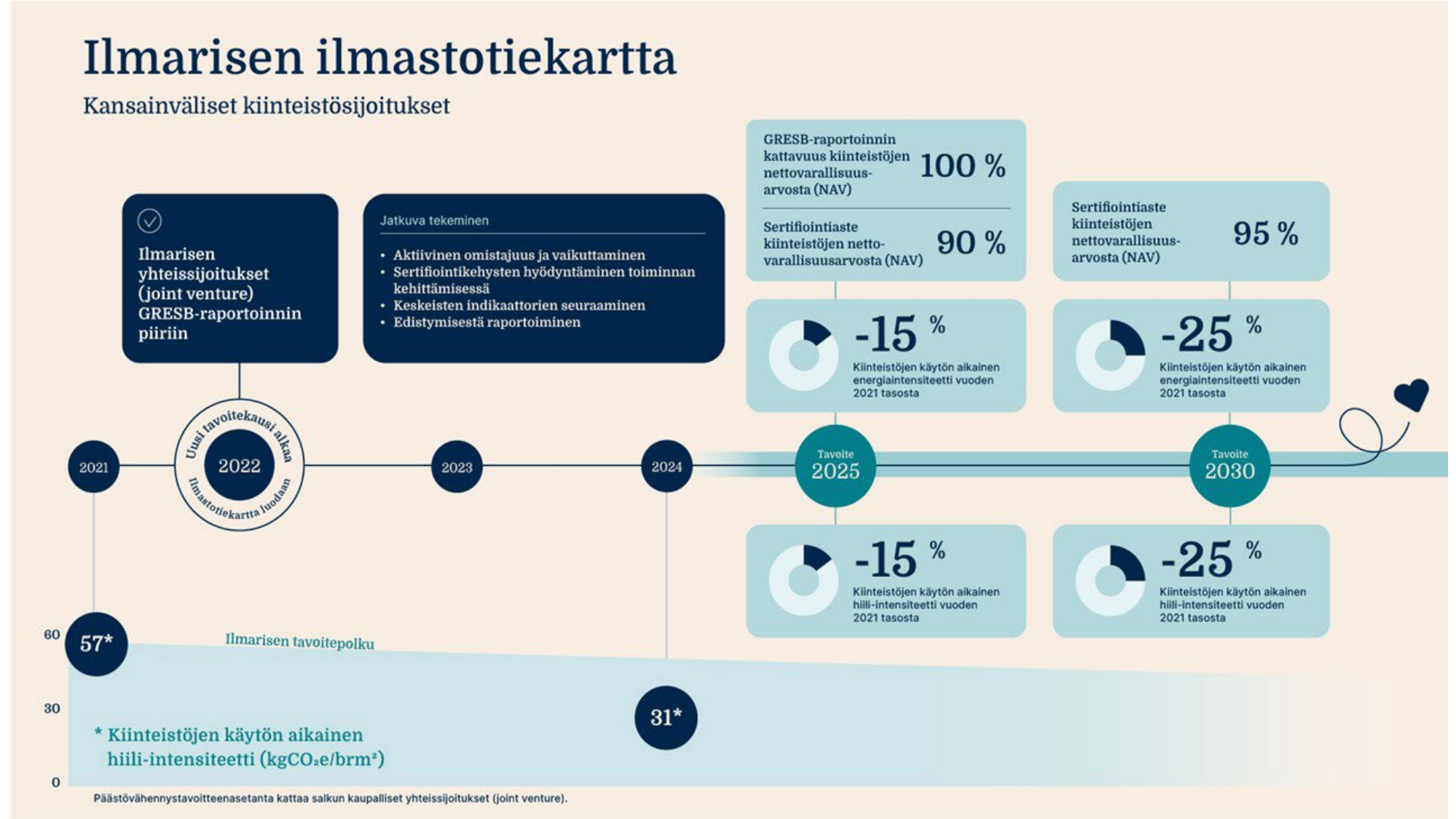

hillintää koskevien delegeoitujen asetusten soveltamisalaan. Vuonna 2024 taksonomiakelpoinen liikevaihtomme sekä toiminta- ja pääomame-nomme liittyvät kiinteistöinvestointeihin. Taksonomian tekniset arviointikriteerit täyttäviä kiinteistöjä oli vuoden lopussa 54 kappaletta. Pyrimme aktiivisesti kasvattamaan kriteerit täyttävien kiinteistöjen määrää parantamalla niiden energiatehokkuutta perusparannusten yhteydessä. Ilmarisen taksonomatiedot on raportoitu pääomamenojen, liikevaihdon ja toimintakulujen osalta raportin luvussa EU-taksonomia (s. 47–52). Muita yksittäisiä siirtymäsuunnitelmaan liittyviä investointeja on kuvattu tarkemmin E1–3 Ilmastomuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit -tiedonantovaatimuksen yhteydessä (s. 63–65).

Ilmarisen ilmastotiekartta kotimaisille kiinteistöinvestoimille on visualisoitu sivulla 55.

Kansainväliset kiinteistöinvestoimet

Kansainvälisen kiinteistöinvestoimussalkun päästövähennystavoitteet pohjautuvat ulkoisten varainhoitajien omiin ilmastotavoitteisiin, joiden kunnianhimoon pystymme vaikuttamaan aktiivisella dialogilla. Tavoitteenamme on vähentää suorien kansainvälisten kiinteistöinvestoimusten käytön aikaisia päästöjä bruttoalaa kohden 15 prosenttia

vuoteen 2025 ja 25 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2021 lähtötasosta. Tavoitteen yhteneväisyyttä 1,5 asteen päästövähennystavoitteen kanssa ei ole toistaiseksi todennettu, ja tavoitetasoa arvioidaan uudelleen ilmastotiekarttojen päivitystyön yhteydessä tulevana vuosina. Tätä ja muita kansainvälisille kiinteistösijoituksille asetettuja tavoitteita kuvataan tarkemmin raportin osiossa E1–4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet (s. 65–76).

Kansainvälisen kiinteistösijoitustoiminnan erityispiirteet, kuten pitkä sijoitushorisontti, paikallisuus ja varainhoitajien keskeinen rooli, ovat reunaehtoja vaikuttavalle ilmastotiekartalle. Sen keskeiset elementit rakentuvat sidosryhmiemme kanssa käydyn vuoropuhelun varaan:

- varainhoitajien valinta ja salkun rakentaminen siten, että ilmastoriskien hallinta ja päästövähennystavoitteemme huomioidaan päätöksenteossa
- vaikuttaminen useiden kanavien kautta ja aktiivinen omistajuus vaikuttamiskäytäntöjä jatkuvasti kehittäen
- jatkuva seuranta olennaisimpia tunnuslukuja tarkkailemalla ja keskustelemalla varainhoitajien kanssa tunnuslukujen kehityksestä

- jäsenyydet erilaisissa rahoitussektorin organisaatioissa, joiden tavoitteena on muun muassa jakaa parhaita käytäntöjä sijoittajille salkun ilmastoperformanssin tueksi.

Kansainvälisen kiinteistösijoittamisen ilmastotiekartan toimeenpanon tärkeimpiä askelmerkkejä ovat tähän mennessä olleet päästöjen seuraaminen ja mittaaminen yhteistyössä varainhoitajien kanssa sekä raportoinnin lisääminen. Vuonna 2024 kansainvälisen kiinteistösijoitusalkun hiili-intensiteetti oli laskenut 45 prosenttia vertailuvuodesta 2021. Olemme linjassa asettamamme tavoitepolun kanssa. Suoriutumistamme tähän ja muihin asettamiimme tavoitteisiin nähden on kuvattu tarkemmin raportin osiossa E1–4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet (s. 65–76).

Ilmarisen kansainvälinen kiinteistösijoitustoiminta ei kuulu luokitusjärjestelmäasetuksen ((EU) 2020/852) eli EU-taksonomian nojalla annettujen ilmastomuutokseen sopeutumista tai sen hillintää koskevien delegoitujen asetusten soveltamisalaan.

Ilmarisen ilmastotiekartta kansainvälisille kiinteistösijoituksille on visualisoitu sivulla 56.

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutusstrategian ja liiketoimintamallin kanssa (ESRS 2, SBM–3)

Ilmariselle olennaiset liiketoiminnan harjoittamiseen liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet tunnistettiin kaksinkertaisessa olennaisuusanalyysissä. Ne on kuvattu tarkemmin luvussa ESRS 2 Yleiset tiedot, tiedonantovaatimuksessa SBM–3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutusstrategian ja liiketoimintamallin kanssa (s. 32–36). Keskeisimmät havainnot on koottu oheiseen taulukkoon, jossa on myös kommentoitu soveltamiemme hallintakeinoja. Näiden hallintakeinojen perustana toimivat Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteet, omaisuusluokkakohtaiset ilmastotiekartat sekä sijoitustoiminnan riskienhallinnan käytännöt.

Ilmarisen resilienssianalyysi

Ilmarisen toiminnan ilmastokestävyyttä eli -resilienssiä on arvioitu nykyisen toimintaympäristön huomioivan riskiarvion lisäksi lyhyellä, keskipitkällä ja pitkällä aikavälillä salkkutasolla. Koska sijoituksemme on hajautettu, ja sijoitushorisonttimme on pitkä, meille on tärkeää ymmärtää ilmastomuutoksen vaikutuksia

Vaikutukset	Riskit ja mahdollisuudet	Hallinnan keinot Ilmarisessa
<p>Ilmarinen voi sijoituspäätöksillään ja omistajaohjauksella edistää salkun vähähiilistymistä ja tukea yritysten ilmastotoimia. Näihin positiivisiin vaikutuksiin lukeutuvat myös kiinteistösalkun energiatehokkuustoimet ja uusiutuvaan energiaan perustuviin energiaratkaisuihin investoiminen.</p> <p>Olennaisimmat negatiiviset ilmastovaikutukset liittyvät sijoituskohteiden kasvihuonekaasupäästöihin ja energiankulutukseen.</p>	<p>Ilmarisen merkittävimmät ilmastoriskit liittyvät sijoitussalkun altistumiseen sään ääri-ilmiöille ja vähähiiliseen talouteen siirtymisestä aiheutuviin muutoksiin, jotka voivat vaikuttaa negatiivisesti erityisesti niihin valmistautumattomien sijoituskohteiden arvoon. Lisäksi jos omat ilmastotoimemme jäisivät riittämättömiksi, voimme altistua maineriskille.</p> <p>Ilmastoratkaisuihin sijoittaminen ja siirtymätoimien edellyttäminen salkkuyrityksiltä turvaa sijoitusten arvon säilymistä ja kasvua. Tämä koskee myös kiinteistösalkkua, jonka ilmastokestävyyden parantaminen ja vähähiilisyttä tukevat ratkaisut voivat parantaa markkina-asemaamme. Lisäksi Ilmarisen tarjoamat työkykypalvelut voivat tulevaisuudessa vastata organisaatioiden tarpeeseen hallita henkilöstöön kielteisesti vaikuttavia ilmastoriskejä.</p>	<p>Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteet ohjaavat sijoitustoimintaamme vähentämään salkkumme kielteisiä ja lisäämään myönteisiä ilmastovaikutuksia. Seuraamme ja pyrimme parantamaan suoriutumistamme salkkudataan perustuvilla mittareilla. Ne kannustavat meitä vähentämään salkun hiili-intensiteettiä ja toisaalta esimerkiksi lisäämään ilmastoratkaisuihin kohdistuvien sijoitusten määrää. Nämä tavoitteet on määritelty Ilmarisen ilmastotiekartoissa, joiden toimenpiteitä ja tavoitetasoja päivitetään säännöllisesti Ilmarisen hallituksen valvomana.</p> <p>Ilmastoriskien tunnistaminen ja arviointi on osa sijoitustoiminnan riskienhallintaa, ja hyödynämme riskiarvioissa omaisuusluokkakohtaisia metodeja. Yksi keskeisimmistä käyttämistämme keinoista hallita ilmastoriskiä on listatuille osakesijoituksille sovellettu ilmastoindeksi, joka mahdollistaa sijoitussalkun tehokkaan ohjaamisen ilmastonäkökulmien osalta. Muita riskien hallinnassa käyttämiämme työkaluja ovat muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • salkkutasolla tehtävä simulaatio ilmastomuutoksen vaikutuksista tuottoihin ja vakavaraisuusmittareihin • sijoituskohdetason yksittäisten yritysten tavoitteet ja toimialojen odotetut kehityskulut huomioiva eteenpäin katsova skenaariomalli • kiinteistöjen ilmastoriskiarviot.

sijoitustuottoihimme tulevina vuosikymmeninä. Työeläkejärjestelmän kestävyden kannalta ilmastomuutoksen merkitys myös vastuuvelan kehitykselle on olennainen osa kokonaisarviota, ja olemme luoneet vakuutusliikkeelle erilaisia ilmastoskenaarioita huomioivan ennustemallin. Ilmarisen omaa operatiivista toimintaa ei ole huomioitu tässä resilienssianalyyssissä, sillä ilmastomuutoksen vaikutukset asiantuntijatyölle on arvioitu vähäisiksi.

Liiketoimintamallimme perustana on lakisääteinen velvollisuus tuottaa eläketurvaa, ja resilienssianalyyssin johtopäätöksiä voidaan hyödyntää ennen kaikkea sijoitustoiminnassa. Ilmarinen kykenee allokaatiopäätöksillään vähentämään ilmastoriskien aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia. Hajauttamalla sijoitusomaisuutemme laajasti toimialoittain, maantieteellisesti ja omaisuusluokittain ilmastoriskejä voidaan hallita muiden sijoitusomaisuuteen kohdistuvien riskien tapaan. Käytännössä ymmärryksemme salkun ilmastokestävydestä voi heijastua ilmastotoimimme esimerkiksi salkun ilmastotavoitteita tai hyödyntämääme ilmastoindeksiä määriteltäessä.

Sijoitussalkun ilmastokestävyys

Arvioimme sijoitussalkkumme kaikkien omaisuusluokkien ilmastokestävyttä sijoitustuottojen ja vakavaraisuuden osalta kvantitatiivisesti. Analyyssissä on käytetty kaupallista ohjelmistoa, jossa Ilmarisen sijoitusstrategian kestävyttä arvioidaan ohessa esitellyissä ilmastoskenaarioissa. Käytetyt ilmastoskenaariot pyrkivät huomioimaan ilmastomuutokseen liittyvien fyysisten riskien ja siirtymäriskien vaikutukset Ilmarisen sijoitussalkun omaisuusluokkien tuottoihin ja edelleen Ilmarisen vakavaraisuuteen eri aikajännteillä (0–1 vuotta, 1–5 vuotta ja yli 5 vuotta). Nämä ovat yhdenmukaisia muussa raportoinnissa sovelletun lyhyen, keskipitkän ja pitkän aikahorisontin kanssa.

Ilmastomuutoksen vaikutukset lasketaan makrotaloudellisella mallilla, joka arvioi muun muassa bruttokansantuotteen, inflaation ja taloudellisen hyödyn muutoksia eri maille ja toimialoille. Muutokset huomioidaan edelleen eri sijoitusten odotetuissa tuotoissa ja tuottoihin liittyvää epävarmuutta arvioidessa.

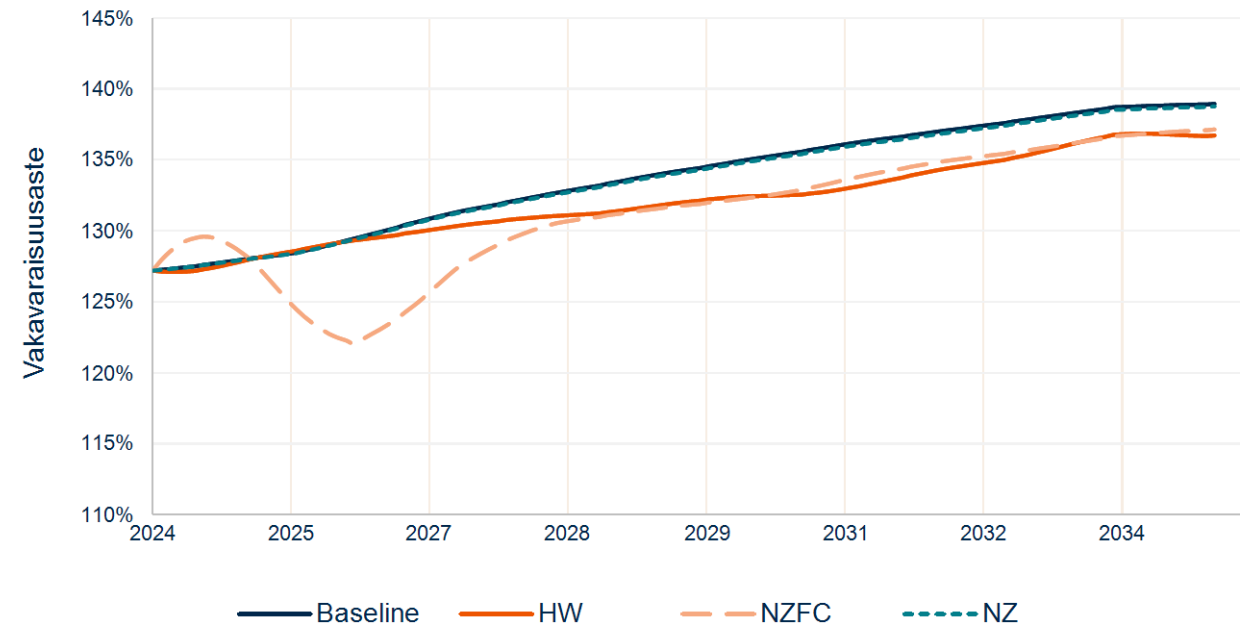
Viimeisin simulaatio Ilmarisen sijoitussalkulle toteutettiin elokuussa 2024. Simulaation lähtötietoina käytettiin saman vuoden heinäkuun 31. päivän allokaatiota ja vakavaraisuuslukuja. Ilmarisen ilmastotiekartan mukaiset salkun

ohjauskeinot heijastuvat skenaarioihin yhteiskunnan reaalityöeläkejärjestelmän tapahtuvana vähähiilistymisenä, eikä niitä ole erikseen simuloitu.

Skenaarioanalyyssin pohjalta voidaan todeta, että Ilmarisen hajautettu sijoitusomaisuus kestää kaikki testatut ilmastoskenaariot vähintään seuraavan kymmenen vuoden aikana. Testatuista

skenaarioista sijoitussalkulle epäedullisin oli Net Zero Financial Crisis -skenaario, jossa vakavaraisuusasteen ero perusskenaarioon oli alimmillaan 7,4 prosenttiyksikköä. Tässäkin tilanteessa Ilmarisen vakavaraisuusasema säilyi 1,5:ssä, mikä kertoo riskinkantokyvyn riittävydestä.

Vakavaraisuusasteen kehitys simuloituissa ilmastoskenaarioissa

Sijoitussalkun resilienssianalyysissä hyödynnetyt ilmastoskenaariot

Analyysissä noin 2,5 asteen globaalia ilmaston lämpenemistä simuloivaa **Baseline**-skenaariota verrattiin kolmeen erilaiseen siitä poikkeavaan skenaarioon.

Orderly Net Zero by 2050 (NZ): Globaalit kasvihuonekaasupäästöt saavuttavat nettonollan vuoteen 2050 mennessä, ja maailmanlaajuinen keskilämpötilan nousu vakiintuu 1,5 asteeseen vuoteen 2100 mennessä. Skenaario edustaa kunnianhimoisessa mutta hallitusti toteutetussa kestävyys-siirtymässä ilmeneviä riskejä ja mahdollisuuksia. Tämän skenaarion kunnianhimoiset ilmastopoliittiset toimet kattavat muun muassa hiilidioksidin globaalin hinnoittelun, energiaverotuksen uudelleentarkastelun, fossiilisten polttoaineiden käytön asteittaisen lopettamisen, energiatehokkuusvaatimukset sekä uusiutuvan energian, sähköajoneuvojen sekä metsittämisen laaja-alaisen tukemisen. Lisäksi skenaarion pohjaletuksena on uusien sähköntuotantoteknologioiden, kuten vedyn hyödyntämisen ja hiilidioksidin talteenoton sekä varastoinnin, osoittautuminen toteuttamiskelpoisiksi. Fyysisten ilmastoriskien ohella myös transitoriskien taloudelliset vaikutukset jäävät vähäisiksi, sillä rahoitusmarkkina pystyy sopeutumaan asteittain tapahtuviin muutoksiin, eikä maailmantalous kriisiydy.

Net Zero Financial Crisis (NZFC): Kansainvälisiin ilmastotavoitteisiin päästään samassa aikataulussa ja samojen keinojen vauhdittamana kuin Orderly Net Zero by 2050 -skenaariossa, mutta siirtymä tapahtuu hallitsemattomasti aiheuttaen huomattavia häiriöitä taloudessa. Fyysisten ilmastoriskien taloudelliset vaikutukset jäävät maltillisiksi, mutta transitoriskien rooli korostuu ilmastoriskien äkillisestä hinnoittelusta johtuen. Skenaariossa fossiilitaloutta tukevat sijoituskohteet kadottavat arvonsa nopeasti, kun nettonollatavoitteisiin sitoutuneet sijoittajat luopuvat niistä kuluvan vuosikymmenen puolivälissä.

High Warming (HW): Maapallon keskilämpötila kohoaa noin 3,7 astetta vuoteen 2100 mennessä, mikä johtaa vakavien fyysisten ilmastoriskien toteutumiseen kaikkialla maailmassa. Skenaarion korkeammat keskilämpötilat vaikuttavat työvoiman ja maatalouden tuottavuuteen negatiivisesti, ja äärimmäisten sääilmiöiden aiheuttamat infrastruktuurivauriot aiheuttavat suoria tappioita ja välillisiä vaikutuksia talouteen toimitusketjujen häiriöiden kautta. Vaikutukset rahoitusmarkkinoihin ovat huomattavat jo 2020- ja 2030-luvuilla talouden suorituskyvyn heikentyessä.

Skenaarioanalyysissä arvioidaan ilmastomuutoksen vaikutuksia hyödyntämällä ennalta määritettyjä skenaarioita, jotka kuvaavat mahdollista, mutta kuvitteellista tapahtumien kulkua. Skenaariot eivät ole ennusteita tai ennustuksia, vaan niiden tarkoitus on kuvata mahdollisten muutosten pääelementtejä yksityiskohtaisten kuvausten sijaan. Sijoitustuoton ja vakavaraisuusmittareiden osalta ei tämän ennalta määräytyneisyyden takia voida laskea luottamusvälejä tai hajontalukuja kuvaamaan ennusteen tarkkuutta. Ilmastomuutoksen vaikutus pääomamarkkinoiden tuleviin tuottoihin ja edelleen Ilmarisen vakavaraisuuteen sisältää myös itsessään merkittäviä epävarmuustekijöitä. Nämä epävarmuustekijät liittyvät erityisesti siihen, miten laajasti markkinat keskimäärin jo tässä hetkessä hinnoittelevat ilmastomuutoksen tulevia vaikutuksia sekä miten voimakkaasti ja nopeasti muuttuva ilmasto lopulta vaikuttaa yritysten toimintaan.

Vakuutusliikkeen ilmastomallinnus

Ilmarisessa arvioitiin vuonna 2023 ensimmäistä kertaa ilmastomuutoksen vaikutusta vakuutusliikkeeseen. Keskeisimmät muuttujat tässä simuloinnissa ovat syntyvyys, kuolevuus ja nettomaahanmuutto, joihin ilmastomuutoksen vaikutuksia on arvioitu tutkimuskirjallisuuteen nojaavia

oletuksia vasten. Ennusteen aikajänne on pitkä, ja arvioitu aikahorisontti ulottuu aina vuoteen 2090 asti, koska ilmastonmuutos vaikuttaa hiitaasti väestön kehitykseen. Oleellisin vaikutus tunnistettiin olevan nettomaahanmuutolla, joka kasvattaa työllisten määrää ja sitä kautta vahvistaa eläkejärjestelmän pitkän aikavälin rahoitusta, jos maahanmuuttajien integroimisessa onnistutaan. Vaikutus Ilmarisen vakuutusliikkeeseen muodostuu poikkeamariskistä muihin yhtiöihin, koska laskuperusteet ovat yhteiset. Ilmastonmuutos vaikuttaa myös toimialarakenteisiin, mutta niiden vaikutuksia ei ole arvioitu. Arvioitavan ajanjakson pituus ja ilmastonmuutoksen vaikutukset käytettyihin oletuksiin aiheuttavat epävarmuutta ennusteeseen. Liiketoiminnallisiin syihin vedoten analyysin muuttujista ei anneta tässä raportissa tarkempia tietoja.

Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät toimintaperiaatteet (E1–2)

Liiketoimintamme olennaisimmat ilmastonmuutokseen liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet liittyvät sijoitussalkkuamme. Siksi keskeisimmät ilmastonmuutokseen liittyvät toimintaperiaatteemme määritetään Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteissa, jotka koskevat

kaikkea sijoitustoimintaamme. Yleisten toimintaperiaatteiden lisäksi ne sisältävät teemakohtaiset periaatteet ympäristölle, ihmisoikeuksille, omistajaohjaukselle sekä verokäytännöille. Näistä ympäristöperiaatteet kattavat sijoitustoimintaamme ohjaavat ilmastoperiaatteet, joissa määritetään lähestymistapamme ilmastoon liittyvien riskien ja mahdollisuuksien sekä ilmastovaiikutusten huomioimiseen sijoitustoiminnassa. Tämä tarkoittaa sekä hillintä- että sopeutumisenäkökulman integrointia toimintatapoihimme. Lisäksi kiinteistösalkun hallinnassa korostuvat uusiutuvaan energiaan ja energiatehokkuuteen liittyvät näkökulmat.

Ilmastoperiaatteidemme avulla pyrimme

- vähentämään fyysisten ilmastoriskien sekä siirtymäriskien negatiivisia vaikutuksia sijoitustemme arvoon ja sijoitustuottoihimme tunnistamalla näitä riskejä
- turvaamaan sijoitustemme pitkän aikavälin arvonluontia ohjaamalla sijoituksia ilmastoratkaisuihin ja siirtymävaiheessa oleviin yrityksiin
- hallitsemaan sijoitustoiminnastamme syntyviä ilmastovaiikutuksia vaikuttamalla runsaspäästöisiin sijoituskohteisiimme ja valitsemalla sijoitussalkkuamme toimialojen parhaita ilmastotoimijoita.

Vastuullisen sijoittamisen periaatteet ja niihin sisältyvät ympäristöperiaatteet hyväksyy Ilmarisen hallitus. Periaatteiden laatimisesta ja noudattamisen seurannasta vastaa Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen johtoryhmä. Periaatteiden käytännön toteutus on Ilmarisen sijoitusorganisaation tehtävä. Periaatteita täydentävät omaisuusluokkakohtaiset sisäiset ohjeistukset. Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteet on julkaistu verkkosivuillamme.

Lisäksi vaikutamme yhtiöihin osana laajempia sijoittajaryhmiä ja -aloitteita. Tällainen on esimerkiksi viiden kansainvälisen sijoittajaryhmän koordinoima Climate Action 100+, jossa pyritään vaikuttamaan maailman suuripäästöisiin yhtiöihin.

Ilmastoperiaatteiden ohella sijoitustoiminnan ilmastotoimia ohjaavat vuonna 2021 ja 2022 laaditut Ilmarisen omaisuusluokkakohtaiset ilmastotiekartat. Ne täydentävät ilmastoperiaatteitamme aikaan sidotuilla tavoitteilla sekä käytännön toimenpiteillä tavoitteiden saavuttamiseksi. Ilmastotiekarttojen sisältöä on kuvattu tarkemmin E1–1 Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma -raportointivaatimuksen yhteydessä (s. 53–58).

Omalle operatiiviselle toiminnallemme ei ole määritetty erillisiä ilmastoon liittyviä

toimintaperiaatteita, mutta huomioimme kestävyysnäkökulmat eettisissä menettelytapaohjeissamme (Code of Conduct). Pyrimme niiden mukaisesti seuraamaan omia ilmastovaiikutuksiamme myös sijoitussalkun ulkopuolella. Tavoitteenamme on päivittää lähestymistapamme näiden ilmastovaiikutusten seurantaan ja hallitsemiseen vuoden 2025 aikana.

Kiinteistösijoitustoiminnan ilmastoperiaatteet

Kiinteistösijoitustoiminnassa vastuullisen sijoittamisen periaatteet näkyvät useampina rakennuttamiseen sekä kiinteistöjen käyttöön liittyvinä sitoumuksina ja ohjeistuksina. Uudisrakentamisen ja peruskorjausten yhteydessä sovellamme laatiamme kotimaisten kiinteistöjen suunnitteluohjeita, joissa energiaan ja vähähiilisyteen liittyvillä vaatimuksilla on suuri painoarvo. Näin varmistamme, että ylläpidämme ja kasvatamme kiinteistösalkkuamme tavalla, joka on linjassa asettamiemme ilmastotavoitteiden kanssa. Toimintaperiaatteita sovelletaan kaikissa kiinteistön elinkaaren vaiheissa:

- Vähähiilisyys huomioidaan suunnitteluvaiheessa rakennusmateriaaleja, lämmitystapaa ja talotekniikkaratkaisuita valittaessa.

- Salkussa toteutetaan energiatehokkuustoimenpiteitä suunnitellusti, ja olemme sitoutuneet työ- ja elinkeinoministeriön energiatehokkuussopimukseen kotimaisille toimitila- ja vuokra-asuinkiinteistöille (nk. TETS- ja VAETS-sopimukset).
- Rakennuksen ja kantavien rakenteiden käyttöiän maksimoiminen ja toisaalta kiertotalouden edistäminen purkumateriaalien uudelleenkäyttöä ja kierrättämistä lisäämällä ohjaavat rakennuttamistamme. Olemme sitoutuneet kansalliseen kestävä purkamisen green deal -sopimukseen, jonka tavoitteet ovat linjassa toimintaperiaatteidemme kanssa.
- Seuraamme, mittaamme ja vertaamme suoriutumistamme verrokkeihimme ja pyrimme parantamaan toimintatapojamme jatkuvasti. Kansainväliselle kiinteistösalkulle toteuttamamme Global Real Estate Sustainability Benchmark -viitekehysten (GRESB) mukainen raportointi mahdollistaa salkun seurannan ja analytiikkaan perustuvan päätöksen sekä vaikuttamisprosessit varainhoitajiemme kanssa.

Olemme asettaneet myös kiinteistöliiketoimintaan liittyvien toimintaperiaatteiden toteutumiselle tavoitetasoja, joita kuvataan tarkemmin

osiossa E1–4 Ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet (s. 65–76). Tarkastelemme ja päivitämme soveltamiimme periaatteita sekä niihin liittyviä ohjeita säännöllisesti varmistaaksemme, että ne palvelevat parhaalla mahdollisella tavalla oman ja vuokralaistemme liiketoiminnan vähähiilistymistä.

Ilmastonmuutosta koskeviin toimintaperiaatteisiin liittyvät toimet ja resurssit (E1–3)

Ilmarisen vaikutuksiltaan merkittävimmät ilmastotoimet liittyvät sijoitussalkkumme kasvihuonekaasupäästöihin ja niitä vähentäviin ratkaisuihin. Näiden toimien luonne on sidoksissa sijoittajan vaikutusvaltaan, mikä puolestaan vaihtelee omaisuusluokan ja sijoituksen koon mukaan. Toimenpiteitä suuntaavat sijoitustoimintamme ilmastotiekartat, ilmastoperiaatteet ja asetetut tavoitteet, joita on käsitelty raportin niille varuissa kappaleissa.

Sijoitustoiminnan ilmastotoimilla voimme pyrkiä vähentämään oman salkkumme hiilijalanjälkeä, edistää vihreää siirtymää sijoittamalla ilmastoratkaisuihin ja vahvistaa eläkejärjestelmän ilmastokestävyyttä suojaamalla sijoitusomaisuuttamme ilmastoriskeiltä. Osake- ja

joukkovelkakirjalainasijoitusten osalta ilmastotoimet toteutuvat pääoman allokontiin liittyvinä päätöksinä sekä omistajaohjauksena, sillä emme vaikuta suoraan sijoituskohteidemme operatiiviseen päätöksentekoon. Kotimaisissa kiinteistöissä olemme itse suunnittelemassa ja toteuttamassa konkreettisia ilmastotoimia koko kiinteistöjen elinkaaren ajan, ja näille toimille on mahdollista laskea päästövähennyspotentiaali. Kansainvälistä kiinteistösalkkua ohjaamme pääasiassa vaikuttamalla varainhoitajien toimintaan, vaikkakin yhteissijoituksissa merkittävät investointipäätökset esimerkiksi energiaremonteista teemme yhdessä sijoittajakumppanin kanssa varainhoitajan esityksen pohjalta. Kiinteistöjen suoriutumisen aktiivinen seuranta ja sen pohjalta käyty keskustelu varainhoitajien kanssa on olennaista omaisuusluokan ilmastotyössä.

Ilmarisen omaan operatiiviseen toimintaan liittyviä päästövähennystoimenpiteitä ovat muun muassa autokannan sähköistäminen ja toimitilojen kalustevalinnoissa uusiokäytettyjen vaihtoehtojen suosiminen. Toistaiseksi olemme kuitenkin ilmastotyössä keskittyneet luomaan systemaattisia toimintatapoja sijoitussalkkuamme kielteisten ilmastovaikutuksien vähentämiseksi niiden olennaisuuden perusteella. Tavoitteenamme on tarkentaa sijoitussalkusta riippumattomien

päästövähennystoimien toteuttamissuunnitelmaa ja määrittää toimien päästövähennyspotentiaaleja vuoden 2025 aikana.

Kotimaiset kiinteistösijoitukset

Kotimaisten kiinteistösijoitusten arvoketjun ilmastovaikutuksiin liittyy useita toimenpidekokonaisuuksia, joiden vuonna 2024 toteutettuja ja tuleville vuosille suunniteltuja konkreettisia toimenpiteitä on koottu tähän kappaleeseen. Näiden toimien roolia Ilmarisen siirtymäsuunnitelmassa (E1–1, s. 53–58), toimintaperiaatteiden täytäntöönpanemisessa (E1–2, s. 62–63) sekä tavoitteiden saavuttamisessa (E1–4, s. 65–76) on kuvattu myös muiden raportointivaatimusten yhteydessä.

Tehtävämme on sijoittaa eläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti. Tämä ohjaa meitä varmistamaan, että ilmastotoimiin liittyvät investointimme ovat myös taloudellisesti kannattavia. Kaltaisellemme suurelle kiinteistösijoittajalle toimien elinkaarikustannukset ovat investointipäätösten lähtökohta, ja pyrimme niissä alle 10 vuoden takaisinmaksuaikoihin. Investointien määrä vaihtelee vuositasolla kiinteistöjen korjaustarpeiden mukaan. Ilmarisen kiinteistöihin liittyvät investoinnit eivät ole riippuvaisia ulkopuolisesta rahoituksesta.

Ilmarisen kotimainen kiinteistösiointustoiminta kuuluu luokitusjärjestelmäasetuksen ((EU) 2020/852) eli EU-taksonomian nojalla annettujen ilmastomuutokseen sopeutumista tai sen hillintää koskevien delegoitujen asetusten soveltamisalaan. Vuonna 2024 taksonomiakelpoiset toiminta- ja pääomamenomme liittyvät kiinteistöinvestointeihin, ja niiden rahamäärät sekä lisätietoja taksonomia-arvioinnista on koottu lukuun EU-taksonomia (s. 47–52). Liiketoiminnallisista syistä emme erittele raportoinnissa yksittäisiin ilmastotoimiksi luokiteltaviin investointeihin liittyviä kuluja. Yhteensä Ilmarisen perusparannus- ja uudisrakennushankkeissa tehtyihin energiatehokkuustoimiin ja paikallisen uusiutuvan energiantuotantokapasiteetin käyttöönottoon liittyvät investoinnit olivat vuonna 2024 noin 19,8 miljoonaa euroa.

Suunnittelu- ja rakennuttamisvaiheen toimenpiteet

- Kaikille uudis- ja perusparannushankkeille toteutetaan rakentamisvaiheen hiilijalanjälkiselvitys, joka tukee hankesuunnittelijoiden työtä. Vuonna 2024 toteutimme viisi selvitystä, joiden lopputulokset huomioidaan raportointivaatimuksen E1–6 Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -

bruttopäästöt ja kokonaispäästöt (s. 78–83) yhteydessä raportoiduissa Ilmarisen kokonaiskasvihuonekaasupäästöissä.

- Materiaalivalinnoissa pyrimme suosimaan kierrätys- ja hukkamateriaaleja käyttöpaikka-kohtaisten hyväksyntöjen asettamisessa raameissa. Ilmarisella ei ole toistaiseksi konkreettista toimintasuunnitelmaa vähähiilisten materiaalien käytön osuuden lisäämiseksi. Seuraamme kuitenkin aktiivisesti uusien materiaaliratkaisuiden ja niiden markkinan kehitystä. Erityisesti vähähiilisen betonin rooli tuotevaiheen päästöjen vähentämisessä on merkittävä, ja tarkastelemme hankkeissa mahdollisuuksia kokeilla sen käyttöä. Esimerkiksi GWP.70-luokiteltuun betoniin siirtymällä materiaalin valmistuksen kasvihuonekaasupäästöt voivat vähentyä 30 prosentilla vertailutasosta.
- Kahden vuonna 2024 Ilmarisen hiilijalanjälkiraportointiin sisällytetyn kohteen, vuonna 2024 valmistuneen Aleksanterinkatu 13:n ja vuonna 2025 alkavan Kutomotie 9:n perusparannuksissa uusiokäyttettiin tai uusiokäytetään huomattava määrä kohteessa syntynyttä rakennusjätettä sekä vanhoja rakennusosia. Tämä vaikuttaa vähentävästi myös niin kutsutun tuotevaiheen hiili-

intensiivisyyteen. Näiden kohteiden tuotevaiheen kasvihuonekaasupäästöt (kgCO₂e/htm²) olivat lähes 60 prosenttia matalammat kuin muissa vuonna 2024 arvioiduissa hankkeissa.

- Huomioimme muuntojoustavuuden suunnittelussa esimerkiksi soveltamalla vyöhyke- ja moduulijattelua. Talotekniikan tulee joustaa käyttökohteen muuttuessa, eikä laitteistoja tulisi joutua uusimaan näissä tilanteissa. Muuntojoustavuuden vaatimukset on sisällytetty Ilmarisen suunnitteluohjeisiin.
- Kannustamme urakoitsijoita siirtymään sähkökäyttöisiin työmaakoneisiin niiden uusimisykli huomioiden. Urakoitsijan Ilmariselta ostama työmaasähkö on CO₂-vapaata, johon siirtyminen fossiilisista polttoaineista voi vähentää rakentamisvaiheen (A1–A5) päästöjä jopa 10–20 prosenttia. Vuonna 2025 valmistuvalle Postitalon saneeraushankkeelle on laadittu yhteistyössä pääurakoitsijan kanssa päästöttömän työmaan toimenpidesuunnitelma. Siinä määritellään keinot ja koko projektin ajan seurattavat käytännöt nollapäästöisen työmaan saavuttamiseksi. Suunnitelmassa on linjattu, että työmaalla käytetään ainoastaan CO₂-vapaata sähköä ja toteutetaan työmaavalaistuksen

energiatehokkuuteen, lämmitysratkaisujen valintaan ja lämpöhäviöiden minimoimiseen sekä työmaakalustoon ja kuljetuksiin liittyviä ennalta määriteltyjä päästövähennystoimenpiteitä. Suunnitelmaa päivitetään tarvittaessa koko työmaan ajan.

- Vuodesta 2025 eteenpäin vaadimme urakoitsijoilta vähintään 80 prosentin kierrätysastetta työmailla. On välttämätöntä saada rakennusmateriaalit ja -tuotteet takaisin kiertoon, jotta koko toimialan ilmastotavoitteet voivat toteutua. Muutokset jätteen käsittelytavassa eivät tosin suoraan vähennä Ilmarisen kohdekohtaista hiilijalanjälkeä, ellei talteen kerättyjä materiaaleja pystytä hyödyntämään samassa kohteessa esimerkiksi peruskorjausten yhteydessä. Se vähentää neitseellisten materiaalien tarvetta.

Paikallisen uusiutuvan energiantuotannon lisääminen

- Vuonna 2024 valmistuneista neljästä hankkeesta kahdessa kiinteistösähkön kulutusta katetaan niissä sijaitsevien aurinkopaneelien tuotannolla. Paikallisen sähköntuotantokapasiteetin integroiminen kiinteistöihin on yksi tapa vaikuttaa myös vuokralaisten hankkiman sähköenergian päästöihin, jotka

kuuluvat välillisesti myös Ilmarisen hiilijalan jälkeen. Ilmarisen omistamista kiinteistöistä 13:een on asennettu aurinkovoimala.

- Tarkastelemme kaikkien uudis- ja perusparannuskohteiden yhteydessä mahdollisuuksia siirtyä vähäpäästöisiin lämmitys- ja viilennysratkaisuihin kuten maalämpöön ja -kylmään (nk. vapaa jäädytys) sekä poistoilmalämpöpumpuihin. Vuonna 2024 kahdessa perusparannus- ja uudiskohteessa otettiin käyttöön maalämpö ja -kylmä. Yhdessä olemassa olevassa kohteessa otettiin käyttöön poistoilmalämpöpumppu.
- Paikalliset uusiutuvan energian tuotantoratkaisut voivat vähentää kiinteistöjen scope 2 -päästöjä nollaan, jos laitteistojen

sähkönkulutus katetaan kiinteistöjen aurinkopaneelien sähköntuotannolla tai CO₂-vapaaalla alkuperätautulla sähköllä. Lisäksi energiaomavaraisista kiinteistöistä ei aiheudu arvoketjun päästöjä siirtohäviöiden muodossa (scope 3 kategoria 3 Polttoaineeseen ja energiaan liittyvät toiminnot).

Kiinteistöjen käyttövaiheen energiatehokkuustoimet

- Kiinteistöissämme toteutetaan jatkuvasti energiatehokkuustoimenpiteitä osana niiden normaalia ylläpitoa. Energiansäästöpotentiaaliltaan keskeisimpiä ovat lämmönkulutuksen ja järjestelmien käyttöajan optimointi kiinteistöissä.

- Peruskorjausten yhteydessä parannamme kiinteistön energiatehokkuuslukua vähintään 30 prosenttia, ja pyrimme saavuttamaan saman myös varsinaisessa käytönaikaisessa kulutuksessa. Reunaehtoja toteuttamillamme perusparannuksille asettaa useiden kohteiden sijainti Helsingin keskustassa, mikä rajoittaa esimerkiksi julkisivuille tehtyjä toimenpiteitä sekä maalämmön käyttöönottoa.
- Aiomme liittyä uuteen kiinteistöalan energiatehokkuussopimukseen vuonna 2030, kun nykyinen sopimuskausi päättyy.

Ilmastomuutoksen sopeutumiseen liittyvät ratkaisut

- Vuonna 2024 toteutimme yhteensä 35 ilmastoriskikartoitusta salkkumme kiinteistöille. EU-taksonomian vaatimuksia vastaava ilmastoriskiarvio tehdään kaikille uudiskohteille, ja pyrimme kattamaan arvioilla myös olemassa olevaa salkkua asteittain. Toistaiseksi ilmastoriskiarvioita on toteutettu yhteensä 75.
- Riskikartoituksissa on tunnistettu mahdollisia kiinteistöjen ilmastokestävyyttä eli -resilienssiä parantavia sopeutumisratkaisuja, joiden kohdekohtaiseen arviointiin siirrymme seuraavaksi. Muuttuva ilmasto otetaan jo tässä

vaiheessa huomioon uudis- ja perusparannuskohteissa esimerkiksi viilennysratkaisujen mitoittamisessa ja julkisivujen materiaali- valinnoissa.

Kotimaisessa kiinteistösalkussa toteutetut energiansäästötoimet -taulukossa on esitetty Ilmariselle keskeisimpien toimenpidekokonaisuuksien laskennallinen energiansäästö- sekä päästövähennyspotentiaali. Päästövähennyspotentiaalilaskennassa on hyödynnetty viimeisimpiä saatavilla olevia päästökertoimia kotimaiselle energiantuotannolle (katso lisätietoja raportointivaatimuksen E1–6 Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt yhteydessä esitetyistä tiedoista, s. 78–83).

Ilmastomuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen liittyvät tavoitteet (E1–4)

Ilmarinen on asettanut tulossuuntautuneita tavoitteita niille sijoitussalkun omaisuusluokille, joiden seuranta on mahdollista ja tarkoituksenmukaista lähtötietojen saatavuuden puitteissa. Tavoitetasot ja tavoitteiden aikajänteet on määritelty Ilmarisen omaisuusluokakohtaisissa ilmastotiekartoissa, jotka ovat myös siirtymäsuunnitelmamme perusta (katso E1–1

Kotimaisessa kiinteistösalkussa toteutetut energiansäästötoimet

Toimenpiteen tyyppi	Säästetty lämpöenergia verkosta (MWh/a)	Säästetty sähköenergia verkosta (MWh/a)	Laskennallinen päästövähennyspotentiaali (tCO ₂ e/a)
Aurinkosähköjärjestelmät	-	337	28
Ilmanvaihdon ja lämmityksen optimointi	649	264	98
Poistoilmalämpöpumput*	414	-	38
Valosaneeraukset	-	724	61

*Poistoilmalämpöpumppujen päästövähennyspotentiaalissa on huomioitu lisääntynyt sähkönkulutus.

Ilmastonmuutoksen hillintää koskeva siirtymäsuunnitelma, s. 53–58).

Tavoitteenasetantamme tukee sijoitustoiminnalle määriteltyjen ilmastoperiaatteiden toteutumista, ja tarkastelemamme mittarit liittyvät tunnistamiimme ilmastoon liittyviin vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin. Ilmastoon liittyvä tavoitteenasetantamme kattaakin varsinaisten päästövähennystavoitteiden ohella esimerkiksi sijoituskohteiden omat päästövähennystavoitteet huomioivaan skenaariomalliin, ilmastoratkaisuihin sijoittamiseen sekä kiinteistöjemme energiatehokkuuteen ja uusiutuvan energian käyttöön ottoon liittyviä tavoitteita. Kiinteistösisioitustemme ilmastokestävyys eli -resilienssi on osana soveltamiemme sertifiointikehysten ja EU-taksonomian mukaisuuden arviointimetologioita. Näiden kriteerien täyttymistä pyrimme lisäämään salkussamme aktiivisesti.

Ilmarinen ei ole asettanut päästövähennys- tai muita ilmastotavoitteita sijoitussalkun ulkopuolelle, mutta mittaamme ja seuraamme oman operatiivisen toimintamme hiilijalanjälkeä vuositasolla. Tavoitteenamme on määritellä myös näille päästöille tavoitetaso vuoden 2025 aikana.

Tavoitteiden mallinnuksessa ei ole huomioitu Ilmarisen sijoitussalkun kasvuennusteita niihin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi. Kaikki

kasvihuonekaasupäästöjen vähennystavoitteemme ovat bruttotavoitteita, eli emme käytä niiden saavuttamiseen kasvihuonekaasujen poistoja, päästöhyvityksiä tai vältettyjä päästöjä. Olemme asettaneet tavoitteita hiili-intensiteetille absoluuttisten päästöjen sijaan kaikissa omaisuusluokissa, eikä ulkopuolinen varmentaja ole toistaiseksi varmentanut päästövähennystavoitetasojamme. Tavoitteisiin ei ole tehty muutoksia tavoitekauden aikana, jollei tavoitekohtaisen raportoinnin yhteydessä ole toisin mainittu.

Listatut suorat osakesijoitukset ja yritysten joukkovelkakirjalainasijoitukset

Ilmarisen osake- ja yritysten joukkovelkakirjasalkkua koskevat ilmastotoimet koostuvat pääoman allokoinnista ja vaikuttamisesta. Pyrimme hallitsemaan salkkumme ilmastoriskiä valitsemalla kunkin toimialan parhaat yritykset näiden ilmastotoimien perusteella sekä ohjaamme pääomaa ilmastoratkaisuja tuottaviin yrityksiin. Omistajaohjauksella pyrimme vaikuttamaan siirtymävaiheen yhtiöihin. Näitä ovat esimerkiksi hiili-intensiivisten sektorien toimijat, joiden päästövähennystoimet ovat keskeisiä maailmatalouden päästöjen vähentämisessä. Lisäksi olemme poissulkeneet eräitä fossiilitaloutta ylläpitäviä taloudellisia toimintoja, vaikkakaan

poissulkeminen ei ole näkemyksemme mukaan sijoittajan tehokkain ja ensisijainen keino vihreän siirtymän edistämiseksi. Näiden toimenpiteiden vaikutusten mallintaminen esimerkiksi absoluuttisina päästövähennyksinä on sijoittajalle hankalaa, sillä vaikutukset reaalityön päästöihin ovat välillisiä.

Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin kuuluvien ilmastoperiaatteiden mukainen sijoitustoiminta edellyttää salkun päästöjen vähentämistä ja toisaalta sijoitettujen pääomien ohjaamista ilmastonmuutoksen hillintää edistäviin ilmastoratkaisuihin. Asettamamme tavoitteet tukevat näiden periaatteiden toteutumista sijoitustoiminnassamme. Lisäksi olemme konsultoineet muun muassa ilmastotyössä ansioituneita finanssialan yrityksiä sekä järjestökentän edustajia tavoitteita ja tavoitetasoja asettaessamme.

Suoriutumistamme kunkin mittarin osalta on kuvattu tekstin ohella niille varatuissa taulukoissa. Ulkopuolinen palveluntarjoaja on validoinut sovelletut mittarit.

Salkun yritysten painotettu hiili-intensiteetti

Suoran listatun osake- ja yritysten joukkovelkakirjalainasalkun yritysten suoria eli scope 1- ja energiahankinnoista aiheutuvia epäsuoria eli scope 2 -kasvihuonekaasupäästöjä seurataan

yritysten liikevaihtoon suhteutettuna (tCO₂e/1 milj. € liikevaihtoa). Salkun ilmoitettu hiili-intensiteetti on yritysten hiili-intensiteeteistä johdettu sijoituksen koolla painotettu keskiarvo (Weighted Average Carbon Intensity, WACI).

Tavoitteenasetannassa huomioitua salkun yritysten scope 1- ja 2-päästöt ovat osa Ilmarisen arvoketjun päästöjä (scope 3 kategoria 15 Sijoitukset). Scope 2 -päästöistä huomioidaan niiden markkinaperusteisesti lasketut arvot, joihin vaikuttaa yritysten ostaman energian toimittajakohdainen päästökerroin. Tavoitteenasetanta on rajattu suoriin listattuihin osake- ja yritysten joukkovelkakirjasijoituksiin, ja sen ulkopuolelle jää kasvihuonekaasupäästölaskennassa huomioituja omaisuusluokkia.

Mittarin laskentaperiaatteet ovat pysyneet samana koko tavoitekauden ajan, mutta lähtötietojen laatu ja niiden puutteiden täydentämiseen hyödynnetyt arviot vaikuttavat tulosten vertailukelpoisuuteen. Lisäksi mittarin nimittäjään eli salkun yritysten liikevaihtoon vaikuttavat varsinaisen yritystoiminnan lisäksi esimerkiksi makroekonomiset tekijät, jotka osaltaan vähentävät intensiteetilukemien vertailukelpoisuutta. Tästä syystä pidämme salkun yritysten hiili-intensiivisyyden pidemmän aikavälin trendiä ja sen perusteella tehtyjen johtopäätösten tarkastelua

tarkoituksenmukaisempana kuin yksittäisten luku-
arvojen analysointia.

Asettamamme hiili-intensiteettitavoite on lin-
jassa Euroopan unionin vertailuarvoasetuksessa
määritellyn Pariisin sopimuksen mukaisen ver-
tailuarvon (Paris-aligned Benchmark, PAB)
kanssa. Se edellyttää siihen kuuluvilta yrityksiltä
seitsemän prosentin vuosittaista hiili-intensiteet-
tivähennemää. PAB-indeksi perustuu EU:n kestä-
vää rahoitusta käsittelevän teknisen asiantuntija-
ryhmän suositukseen. Niiden mukaan ehdotettu
tavoitetaso on linjassa hallitustenvälisen ilmas-
tonmuutospaneelin IPCC:n globaalin päästöväh-
ennyspolun kanssa. Se rajaa ilmaston lämpe-
nemisen 1,5 asteeseen. Tavoiteltu päästövähennys-
polku perustuu arvioihin sekä meistä riippu-
mattomasta yhteiskunnan vähähiilistymisestä
että omien ohjauskeinojemme vaikutuksista.

Tavoitteen seuranta perustuu ulkoisen palve-
luntarjoajan laskenta-alustalla laskettuun mitta-
riin. Olemme edenneet tavoitepolulla ennakoitua
nopeammin, ja saavutimme vuodelle 2030 ase-
tetut tavoitteet vuonna 2023 (yritysten joukkovel-
kakirjalainat) ja 2024 (osakkeet).

Salkun yritysten päästövähennyspolkujen yhdenmukaisuus 2 ja 1,5 asteen päästövähennys- skenaarioiden kanssa

Suoran listatun osake- ja yritysten joukkovelka-
kirjalainasalkun yrityksille mallinnettujen päästö-
vähennyspolkujen yhdenmukaisuutta Pariisin
sopimusta vastaavien päästövähennyskenaarioiden
kanssa seurataan globaaliin hiilibudjettiin
perustuvalla mittarilla. Se kvantifioi salkun pääs-
töjen kehitysennusteen ja valitun ilmastoskenaari-
on välistä erotusta (prosenttia yli/alle skenaar-
ion hiilibudjetin) vuoteen 2050 asti.

Salkkuyritystasolla mallinnuksessa huomioidaan
niiden kumulatiiviset scope 1- ja 2-päästöt. Yk-
sittäisten salkkuyritysten päästöjen mallinnus
perustuu raportoitujen päästöjen ohella yritysten
ilmoittamiin päästövähennysten tavoitetasoihin.
Tietojen puuttuessa mallinnusta täydennetään
tarvittaessa palveluntarjoajan arvioilla.

Salkkuyritysten kumulatiivisten päästöjen ver-
tailukohtana toimivat sektorikohtaiset hiilibudjetit
on määritelty hyödyntäen Science Based Tar-
gets Initiative -tavoitteenasetanta-aloitteen Sec-
toral Decarbonization Approach (SDA)- ja GHG
Emissions per Value Added (GEVA) -lähesty-
mistapoja. Ne pohjautuvat Kansainvälisen ener-
gijärjestö IEA:n Net Zero- ja Energy Techno-
logy Perspectives 2017 -raporteissa esitettyihin
skenaarioihin sekä IPCC:n viidennen arviointira-
portin (AR5) RCP-skenaarioihin. Tavoitteenase-
tantaa pohjustavat skenaariot sisältävät

runsaasti oletuksia esimerkiksi yritysten kas-
vuennusteista ja ilmoitettujen päästövähennysta-
voitteiden toteutumisesta.

Salkun yritysten painotettu hiili-intensiteetti

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Painotettu hiili-intensiteetti (Weighted Average Carbon Inten- sity, WACI)	tCO ₂ e/1 milj. € liikevaihtoa, sisältäen sijoituskohteiden scope 1- ja scope 2 -päästöt	Suorat listatut osakesijoitukset	2020	216	82	-62 %	-30 %	-50 %
		Yritysten suorat listatut joukkovelkakirjalainasijoitukset	2020	269	132	-51 %	-30 %	-50 %

Tavoitteen seuranta perustuu ulkoisen palveluntarjoajan laskenta-alustalla laskettuun mittariin. Olemme parantaneet suoriutumistamme edelliseen raportointikauteen verrattuna sekä suorassa osake- että yritysten joukkovelkakirjalainasalkussa, joista jälkimmäisessä myös saavutimme vuoden 2025 tavoitteen 2 asteen päästövähennysskenaarioin mukaisesta salkusta raportointivuonna 2024. Vuodesta 2025 eteenpäin

siirrymme seuraamaan salkun yhdenmukaisuutta 1,5 asteen päästövähennysskenaarion kanssa.

Salkun yritysten sähköenergiantuotannon uusiutuvan energian osuus

Suoran listatun osake- ja yritysten joukkovelkakirjalainasalkun yritysten tuottaman sähkön uusiutuvalla osuudella on asetettu tavoite säilyttää

se 40 prosentissa tavoitekauden aikana. Salkulle laskettu uusiutuvan energian osuus on yksittäisten yritysten tuotantojakaumasta johdettu sijoituksen koolla painotettu keskiarvo. Tavoite koskee salkun sähköenergiaa tuottavia yrityksiä.

Salkun energiantuotannon tavoitetasoja määrittäessämme huomioimme esimerkiksi Kansainvälisen energijärjestön IEA:n Net Zero -skenaarion arvion 1,5 asteen lämpenemispolun

mukaisesta uusiutuvan sähkön globaalista tuotanto-osuudesta (47 prosenttia vuonna 2030). Oma tavoitteemme asetettiin tätä matalammalle tasolle. Sijoittajana haemme altistumaa ilmastomuutoksen ratkaisuille, ja sijoitusten ohjaaminen uusiutuvan energian investointeihin on keskeinen edellytys globaalin kestävyys siirtymän toteutumiselle. Samanaikaisesti mandaattimme eläkeyhtiönä ohjaa meitä hajauttamaan

Salkun yritysten päästövähennyspolkujen yhdenmukaisuus 2 ja 1,5* asteen päästövähennysskenaarioiden kanssa

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Yhdenmukaisuus 2 asteen päästövähennysskenaarion kanssa	prosenttia yli/alle skenaarion hiilibudjetin	Suorat listatut osakesijoitukset	2020	20 %	12 %	N/A	≤ 0 %	N/A
		Yritysten suorat listatut joukkovelkakirjalainasijoitukset	2020	22 %	-3 %	N/A	≤ 0 %	N/A

*Raportoimme yhdenmukaisuutta 1,5 asteen päästövähennysskenaarion kanssa Ilmarisen ilmastotiekartan mukaisesti vuodesta 2025 eteenpäin.

Salkun yritysten sähköenergiantuotannon uusiutuvan energian osuus

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Uusiutuvan energian osuus	prosenttia tuotetusta sähköenergiasta	Suorat listatut osakesijoitukset	2020	43 %	51 %	+18 %	N/A	40 %
		Yritysten suorat listatut joukkovelkakirjalainasijoitukset	2020	49 %	46 %	-5 %	N/A	40 %

salkkuamme voimakkaasti, jolloin altistumista myös uusiutuvalle energiantuotannolle on rajattu.

Tavoitteen seuranta perustuu ulkoisen palveluntarjoajan laskenta-alustalla laskettuun mittariin. Mittarin seurantatuloksissa on huomattavaa vuosittaista vaihtelua, eikä salkun yritysten uusiutuvan sähkön tuotannon osuus ole kasvanut lineaarisesti. Vuonna 2024 suoriutumismme oli tavoitearvon yläpuolella.

Salkun ilmastoratkaisuihin tehtyjen sijoitusten osuus

Ilmarinen seuraa suoran listatun osake- ja yritysten joukkovelkakirjalainasalkun yritysten ilmastoratkaisuista syntyvän liikevaihdon määrää suhteessa salkkujen yritysten tuottamaan kokonaisliikevaihtoon. Tavoitteemme mukaan vuonna

2025 salkkuyritysten ilmastoratkaisuista syntyvän liikevaihdon tulisi olla 50 prosenttia korkeampi vuoden 2020 tasoon verrattuna. Aikaisempina raportointivuosina olemme seuranneet molempien omaisuusluokkien sijoitusten volyymin painotettua muutosprosenttien keskiarvoa, mutta selkeyden vuoksi siirryimme tässä kestävyysraportissa raportoimaan salkkuja erillisinä kokonaisuuksina.

Ilmastoratkaisuiden osuus määritellään seurantararkoitusta varten kehitetyllä mittarilla, jonka määritelmä ilmastoratkaisusta kattaa uusiutuvaan energiaan, energiatehokkuuteen sekä vihreisiin kiinteistöihin liittyvän liiketoiminnan. Tavoitetaso muutosprosentille on johdettu vuosien 2016–2020 ilmastotyötä ohjanneen tietar-tan tavoitteiden seurannasta. Mittarin seuraamat

taloudelliset toiminnot ovat keskeisiä muiden salkulle asetettujen ilmastotavoitteiden ja vastuullisen sijoittamisen periaatteiden toteutumisen kannalta.

Seuraamme suoriutumistamme hyödyntämällä ulkopuolisen palveluntarjoajan työkalua. Yhä suurempi osuus sijoitustemme liikevaihdosta syntyy mittarien tarkastelemien tuotteiden ja palveluiden myynnistä. Kehitys on ollut erityisen nopeaa viimeisen kahden vuoden aikana, ja saavutimme vuoden 2025 tavoitteen tällä raportointikaudella.

Kotimaisen kiinteistösijoitukset

Pyrimme vähentämään kotimaisten kiinteistö-sijoitusten ilmastovaikutuksia kiinteistöjen elinkaa-ren kaikissa vaiheissa. Kiinteistösijoituksissa

toteutetut vaikutuksiltaan merkittävimmät ilmas-totoimet liittyvät uusiutuvan energian osuuden lisäämiseen kiinteistöissä, energiatehokkuuteen, materiaalien valintaan ja materiaalitehokkuuteen sekä kiinteistöjen käyttöänsä maksimointiin suunnitteluvaiheessa, käytön aikana sekä korjaustoi-menpiteiden ja perusparannusten yhteydessä. Uusilla teknologioilla kuten kiinteistöjen älyrat-kaisuilla energiatehokkuustoimien tukena, ener-gian varastointiratkaisuilla tai vähähiilisten mate-riaalien valmistusprosesseilla on keskeinen rooli päästövähennysten toteutumisessa lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.

Kotimaisten kiinteistöjen päästövähennysta-voitteet pyrkivät vähentämään salkkumme ilmas-tovaikutuksia Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteiden mukaisesti. Sertifikaattien ja EU-

Salkun ilmastoratkaisuihin tehtyjen sijoitusten osuus

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Sijoitukset ilmastoratkaisuihin	prosenttia salkun yritysten liikevaihdosta	Suorat listatut osakesijoitukset	2020	5 %	7 %	+50 %	50 %	N/A
		Yritysten suorat listatut joukkovelkakirjalainasijoitukset	2020	1 %	2 %	+157 %	50 %	N/A

taksonomian kriteerien edellyttämät ilmastoriskiarviot ovat osa ilmastoperiaatteiden edellyttämiä fyysisten ilmastoriskien hallintatoimiamme. Tavoitteidemme mukainen energiatehokas, muuntojoustava ja uusiutuviin energianlähteisiin nojaava salkku vastaa puolestaan käsitystämme pitkän aikavälin arvonluonnin mahdollistavasta salkusta, jolla on resilienssiä myös ilmastomuutokseen liittyviä siirtymäriskejä vastaan.

Kun asetimme ilmastotavoitteita kotimaisille kiinteistöille, konsultoimme laajasti eri sidosryhmiä, kuten rakennustuote- ja energiateollisuuden toimijoita, rakennusliikkeitä sekä toimialajärjestöjä. Lisäksi tarkastelimme useamman globaalin kiinteistösijoittajan tavoitteenasetantaa ja hyödynsimme havaintoja oman tavoitekehikkomme muodostamisessa.

Suoriutumistamme kunkin mittarin osalta on kuvattu tekstin ohella niille varatuissa taulukoissa. Ulkopuolinen palveluntarjoaja on validoinut sovelletut mittarit rakennus- ja purkujätteen

kierrätys- sekä sertifiointiastetta lukuun ottamatta. Niitä seurataan Ilmarisen sisäisesti kehitämällä työkaluilla.

Salkun kiinteistöjen käytönaikainen hiili-intensiteetti

Kotimaisille kiinteistösijoituksille asetettu päästövähennystavoite on intensiteettitavoite, joka seuraa kiinteistöjen käytön aikaisia kasvihuonekaasupäästöjä eli kiinteistöissä omistajan hallinnoimasta energiankulutuksesta (polttoaineet, sähkö sekä kaukolämpö- ja kylmä) vuoden aikana aiheutuneita päästöjä bruttoalaa kohden (kgCO₂e/brm²). Tavoitteenasetanta kattaa koko salkun kiinteistöt lukuun ottamatta pääomakohteita, pysäköintilaitoksia ja osaomisteisia kohteita.

Tavoitteenasetannassa huomioidaan salkun kiinteistöjen suorat eli scope 1- ja energiahankinnoista aiheutuvat epäsuorat eli scope 2 -päästöt. Kohteiden vuokralaisten hallinnoimista

energiahankinnoista aiheutuvia päästöjä eli kiinteistöjen scope 3 kategoria 13 (Ulos vuokrattu omaisuus) -päästöjä ei huomioida tavoitteenasetannassa. Tavoitteenasetannan ulkopuolelle jäävät päästölähteet on sisällytetty Ilmarisen kasvihuonekaasupäästölaskentaan.

Tavoitteen perusarvo on johdettu kolmen vuoden keskiarvosta sen edustavuuden varmistamiseksi. Tavoitepolku perustuu energian käytön optimointiin, CO₂-vapaan sähkön hankintaan siirtymiseen liittyviin päästövähennyksiin sekä energiateollisuuden odotettuihin päästövähennyspolkuihin, joita on tarkasteltu mallintamalla alueellisten kaukolämpöyhtiöiden päästövähennystavoitteita. Mallinnus perustuu oletukseen siitä, että kaukolämpöyhtiöiden tavoitteenasetantavuonna raportointiin tavoitteisiin päästään, mikä edellyttää polttoaineiden korvaamista uusiutuvalla ja muuhun kuin polttoon perustuvan energiantuotannon lisääntymistä. Myös ulkoisilla tekijöillä, kuten päästöoikeuden hinnan

kehityksellä ja sääntelyllä, on merkitys kaukolämpöyhtiöiden toimintaa ohjaavina tekijöinä.

Päästövähennystavoitteen yhteneväisyyttä 1,5 asteen tavoitteen kanssa on tarkasteltu hyödyntäen SBTi:n Buildings-sektoristandardin tavoitteenasetantatyökalua (v1.0). Työkalun päästövähennyspolut perustuvat IEA:n kiinteistösektorille mallinnettuun Net Zero -skenaarion mukaiseen hiilibudjettiin. Kiinteistötyypistä riippuen Ilmarisen salkulle mallinnetut tieteeseen pohjautuvat tavoitetasot vaihtelivat käytön aikaisille päästöille 60 ja 80 prosentin välillä tavoitekaudella 2018–2030, mikä on linjassa asettamamme tavoitetason kanssa. Ilmarisen päästövähennystavoitteessa on huomioitu kiinteistöjen scope 1- ja 2 -päästöt, mikä ei vastaa SBTi-standardin myös vuokralaisen energiankulutuksen kattavaa rajausta. Tavoitteen mallinnuksessa ei huomioitu Ilmarisen kotimaisen kiinteistösalkun kasvuennusteita muun muassa niihin liittyvien epävarmuustekijöiden vuoksi.

Salkun kiinteistöjen käytön aikainen hiili-intensiteetti

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Käytön aikainen hiili-intensiteetti	kgCO ₂ e/brm ²	Kotimaiset kiinteistöt	ka. 2018–2020	31	12	-62 %	-30 %	-50 %

Tavoitteen seuranta perustuu ulkopuolisen palveluntarjoajan toteuttaman kasvihuonekaasupäästölaskennan tuloksiin, jonka lähtötietoina käytetään pääasiassa Ilmarisen kiinteistöjen mitattua energiankulutusta. Ilmarisen suoriutumisen on linjassa asettamamme tavoitteen kanssa, ja saavutimme vuodelle 2025 asetetun tavoitteen edellisellä raportointikaudella vuonna 2023. Salkun hiili-intensiteetti on jatkanut laskuaan vuonna 2024, mikä on seurausta energiasektorin vähähiilistymisestä sekä erityisesti asuinkiinteistöjen sekä toimi- ja varastotilojen energiankulutuksen vähentymisestä.

Salkun kiinteistöjen rakennuttamisen hiili-intensiteetti

Ilmarinen seuraa vuosittain rakenteilla tai suunnitteluvaiheessa olevien ja raportointivuonna valmistuneiden uudis- ja perusparannuskohteiden hiili-intensiteettiä huoneistoalaa kohden (kgCO₂e/htm²). Mittarissa huomioidut kohteiden

elinkaari päästöt on laskettu ympäristöministeriön rakennuksen vähähiilisyys arviointimenetelmän mukaisesti. Se kattaa rakentamisen hiilijalanjäljen tuotevaiheen, kuljetusten ja työmaatoimintojen päästöt (vaiheet A1–A5), jotka lukeutuvat Ilmarisen arvoketjun hiilijalanjälkeen (scope 3 kategoria 2 Käyttöomaisuus).

Tavoitteen perusarvo on johdettu kolmen vuoden keskiarvosta sen edustavuuden varmistamiseksi. Tavoitetasojen asettamisen yhteydessä on konsultoitu rakennustuoteollisuuden toimijoita sekä tarkasteltu Rakennusteollisuus RT:n toimialalle muodostamaa vähähiilisyys tiekarttaa. Asettamamme tavoitetasot ovat linjassa tiekartan innovatiiviset ratkaisut -skenaarion rakennuttamiselle (rakennusmateriaalit, työmaatoimintot, logistiikka ja jäte) mallinnettujen päästövähennemien kanssa (-14 prosenttia vuoteen 2025 ja -26 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2020 tasosta). Skenaario kuvaa kehitystä, joka toteutuisi alan toimijoiden ilmastotoimien

toteutuessa niille teknisesti suurimpina mahdollisina päästövähennyksinä. Tämä edellyttää rakennusteollisuuden yritysten ilmastotyöltä huomattavaa kunnianhimoa. Ilmarisen omassa toiminnassa tavoitteen kannalta vaikuttavimmat hiilestä irtautumisen keinot liittyvät vähähiilisten rakennustuotteiden ja kierrätysmateriaalien suosimiseen sekä olemassa olevien rakenteiden säilyttämiseen, jos se on kannattavaa kohdekohtaisen arvion perusteella. Päästövähennystavoitteen yhteneväisyyttä 1,5 asteen tavoitteen kanssa ei ole todennettu tavoitteenasetannan yhteydessä.

Arvioimme suoriutumistamme tarkastelemalla hankkeiden hiili-intensiteettien pinta-alalla painotettua keskiarvoa asettamaamme tavoitepolkua vasten. Ilmarisen suoriutuminen on linjassa asettamamme tavoitteen kanssa. Tuloksia tarkasteltaessa on huomioitava, että laskennan rajauksella on huomattava vaikutus seuraamaamme hiili-intensiteettiin: jos emme huomioisi

mittarissa maanpäällisten rakenteiden lisäksi maanalaisia rakenteita, kuten perustuksia ja parkkihalleja, vuoden 2024 kohteiden laskennallinen hiili-intensiteetti olisi 14 prosenttia tässä raportoitua matalampi.

Salkun kiinteistöjen energiansäästötoimien vaikuttavuus

Ilmarinen on sitoutunut työ- ja elinkeinoministeriön energiatehokkuussopimuksiin toimitila- ja asuinkiinteistöille (nk. TETS- ja VAETS-sopimukset). Sopimusten päämääränä on tehostaa energiankäyttöä kotimaisissa kiinteistöissä. Ne edellyttävät vuosina 2014–2025 toteutettujen ja raportoitujen energiatehokkuustoimien säästöjä, jotka vastaavat minimissään 10,5 prosenttia yrityksen energiankäytöstä (MWh). Suomessa vapaaehtoiset energiatehokkuussopimukset ovat merkittävä väline EU:n energiatehokkuusdirektiivin (EED) asettamien energiankäytön tehostamistavoitteiden saavuttamisessa. Ne päivitetään

Salkun kiinteistöjen rakennuttamisen hiili-intensiteetti

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Rakennuttamisen hiili-intensiteetti	kgCO ₂ e/htm ²	Kotimaiset kiinteistöt	ka. 2020–2022	496	385	-22 %	-15 %	-30 %

nykyisen tavoitekauden päättyessä vuonna 2025.

Ilmarisen tavoite on määritetty vuoden 2015 energiankulutuksen perusteella. Tavoitteen piirissä ovat kaikki sopimukseen kuuluvat kiinteistöt (64 kiinteistöä vuonna 2024). Tavoitetta on muutettu toimitilakiinteistöjen osalta vuonna 2021 ja vuokra-asuntokiinteistöjen osalta vuosina 2021 ja 2022 kiinteistökannassa tapahtuneiden muutosten myötä.

Tavoite on linjassa Ilmarisen käytönaikaiseen hiili-intensiteettiin kohdistuvan tavoitteen kanssa. Tavoitetta vastaavien

energiatehokkuustoimien ja kulutetun energian tuotannon hiili-intensiteetin vähenemisen yhteisvaikutus johtaa mallinnetun 1,5 asteen tavoitteen mukaisen päästövähennystavoitteen toteutumiseen (katso Salkun kiinteistöjen käytönaikainen hiili-intensiteetti s. 70).

Raportoimme vuosittaisista säästöistä energiatehokkuussopimusten seurantajärjestelmään. Ilmarinen saavutti tavoitteen määrittelemät energiansäästöt toimitilakiinteistöissä vuonna 2018 ja vuokra-asuntokiinteistöissä vuonna 2019.

Salkun kiinteistöjen rakennus- ja purkujätteen kierrätysaste

Mittaamme green deal -sopimukseemme kuuluvissa uudis- ja perusparannuskohteissa työmaajätteen kierrätysastetta, jolle on asetettu suunniteluohjeissamme 70 prosentin minimitaso EU:n jätedirektiivin ja Suomen jätelainsäädännön mukaisesti. Materiaalitehokas ja kiertotaloutta tukeva rakennuttamistoiminta on keskeisessä roolissa koko toimialan vähähiilistymistavoitteissa, minkä takia olemme huomioineet jätehuoltoon liittyvä tavoitteen myös ilmastotiekartassamme. Tavoittelemme kierrätetyn jätteen osuuden

nostamista asteittain 90 prosenttiin vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteenasetannassa huomioidaan kaikki työmaajäte laadusta riippumatta. Mittarimme perustuu palveluntarjoajien urakoitsijoille toimittamaan jäteraportointiin, jota olemme pystyneet seuraamaan keskitetysti vuodesta 2024 eteenpäin. Tavoitetasomme on asetettu tunnistamalla kattavien purkukartoitusten mahdollisuudet työmaajätteen minimoimisessa ja toisaalta kierrätettävyyden ja uusiokäyttöasteen maksimoinnissa. Kansallisella tai EU-tasolla ei ole asetettu rakennus- ja purkujätteen

Salkun kiinteistöjen energiansäästötoimien vaikuttavuus

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Tavoitteesta saavutettu	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Energiansäästötoimien vaikuttavuus	MWh	Kotimaiset toimitilakiinteistöt	2014	0	21 481	255 %	8 419	N/A
		Kotimaiset vuokra-asuntokiinteistöt	2014	0	6 660	184 %	3 618	N/A

Salkun kiinteistöjen rakennus- ja purkujätteen kierrätysaste

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Rakennus- ja purkujätteen kierrätysaste	massaprosenttia työmaajätteestä	Kotimaiset kiinteistöt	2024	77 %	77 %	N/A	80 %	90 %

kierrätysastetta koskevia tavoitteita vuosille 2025 ja 2030.

Seuraamme kierrätysastetta jätehuolto-yhtiöiden raportoinnin perusteella. Vuoden 2024 arvo perustuu kierrätysasteiden keskiarvoon käynnissä olleilla työmailla. Yksittäisten työmaiden suoriutumisen merkitys tavoitteen toteutumisen kannalta on huomattava, ja kaksi työmaata kolmesta arvioidusta ylsi yli 85 prosentin kierrätysasteeseen kalenterivuoden aikana.

Salkun kiinteistöjen sertifiointiaste

Ilmarisen kotimaisten kiinteistösijoitusten sertifiointiastetta tarkastellaan suhteessa koko salkun

toimitilakiinteistöjen lukumäärään. Tavoitteenamme on, että kaikki toimitilakohteemme olisi sertifioitu vuoteen 2025 mennessä LEED Volume -sertifikaatilla (Leadership in Energy and Environmental Design). Kaikki uudis- ja perusparannuskohteemme sertifioidaan jo nyt. Sertifiointit ovat osa laajempaa ilmastoperiaattitamme tukevaa vastuullisuustyötä. Sertifiointiprosessissa otetaan energiatehokkuuden sekä uusiutuvan energian hyödyntämisen lisäksi huomioon myös muita kiinteistön ilmastovaikutuksiin liittyviä näkökulmia. Näitä ovat esimerkiksi työmailla tai kiinteistössä syntyvien jätteiden

kierrätys, kiinteistöjen ylläpidon ympäristökuorma ja rakennuksen saavutettavuus julkisilla kulkuvälineillä.

Sertifiointiprosessissa riippumaton osapuoli arvioi kohteiden suoriutumista ja myöntää sertifikaatin. Olemme sertifioineet kohteitamme järjestelmällisesti vuodesta 2017, ja suunnittelemme jäljellä olevien toimitilakiinteistöjen sertifiointia vuonna 2025.

Salkun kiinteistöjen taksonomian teknisten arviointikriteerien mukaisuus

EU-taksonomia eli Euroopan unionin kestävän taloudellisen toiminnan luokittelujärjestelmä

määrittelee kriteerit ympäristön kannalta kestäväälle kiinteistöliiketoiminnalle. Myös Ilmarinen soveltaa näitä kriteereitä kotimaisen kiinteistösalkun arvioinnissa. Kaikki uudiskohteemme on suunniteltu täyttämään ilmastomuutoksen tekniset arviointikriteerit, eli merkittävän edistämisen arviointikriteerit sekä siihen liittyvät ei merkittävää haittaa -kriteerit (Do No Significant Harm, DNSH) jo vuodesta 2022 alkaen. Lisäksi pyrimme siihen, että vähintään puolet koko kiinteistökannastamme, olemassa olevat rakennukset mukaan lukien, täyttää samat kriteerit

Salkun kiinteistöjen sertifiointiaste

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
LEED Volume -sertifiointiaste	prosenttia kiinteistöjen lukumäärästä	Kotimaiset toimitilakiinteistöt	2021	25 %	83 %	233 %	100 %	N/A

Salkun kiinteistöjen taksonomian teknisten arviointikriteerien mukaisuus*

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Tavoitteesta saavutettu	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Taksonomian teknisten arviointikriteerien mukaisuus	prosenttia kiinteistöjen lukumäärästä	Kotimaiset kiinteistöt	2021	0	47 %	94 %	50 %	N/A

*Arvioinnissa ei ole tarkasteltu vähimmäistason suoja-ominaisuuksia.

vuonna 2025. Tavoitetta sovelletaan kaikille taksoniakelpoisille kotimaisille kiinteistöille.

Taksoniakriteereissä huomioidaan kiinteistöjen energiatehokkuuden ja sitä kautta niiden aiheuttamien kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi rakennusten ilmastokestävyys eli -resilienssi, jota tarkastellaan ei merkittävää haittaa -kriteerien edellyttämän ilmastoriskiarvion yhteydessä. Näin taksonoman teknisten arviointikriteerien mukaisuuden arviointi tukee ilmastoperiaatteidemme ilmastoriskien vaikutusten vähentämiseen liittyvän päämäärän saavuttamisessa.

Ilmarisen kiinteistöjen taksonomia-arviot toteuttaa ulkoinen palveluntarjoaja. Taksonoman tekniset arviointikriteerit täyttävien kiinteistöjen määrä on kasvanut tasaisesti vuodesta 2021, kun olemme toteuttaneet kohdekohtaisia ilmastoriskiarvioita kiinteistöillemme. Jatkamme arvioiden toteuttamista siten, että ne kattavat tavoitteemme mukaisesti yli puolet kiinteistökannastamme vuonna 2025. Lakisääteiseen

raportointiin kuuluvat tunnusluvut ja lisätietoja Ilmarisen taksonomia-arvioinnista on koottu selvityksen lukuun EU-taksonomia (s. 47–52).

Kansainväliset kiinteistösijoitukset

Vaikutamme kansainvälisten kiinteistösijoitustemme hiilijalanjälkeen varainhoitajavalinnoilla ja käymällä aktiivista keskustelua varainhoitajien kanssa kiinteistöjen ylläpitoon liittyvistä asioista koko niiden elinkaaren ajan. Varainhoitajat seuraavat kiinteistöjen energiankulutusta ja toteuttavat energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä omien ilmastotavoitteidensa ohjaamana. Niiden ohella kiinteistöjen käyttöasteen maksimointi ja uusiutuvaan energiaan siirtyminen ovat keskeisiä kiinteistöjen käytönaikaisiin päästöihin vaikuttavia tekoja. Uusilla teknologioilla, kuten kiinteistöjen älyratkaisuilla energiatehokkuustoimien tukena tai energian varastointiratkaisuilla, on keskeinen rooli päästövähennysten realisoitumisessa lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä.

Varainhoitajien kiinteistöjen kehittämiseen liittyvät strategiat ohjaavat näiden teknologioiden käyttöönottoa.

Vaikka kansainvälisen kiinteistösijoitusten vaikuttamismekanismit eroavat kotimaisista kiinteistösijoituksista, niiden päämääränä on muiden omaisuusluokkien tavoin sijoitusten päästöjen vähentäminen, ilmastoriskien hallinta ja sitä kautta pitkän aikavälin arvonluonti. Kansainvälisille kiinteistöille asetettujen tavoitteiden teemat vastaavat pitkälti kotimaisen kiinteistösijoitusten tavoitteenasetantaa ja ovat linjassa Ilmarisen ilmastoperiaatteiden kanssa.

Tavoitteita ja niiden kunnianhimon tasoa määrittäessämme kävimme vuoropuhelua varainhoitajien kanssa. Lisäksi haastattelimme globaaleja kiinteistösijoittajia lisätäksemme ymmärrystämme toimialan parhaista käytännöistä. Valmistelimme myös sisäisen selvityksen tavoitteenasetannan mahdollisuuksista globaalin kiinteistösijoittajan näkökulmasta vuonna 2020.

Suoriutumistamme kunkin mittarin osalta on kuvattu tekstin ohella niille varatuissa taulukoissa. Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut sovellettuja mittareita.

Salkun kiinteistöjen käytönaikainen hiili-intensiteetti

Kansainvälisille kiinteistösijoituksille asetettu päästövähennystavoite on intensiteettitavoite, joka seuraa kiinteistöjen käytön aikaisia kasvihuonekaasupäästöjä eli kiinteistöissä omistajan hallinnoimasta energiankulutuksesta (polttoaineet, sähkö sekä kaukolämpö- ja kylmä) vuoden aikana aiheutuneita päästöjä bruttoalaa kohden (kgCO₂e/brm²). Tavoitteenasetanta kattaa Ilmarisen kansainväliset yhteissijoitukset (joint venture) pois lukien asuntokohteet. Tavoitteenasetannassa huomioidut salkun kiinteistöjen suorat eli scope 1- ja energiahankinnoista aiheutuvat epäsuorat eli scope 2 -päästöt ovat osa Ilmarisen arvoketjun päästöjä (scope 3 kategoria 15

Salkun kiinteistöjen käytön aikainen hiili-intensiteetti

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Käytön aikainen hiili-intensiteetti	kgCO ₂ e/brm ²	Kansainväliset kaupalliset yhteissijoitukset (joint venture)	2021	57	31	-45 %	-15 %	-25 %

Sijoitukset). Kohteiden vuokralaisten hallinnoimista energiahankinnoista aiheutuvia päästöjä ei huomioida tavoitteenasetannassa. Tavoitteenasetannan ulkopuolelle jäävät päästölähteet on sisällytetty Ilmarisen kasvihuonekaasupäästölaskentaan.

Mittaria määrittävän kiinteistösalkun kasvihuonekaasupäästölaskennan lähtötiedot ovat tarkentuneet tavoitekaudella, mikä vaikuttaa myös intensiteettilukemien vertailukelpoisuuteen. Tavoitteen perusvuoden aikaisessa toiminnassa tai olosuhteissa ei ole tunnistettu poikkeamia, jotka edellyttäisivät perusarvon normalisointia. Määrittäessämme tavoitetasoamme tarkastelimme Carbon Risk Real Estate Monitor -ohjelman (CRREM) 2 asteen tavoitteen mukaisia

alueellisia ja kiinteistötyyppikohtaisia päästövähennyspolkuja. Asettamamme tavoitteet ovat linjassa näiden skenaarioiden mallintamien kehityskulkujen kanssa niillä alueilla, joilla omistimme kiinteistöjä vuonna 2021. Päästövähennyksiä on mallinnettu CRREM-ohjelman laskentatyökalun versiolla v1.093. Päästövähennystavoitteen yhteneväisyyttä 1,5 asteen tavoitteen kanssa ei ole todennettu tavoitteenasetannan yhteydessä.

Tavoitteen seuranta perustuu ulkopuolisen palveluntarjoajan kanssa yhteistyössä toteutetun kasvihuonekaasupäästölaskennan tuloksiin, jonka lähtötietoina käytetään varainhoitajien raportoimia energian kulutuslukemia. Ilmarisen suoriutuminen on linjassa asettamamme

tavoitteen kanssa, ja saavutimme vuodelle 2030 asetetun tavoitteen edellisellä raportointikaudella vuonna 2023. Salkun hiili-intensiteetti on jatkanut laskuaan vuonna 2024, mikä on seurausta ennen kaikkea energiasektorin vähähiilistymisestä sekä kohteissa tehdyistä valinnoista siirtyä alkuperätakuilla sertifioidun uusiutuvan sähkön hankintaan.

Salkun kiinteistöjen käytön aikainen energiantensiteetti

Seuraamme kansainvälisen kiinteistösalkun energiantensiteettiä eli kiinteistöjen käytön aikaista omistajan hallinnoimaa polttoaineiden, sähkön ja lämmön kulutusta bruttoalaa kohden (kgCO₂e/brm²). Tavoitteenasetanta kattaa

Ilmarisen kansainväliset yhteissijoitukset (joint venture), pois lukien asuntokohteet. Mittaria määrittävän kiinteistösalkun energiainventaarion lähtötiedot ovat tarkentuneet tavoitekaudella, mikä vaikuttaa myös intensiteettilukemien vertailukelpoisuuteen.

Kun määritimme tavoitetasoamme, tarkastelimme Carbon Risk Real Estate Monitor -ohjelmassa (CRREM) mallinnettuja 2 asteen tavoitteen mukaisia alueellisia ja kiinteistötyyppikohtaisia skenaarioita kiinteistöjen energiainkulutuksen vähenemiselle. Asettamamme tavoitteet ovat linjassa näiden skenaarioiden mallintamien kehityskulkujen kanssa niillä alueilla, joilla omistimme kiinteistöjä vuonna 2021. Tavoitepolkuja

Salkun kiinteistöjen käytön aikainen energiantensiteetti

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
Käytön aikainen energiantensiteetti	kWh/brm ²	Kansainväliset kaupalliset yhteissijoitukset (joint venture)	2021	182	139	-24 %	-15 %	-25 %

Salkun kiinteistöjen GRESB-raportoinnin piirissä oleva osuus

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
GRESB-raportoinnin kattavuus	prosenttia salkun nettovarallisuusarvosta	Kansainväliset yhteissijoitukset (joint venture) ja kiinteistö pääomarahastot	2021	63%	93%	48 %	100 %	N/A

on mallinnettu CRREM-ohjelman laskentatyökä-
lun versiolla v1.093.

Tavoitteen seuranta perustuu varainhoitajien
raportoimisiin energian kulutuslukemiin. Ilmarisen
suoriutuminen on linjassa asettamamme tavoit-
teen kanssa, ja saavutimme vuodelle 2030 ase-
tetun tavoitteen edellisellä raportointikaudella
vuonna 2023. Vuonna 2024 mitattu suoriutumi-
semme laski hieman edellisestä raportointikau-
desta, mihin voi vaikuttaa varsinaisen suoriutu-
misemme lisäksi myös varainhoitajien raportoin-
nin laadun parantuminen. Tavoitteen saavutta-
misen ovat mahdollistaneet energiatehokkuuden
parantamiseen tähtäävät projektit, kuten valais-
tuksen laajat uudistukset, energianhallinnan op-
timointi ja ympäristötietoisuuden lisääminen kiin-
teistön käyttäjille.

Salkun kiinteistöjen GRESB-raportoinnin piirissä oleva osuus

Seuraamme kansavälisen kiinteistösalkun
GRESB-raportoinnin (Global Real Estate

Sustainability Benchmark) piirissä olevaa
osuutta suhteessa salkun nettovarallisuusarvoon
vuositasolla, ja tavoittelemme koko salkun katta-
vaa raportointia vuoteen 2025 mennessä.
GRESB on maailmanlaajuinen vastuullisuusver-
tailu, joka mittaa kiinteistörahastojen ja -sijoitus-
yhtiöiden vastuullisuutta koko kiinteistösalkun ta-
solla. Ilmarinen osallistui GRESB-arviointeihin
ensimmäisen kerran vuonna 2021. Tavoite tu-
kee keskeistä ilmastoon liittyvää toimintaperiaa-
tettamme johtaa salkkua koskeva päätöksenteko
mahdollisuuksien mukaan salkkuanalytiikasta
myös ilmastokysymyksissä. Tavoitteenasetanta
kattaa ne Ilmarisen kansainväliset yhteissijoituk-
set (joint venture) ja kiinteistöpääomarahastot,
joiden arviointiin viitekehys soveltuu.

Olemme lisänneet raportoinnin kattavuutta
systemaattisesti vuosittain tavoitepolun mukai-
sesti, ja odotamme raportoitujen kiinteistöjen ar-
von lähentelevän koko salkun volyymia vuonna
2025.

Salkun kiinteistöjen sertifiointiaste

Ilmarisen kansainvälisten kiinteistösijoitusten
sertifiointiastetta tarkastellaan suhteessa salkun
nettovarallisuusarvoon, ja pyrimme nostamaan
sertifioitujen kiinteistöjen osuutta asteittain aina
95 prosenttiin vuonna 2025. Hyödynnämme
LEED (Leadership in Energy and Environmental
Design)- ja BREEAM (Building Research Estab-
lishment Environmental Assessment Method) -
sertifiointikehyksiä. Sertifiointiprosessissa ote-
taan energiatehokkuuden sekä uusiutuvan ener-
gian hyödyntämisen lisäksi huomioon myös
muuta kiinteistön ilmastovaikutuksiin liittyviä nä-
kökulmia. Näitä ovat esimerkiksi työmailla tai
kiinteistössä syntyvien jätteiden kierrätys, kiin-
teistöjen ylläpidon ympäristökuorma ja raken-
nuksen saavutettavuus julkisilla kulkuvälineillä.
Tavoitteenasetanta kattaa Ilmarisen kansainväli-
set yhteissijoitukset (joint venture), pois lukien
asuntokohteet, joille hyödyntämämme ympäris-
töluokitukset soveltuvat huonosti.

Sertifiointiprosessissa riippumaton osapuoli
arvioi kohteiden suoriutumista ja myöntää sertifi-
kaatin. Sertifioitujen kohteiden osuus salkusta ei
tällä hetkellä ole linjassa määrittelemämme ta-
voitepolun kanssa. Kiinteistöjemme arvon muu-
tokset vaikuttavat mittarin laskentaan varsinais-
ten sertifikaattien määrän ohella.

Salkun kiinteistöjen sertifiointiaste

Tavoite	Yksikkö	Salkku	Perusvuosi	Perusarvo	2024	Muutos perusvuodesta	Tavoite 2025	Tavoite 2030
LEED- ja BREEAM-sertifiointiaste	prosenttia salkun netto- varallisuusarvosta	Kansainväliset kaupalliset yhteis- sijoitukset (joint venture)	2021	55 %	31 %	-44 %	90 %	95 %

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä (E1–5)

Ilmarisen kiinteistöliiketoiminta (NACE-toimialaluokitusluekoodiston toimiala L) luokitellaan ilmastovaikutuksiltaan merkittäväksi alaksi Euroopan komission kestävyteen liittyvien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla käsittelevää asetusta (SFDR-asetus) täydentävän delegoidun asetuksen (EU) 2022/1288 mukaan. Energiankulutusta kuvaavat indikaattorit on laskettu Ilmarisen kotimaisen kiinteistösalkun sähkölle ja kaukolämmölle, jonka hankinnasta Ilmarinen vastaa, sekä Ilmarisen ajoneuvojen kuluttamalle sähkölle ja polttoaineille. Ilmarisen kiinteistöissä ei käytetä erillispolttoaineita.

Laskennassa sovelletut energianlähteitä koskevat oletukset perustuvat Ilmarisen ostaman sähköenergian alkuperätakuutodistusten ohella paikallisten kaukolämpöyhtiöiden raportointiin sekä Tilastokeskuksen tietoihin liikennepolttonesteiden bio-osuuksista. Ilmarisen sähköajoneuvojen hyödyntämän sähkön energianlähteiden on oletettu vastaavan Energiaviraston raportoimaa Suomen sähköntuotannon jäännösjakaumaa (viimeisin tieto vuodelta 2023).

Vuokralaisen tekemiä energiahankintoja ei ole huomioitu laskennassa. Itse tuotetun uusiutuvan

energian määrän raportointi on rajattu Ilmarisen hallinnoimien aurinkovoimaloiden tuotantoon.

Ulkopuolinen palveluntarjoaja on validoinut tässä luvussa esitettyjen mittarien seurannan. Kiinteistöjen energiankulutusta raportoidaan myös energiatehokkuussopimusten (TETS ja VAETS) seurantajärjestelmään.

Liikevaihtoon perustuva energiantensiteetti

Ilmarisen energiantensiteetti eli ilmastovaikutuksiltaan merkittäväksi alaksi luokitellun kiinteistöliiketoiminnan energian kokonaiskulutus suhteutettuna liikevaihtoon on esitetty taulukossa Energiaintensiteetti suhteessa liikevaihtoon. Energiaintensiteetin laskemiseen käytetty liikevaihdon määritelmä ja arvo on yhtenäinen Ilmarisen taksoniaraportoinnissa sovelletun kiinteistöliiketoiminnalle osoitetun liikevaihdon kanssa (katso EU-taksonomia s. 47–52).

Energiankulutus ja energialähteiden yhdistelmä

	2024
Hiilestä ja hiilituotteista peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	0
Raakaöljystä ja öljytuotteista peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	0,1
Maakaasusta peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	0
Muista fossiilisista lähteistä peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	0
Ostetun tai hankitun fossiilisista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdytyksen kulutus (MWh)	39 417
Fossiilisen energian kokonaiskulutus (MWh)	39 417
Fossiilisten energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	31 %
Ydinvoimaan perustuvista lähteistä peräisin olevan energian kulutus (MWh)	52 874
Ydinvoimaan perustuvien lähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	41 %
Uusiutuvista lähteistä, mukaan lukien biomassa (sekä biologista alkuperää oleva teollisuus- ja yhdyskuntajäte, biokaasu, uusiutuva vety jne.), peräisin olevan polttoaineen kulutus (MWh)	0,02
Ostetun tai hankitun uusiutuvista lähteistä peräisin olevan sähkön, lämmön, höyryn ja jäähdytyksen kulutus (MWh)	34 976
Itse tuotetun, muusta kuin polttoaineesta peräisin olevan uusiutuvan energian kulutus (MWh)	1 278
Uusiutuvan energian kokonaiskulutus (MWh)	36 254
Uusiutuvien energialähteiden osuus energian kokonaiskulutuksesta (%)	28 %
Energian kokonaiskulutus (MWh)	128 545

Energiaintensiteetti suhteessa liikevaihtoon

	2024
Ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnan kokonaisenergiankulutus suhteessa ilmastovaikutuksiltaan merkittävien alojen toiminnasta peräisin olevaan liikevaihtoon (MWh/milj. €)	507

Kasvihuonekaasujen scope 1-, scope 2- ja scope 3 -bruttopäästöt ja kokonaispäästöt (E1–6)

Arvoketju ja laskennan rajaus

Ilmarisen kasvihuonekaasupäästölaskennassa huomioitu arvoketju kattaa oman toiminnan lisäksi Ilmarisen hankintaketjun kumppanit sekä yhtiön laajasti hajautetun sijoitussalkun. Vuoden 2024 toimintaa vastaavassa kasvihuonekaasupäästölaskennassa on tunnistettu useampia olennaisia päästölähteitä kuin aikaisemmin. Ne kaikki on sisällytetty raportoituihin tuloksiin. Ilmarisen liiketoiminnassa tai toimintaympäristössä ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia raportointikaudella, mutta laskennan rajauksen uudelleennäyttelyä johtuen tulokset eivät ole vertailukelpoisia vuoden 2023 toimintaa kuvaavassa GRI-standardin mukaisessa kestävyysraportissa esitettyihin tietoihin nähden.

Ilmarisen suorissa eli scope 1- ja epäsuorissa energiahankintoihin liittyvissä eli scope 2 -päästöissä huomioidaan yhtiön ajoneuvojen lisäksi emoyhtiön ja konsernissa olevien kotimaisten kiinteistötytäryhtiöiden ja kiinteistöosakkuusyhtiöiden scope 1- ja 2-päästöt. Ilmarisen muiden tytäryhtiöiden ja omistusyhteisyritysten scope 1- ja 2 -päästöt on huomioitu sijoitussalkun

kasvihuonekaasupäästölaskennassa (scope 3 kategoria 15 Sijoitukset). Listaus arvoketjun laskentaan sisällytetyistä olennaisista ja pois jätetyistä epäolennaisista päästölähteistä perusteluineen on koottu taulukkoon Laskennassa huomioidut arvoketjun (scope 3) päästölähteet.

Ulkopuolinen palveluntarjoaja on validoinut Ilmarisen kasvihuonekaasulaskennan toteutuksen.

Kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt

Scope 1 -kasvihuonekaasupäästöt	2024
Kasvihuonekaasujen scope 1 -bruttopäästöt (tCO ₂ e)	1 909
Säänneltyjen päästökauppajärjestelmien piiriin kuuluvien scope 1 -kasvihuonekaasupäästöjen prosenttiosuus (%)	0
Scope 2 -kasvihuonekaasupäästöt	
Kasvihuonekaasujen sijaintiperusteiset scope 2 -bruttopäästöt (tCO ₂ e)	12 285
Kasvihuonekaasujen markkinaperusteiset scope 2 -bruttopäästöt (tCO ₂ e)	10 970
Merkittävät scope 3 -kasvihuonekaasupäästöt	
Kasvihuonekaasujen epäsuorat (scope 3) kokonaisbruttopäästöt (tCO ₂ e)	1 454 061
1 Ostetut tavarat ja palvelut	26 191
2 Tuotantohyödykkeet	32 157
3 Polttoaineeseen ja energiaan liittyvät toiminnot (jotka eivät sisälly scope 1- tai scope 2 -päästöihin)	6 149
4 Tuotantoketjun alkupään kuljetukset ja jakelu	27
5 Toiminnassa muodostuva jäte	1
6 Liiketoimintaan liittyvä matkustaminen	639
7 Työsuhteisten työntekijöiden työmatkaliikenne	405
8 Tuotantoketjun alkupään vuokratut omaisuuserät	31
13 Tuotantoketjun loppupään vuokratut omaisuuserät	8 694
15 Sijoitukset*	1 379 767
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt	
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt (sijaintiperusteiset) (tCO ₂ e)	1 468 255
Kokonaiskasvihuonekaasupäästöt (markkinaperusteiset) (tCO ₂ e)	1 466 940

*Ilmarisen valtionlainasalkulle laskettuja päästöjä (2 626 351 tCO₂e) ei ole sisällytetty tässä esitettyihin sijoitussalkun päästöihin (lisätietoja osiossa Keskeiset oletukset ja laskennan lähtötiedot s. 80).

Laskennassa huomioidut arvoketjun (scope 3) päästölähteet**Laskennassa huomioidut arvoketjun päästölähteet**

1 Ostetut tavarat ja palvelut
2 Tuotantohyödykkeet
3 Polttoaineeseen ja energiaan liittyvät toiminnot (jotka eivät sisälly scope 1- tai scope 2 -päästöihin)
4 Tuotantoketjun alkupään kuljetukset ja jakelu
5 Toiminnassa muodostuva jäte
6 Liiketoimintaan liittyvä matkustaminen
7 Työsuhteisten työntekijöiden työmatkaliikenne
8 Tuotantoketjun alkupään vuokratut omaisuuserät
13 Tuotantoketjun loppupään vuokratut omaisuuserät
15 Sijoitukset

Laskennan ulkopuolelle jätetyt arvoketjun päästölähteet**Perustelu ulkopuolelle jättämiselle**

9 Kuljetukset tuotantoketjun loppupäässä	Ilmarisen liiketoimintaan ei liity asiakkaiden maksamia kuljetuksia.
10 Myytyjen tuotteiden jalostus	Ilmarinen ei myy jalostettavia tuotteita.
11 Myytyjen tuotteiden käyttö	Ilmarinen ei myy energiaa kuluttavia tuotteita.
12 Myytyjen tuotteiden käsittely käyttöiän lopussa	Ilmarinen ei myy tuotteita, joista aiheutuisi jätettä.
14 Franchising	Franchising-toiminta ei kuulu Ilmarisen liiketoimintamalliin.

Keskeiset oletukset ja laskennan lähtötiedot

Soveltamamme hiilijalanjäljen laskentametodologia perustuu GHG Protocol Corporate Standard -standardin ja sitä täydentävien muiden GHG

Protocolin ohjeistusten vaatimuksiin, periaatteisiin ja suosituksiin organisaatiotason päästölaskennan toteuttamisesta. Laskennassa on huomioitu sijoitussalkun osalta Partnership for Carbon Accounting Financials -kumppanuuden (PCAF)

standardi GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry -ohjeistus soveltuvalta osin. Keskeisimmät scope 1, 2 ja 3 kategorioiden 1–13 päästölähteitä koskevat lähtötiedot, oletukset ja menetelmät on koottu taulukkoon Kasvihuonekaasupäästölaskennan lähtötiedot, oletukset ja hyödynnetyt päästökertoimet. Muita kuin suoria kiinteistösioituksia (scope 3 kategoria 15 Sijoitukset) koskevat tiedot sijoitusomaisuuden kasvihuonekaasupäästölaskennasta on kuvattu erikseen edempänä tekstissä.

Ilmarisen oman toiminnan kasvihuonekaasupäästölaskennan lähtötiedot keräsi Ilmarisen oma henkilöstö. Kotimaisten kiinteistöjen energiankulutusta seurataan hyödyntämämme palveluntarjoajan energiajärjestelmässä, jonka katvealueita on täydennetty arvioilla, jotka on koottu taulukkoon Kasvihuonekaasupäästölaskennan lähtötiedot, oletukset ja hyödynnetyt päästökertoimet. Ilmarisen arvoketjun muista päästölähteistä kuin sijoituksista (scope 3 kategoria 15) aiheutuvista scope 3 -päästöistä 30 prosenttia on laskettu käyttäen toimittajilta tai muilta arvoketjuun kuuluvilta kumppaneilta saatuja ensisijaisia tietoja. Sijoitusten (scope 3 kategoria 15) lähtötietojen laatua on kuvattu erikseen niihin liittyviä oletuksia kuvaavissa seuraavissa kappaleissa.

Listattujen osake- ja yritysten joukkovelkakirjalainasijoitusten sekä listaamattomien pääoma- ja velkapääomarahastojen päästölaskenta on toteutettu hyödyntäen ulkoisten palveluntarjoajien päästötietokantoja ja laskenta-alustoja. Laskentatuloksiin vaikuttaa suuresti hyödynnetyjen tietokantojen päästötietojen saatavuus, laatu ja käytetyt arviot. Myös salkkuyritysten raportoinnissa päästötiedoissa voi olla epätarkkuuksia tai virheitä, joita palveluntarjoajamme pyrkivät kontrolloimaan mahdollisuuksien mukaan.

Listattujen osake- ja korkosijoitusten laskenta perustuu salkkuyritysten raportointiin tietoihin niiden saatavuuden asettamissa rajoissa. Näiden tietojen lisäksi palveluntarjoaja hyödyntää arvioita täydentäessään raportoituja lukuja niiden puuttuessa osittain tai kokonaan. Palveluntarjoajan arvioimat päästöt perustuvat yrityksen toimialan ja taloudellisten tietojen pohjalta muodostettuun mallinnukseen.

Listattujen osakkeiden ja yritysten joukkovelkakirjalainojen päästölaskennassa huomioidaan kaikki palveluntarjoajan tietokannan sisältämät sijoituskohteet, ja laskennan kattavuus on 95 prosenttia omaisuusluokan sijoitusten arvosta. Ilmarisen listattujen osakkeiden ja yritysten joukkovelkakirjalainojen

kasvihuonekaasupäästölaskennassa huomioidaan sijoituskohteiden scope 1- ja 2-päästöt.

Listaaamattomien pääoma- ja velkapääoma-rahastosijoitusten päästötiedot ovat joko rahastojen varainhoitajien raportoimia tai palveluntarjoajan arvioimia, ja ne perustuvat listattua salkkua useammin mallinnettuun dataan. Sijoittajalla ei ole näkyvyyttä varainhoitajien soveltaisiin arviointimetodologioihin, mikä vähentää tulosten vertailtavuutta. Käyttämämme palveluntarjoajan tietokanta kattaa salkkumme pääoma-, infra- ja velkapääomarahastot. Laskennan ulkopuolelle on jätetty suorat listaamattomat osakesijoitukset, suorat sijoituslainat sekä rinnakkais-sijoitukset. Laskennan kattavuus on tällä rajauksella 51 prosenttia palveluntarjoajan tietokannan kattamien sijoitusten arvosta.

Muissa omaisuusluokissa seuraamme PCAF:in GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry -laskentastandardi ei määrittele lähestymistapaa listaamattomille sijoitusrahastoille, joten laskennassa sovelletaan palveluntarjoajan laskentametodologiaa muiden ohjeistusten puuttuessa. Ilmarisen osuus kunkin sijoituskohteen kasvihuonekaasupäästöistä lasketaan kertomalla sille raportoidut päästöt Ilmarisen omistusosuudella sijoituskohteesta. Ilmarisen omistusosuutena sovelletaan

ensisijaisesti Ilmarisen sijoituksen käyvän markkina-arvon suhdetta sijoituskohteen yritysarvoon palveluntarjoajan keräämiä tietoja hyödyntäen. Jos tarvittavia lähtötietoja ei ole saatavilla, päästöt allokoidaan Ilmariselle rahastojen varainhoitajien raportoimien omistusosuuksien perusteella. Ilmarisen listaamattoman pääoma- ja velkapääomarahastosijoitusten kasvihuonekaasupäästölaskennassa huomioidaan sijoituskohteiden scope 1- ja 2-päästöt.

Muiden korkosijoitusten tapaan **valtionlainasijoitusten** päästölaskenta on toteutettu hyödyntämällä ulkoisen palveluntarjoajan tietokantaa ja laskentamallia valtiolle allokoitavista kasvihuonekaasupäästöistä. Laskentaan sisältyy yritystason laskentaa huomattavasti suurempia epävarmuuksia, ja laskentatuloksia tulee tarkastella suuntaa antavina. Valtioiden päästötietoja on arvioitu hyödyntämällä palveluntarjoajan tekemää selvitystyötä sekä julkisia lähteitä, kuten The World Input-Output Database -tietokantaa sekä Kansainvälisen valuuttarahaston ja Maailmanpankin tilastoja. Valtionlainasalkun laskenta seuraa PCAF:in GHG Accounting and Reporting Standard for the Financial Industry -standardin mukaista metodologiaa, jossa tuloksiin sisällytetään maankäyttösektorin (LULUCF)

ilmastovaikutus. Se sisältää kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi niiden poistumat.

Ilmarisen kasvihuonekaasupäästölaskennassa valtionlainojen päästöt on raportoitu erillisenä tuloksena taulukossa Kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt esitetystä Ilmarisen kokonaihiilijalanjäljestä. Laskennan kattavuus on 100 prosenttia valtiolainasalkun arvosta. Sijoittajat soveltavat käytäntöä laajasti, sillä valtiolainoille allokoituvat päästöt ovat päällekkäisiä kansainvälisen sijoitussalkun yritysten toiminnan päästöjen kanssa.

Kansainvälisten kiinteistösijoitusten päästölaskennan lähtötiedot ovat varainhoitajien keräämiä, ja ne perustuvat pääasiassa mitattuihin kulutuslukemiin Ilmarisen yhteissijoituksissa (joint venture). Valmistuneista ja käytössä olevista yhteissijoituksistamme laskenta kattaa kaikki kiinteistöt lukuun ottamatta Yhdysvalloissa sijaitsevia asuinkiinteistöjä. Laskennan ulkopuolelle jäävät näiden lisäksi listaamattomat kiinteistörahastot ja kiinteistövelka. Listatut sijoitukset on huomioitu listattujen osakkeiden ja yritysten joukkovelkakirjalainojen päästölaskennassa. Laskennan kattavuus on tällä rajauksella noin 35 prosenttia omaisuusluokan nettovarallisuusarvosta. Laskenta noudattaa PCAF:in GHG Accounting and Reporting Standard for the

Financial Industry -laskentastandardin ohjeistuksia, ja salkun hiilijalanjäljessä huomioidaan Ilmarisen omistusosuus kustakin kiinteistöstä. Laskennassa hyödynnetyt päästökertoimet ovat alkuperätakuurekisterien ylläpitäjien yhteistyöjärjestö AIB:n (Association of Issuing Bodies), paikallisten energiantuottajien ja virastojen sekä DEFRA:n viimeisimpiä saatavilla olevia julkaisuja.

Kasvihuonekaasupäästölaskennan lähtötiedot, oletukset ja päästökertoimet (1/2)

Päästölähde		Lähtötiedot ja keskeiset oletukset	Päästökertointen lähteet
Ajoneuvot	Scope 1 ja 2	Laskennassa on hyödynnetty ajoneuvojen mitattua polttoaineiden ja sähkön kulutusta.	Defra (Ison-Britannian ympäristö- ja elintarvikeministeriö), Tilastokeskus
Kylmäaineet	Scope 1	Kylmäainevuotojen päästöt on arvioitu vastaavan vuosittaisten täyttömäärien suuruutta.	Defra (Ison-Britannian ympäristö- ja elintarvikeministeriö)
Sähkön kulutus	Scope 2 ja 3 kategoriat 8 ja 13	Omistettujen kiinteistöjen Ilmarisen hallinnoima sähkönkulutus on laskettu energianhallintajärjestelmän mittaustietoja hyödyntäen. Puuttuvia tietoja on täydennetty energiatodistusten tietoja ja salkun keskikulutuksia soveltamalla. Asuinkiinteistöjen vuokralaisten energiankulutuksen arvioinnissa on sovellettu Suomen rakentamismääräyskokoelmassa esitettyjä energiakertoimia. Markkinaperusteisessa laskennassa Ilmarisen hankkima alkuperätakuilla varmennettu sähkö on laskettu nollapäästöisenä. Ilmarisen omaan käyttöön vuokraamien tilojen sähkönkulutus on arvioitu neliöperusteisesti Motivan keräämiä palvelusektorin ominaiskulutustietoja soveltaen. Hyödynnetyt päästökertoimet ovat raportin laatimishetkellä saatavilla olevia viimeisimpiä arvoja.	Sijaintiperusteinen: Tilastokeskus Markkinaperusteinen: Energiavirasto
Kaukolämmön kulutus	Scope 2 ja 3 kategoriat 8 ja 13	Omistettujen kiinteistöjen Ilmarisen hallinnoima kaukolämmönkulutus on laskettu energianhallintajärjestelmän mittaustietoja hyödyntäen. Puuttuvia tietoja on täydennetty energitodistusten tietoja ja salkun keskikulutuksia soveltamalla. Ilmarisen omaan käyttöön vuokraamien tilojen kaukolämmön kulutus on arvioitu neliöperusteisesti Motivan keräämiä palvelusektorin ominaiskulutustietoja soveltaen. Hyödynnetyt päästökertoimet ovat raportin laatimishetkellä saatavilla olevia viimeisimpiä arvoja.	Sijaintiperusteinen: Tilastokeskus Markkinaperusteinen: Paikallisvoima ry (kaukolämmön päästölaskuri)
Kaukokylmän kulutus	Scope 2	Omistettujen kiinteistöjen Ilmarisen hallinnoima kaukokylmän kulutus on laskettu energianhallintajärjestelmän mittaustietoja hyödyntäen.	Sijaintiperusteinen: Helen Oy Markkinaperusteinen: Helen Oy, Fortum Oyj
Ostetut tuotteet ja palvelut	Scope 3 kategoria 1	Tuote- ja palveluhankinnoista aiheutuvat päästöt on arvioitu kustannusperusteisesti lukuun ottamatta IT-laitehankintoja ja toimitilojen käyttöväettä, joiden osalta on hyödynnetty tietoja laitteiden lukumäärästä ja kiinteistöissä mitatusta vedenkulutuksesta.	Exiobase (v. 3.4), IVL Swedish Environmental Research Institute, Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
Käyttöomaisuus	Scope 3 kategoria 2	Kiinteistöjen taseisiin kirjatusta investoinneista aiheutuvat päästöt on arvioitu kustannusperusteisesti lukuun ottamatta uudis- ja perusparannuskohteiden rakennuttamisen päästöjä, joiden osalta on huomioitu ympäristöministeriön Rakennuksen vähähiilisuuden arviointimenetelmän mukaisesti lasketut elinkaaripäästöt kattavaan rakentamisen hiilijalanjäljen tuotevaiheen, kuljetusten ja työmaatoimintojen päästöt (vaiheet A1–A5).	Exiobase (v. 3.4), CO2data-palvelun Rakentamisen päästötietokanta

Kasvihuonekaasupäästölaskennan lähtötiedot, oletukset ja päästökertoimet (2/2)

Päästölähde		Lähtötiedot ja keskeiset oletukset	Päästökertointen lähteet
Polttoaineisiin ja energiaan liittyvä toiminta	Scope 3 kategoria 3	Epäsuorien energiahankinnoista aiheutuvien päästöjen määrä vastaa scope 1- ja 2 -päästöissä huomioitujen energiahankintojen määrää. Siirtohäviöiden määrä laskennassa vastaa kansallisia tilastotietoja sähkölle ja kaukolämmölle.	Defra (Ison-Britannian ympäristö- ja elintarvikeministeriö)
Kuljetukset ja jakelu	Scope 3 kategoria 4	Kuljetusten ja jakeluiden päästölaskenta perustuu palveluntarjoajien toimittamiin päästöraportteihin, joissa on huomioitu käytettyjen polttoaineiden käytön ja arvoketjun päästöt (nk. WtW-päästöt, "Well to Wheels").	N/A
Jätteet	Scope 3 kategoria 5	Toimitilojen jätteiden käsittelyn päästöt on laskettu palveluntarjoajan jätekirjanpidon volyyymien perusteella. Toimitilojen jäteveden määrä on arvioitu vastaavan kulutetun käyttöveden määrää.	Defra (Ison-Britannian ympäristö- ja elintarvikeministeriö), Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY
Liiketoimintaan liittyvä matkustaminen	Scope 3 kategoria 6	Lentomatkojen päästölaskenta perustuu palveluntarjoajien toimittamiin päästöraportteihin, joissa on huomioitu käytettyjen polttoaineiden käytön ja arvoketjun päästöt (nk. WtW-päästöt, "Well to Wheels") sekä säteilypakote. Muiden kulkumuotojen osalta on hyödynnetty joko ajettuja kilometrejä tai kustannustietoja.	Exiobase (v. 3.4), Defra (Ison-Britannian ympäristö- ja elintarvikeministeriö)
Työsuhteisten työntekijöiden työmatkaliikenne	Scope 3 kategoria 7	Ilmarisen vuonna 2024 toteutetussa työmatkakyselyssä kysyttiin työntekijöiden työmatkojen pituuksia ja käytettyjä kulkumuotoja. Vastauksia on hyödynnetty laskennan lähtötietoina. Jos vastaaja on kertonut kulkevänsä töihin useammalla kuin yhdellä liikennevälineellä, laskennassa on huomioitu näistä päästöintensiivisin kulkumuoto.	Defra (Ison-Britannian ympäristö- ja elintarvikeministeriö)
Listatut osake- ja yritysten joukkovelkakirjalainasijoitukset	Scope 3 kategoria 15	Katso s. 79–80.	N/A
Listaamattomat pääoma- ja velkapääomarahastossijoitukset	Scope 3 kategoria 15	Katso s. 80.	N/A
Valtionlainasijoitukset	Scope 3 kategoria 15	Katso s. 80.	N/A
Kansainväliset kiinteistöinvestoinnit	Scope 3 kategoria 15	Katso s. 80.	N/A

Biogeeniset hiilidioksidipäästöt

Ilmarisen liiketoiminnasta aiheutuu fossiilisten kasvihuonekaasupäästöjen lisäksi biogeenisiä hiilidioksidipäästöjä. Nämä päästöt syntyvät Ilmarisen käyttämien ajoneuvojen polttoaineiden biokomponentin tai Ilmarisen ostaman energian tuotannossa hyödynnetyn biomassan palaessa. Ilmarisen suorat (scope 1) biogeeniset hiilidioksidipäästöt olivat 5 tCO₂ ja epäsuorat ostoenergian päästöt 18 136 tCO₂ vuonna 2024. Ostoenergialle laskentatulokset perustuu Suomen

energiantuotannon energianlähteiden ja-kaumaan ja niistä johdettuun biogeenisten hiilidioksidipäästöjen määrään. Arvoketjuun (scope 3) liittyviä biogeenisiä päästöjä ei ole arvioitu.

Sähkön alkuperätakuiden huomiointi kasvihuonekaasupäästölaskennassa

Kaikki (100 %) omiin suoriin kotimaisiin kiinteistösiirtoihin ostamastamme sähköstä on CO₂-vapaata, ja sen alkuperä on todennettu alkuperätakuusertifikaateilla. Kaikki (100 %) tästä sähköstä on tuotettu ydinvoimalla.

Markkinaperusteisten scope 2 -päästöjen laskennassa ostamamme sähkö on huomioitu kasvihuonekaasupäästöttömänä. Ilmarinen ei ole ostanut alkuperätakuita kiinteistöissä kulutetulle kaukolämmölle.

Liikevaihtoon perustuva kasvihuonekaasuintensiteetti

Ilmarisen kasvihuonekaasuintensiteetti eli kasvihuonekaasujen kokonaispäästöt liikevaihtoon suhteutettuna on esitetty taulukossa Kasvihuonekaasuintensiteetti suhteessa liikevaihtoon

erikseen sijaintiperusteisesti ja markkinaperusteisesti lasketuille päästöille. Kasvihuonekaasuintensiteetin laskemiseen käytetty liikevaihdon määritelmä ja arvo on yhtenäinen tilinpäätöksen Tunnusluvut ja analyysit -osioon sisältyvän taulukon 24 Tiivistelmä tunnusluvuista liikevaihdon kanssa (s. 158).

Kasvihuonekaasuintensiteetti suhteessa liikevaihtoon

	2024
Kasvihuonekaasujen (sijaintiperusteiset) kokonaispäästöt suhteessa liikevaihtoon (tCO ₂ e/milj. €)	158
Kasvihuonekaasujen (markkinaperusteiset) kokonaispäästöt suhteessa liikevaihtoon (tCO ₂ e/milj. €)	157

3. Yhteiskunnalliset tiedot

S1 Oma työvoima

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (ESRS 2 SBM–3)

Kaksinkertaisessa olennaisuusanalyysissä tunnistettiin Ilmariselle olennaiset omaan työvoimaan liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet. Ne on kuvattu tarkemmin luvussa ESRS 2 Yleiset tiedot, tiedonantovaatimuksessa SBM–3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (s. 31–35). Keskeisimmät havainnot on koottu oheiseen taulukkoon, jossa on myös kommentoitu soveltamiemme hallintakeinoja. Näiden hallintakeinojen perustana ovat Ilmarisen keskeiset henkilöstöön sovellettavat käytännöt.

Tämä kestävyysraportti koskee Ilmarisen koko henkilöstöä. Raportoidut vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet liittyvät siis koko henkilöstöömme – myös mahdollisiin vuokratyöntekijöihin – eivätkä tiettyihin tehtäviin, ihmisryhmiin tai ominaisuuksiin. Suomessa laki yksityisyyden suojasta työelämässä kieltää henkilökohtaisten

Vaikutukset	Riskit ja mahdollisuudet	Hallinnan keinot Ilmarisessa
<p>Joustavilla työajoilla sekä terveyttä edistävillä toimenpiteillä ja toimintamalleilla voimme vaikuttaa myönteisesti työntekijöidemme hyvinvointiin ja työkykyyn. Toimivalla vuoropuhelulla tarjoamme vaikutusmahdollisuuksia hyvinvoinnin edistämiseen työpaikalla.</p> <p>Inklusiivinen ja esteetön työympäristö sekä palkkatasa-arvon toteutuminen vaikuttavat myönteisesti niin hyvinvointiin kuin yrityskulttuuriin.</p> <p>Panostus osaamisen kehittämiseen parantaa kykyä vastata muuttuvan työelämän tarpeisiin ja vaikuttaa työssä jaksamiseen.</p>	<p>Työntekijöiden turvallisuuteen ja terveyteen liittyvät riskit voisivat toteutuessaan vaikuttaa työnantaja-mielikuvaan ja aiheuttaa mainehaittaa. Työnantajasta johtuva työ- ja yksityiselämän heikko tasapaino voi aiheuttaa lisäkustannuksia työnantajalle sairaspöissaoloina tai korkeampana vaihtuvuutena. Henkilöstön ja johdon kulttuuritaustan yksipuolisuudesta johtuva taloudellinen riski on olemassa.</p> <p>Huolehtimalla turvallisesta ja terveellisestä työympäristöstä meillä on mahdollisuus vaikuttaa työn tuottavuuteen. Korkea henkilöstötyytyväisyys tuo liiketoimintaan jatkuvuutta ja varmistaa työn hyvää laatua.</p> <p>Panostus esteettömyyteen ja tasa-arvoiseen sekä yhdenvertaiseen kohteluun työpaikalla mahdollistaa parhaiden työntekijöiden rekrytoimisen ja luo näin myös taloudellista etua.</p>	<p>Henkilöstöstä huolehtiminen sekä työterveyshuollon palvelut ja tuki ovat tärkeimmät keinot ehkäistä ja lieventää työntekijöihin kohdistuvia olennaisia kielteisiä vaikutuksia terveyteen ja turvallisuuteen. Ilmarisessa huomioimme näitä mm. seuraavin keinoin:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstö keskeisenä osana strategiaa • Strategisen työkykyjohtamisen kokonaisuus • Kattavat työterveyspalvelut • Joustava työaika, perhevapaat ja lastenhoidon tuki <p>Henkilöstön monimuotoisuutta ja tasa-arvoisuutta pyrimme lisäämään kehittämällä rekrytointia ja panostamalla hyväksyvään ja kaikki mukaan ottavaan kulttuuriin.</p> <p>Työkaluja ovat myös muun muassa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma • Palkitsemisperiaatteet ja -raportointi • Työyhteisön kehittämissuunnitelma • Opintopolku ja osaamiskompassi • Whistleblowing-ilmoituskanavat • Ilmarinen Way -toimintatapa <p>Kartoitamme säännöllisesti tilannettamme aktiivisella yhteydenpidolla sekä henkilöstökyselyyn ja muiden kyselyiden avulla.</p>

tietojen keräämisen, joten jätämme raportoi-
matta datapisteet, jotka koskevat toimintarajoit-
teisia henkilöitä.

Työntekijämme työskentelevät vain Suo-
messä, joten vaikutukset omaan työvoimaamme
eivät leviä laajemmalle. Suomessa tehtävän
työn valvontamekanismit ja -mahdollisuudet ovat
hyvät, joten voimme sen osalta varmistaa, ettei
pakkotyötä tai lapsityövoimaa käytetä. Koska
emme teetä työtä muualla, riskiä niiden käyttöön
ei ole.

Vaikutukset ovat olennaisia liiketoimintamal-
limme ja strategiamme kannalta, sillä ne vaikut-
tavat suoraan operatiiviseen tehokkuuteen ja pit-
kän aikavälin kestävyteen. Omaan työvoi-
maamme liittyvät vaikutukset ovat seurausta
omasta toiminnastamme, eivätkä liity arvoketjun
muihin osapuoliin tai liikesuhteisiin. Niillä on vai-
kutusta pitkällä aikavälillä, ja strategiassamme
pitkän aikavälin tavoitteena onkin olla yksi Suo-
men parhaista työpaikoista.

Omaan työvoimaan liittyvät toimintaperi- aatteet (S1–1)

Henkilöstöllä on keskeinen rooli Ilmarisen strate-
gian toteuttamisessa. Vahvistamme osaamis-
tamme vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia
ja luomme parhaita käytäntöjä muuttuvaan

työelämään. Ilmarisen hallituksen hyväksymät
toimintaperiaatteet koskevatkin jokaista ilmaris-
laista.

Ihmisoikeussitoumuksessamme sitoudumme
kunnioittamaan kansainvälisesti tunnettuja ih-
misoikeuksiin liittyviä tavoitteita:

- Kansainvälinen ihmisoikeusasiakirja (Inter-
national Bill of Human Rights)
- YK:n yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koske-
vat ohjaavat periaatteet (UNGP)
- OECD:n toimintaohjeet monikansallisille yri-
tyksille
- Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistus
työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista.

Ilmarisen ihmisoikeussitoumus ei vielä täysin
täytä kaikkia yllä mainittujen asiakirjojen vaati-
muksia.

Lisäksi sitoudumme kunnioittamaan yhdisty-
misvapautta ja oikeutta työehtosopimusneuvot-
teluihin sekä oikeuksia olla joutumatta syrjinnän,
lapsityövoiman tai pakkotyön kohteeksi amma-
tissa ja työssä. Jos tunnistamme toimintamme
aiheuttamia kielteisiä ihmisoikeusvaikutuksia,
pyrimme edistämään sääntelyn sallimissa ra-
joissa tarkoituksenmukaisia korjaavia toimenpi-
teitä. Odotamme samaa toimittajiltamme.

Ilmarisen keskeiset henkilöstöön sovellettavat
käytännöt -dokumentti on laadittu avoimuuden ja

Työvire- ja Työyhteisövire-kysely

Seuraamme henkilöstökokemusta muun muassa Työvire- ja Työyhteisövire-kyselyillä. Niillä
kartoitetaan ilmarislaisten kokemuksia työajasta, työturvallisuudesta, esihenkilötyöstä, kuormi-
tuksesta, tiedon jakamisesta, osaamisen kehittämisestä ja johtamisesta asteikolla 1–5. Kyse-
lyjen tuloksia käsitellään johtoryhmässä, pääluottamushenkilötapaamisissa ja henkilöstön
kanssa. Johtoryhmä käy läpi kyselyiden tulokset avopalautteineen. Kyselyiden tuloksista ra-
portoidaan myös yhtiön hallitukselle.

Toteutamme Työvire- ja Työyhteisövire-kyselyt Ilmarisen tarjoamalla kyselyillä, jotka kartoittavat
yrityksen työkykyriskiä. Teemme Työvire-kyselyn kahden kuukauden välein. Kunkin mittarin
vuoden 2024 tulos on näiden eri kyselykertojen keskiarvo. Työyhteisövire-kysely tehdään ta-
vallisesti kerran vuodessa.

Kyselyt lähetetään sähköpostitse, ja niihin vastataan henkilökohtaisen linkin kautta. Vastaa-
mattomia muistutetaan vähintään kerran. Ilmarisen kyselyiden vastausprosentti vaihtelee noin
70–80 prosentin välillä, mikä antaa luotettavan kuvan yrityksen tilanteesta. Mittarit perustuvat
tutkittuun tietoon työkykyjohtamisesta, mutta niitä ei ole validoitu kestävyysstandardin näkö-
kulmasta.

yhdenvertaisen kohtelun nimissä. Se on luetta-
vissa Ilmarisen intranetissä ja verkkosivuilla.
Käytännöt koskevat kaikkia ilmarislaisia riippu-
matta työsuhteen kestosta tai muodosta, työnte-
kopaikasta tai työtehtävästä, ja ne kunnioittavat
kansainvälisesti tunnistettuja ohjeita ja periaat-
teita. Käytännöt perustuvat Ilmarisen hallituksen
hyväksymiin henkilöstöä koskeviin politiikkoihin

ja periaatteisiin sekä yhtiön johdon hyväksymiin
ohjeisiin.

Työn kuormittavuus hallintaan

Työn kuormittavuus tunnistettiin yhdeksi mah-
dolliseksi henkilöstöön liittyväksi vaikutukseksi.
Ilmarisessa on käytössä strategisen työkykyjoh-
tamisen kokonaisuus, jolla tuetaan strategisten

tavoitteiden saavuttamista sekä tunnistetaan, ennakoitaan ja ennaltaehkäistään tulevia työkyriskejä. Strategisen työkykyjohtamisen painopisteemme ovat:

- henkisesti ja fyysisesti turvallinen työskentely-ympäristö
- työn priorisointi, resursointi ja työn sujuvuus
- henkilöstön tukeminen muutoksessa ja osaamisen varmistaminen.

Strategisen työkykyjohtamisen kokonaisuus rakennettiin keskustellen linjoittain ja toiminnoittain esihenkilöiden sekä Ilmarisen asiantuntijaryhmien, työsuojelutoimikunnan ja luottamushenkilöiden kanssa. Mallin toteutumisesta vastaa henkilöstötoiminto viestintä- ja henkilöstöjohtajan johdolla. Teimme strategisesta työkykyjohtamisesta myös järjestelmäkuvauksen Kana-dassa luotua, standardoitua työkykyjohtamisen kuvausta (Work Disability Management System) mukaillen.

Huomio sekä psyykkiseen että fyysiseen turvallisuuteen

Ehkäisemme syrjintää ja häirintää: epäasiallisen käytöksen estämisen toimintaohjeet on nostettu esiin työpaikkaselvitysten yhteydessä pidetyissä henkilöstötilaisuuksissa. Niihin voi myös perehtyä intranetissä.

Lain edellyttämässä tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassamme yhdenvertaisuudella tarkoitetaan sitä, että kaikki Ilmarisessa työskentelevät ovat samanarvoisia riippumatta sukupuolesta, sukupuoli-identiteetistä, sukupuoli-ilmäisestä, iästä, etnisestä tai kansallisesta alkuperästä, kansalaisuudesta, kielestä, uskonnosta ja vakaumuksesta, mielipiteestä, vammasta, terveydentilasta, seksuaalisesta suuntautumisesta tai muusta henkilöön liittyvästä syystä. Suunnitelma päivitetään kahden vuoden välein. Se käsitellään yhteistoimintaryhmässä sekä johtoryhmässä, ja toimitusjohtaja hyväksyy sen.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassamme linjataan, että Ilmarisessa kaikkia tulee kohdella arvostavasti, tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Tämä koskee luonnollisesti myös erityisen haavoittuvaisessa asemassa olevia ryhmiä, joten erityisiä toimintaperiaatteisiin liittyviä sitoumuksia ei ole laadittu. Edellyttämme eri työntekijäryhmien ja erilaisissa perhetilanteissa olevien tasa-arvoista ja oikeudenmukaista kohtelua. Vuoden 2024 lopussa Ilmarisen sisäiseen Whistleblowing-ilmoituskanavaan tuli yksi häirintäilmoitus, joka on esiselvitysvaiheessa. Siitä ei toisteiseksi ole seurannut sakkoja tai vahingonkorvauksia.

Työ Ilmarisessa on pääosin toimistossa tehtävää asiantuntijatyötä. Työtapaturmia kuitenkin ehkäistään: työsuojelun toimintaohjelmaan päivitettiin syyskuussa 2024 työtapaturmien ehkäisemistä koskevat toimintaperiaatteet. Koko henkilöstölle suunnatut fyysiseen turvallisuuteen ja hätätilanteisiin liittyvät toimintaohjeet on julkaistu intranetissä. Ne hyväksyy henkilöstö- ja viestintäjohtaja. Henkilöstöä koulutetaan ohjeiden aiheista säännöllisesti. Myös verkkovalmennukset fyysisestä turvallisuudesta ja hätätilanteista ovat kaikille pakollisia. Ne on suoritettava säännöllisesti, ja niiden suorittamista seurataan ja suoritamattomuuteen puututaan.

Vuonna 2024 työtapaturmia sattui 2. Luvussa ei ole mukana kodin ja työpaikan välisiä työmatkatapaturmia. Työtapaturmista, työperäisistä vammoista tai terveysongelmista johtuvia poisolopäiviä tai kuolemantapauksia ei ollut.

Yhteydenpito työntekijöiden kanssa (S1–2)

Otamme työntekijöidemme näkökannat huomioon päätöksissä ja toimissa, joilla pyritään hallitsemaan heihin kohdistuvia vaikutuksia. Koska valtaosa työntekijöistä työskentelee samassa toimipisteessä Helsingissä, välitön vuorovaikutus johdon ja henkilöstön välillä on mahdollista.

Yhteyttä pidetään sekä suoraan työntekijöiden että työntekijöiden edustajien kanssa säännöllisesti ja monin eri tavoin.

- Ilmarisen yhteistoimintaryhmä edistää yhteistyötä ja käy vuoropuhelua henkilöstön ja johdon välillä. Se myös lisää henkilöstön tiedonsaantia ja mahdollisuutta vaikuttaa yhteisiin asioihin. Ryhmään kuuluvat pääluottamusmiehet, toimihenkilöyhdistyksen puheenjohtaja, työsuojeluvalltuutettu, toimitusjohtaja, henkilöstö- ja viestintäjohtaja ja henkilöstötoiminnon edustaja. Ryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.
- Henkilöstö- ja viestintäjohtaja ja pääluottamusmiehet tapaavat lisäksi kerran kuukaudessa keskustellakseen Ilmarista koskevista ajankohtaisista henkilöstöasioista.
- Henkilöstön keskuudestaan valitsema edustaja on jäsenenä Ilmarisen johtoryhmässä.
- Henkilöstön kokemuksia ja mielipiteitä kysytään päätöksenteon tueksi, ja yhteydenpidon vaikuttavuutta arvioidaan erilaisilla kyselyillä. Tiheimmin käytetään Työvire-kyselyä (6 kertaa vuodessa). Vuonna 2024 tehtiin lisäksi vastuullisuuskysely, tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely sekä työturvallisuusriskeihin ja työsuojeluun liittyvä kysely.

- Työntekijän ja lähityöyhteisön turvallisuuteen ja terveyteen välittömästi vaikuttavat asiat käsitellään työntekijän, työyhteisön ja esihenkilön kesken. Laajakantoisempia asioita käsitellään työsuojelutoimikunnassa.

Yhteydenpidon varmistavat henkilöstö- ja viestintäjohtaja ja henkilöstön edustaja johtoryhmässä. He myös huolehtivat, että yhteydenpidossa esiin nousseet tarvittavat asiat otetaan huomioon, kun laaditaan Ilmarisen toimintatapoja.

Työsuojelu edistää vuorovaikutusta

Ilmarisessa työsuojelun tavoite on

- edistää työnantajan ja työntekijöiden välistä vuorovaikutusta
- mahdollistaa työntekijöiden osallistuminen työpaikan turvallisuutta ja terveellisyttä koskeviin asioihin
- seurata henkilöstön turvallisuutta ja terveyttä
- tarvittaessa ehdottaa toimenpiteitä asioiden parantamiseksi.

Työsuojelua toteutetaan yhdessä henkilöstön, esihenkilöiden ja johdon sekä työsuojelutoimikunnan ja pelastusorganisaation kanssa:

- Työsuojelutoimikuntaan kuuluvat työsuojeluvaltuutettu ja kaksi varavaltuutettua, työsuojelupäällikkö ja lisäksi kaksi muuta

työnantajan edustajaa sekä kaksi työsuojeluasiamiestä ja pääluottamushenkilöt. Työsuojelutoimikunta tukee esihenkilöitä ja henkilöstöä työsuojelun toteuttamisessa.

- Pelastusorganisaatio koostuu tehtävään nimetyistä suojelujohtajasta ja hänen sijaisistaan sekä suojelupäälliköistä ja -valvojista, joille järjestetään vuosittain pelastusaiheisia koulutuksia.

Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi (S1–3)

Huolenaiheista voi ilmoittaa, ja epäkohtiin puututaan

Ilmarislaisilla on käytössään Whistleblowing väärinkäytökset -ilmoituskanava, jonka kautta voi ilmoittaa Ilmariseen kohdistuvan sääntelyn ja sisäisen ohjeistuksen vastaisesta toiminnasta. Lisäksi Ilmarisen henkilöstön käytössä on Whistleblowing syrjintä- ja häirintätapaukset -kanava näiden havaintojen ja kokemusten ilmoittamiseen.

Tarkemmin ilmoituskanavista ja valitusmekanismeista kerromme tämän kestävyysraportin luvun G1 Liiketoiminnan harjoittaminen kappaleessa Whistleblowing-ilmoituskanavat (s. 96).

Ilmarisessa on toimintamallit tilanteisiin, joista saattaa aiheutua kielteisiä vaikutuksia henkilöstölle. Ne on viestitty intranetissä koko henkilöstölle, nostettu esiin työpaikkaselvitysten henkilöstötilaisuuksissa sekä kuvattu Ilmarisen intranetin henkilöstön käsikirjassa. Poikkeamiin reagoidaan kunkin yksittäistapauksen vaatimalla tavalla ja sovitun toimintaprosessin mukaisesti.

Jos Ilmarinen on osallisena omaan henkilöstöön kohdistuvassa kielteisessä vaikutuksessa, noudatamme asianmukaisen huolellisuuden prosessia:

- Asiaa käsiteltäisiin kuulemalla vaikutuksen kohdetta ja muita työyhteisön jäseniä.
- Tilannetta arvioitaisiin yhdessä sisäisten ja tarvittaessa ulkoisten asiantuntijoiden kanssa.
- Tilanne pyrittäisiin korjaamaan mahdollisimman nopeasti ja estämään sen toistuminen.
- Korjaustoimen vaikutusta seurattaisiin.
- Asiasta viestittäisiin tapauksen mukaan joko vain sisäisesti tai tarvittaessa myös ulkoisesti.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyllä arvioimme, tietävätkö työntekijät edellä kuvatuista rakenteista ja prosesseista ja luottavatko he niihin.

Vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyvät toimet (S1–4)

Toteutamme ehkäiseviä, korjaavia ja lieventäviä toimia

Työyhteisön tuki on tärkeä osa henkilöstön hyvinvoinnin ja työkyvyn tukemista. Jos työyhteisö kohtaa olennaisia terveyteen ja turvallisuuteen liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia, tilanteissa tukea antavat tarvittaessa henkilöstötoiminto tai ulkoiset palveluntuottajat. Jos tulevaisuudessa henkilöstölle aiheutuu kielteisiä vaikutuksia siirtymisestä kestävämpään talouteen – esimerkiksi toimitilojen olosuhteissa – niihin mietitään lieventävät toimintatavat, ja niistä viestitään henkilöstölle.

Varhaisen tuen toimintatavalla tarjotaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa apua työntekijöiden työkyvyn tukemiseen: huolehditaan työkyvyn edistämisestä tai palautumisesta ja työkyvyttömyyden ehkäisemisestä. Toimintatavalla löydetään toimia vastata omaan työvoimaan kohdistuviin kielteisiin vaikutuksiin.

Työterveyshuollon hoidamme ison työterveyskumppanin kanssa. Laadun varmistamiseksi kumppanuus kilpailutetaan säännöllisesti. Tarjoamme henkilöstöllemme työterveyshuollossa laajat ennaltaehkäisevät sekä sairauden hoitoon

liittyvät palvelut. Palvelukokonaisuutta muokataan tarpeen mukaan, jotta voimme tukea henkilöstön työkykyä mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja vaikuttavasti. Terveystarkastukset järjestetään sähköisellä kyselyllä työsuhteen alussa ja sen jälkeen kolmen vuoden välein laajennettuna tarvittaessa terveydentilan ja työkyvyn kartoituksella työterveyshoitajan ja -lääkärin vastaanotolla. Terveystarkastukseen pääsee myös muulloin tarpeen mukaan, ja kutsuja lähetetään tiiviimmin eläkeiän lähestyessä.

Vaaratilanteiden varalta järjestämme työntekijöille ensiapukoulutusta ja hätätilanneharjoituksia. Ilmarisen toimitalossa on kaksi defibrillaattoria eli sydäniskuria ja muita ensiaputarvikkeita.

Tukea mielenterveyteen ja jaksamiseen

MIELI Suomen Mielenterveys ry myönsi Ilmariselle Hyvän mielen työpaikka® -merkin vuosiksi 2024–2025 samoin kuin oli myöntänyt jo vuosille 2022–2023. Merkki myönnetään tunnustuksena sitoutumisesta työntekijöiden mielenterveyden vahvistamiseen.

Työntekijöiden mielenterveyttä tuetaan

- hyvällä johtamisella
- avoimella ja luottamuksellisella vuorovaikutuksella
- varhaisen tuen keskusteluilla

- Mielen hyvinvoinnin kummi -verkostolla
- työterveyshuollon mielenterveyspalveluilla
- työterveyden kanssa käytävillä matalan kynnyksen keskusteluilla.

Tavoitteena on lisätä keinoja vahvistaa mielenterveyttä tukevia toimintatapoja ja rakenteita sekä korjata epäkohtia.

Jaksamista tuemme myös tarjoamalla työntekijöillemme työpaikkaruokalassa ateriaedun. Vaihtoehtoisesti työntekijöille maksetaan ateriakorvaus.

Joustoa työn ja muun elämän yhteensovittamiseen Ilmarisessa tuovat mahdollisuus etätyöhön, joustava työaika sekä työn ja muun elämän yhteensovittamista tukevat henkilöstöedut.

Tuemme henkilöstön fyysistä hyvinvointia myös tarjoamalla esimerkiksi

- monipuoliset liikuntatilat
- ohjattuja liikuntatunteja ja pelikerhoja
- liikuntaan kannustavia kampanjoita
- henkilöstöetuna virkistys- ja kulttuurietuuden
- liikkumista tukevia hankkeita työterveyshuollon kanssa
- polkupyöräedun ja sosiaalililat työmatkaliikumisen helpottamiseksi
- tilat, välineet, ohjausta ja kannustusta työn tauottamiseen

- ergonomiset työtilat huomioiden eri työtehtävien vaatimukset.

Työyhteisön kehittämissuunnitelmassa on keskeiset toimenpiteet, joilla tuetaan sekä osamista että työhyvinvointia. Suunnitelmaa päivitetään jatkuvasti. Työkykyosaamista tuetaan vuosittain järjestettävällä vapaaehtoisella työkykykisailulla, jossa ilmarislaiset eri puolilta organisaatiota kokoontuvat yhteen pohtimaan työkykyyn liittyviä aiheita.

Seuraamme ja arvioimme vaikutuksia

Toimimme tehoa seuraamme esimerkiksi Työvire- ja Työyhteisövire-kyselyillä (katso s. 85) sekä kvartaaleittain johtoryhmälle ja yhtiön hallitukselle raportoitavilla henkilöstön avainmittareilla.

Koulutuksen ja taitojen kehittämisen vaikutukset näkyvät työntekijöiden osaamisen parantumisena. Sitä seurataan osana toiminnasta raportoimista. Työntekijöiden mahdollisuutta kehittää osaamistaan seuraamme Työvire-kyselyllä.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutusta seurataan joka toinen vuosi toteutettavalla laajalla tasa-arvo ja yhdenvertaisuuskyselyllä ja välivuosina suppeammin osana henkilöstökyselyä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus toteutuvat näiden tutkimusten perusteella Ilmarisessa

erinomaisesti. Asteikolla 1–5 sukupuolten tasa-arvon toteutuminen sai arvosanan 4,15. Yhdenvertaisuuden koettiin toteutuvan seuraavasti:

- eri-ikäisten yhdenvertaisuuden toteutuminen 4,06
- erilaisissa työsuhteissa olevien yhdenvertaisuuden toteutuminen 4,01
- yhdenvertaisuuden toteutuminen henkilöön liittyvissä syissä ja ominaisuuksissa 4,13.

Kehitettävää löydämme paneutumalla vähemmistöryhmien edustajien vastauksiin ja näkökulmiin.

Kartoitamme ja lievennämme riskejä

Ilmarisen liiketoimintalinjat ja tukitoiminnot kartoittavat omaan toimintaansa liittyvät operatiiviset riskit kerran vuodessa, kun toimintaa suunnitellaan. Näiden riskikartoitusten yhtenä tehtävänä on tunnistaa ja luoda yhteisesti hyväksytty käsitys toiminnan keskeisistä riskeistä ja nostaa esille kehittämistoimenpiteitä riskien hallitsemiseksi.

Avainhenkilöriski

Ilmarisessa on eri organisaatioissa pitkälle erikoistumista vaativia tehtäviä, mikä kasvattaa riskiä avainhenkilöistä. Tätä riskiä lievennetään noudattamalla yhtiötason

jatkuvuussuunnitelmaa. Osana jatkuvuuden hallinnan prosessia ja liiketoiminnan vaikutusanalyyssejä liiketoimintalinjat ja tukitoiminnot tunnistavat eri prosessien ja toimintojen avainhenkilöt sekä heidän varahenkilönsä. Osa Ilmarisen toiminnosta varmistaa osaavien varahenkilöiden riittävyyden siirtämällä henkilöstöä normaalista poikkeaviin tehtäviin. Asiantuntijaresursseja siirretään myös tarvittaessa kehitystehtävistä operatiiviseen työhön, jos häiriötilanne pitkittyisi.

Henkilöstöriski

Henkilöstöriskejä seurataan ja kartoitetaan vuosittaisen operatiivisten riskien riskiarvion lisäksi ensisijaisesti osana liiketoiminnan operatiivista johtamista. Lisäksi apuna on aiemmin mainittu työturvallisuusriskeihin ja työsuojeluun liittyvä kysely. Sairauspoissaoloihin reagoidaan varhaisen tuen toimintamallin mukaisesti. Työterveyshuollon järjestelmä tukee esihenkilöitä muistuttamalla keskustelun tarpeesta, kun henkilöllä ylittyy varhaisen tuen sairauspoissaolon raja.

Lähiesihenkilön lisäksi sairauspoissaoloja seurataan henkilöstötoiminnossa ja työterveyshuollossa. Näin varmistetaan, että jokainen saa tarvitsemansa tuen työkyvyn muutostilanteessa. Liiketoiminnoissa sairauspoissaoloja ja

terveyteen liittyviä avainmittareita seurataan osana liiketoiminnan säännöllistä raportointia.

Palkanmaksu

Yksi omaan henkilöstöön liittyvistä kriittisimmistä prosesseista on palkanmaksu. Se on pyritty turvaamaan varahenkilöjärjestelyillä, palkanmaksuprosessin työohjeilla, jatkuvuussuunnittelulla ja häiriöhallinnan prosessien kuvaamisella. Yhteistyötä tehdään tiiviisti sekä ulkoisen palkanlaskennan että HR- ja palkkajärjestelmän toimittajan kanssa.

Panostamme henkilöstöön liittyviin mahdollisuuksiin

Henkilöstön osaamisen kehittäminen mahdollistaa sekä työhyvinvoinnin että yrityksen kilpailukykyyn kasvun. Tuotamme myönteisiä vaikutuksia henkilöstöllemme koulutusmahdollisuuksilla ja työnantajan tarjoamilla luennoilla.

Kehityskeskustelussa jokaisen ilmarislaisen kanssa laaditaan vuosittain henkilökohtainen kasvutarina, jonka avulla osaamisen kehittämistä suunnitellaan ja seurataan. Kasvutarinaa rakennettaessa hyödynnetään Ilmarisen osaamiskompassia. Se linkittää strategian vaatiman osaamisen ja liiketoiminnan suunnitteleman osaamistarpeen henkilökohtaiseen

kehittämiseen. Intranetissä olevalla osaamisturilla ilmarislaiset voivat jakaa osaamistaan muille.

Johto seuraa olennaisten vaikutusten, riskien ja mahdollisuuksien hallitsemiseksi toteuttamiensa toimien vaikutusta ja varmistaa, että sen omat käytännöt eivät aiheuta työntekijöille olennaisia kielteisiä vaikutuksia tai myötävaikuta niihin. Tässä keinona ovat esimerkiksi säännölliset Työvire-kyselyt, liiketoimintalinjojen ja tukitoimintojen riskienhallintakuvaukset, kokonaisriskiasettaman seuranta sekä henkilöstölle osoitettu riskien kartoitus -kysely.

Vaikutuksiin, riskeihin ja mahdollisuuksiin liittyvät tavoitteet (S1–5)

Strategiaamme on kirjattu henkilöstöä koskevat kestävyysaiheiset päätavoitteemme sekä keinoja vähentää kielteisiä ja edistää myönteisiä vaikutuksia:

- strateginen tavoitteemme on olla vetovoimaisin työelämän kumppani, minkä rakentaminen alkaa omasta joukkueestamme
- pitkän aikavälin tavoitteemme on olla yksi Suomen parhaista työpaikoista
- vahvistamme aktiivisesti osaamistamme vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia, luomme parhaita käytäntöjä muuttuvaan

työelämään ja teemme arjestamme sujuvaa jatkuvan parantamisen avulla.

Huolehdimme henkilöstön hyvinvoinnista

Kaikki Ilmarisen työntekijät (100 %) kuuluvat työterveyden ja työturvallisuuden hallintajärjestelmän piiriin, mikä perustuu oikeudellisiin vaatimuksiin ja/tai tunnustettuihin standardeihin tai ohjeisiin. Vuokratyöntekijöiden työterveyspalvelut järjestää heidän varsinainen työnantajansa.

Kaikki Ilmarisen työntekijät kuuluvat lakisääteisesti sosiaalisen suojelun piiriin kohdatessaan mahdollisen sairauden, työttömyyden, työperäisen vamman tai työkyvyttömyyden, saadessaan lapsen tai jäädessään eläkkeelle. Sovellamme vakuutusalan työehtosopimusta, jossa turvataan lakisääteistä paremmat edut. Koska toimimme vain Suomessa, työehtosopimuksia ei ole ETA-alueen ulkopuolella. Noudatamme myös työehtosopimuksessa asetettuja minimipalkkavaatimuksia, eli maksamme työntekijöillemme riittävä palkkaa.

Mittaamme edistymistämme

Hallitsemme omaan henkilöstöön liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia seuraamalla henkilöstömme tilaa useilla eri mittareilla. Mittaamme tavoitteiden edistymistä vertaamalla edelliseen vuoteen. Tavoitteet asetetaan vuositasolla. Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittauksia erikseen.

Seuraamme muun muassa sairauspoissaolo-prosenttia, työkyvyttömyystaajuutta sekä työ- ja työmatkatapaturmien määrää. Näille mittareille asetetaan vuosittain hälytysrajat, joiden ylittymisen syyt selvitetään tarkemmin ja mietitään toimenpiteet tilanteen parantamiseksi.

Riskien ja mahdollisuuksien hallinnassa auttavat myös Työvire-kyselyn kysymykset:

- henkilöstön kokonaisvire (Työvire-kokonaistulos)
- lähiesihenkilöni tukee työssä onnistumistani
- suositteluaste (eNPS)
- pystyn terveyteni puolesta työskentelemään nykyisessä tehtävässäni kahden vuoden kuluuttua
- kehitän työssäni tarvittavaa osaamista aktiivisesti.

Näiden mittareiden tavoitteet sekä toteumat vuosilta 2020, 2022 ja 2024 sekä tavoitteissa edistymistä pitemmällä aikavälillä on esitetty

Omaan henkilöstöön liittyvien riskien ja mahdollisuuksien hallinta sekä edistyminen asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa pidemmällä aikavälillä (asteikko 1–5*)

Tavoite	Mittari	Tavoite 2024	Toteuma 2024	Toteuma 2022	Toteuma 2020**
Strateginen tavoitteemme on olla vetovoimaisin työelämän kumppani, minkä rakentaminen alkaa omasta joukkueestamme.	Työvire-kokonaistulos	≥ 4,0	4,2	4,2	4,2
	"Lähiesihenkilöni tukee työssä onnistumistani"	≥ 4,2	4,2	4,2	4,2
Pitkän aikavälin tavoitteemme on olla yksi Suomen parhaista työpaikoista.	Suositteluaste (eNPS).	≥ 43	43,6	41,6	38
	"Pystyn terveyteni puolesta työskentelemään nykyisessä tehtävässäni kahden vuoden kuluttua."	≥ 4,4	4,5	4,5	4,5
Vahvistamme aktiivisesti osaamistamme vastaamaan tulevaisuuden vaatimuksia.	"Kehitän työssäni tarvittavaa osaamista aktiivisesti"***	≥ 4,2	4,2	4,1	

* Asteikko: 1: täysin eri mieltä, 2: jokseenkin eri mieltä, 3: ei samaa eikä eri mieltä, 4: jokseenkin samaa mieltä, 5: täysin samaa mieltä.

** Edistyminen esitettävä "pidemmällä aikavälillä", joten perusvuodeksi valittiin keskipitkän aikavälin raja 5 vuotta.

*** Kysymys "Kehitän työssäni tarvittavaa osaamista aktiivisesti" lisättiin Työvire-kyselyyn joulukuussa 2022.

taulukossa Omaan henkilöstöön liittyvien riskien ja mahdollisuuksien hallinta sekä edistyminen asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa pidemällä aikavälillä.

Pääosa henkilöstöä koskevista tavoitteista asetetaan henkilöstötoiminnossa henkilöstö- ja viestintäjohtajan johdolla aikaisemmat tulokset huomioon ottaen. Henkilöstön suositteluaste (eNPS) on yhtiötason avainmittari, joten sen tavoitetasosta päättää Ilmarisen hallitus palkitsemis- ja nimitysvaliokunnan esityksestä.

Osaa mittareista seurataan kuukausiraportoinnissa ja osaa kvartaaliraportoinnissa. Kvartaaliraportoinnin mittarit raportoidaan johdolle ja hallitukselle.

Tietoja henkilöstöstä

Henkilöstöön liittyvät tunnusluvut on kuvattu taulukoissa seuraavilla sivuilla. Tällä hetkellä käytössä oleva järjestelmä mahdollistaa sukupuolijakauman keräämisen ainoastaan naisten ja miesten välillä. Kun järjestelmä mahdollistaa tietojen ilmoittamisen myös muunlaisen sukupuolijakauman suhteen, tavoitteenamme on huomioida se raportoinnissamme.

Ilmarisen muut kuin omat työsuhteiset työntekijät ovat vuokratyöntekijöitä. Vuoden 2024 aikana Ilmarisessa oli töissä 11 vuokratyöntekijää.

Luku on ilmoitettu henkilömääränä koko raportointikaudelta.

Luvut ja käytetyt laskentamenetelmät

Työntekijämäärä sukupuolen mukaan ja työntekijöiden työsuhteet on ilmoitettu henkilömääränä raportointikauden lopussa 31.12.2024.

Raportointikauden aikana päättyi 83 työsuhdetta, ja vakituisten työntekijöiden vaihtuvuus oli 6,9. Vaihtuvuuslukuun on laskettu mukaan oman pyynnön, irtisanomisen ja eläköitymisen vuoksi päättyneet vakituiset työsuhteet, 41 työsuhdetta. Päättyneiden luku on jaettu vakituisten työntekijöiden keskimääräisellä lukumäärällä. Päättyneiden työsuhteiden lukumäärä ja työntekijöiden vaihtuvuusluku on ilmoitettu henkilömääränä raportointikauden lopussa 31.12.2024. Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittauksia erikseen.

Ylimmän johdon sukupuolijakaumaa laskettaessa on ylimmäksi johdoksi luettu Ilmarisen johtoryhmä. Työntekijöiden ikäjakaumassa on huomioitu kaikki työsuhteiset työntekijät. Nämä monimuotoisuuden mittarit on ilmoitettu henkilömääränä raportointikauden lopussa 31.12.2024.

Työehtosopimuksen ja työntekijöiden edustuksen piiriin kuuluvia laskettaessa kaikki muut työsuhteiset paitsi työehtosopimuksen piiriin

kuulumattomat johtajasopimuksella työskentelevät henkilöt on laskettu mukaan. Jakajassa on huomioitu kaikki työsuhteiset työntekijät.

Työntekijämäärä maittain on ilmoitettu henkilömääränä raportointikauden lopussa 31.12.2024.

Koulutusta ja taitojen kehittämistä koskeviin mittareihin sekä perhevapaita pitäneiden prosenttiosuuteen on katsottu raportointikauden lopussa olleiden työsuhteisten työntekijöiden pidetyt tulos-tavoite- ja kehityskeskustelut, HR-järjestelmään kirjatut koulutustunnit tai pidetyt perhe- ja omaishoitovapaat. Jakajana on käytetty Työntekijämäärä sukupuolen mukaan -taulukossa ilmoitettua työsuhteisten työntekijöiden henkilömäärää.

Palkkatasoeroa laskettaessa on huomioitu kaikkien raportointikauden lopun työsuhteisten naisten ja työsuhteisten miesten keskimääräisten bruttotuntipalkkojen ero jaettuna miesten keskimääräisellä bruttotuntipalkalla. Kokonaispalkkasuhteessa on laskettu raportointikauden lopussa työsuhteessa olevien henkilöiden (639 henkilöä, ei sisällä toimitusjohtajaa) vuonna 2024 maksettujen ennakonpidätyksen alaisten ansioiden mediaanin suhde korkeinta ansiota saavan vuotuisen kokonaisansioon. Kesken vuotta aloittaneiden ansiot on annualisoitu vastaamaan koko vuoden ansioita.

Työntekijämäärä sukupuolen mukaan*

	Työntekijöiden määrä 2024
Miehet	250
Naiset	389
Muut	N/A
Ei ilmoitettu	N/A
Työntekijät yhteensä**	639

*Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittausta erikseen.

**Tilinpäätöksessä ilmoitettu lukumäärä on 640, sillä se sisältää toimitusjohtajan.

Monimuotoisuuden mittarit*

	2024
Ylimmän johdon** sukupuolijakauma (naiset/miehet)	4/5
Ylimmän johdon sukupuolijakauma (naiset/miehet), %	44/56
Työntekijöiden ikäjakauma, %	
Alle 30-vuotiaat, %	10,5
30–50-vuotiaat, %	45,4
Yli 50-vuotiaat, %	44,1

*Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittausta erikseen.

**Johtoryhmä

Työntekijämäärä maittain*

	Työntekijöiden määrä 2024
Suomi	100 %

Työntekijöiden työsuhteet*

Naiset	Miehet	Muut	Ei ilmoitettu	Yhteensä
Työntekijöiden määrä				
389	250	N/A	N/A	639
Vakinaisten työntekijöiden määrä				
370	232	N/A	N/A	602
Määräaikaisten työntekijöiden määrä				
19	18	N/A	N/A	37
Vaihtelevalla työajalla työskentelevien työntekijöiden määrä				
24	13	N/A	N/A	37

*Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittausta erikseen.

Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu*

	Työehtosopimusneuvottelujen kattavuus	Työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu
Kattavuusaste:	Työntekijät ETA-alueella	Edustus työpaikalla
0–19 %		
20–39 %		
40–59 %		
60–79 %		
80–100 %	Suomi	Suomi

*Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittausta erikseen.

Koulutusta ja taitojen kehittämistä koskevat mittarit*

	2024
Työntekijät, jotka osallistuivat tulos- ja urakehitysarvioihin, %	79
Naiset, %	79
Miehet, %	78
Keskimääräiset koulutustunnit työntekijää kohti, h**	40
Naiset, h	41
Miehet, h	37

*Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittausta erikseen.

**Osaamisen kehittäminen perustuu ajatukseen 70 % työssäoppimista, 20 % sosiaalista/mallioppimista, 10 % koulutusta/valmennusta. Luku perustuu HR-järjestelmään syötettyihin koulutuksiin/valmennuksiin.

Perhevapaat*

	2024
Perhevapaaseen oikeutetut työntekijät, %	100
Perhevapaalla olleet, %	4
Naiset, %	39
Miehet, %	61

*Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittausta erikseen.

Tapaukset, valitukset ja vakavat ihmisoikeusvaikutukset*

	2024
Ilmoitetut syrjintätapaukset (mukaan lukien häirintä)	1
Valitusten lukumäärä**	0
Maksetut sakot/seuraamukset/vahingonkorvaukset	0
Vakavat ihmisoikeustapaukset	0
Maksetut sakot/seuraamukset/vahingonkorvaukset	0

*Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittausta erikseen.

**Lukuun ottamatta edellä ilmoitettuja tapauksia

Ansiotuloa koskevat mittarit*

	2024
Naisten ja miesten keskimääräinen palkkatasoero, %**	18
Korkeimmin palkattu henkilö suhteessa muuhun työvoimaan	14:1

*Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittausta erikseen.

**Palkkojen vinouman aiheuttaa naisten suhteellinen yliedustus matalamman vaatavuustason tehtävissä. Samasta tehtävästä maksettavat palkat eivät kuitenkaan eroa toisistaan sukupuolen perusteella.

4. Hallintotapatiedot

G1 Liiketoiminnan harjoittaminen

Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (ESRS 2 SBM–3)

Kaksinkertaisessa olennaisuusanalyysissä tunnistettiin Ilmariselle olennaiset liiketoiminnan harjoittamiseen liittyvät vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet. Ne on kuvattu tarkemmin luvussa ESRS 2 Yleiset tiedot, tiedonantovaatimuksessa SBM–3 Olennaiset vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet sekä niiden vuorovaikutus strategian ja liiketoimintamallin kanssa (s. 31–35). Keskeisimmät havainnot on koottu oheiseen taulukkoon, jossa on myös kommentoitu soveltamiemme hallintakeinoja. Näiden hallintakeinojen perustana ovat eettiset menettelytapaohjeet ja asianmukaisen huolellisuuden prosessi.

Tunnistetut vaikutukset, riskit ja mahdollisuudet keskittyvät Ilmarisen toimintaan. Vaikutukset liittyvät Ilmarisen liiketoimintamalliin ja strategiaan, jotka perustuvat hyvän hallintotavan

Vaikutukset	Riskit ja mahdollisuudet	Hallinnan keinot Ilmarisessa
<p>Liiketoimintamme tehtävä on varmistaa, että vakuutetut saavat työstään ansaitsemansa eläkkeen, ja sijoittaa eläkevarat tuottavasti, turvaavasti ja vastuullisesti.</p> <p>Ilmarisen yrityskulttuuri ja toimintatavat vaikuttavat siis laajasti ja kauaskantoisesti yhteiskunnan sosiaaliturvan tasoon ja kestävyys. Luottamus eläketurvan kestävyys osana sosiaaliturvaa tuo turvallisuutta yhteiskuntaan.</p>	<p>Hyvät liiketoiminnan harjoittamisen käytännöt ja vahva yrityskulttuuri mahdollistavat kestävä ja pitkän aikavälin luottamuksen rakentumisen ja sen tuoman liiketoiminnallisen kilpailuedun.</p> <p>Mahdolliset korruptiotapaukset omassa toiminnassa tai rahoitetun toiminnan tuloksena voivat aiheuttaa merkittävää mainehaittaa ja vaikuttaa luottamukseen asiakkaiden ja viranomaisten kanssa.</p>	<p>Toimintaamme ohjaavat arvot: vastuullisuus, avoimuus ja yhdessä menestyminen. Luomme, kehitämme ja arvioimme yrityskulttuuriamme systemaattisesti rakentamamme Ilmarinen Way -mallin mukaisesti ja noudattamalla asianmukaista huolellisuutta (due diligence -prosessi) kaikessa toiminnassamme.</p> <p>Toiminnoistamme altteimpia korruptiolle ovat sijoitukset, vakuutusten myynti ja hankinnat. Riskiä minimoidaan koko Ilmarista koskevilla periaatteilla, ohjeistuksella ja koulutuksilla sekä näiden toteutumisen seurannalla. Lisäksi riskitasoa minimoidaan huolellisella rekrytoinnilla ja Whistleblowing-ilmoituskanavalla.</p>

toteuttamiseen ja vastuulliseen päätöksentekoon. Niillä on vaikutusta pitkällä aikavälillä. Ilmarinen on suoraan osallinen vaikutuksiin hallintoprosessiensa ja johtamisjärjestelmiensä kautta.

Liiketoiminnan harjoittamista koskevat toimintaperiaatteet ja yrityskulttuuri (G1–1)

Työeläkeyhtiönä tehtävämme on varmistaa, että asiakkaamme saavat työstään ansaitsemansa eläkkeen. Noudatamme kaikessa toiminnassamme voimassa olevia lakeja, säännöksiä ja määräyksiä. Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on keskeinen osa toimintaamme: Ihmisoikeussitoumuksessamme sitoudumme kunnioittamaan kansainvälisesti tunnettuja ihmisoikeuksiin liittyviä tavoitteita. Kunnioitamme muun muassa YK:n ihmisoikeuksien yleismaailmallisessa julistuksessa määriteltyjä ihmisoikeuksia, joita ovat esimerkiksi mielipiteen- ja uskonnonvapaus, ihmisten tasa-arvoisuus sekä syrjinnän kieltä. Ilmarinen on poliittisesti ja uskonnollisesti sitoutumaton.

Toimintaamme ohjaavat myös arvot: vastuullisuus, avoimuus ja yhdessä menestyminen. Luomme, kehitämme ja arvioimme yrityskulttuuriamme rakentamamme Ilmarinen Way -mallin

mukaisesti. Tavoite on yhdenmukaistaa tekemistä: varmistaa suunta, seurata ja arvioida tuloksia sekä parantaa ja oppia jatkuvasti.

Eettiset menettelytapaohjeet (Code of Conduct) on kooste hallituksen linjaamista periaatteista ja poliitikoista. Ne ovat luonteeltaan pysyviä, mutta koostetta päivitetään tarvittaessa. Päivittämisestä vastaa Compliance-toimintomme, ja asia käsitellään johtoryhmässä. Eettiset menettelytapaohjeet hyväksyy toimitusjohtaja.

Ilmarislaisten päivittäisen työn tueksi on lisäksi laadittu tarkempia yhtiötasoisia ja toimintokohtaisia sisäisiä ohjeistuksia. Jokainen työntekijämme on vastuussa Ilmarista velvoittavan sääntelyn, viranomaisohjeiden ja sisäisen ohjeistuksen – kuten hyvän hallinnon periaatteiden – noudattamisesta siltä osin, kuin ne liittyvät henkilön rooliin ja vastuisiin Ilmarisessa. Jos epäkohtia ilmenee, niihin pitää puuttua.

Ilmarislaisten tulee suorittaa pakollisiksi määritellyt koulutukset ja verkkovalmennukset. Ne voivat koskea kaikkia ilmarislaisia tai tiettyä kohdennettua työntekijäryhmää. Lisäksi ilmarislaisille on tarjolla laaja kattaus erilaisia muita koulutuksia ja verkkovalmennuksia osaamisen ja kompetenssin lisäämiseksi.

Suhteet toimittajiin (G1–2)

Hoidamme suhteemme toimittajiin suunnitelmallisesti. Se on jatkuvaa toimintaa tavar- ja palvelutoimittajien kartoituksessa ja valinnassa. Hankintatoiminnalla tarkoitamme Ilmariselle ostettavien tavaroiden ja palveluiden sekä aineettomien oikeuksien ostamista. Teemme hankinnat lain ja määräysten sekä Ilmarisen sisäisten ohjeiden mukaisesti. Hankintaperiaatteet ja -ohjeet huomioivat Ilmarisen eettiset menettelytapaohjeet (Code of Conduct), lähipiiriohjeistuksen sekä korruption ja lahjonnan vastaiset periaatteet. Pakollisilla koulutuksilla ja hallinnon prosesseilla huolehdimme, että eturistiriidat eivät vaikuta päätöksentekoon Ilmarisessa.

Vastuullisuusvaatimuksissamme toimittajille kerromme, että lähtökohtanamme liikesuhteiden solmimisessa ja ylläpidossa on, että samoin kuin Ilmarinen, myös toimittajamme sitoutuvat vastuullisiin toimintatapoihin sekä muutenkin noudattavat hyvää liiketoimintatapaa. Vaatimukset liitetään tarjouspyyntöihin, ja ne ovat mukana sopimusneuvotteluvaiheessa. Edellytämme toimittajiltamme paikallisen lainsäädännön ja kansainvälisten normien noudattamista.

Rakennuttamiseen liittyviä erityiskysymyksiä käsitellään tarkemmin erillisessä Ilmarisen harmaan talouden torjuntaohjeessa.

Sijoitustoiminnan kumppaneita koskevia vaatimuksia puolestaan käsitellään Ilmarisen vastuullisen sijoittamisen periaatteissa. Pidämme tärkeänä, että myös toimittajamme huomioivat toiminnalleen olennaiset ympäristövaikutukset, raportoivat niistä säännöllisesti ja sitoutuvat vähentämään kielteisiä ympäristövaikutuksia.

Korruption ja lahjonnan ehkäiseminen ja havaitseminen (G1–3)

Ehkäisemme korruptio- ja lahjontatapauksia muun muassa Korruption ja lahjonnan torjunta sekä oikeudenmukainen kilpailu -koulutuksella, joka on yksi pakollisista verkkovalmennuksista kaikille ilmarislaisille. Koulutus kattaa sataprosenttisesti (100 %) myös riskitoiminnot. Jos ilmarislainen ei voi perustellusta syystä osallistua johonkin hänelle kohdennettuun koulutukseen, hänen velvollisuutensa on hankkia ne tiedot, joita hänen roolinsa ja tehtävänsä Ilmarisessa edellyttävät. Koulutukseen osallistuvat myös hallitus ja hallintoneuvosto.

Korruptiotapauksia ehkäistään myös korruption ja lahjonnan vastaisilla periaatteilla sekä Whistleblowing-ilmoituskanavalla, jossa voi ilmoittaa myös lahjonta- tai korruptioepäilyistä.

Ilmarisessa on lahjojen ja vieraanvaraisuuden vastaanottamisesta voimassa ilmoitusmenettely,

jossa minimiraja ilmoittamiselle on 150 euroa. Myös se mahdollistaa korruption ja lahjonnan ehkäisyä, kun yksittäistapauksia arvioidaan.

Jos sattuisi riskitapahtuma, jollaiseksi voitaisiin lukea myös korruptiotapaus, siitä tehdään aina ilmoitus toteutuneita operatiivisia riskitapahtumia koskevaan ilmoitusjärjestelmään. Kyseiset ilmoitukset tutkii riippumaton riskienhallintatoiminto.

Toiminnoistamme altteimpia korruptiolle ja lahjonnalle ovat sijoitukset, vakuutusten myynti ja hankinnat. Riskiä minimoidaan muun muassa sisäisillä ohjeistuksilla, koulutuksella sekä lahjarekisteri-ilmoittamisella. Vuonna 2024 Ilmarisessa ei ollut korruptio- tai lahjontatapauksia eikä korruptio- ja lahjontatapauksia koskevia sakkoja.

Whistleblowing-ilmoituskanavat

Ilmarislaisilla ja ulkoisilla sidosryhmillämme on käytössään kaksi Whistleblowing-ilmoituskanavaa:

1. Toisen kautta voi ilmoittaa Ilmariseen kohdistuvan sääntelyn ja sisäisen ohjeistuksen vastaisesta toiminnasta (väärinkäytökset). Ohjeistus kanavan käyttöön on Ilmarisen verkkosivuilla ja Ilmarisen henkilökuntaa varten myös intranetissä.

2. Toisella, sisäisellä kanavalla Ilmarisen henkilökunta voi ilmoittaa myös syrjintä- ja häirintätapauksista. Tämä ohjeistus on Ilmarisen intranetissä.

Molemmissa kanavissa ilmoituksen voi tehdä myös nimettömästi. Ilmoituskanavien järjestelmätoimittaja on Navex, ja järjestelmän nimi on WhistleB. Tiedot ilmoituksista tallennetaan järjestelmätoimittajan pilvipalveluun.

Ilmoituskanavista on viestitty Ilmarisen henkilöstölle, ja niiden käyttöön opastetaan verkkovalmennuksella. Työntekijöiden tietoisuutta ja luottamusta näihin prosesseihin arvioitiin vuonna 2024 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskyselyllä.

Ilmoitusten vastaanottaminen ja tutkinta

Molemmille Whistleblowing-ilmoituskanaville on oma tutkintatiiminsä, joka tekee esiselvityksen ja tarvittaessa tutkii esiin nostetun asian noudattaen laatimaansa tutkintasuunnitelmaa.

1. Ulkopuolisten tai ilmarislaisten tekemien väärinkäytösilmoitusten tutkintatiimi (Whistleblowing-tiimi) koostuu Ilmarisen Compliance-toiminnon ja sisäisen tarkastuksen edustajista. Molemmat toiminnot ovat liiketoiminnasta erillisiä itsenäisiä toimintoja: Compliance-toiminto on hallinnollisesti

lakiasianjohtajan alainen ja sisäinen tarkastus toimitusjohtajan alainen.

2. Syrjintä- ja häirintäilmoitusten tutkintatiimin muodostavat henkilöstö- ja viestintäjohtaja sekä työsuojelusta vastaava henkilöstöpäällikkö.

Whistleblowing-ilmoituskanavien tarkoitus on varmistaa, että henkilöt, jotka havaitsevat tai epäilevät väärinkäytöksiä, voivat ilmoittaa asiasta turvallisesti, ja ilmoituksen käsittelyyn osallistuvat ainoastaan erikseen nimetyt tutkintatiimit. Kanavien käyttövaltuushallinta on siistiä.

Ilmarisen omia työntekijöitä, jotka ovat ilmoittaneet väärinkäytöksistä, suojellaan siten, että tietoa käsittelee rajattu joukko. Lisäksi asiasta kysytään vain niiltä, joihin ilmoitettu tapaus liittyy. Myös mahdollisuus tehdä ilmoitus nimettömänä suojaa ilmoittajaa. Whistleblowing-tiimi (Compliance-toiminto ja sisäinen tarkastus) tekee riippumattomina toimijoina väärinkäytösepäilyistä puolueettoman esiselvityksen ja tarvittaessa tutkinnan. Ilmoituksen väärinkäytösepäilystä voi tehdä myös muuten kuin ilmoituskanavaa käyttäen, ja ilmoitus voi koskea esimerkiksi korruptiota ja lahjontaa.

Whistleblowing-ilmoituksista raportointi

Compliance-toiminto raportoi toiminnastaan vuosittain suoraan hallitukselle, kvartaaleittain hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle ja kuukausittain toimitusjohtajalle. Tarvittaessa raportoidaan myös tiiviimmin. Vuotuinen compliance-riskiarvio kattaa kaikki Ilmarisen liiketoimintalinjat ja keskeiset tukitoiminnot. Väärinkäytösilmoitusten sekä syrjintä- ja häirintäilmoitusten määrä ja toimenpiteet, joihin ilmoitukset ovat johtaneet, raportoidaan Ilmarisen johdolle ja hallitukselle sekä hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle osana Compliance-raporttia.

Jos väärinkäytösepäilyilmoituksen kohteena olleessa tapauksessa on ollut kyse operatiivisen riskin toteutumisesta tai raportoitavasta läheltä piti -tilanteesta, Whistleblowing-tiimi raportoi asiasta operatiivisten riskien järjestelmään yhdessä operatiivisten riskien vastuuhenkilöiden kanssa. Whistleblowing-tiimi ratkaisee tapauskohtaisesti, onko tutkinnan tuloksista syytä raportoida tai viestiä muille tahoille Ilmarisessa tai Ilmarisen ulkopuolella.

Ilmoituskanavista kerromme myös tämän kestävyyseraportin luvussa S1–3 Prosessit kielteisten vaikutusten korjaamiseksi (s. 87).

Poliittinen vaikuttaminen ja lob- baustoiminta (G1–5)

Vaikutamme oman toimintamme kehittämiseen ensisijaisesti edunvalvontajärjestöjen jäsenenä: olemme jäsenenä Finanssiala ry:ssä ja Työeläkevakuuttajat Tela ry:ssä. Yhteiskuntasuhteista vastaa johtoryhmässä henkilöstö- ja viestintäjohtaja. Ilmarinen on rekisteröity Suomen avoimuusrekisteriin diaarinumerolla KES-24-547-R. Emme anna lahjoituksia poliittiseen tarkoitukseen – emme rahana emmekä luontoissuorituksina.

Kuluvalla raportointijaksolla Ilmarisen hallinto-neuvoston jäseniksi valituista kaksi ja hallituksen jäseniksi valituista seitsemän toimivat tai ovat valintaa edeltävän kahden vuoden aikana toimineet julkishallinnossa hallinto-, johto- tai valvontaelimessä, pois lukien vastaava tehtävä Ilmarisessa.

Maksukäytännöt (G1–6)

Pyrimme maksamaan laskut toimittajan määrittämänä eräpäivänä, mikä on tärkeää erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Keskimääräinen maksuaikamme vuonna 2024 Ilmariseen tulleista laskuista oli 21 päivää. Vakiomaksuehtoja ei ole. Ilmarisella ei ole vireillä maksuviivästyksistä johtuvia oikeudenkäyntejä.

Eläkkeet ja kuntoutusetuudet maksamme kuu-kauden ensimmäisenä pankin aukiolopäivänä. Takautuvasti myönnettyjen eläkkeiden ja etuuk-sien ensimmäinen maksusuoritus maksetaan mahdollisimman pian päätöksen antamisen jäl-keen. Näitä maksuja Ilmarisesta lähtee joka arki-päivä.

Käytetyt laskentamenetelmät

Keskimääräinen maksuaika kuvaa koko Ilmari-nen-konsernia. Tiedon oikeellisuuden varmenta-miseksi maksuaika laskettiin kahdella eri haku-kriteerillä, joissa molemmissa lopputulos oli 21 päivää.

Ensimmäinen laskenta suoritettiin laskun luontipäivän mukaan, jolloin tarkasteltiin vuonna 2024 laskujen sähköiseen käsittelyjärjestelyyn saapuneita laskuja, jotka oli siirretty kirjanpitoon ja maksettu 2.1.2025 mennessä. Toinen las-kenta suoritettiin kirjauspäivän mukaan huomioi-den laskut, jotka oli siirretty kaudelle 1.1.–31.12.2024 ja maksettu 2.1.2025 mennessä. Keskimääräinen maksuaika laskettiin vähentä-mällä laskun päivämäärä laskun maksupäivästä. Ulkopuolinen palveluntarjoaja ei ole validoinut mittausta erikseen.

Tilinpäätös 2024

Tuloslaskelma

milj. €	Liite	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Vakuutustekninen laskelma					
Vakuutusmaksutulo	1	6 956,2	6 822,1	6 956,2	6 822,1
Sijoitustoiminnan tuotot	3	12 466,9	18 446,0	12 528,7	18 369,3
Korvauskulut					
Maksetut korvaukset	2	-7 672,6	-7 210,2	-7 672,6	-7 210,2
Korvausvastuun muutos					
Kokonaismuutos		-618,2	-857,1	-618,2	-857,1
		-618,2	-857,1	-618,2	-857,1
		-8 290,8	-8 067,4	-8 290,8	-8 067,4
Vakuutusmaksuvastuun muutos					
Kokonaismuutos		-908,7	-3 211,6	-908,7	-3 211,6
		-908,7	-3 211,6	-908,7	-3 211,6
Liikekulut	4	-75,9	-75,1	-75,9	-75,1
Sijoitustoiminnan kulut	3	-10 124,6	-13 893,2	-10 166,8	-13 737,8
Vakuutustekninen tulos		23,2	20,8	42,8	99,5
Muu kuin vakuutustekninen laskelma					
Vakuutustekninen tulos		23,2	20,8	42,8	99,5
Muut tuotot		0,0	0,0	0,0	0,0
Muut kulut				-2,1	-2,1
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta		-10,3	-9,2	-10,4	-9,3
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta		13,0	11,7	30,2	88,1
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron muutos		-2,3	-1,0		
Vähemmistöosuudet				0,1	-0,1
Tilikauden voitto (tappio)		10,6	10,7	30,3	88,0

Tase 31.12.

milj. €	Liite	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
VASTAAVAA					
Aineettomat hyödykkeet					
	13				
Aineettomat oikeudet		0,8	2,0	0,8	2,0
Muut aineettomat hyödykkeet		2,5	5,5	2,5	5,5
Konserniliikearvo				9,4	11,5
		3,3	7,5	12,7	19,0
Sijoitukset					
	6				
Kiinteistösijoitukset	8				
Kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet		2 354,3	2 200,5	3 554,6	3 635,1
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		812,4	795,3		
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjiltä		683,2	901,0	597,2	582,2
		3 849,9	3 896,8	4 151,8	4 217,3
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyrittäjissä	9				
Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	10	23,9	23,9		
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä		30,8	30,8		
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyrittäjissä	10	100,0	99,4	134,1	121,3
Lainasaamiset omistusyhteisyrittäjiltä		11,0	11,0	11,0	11,0
		165,6	165,0	145,0	132,3
Muut sijoitukset					
Osakkeet ja osuudet	11	35 388,1	32 257,2	35 421,4	32 257,2
Rahoitusmarkkinavälineet		9 885,4	9 629,0	9 885,4	9 629,0
Kiinnelainasaamiset		600,3	671,7	600,3	671,7
Muut lainasaamiset	12	445,5	742,9	445,5	742,9
		46 319,2	43 300,8	46 352,5	43 300,8
		50 334,7	47 362,6	50 649,3	47 650,4
Saamiset					
Ensivakuutustoiminnasta					
Vakuutuksenottajilta		716,1	1 035,1	716,1	1 035,1
Muut saamiset	14	2 179,6	2 908,8	2 165,0	2 908,7
		2 895,7	3 943,9	2 881,1	3 943,8
Muu omaisuus					
Aineelliset hyödykkeet	13				
Koneet ja kalusto		0,5	0,8	0,5	0,8
Muut aineelliset hyödykkeet		1,4	1,4	1,4	1,4
		1,9	2,2	1,9	2,2
Rahat ja pankkisaamiset		2 305,7	1 455,8	2 317,1	1 468,5
		2 307,6	1 458,0	2 319,0	1 470,7
Siirtosaamiset					
Korot ja vuokrat		192,1	274,7	192,7	275,3
Muut siirtosaamiset	15	82,9	80,4	86,8	84,1
		275,0	355,1	279,5	359,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ		55 816,4	53 127,2	56 141,6	53 443,3

Tase 31.12.

milj. €	Liite	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
VASTATTAVAA					
Oma pääoma					
	16				
Pohjarahasto		28,1	28,1	28,1	28,1
Muut rahastot					
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot		195,6	185,0	195,6	185,0
Muut rahastot				0,6	0,6
		195,6	185,0	196,2	185,6
Edellisten tilikausien voitto (tappio)				-63,5	-140,8
Tilikauden voitto (tappio)		10,6	10,7	30,3	88,0
		234,4	223,8	191,1	160,8
Vähemmistöosuudet					
				2,6	2,6
Tilinpäätössiirtojen kertymä					
Poistoero		8,6	6,2		
		8,6	6,2		
Vakuutustekninen vastuuvélka					
	17				
Vakuutusmaksuvastuu		25 764,6	24 855,9	25 764,6	24 855,9
Korvausvastuu		24 877,9	24 410,6	24 877,9	24 410,6
		50 642,5	49 266,6	50 642,5	49 266,6
Velat					
Ensivakuutustoiminnasta		6,1	6,4	6,1	6,4
Muut velat	18	4 528,1	3 427,4	4 899,6	3 805,3
		4 534,2	3 433,8	4 905,7	3 811,7
Siirtovelat	19	396,8	196,9	399,7	201,6
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		55 816,4	53 127,2	56 141,6	53 443,3

Rahoituslaskelma

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Liiketoiminnan rahavirta				
Voitto (tappio) varsinaisesta toiminnasta	13,0	11,7	30,2	88,1
Oikaisut				
Vakuutusteknisen vastuuvelan muutos	1 375,9	4 068,8	1 375,9	4 068,8
Sijoitusten arvonalentumiset ja arvonorotukset	620,1	127,4	653,5	-31,5
Suunnitelman mukaiset poistot	19,2	19,5	70,5	71,1
Muut oikaisut	-1 793,3	-2 859,7	-1 790,8	-2 861,3
Rahavirta ennen käyttöpääoman muutosta	235,0	1 367,6	339,3	1 335,3
Käyttöpääoman muutos:				
Lyhytaikaisten korottomien liikesaamisten lisäys (-) / vähennys (+)	1 128,3	1 665,8	1 142,5	1 669,9
Lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys (+) / vähennys (-)	1 300,3	-2 428,1	1 292,2	-2 439,6
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	2 663,6	605,3	2 774,0	565,6
Maksetut välittömät verot	-10,3	-9,2	-10,4	-9,3
Liiketoiminnan rahavirta	2 653,3	596,2	2 763,6	556,2
Investointien rahavirta				
Investoinnit sijoituksiin (pl. rahavarat)	-24 666,4	-24 866,3	-24 655,3	-24 929,1
Luovutustulot sijoituksista (pl. rahavarat)	22 863,1	24 604,7	22 738,3	24 705,5
Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden sekä muun omaisuuden investoinnit ja luovutustulot (netto)	0,0	-0,1	2,1	2,1
Investointien rahavirta	-1 803,4	-261,7	-1 915,0	-221,6
Rahoituksen rahavirta				
Muu voitonjako	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahavarojen muutos	849,9	334,5	848,6	334,6
Rahavarat tilikauden alussa	1 455,8	1 121,3	1 468,5	1 133,9
Rahavarat tilikauden lopussa	2 305,7	1 455,8	2 317,1	1 468,5

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Tilinpäätös laaditaan kirjanpito-, osakeyhtiö- ja vakuutusyhtiölain sekä työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain mukaisesti. Lisäksi tilinpäätöksessä noudatetaan eläkelaitoksen vakavaraisuusrajan laskemisesta ja sijoitusten hajauttamisesta annettua lakia, sosiaali- ja terveystieteiden asetusta vakuutusyrityksen tilinpäätöksestä ja konsernitilinpäätöksestä, kirjanpitoasetusta, sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamia laskuperusteita sekä Finanssivalvonnan antamia määräyksiä ja ohjeita.

Konsernitilinpäätös

Konsernitilinpäätökseen yhdistellään emoyhtiön lisäksi kaikki tytäryritykset, joissa emoyhtiöllä on määräysvalta suoraan tai välillisesti eli yli puolet äänivallasta. Emoyhtiöllä on tilinpäätöshetkellä tytäryhtiöinä 130 kiinteistöyhtiötä ja 2 muuta yhtiötä. Konserniin yhdistellyt yhtiöt esitetään liitetiedoissa.

Konsernitilinpäätös laaditaan emoyhtiön ja tytäryhtiöiden tuloslaskelmien, taseiden ja liitetietojen yhdistelminä, joista eliminoidaan yhtiöiden väliset saamiset ja velat, tuotot ja kulut, voitonjako sekä keskinäinen osakeomistus. Vuoden aikana hankitut tytäryhtiöt yhdistellään hankintahetkestä lähtien, ja vuoden aikana myytyt yhtiöt

yhdistellään myyntihetkeen saakka. Tuloksesta ja omasta pääomasta erotetaan vähemmistön osuus omaksi eräkseen.

Konsernin keskinäinen osakeomistus eliminoidaan hankintamenomenetelmää käyttäen. Syntynyt konserniaktiiva ja konsernipassiiva jaetaan tytäryhtiöiden omaisuuserille ja poistetaan näiden poistosuunnitelman mukaan. Omaisuuserille kohdistamaton osuus konserniaktiivasta poistetaan 10 vuodessa, ja se on kirjattu taseeseen aiheettomien oikeuksien ryhmään.

Kiinteistötytäryhtiöosakkeisiin tehdyt arvonalentumiset, arvonalentumisen palautukset ja arvonnkorotukset on peruutettu konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Konsernitaseessa olevien tytäryhtiöiden kiinteistöjen arvoa on verrattu arvio- kirjan käypään arvoon, ja niitä on tarvittaessa oikaistu arvonalentumiskirjauksella.

Olennot osakkuusyritykset, joiden osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Ilmarisen konsernin osuus on 20–50 prosenttia, yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Yhdistelemme myös ne osakkuusyritykset, joissa Ilmarinen käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa, vaikka osakkeiden tuottamasta äänimäärästä Ilmarisen konsernin osuus on alle 20 prosenttia. Jos olennainen osakkuusyritys on

yhteisyriutus, yhdistellään tämän yrityksen tuloslaskelma- ja tase-erät sekä liitetiedot omistussuuden mukaisesti. Osakkuusyritykset laativat tilinpäätöksensä pääsääntöisesti vastaavilla laskentaperiaatteilla kuin emoyhtiö. Jos osakkuusyrityksestä ei ole saatavilla tätä tietoa, ja osakkuusyhtiö laatii tilinpäätöksensä käyvin arvoin tai IFRS-periaatteella, käytetään yhdistelyssä näitä arvoja. Osakkuusyritysten arvonalennusten ja -palautusten käsittely sekä arvostus vastaa edellisessä kappaleessa kuvattua tytäryhtiöiden käsittelyä.

Asunto- ja kiinteistöyhtiöitä ei yhdistellä osakkuusyrityksinä. Näiden merkitys konsernin tulokseen ja vapaaseen omaan pääomaan on vähäinen.

Konsernituloslaskelmaan sisältyy konsernin osuus osakkuusyritysten tuloksista. Konsernitaseessa osakkuusyritysten hankintameno on liisätty konsernin osuus hankinnan jälkeen kertyneistä tuloksista.

Sijoitusten kirjanpitoarvo

Kiinteistösijoitukset

Rakennukset ja rakennelmat esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyt

hankintameno määräisinä, tai ne on kirjattu sitä alempaan käypään arvoon. Hankintamenoon sisällytetään hankinnasta aiheutuneet muuttuvat menot. Kiinteistöosakkeet sekä maa- ja vesialueet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määräisinä. Joidenkin kiinteistösijoitusten arvoja on aiempina vuosina korotettu. Suunnitelmapoisto vähennetään myös rakennuksiin kohdistuvista tuloutetuista arvonnkorotuksista.

Osakkeet ja osuudet

Sijoitusomaisuudeksi katsottavat muut osakkeet ja osuudet esitetään taseessa hankinnasta aiheutuneiden muuttuvien menojen tai niitä alemman käyvän arvon määräisinä. Osakkeiden ja osuukien hankintameno on laskettu lajikohtaisesti keskihinnasta.

Käyttöomaisuusosakkeet arvostetaan alkupe- räiseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköisen luovutushintaan. Hankintameno lasketaan fifo-menetelmää käyttäen.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineet on esitetty hankintamenon tai tätä alemman käyvän arvon määräisinä. Hankintameno on kirjattu myös jaksotettu nimellisarvon ja hankintamenon erotus, joka jaksotetaan korkotuotoksi tai sen vähennykseksi rahoitusmarkkinavälineen juoksuajana. Vastaerä merkitään hankintamenon liisäykseksi tai vähennykseksi, ja esitetään liitetiedoissa.

Rahoitusmarkkinavälineiden hankintameno on laskettu lajikohtaisesta keskihinnasta.

Lainaksi otetut ja lyhyeksi myydyt arvopaperit sekä takaisinostosopimukset

Tiedot tilinpäätöshetkellä lainaksi otetuista arvopapereista ja lainauksen vakuudeksi annetuista panteista on kerrottu tilinpäätöksen liitetiedoissa. Lyhyeksi myydyt arvopaperit on merkitty taseeseen lyhytaikaiseksi velaksi myyntihinnan tai sitä korkeamman tilinpäätöshetken markkinahinnan määräisinä.

Takaisinostosopimuksin myydyt arvopaperit sisältyvät taseeseen, ja ne on arvostettu kyseisen omaisuusluokan arvostussääntöjen mukaisesti. Sopimuksista saadut vastikkeet on merkitty taseeseen lyhytaikaisiin velkoihin vastikkeen määräisenä tai sitä korkeampaan käypään arvoon. Takaisinmyyntisopimuksin ostettuja arvopapereita ei ole merkitty taseeseen ja ne on

esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa saatuina vakuuksina. Sopimuksista maksetut vastikkeet on merkitty taseeseen lyhytaikaisiin saamisiin vastikkeen määräisenä tai sitä alempaan käypään arvoon.

Saamiset ja arvonalennusten palautukset

Saamisiksi katsottavat sijoitukset esitetään taseessa nimellisarvon tai tätä alemman käyvän arvon määräisinä.

Sijoituksista aikaisemmin tehdyt arvonalennukset palautetaan tulosvaikutteisesti hankintameno käyvän arvon nousua vastaavalla osuudelta.

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet ja kalusto esitetään taseessa suunnitelmapoistoilla vähennetyn hankintamenon määräisinä.

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset

Vakuutusmaksusaamiset ja muut saamiset merkitään taseeseen nimellisarvoon tai tätä alemman todennäköiseen arvoon. Erääntyneitä vakuutusmaksusaamisia vähennetään luottotapiovarauksella.

Johdannaiset

Johdannaisopimukset merkitään taseeseen hankintamenon määräisinä tai sitä alempaan käypään arvoon saamisiksi tai veloiksi.

Tilikauden aikana on käytetty osake-, korko-, luottoriski-, hyödyke-, inflaatio- ja valuuttajohdannaisia. Kirjanpidossa ei ole sovellettu suojauslaskentaa.

Settled-to-Market -menetelmän mukaisten johdannaisten päivittäin suoritettavat käyvän arvon muutokset kirjataan taseeseen ennakkomaksuina. Käyvän arvon negatiivinen arvomuutos kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi. Positiivista käyvän arvon arvomuutosta ei ole kirjattu tuotoksi.

Collateralized-to-Market -menetelmän mukaisen johdannaisten päivittäinen nettoarvonmuutos kirjataan käteisvakuussaataviin tai -velkoihin. Käyvän arvon negatiivinen arvomuutos kirjataan tuloslaskelmaan kuluksi ja aiempina tilikausina kirjattu arvonalennus palautetaan tulosvaikutteisesti käyvän arvon nousua vastaavalla osalta. Positiivista käyvän arvon arvomuutosta ei kirjata tuotoksi.

Optioiden ja luottoriskinvaihtosopimusten avauksessa maksettu kassavirta on kirjattu ennakkomaksuina taseen muihin saamisiin/velkoihin. Erääntymisessä tai sulussa ennakkomaksu kirjataan tulokseen myyntivoitoksi tai -tappioksi.

Johdannaisopimusten käypänä arvona käytetään markkinahintaa. Tarkempi selvitys johdannaisten käyvän arvon määrittämisestä on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa kohdassa Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut.

Varovaisuuden periaate tuottoja kirjattaessa

Claw back -velvoitteen alaiset pääomasijoitusrahastotuotot kirjataan rahaston toimikauden aikana rahastoyhtiön ilmoituksen mukaisina, koska mahdolliset vastuut voidaan kattaa rahaston varoilla tai kutsumattomilla sijoitustoumuksilla. Rahaston purkutilanteessa seurataan mahdollisten vastuiden todennäköistä määrää tuottoja kirjattaessa.

Suunnitelmapoistojen perusteet

Poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Rakennusten ja rakennelmien suunnitelman mukaiset poistot on laskettu rakennuskohtaisesta hankintamenosta ja tuloutetusta arvonorotuksesta rakennuksen arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasa-poistoin. Uusina hankittujen kiinteistöjen poistajat ovat seuraavat:

Asuin- ja toimistorakennukset	50 vuotta
Hotelli-, myymälä- ja teollisuusrakennukset	40 vuotta

Rakennusten ainesosat 10 vuotta

Aineettomien hyödykkeiden ja kaluston suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyödykeryhmäkohtaisesta hankintamenosta hyödykeryhmän arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan tasapoistoin käyttäen seuraavia poistoajoja:

Aineettomat oikeudet	3–5 vuotta
Kuljetusvälineet ja IT-laitteet	5 vuotta
Muu kalusto	10 vuotta

Sijoitusten arvonorotukset

Maa- ja vesialueiden, rakennusten ja arvopapereiden arvoja voidaan korottaa. Sijoitusomaisuudeksi katsottavien hyödykkeiden arvonorotusten vastaerät kirjataan tuloslaskelmaan ja käyttöomaisuudeksi katsottavien hyödykkeiden arvonorotusten vastaerät arvonorotusrahastoon. Jos arvonorotus osoittautuu aiheettomaksi, tuloutettu arvonorotus oikaistaan tulosvaikutteisesti ja rahastoitu arvonorotus peruutetaan taseessa.

Rakennusten tuloutettu arvonorotus poistetaan suunnitelman mukaan. Tilikaudella 2024 kiinteistöjen kirjanpitoarvoihin ei ole tehty arvonorotuksia.

Sijoitusten käypä arvo ja arvostuserot

Tilinpäätöksen liitetiedoissa kerrotaan tase-eräkohtaisesti sijoitusten jäljellä oleva

hankintameno, kirjanpitoarvo ja käypä arvo. Jäljellä olevan hankintamenon ja kirjanpitoarvon erotus muodostuu sijoitusten arvonorotuksista. Kirjanpitoarvon ja käyvän arvon erotus osoittaa taseeseen kirjaamattomat arvostuserot. Sijoituksen jäljellä olevalla hankintamenolla tarkoitetaan alkuperäisen hankintamenon sekä kertyneiden poistojen ja kertyneiden arvonalentumisten erotusta.

Kiinteistösijoitukset

Kiinteistösijoitusten käypä arvo on määritetty kohteittain käyttäen toimitilakohteiden osalta ensisijaisesti tuottoarvolähestymistapaa. Sitä täydentävänä menetelmänä on käytetty markkina- lähestymistapaa, jonka perustana ovat alueelliset kauppahintatilastot. Asuntojen käyvän arvon määrittämisessä käytetään sekä tuotto- että markkina- lähestymistapaa. Arvioinnissa on otettu huomioon muun muassa kiinteistön käyttötarkoitus, kunto sekä olemassa olevat vuokrasopimukset ja vallitseva markkinavuokrataso. Arvioinnit toteuttavat ulkopuoliset kiinteistöarvioijat, joilta edellytetään alalla yleisesti tunnustettua pätevyyttä, ja joita vaihdetaan säännöllisin väliajoin. Arvioinnissa syntyvät arviokirjat käydään läpi Ilmarisen kiinteistöasiantuntijoiden kanssa yksityiskohtaisten havaintojen ja oleellisten kiinteistöön liittyvien ominaisuuksien huomioiduksi.

Kiinteistöjä ja/tai kiinteistöosakkeita omistaviin hallintayhteisöihin tehtyjen sijoitusten arvo määritellään vähintään vuosittain hallintayhtiön ilmoittaman tilinpäätöshetken varallisuusarvon perusteella. Tämän arvostuksen puuttuessa käytetään hankintahintaa tai muuta tuoreinta tiedossa olevaa arvostusta. Jos sijoitus sisältää sekä osuuden yhtiöstä että velkaosuuden, huomioidaan arvostuksen muutos ensisijaisesti yhtiön osuuksien arvossa. Velkaosuus arvostetaan nimellisarvoon, ellei yhtiön taloudellinen tila ole heikentynyt niin, että se on maksukyvyttömyystilassa tai maksukyvyttömyyden uhka on välitön. Kiinteistövelkasijoituksen käypänä arvona pidetään lähtökohtaisesti pääoman arvoa tai tätä alemmaa todennäköistä arvoa.

Osakkeet ja osuudet

Noteerattujen osakkeiden käypänä arvona käytetään tilinpäätöspäivän viimeistä ostokurssia tai sen puuttuessa kaupankäyntikurssia. Milloin tilinpäätöspäivä ei ole pörssin kaupankäyntipäivä tai milloin noteerausta ei ole saatavilla, käytetään viimeistä vastaavaa edeltävän päivän kurssia. Mikäli edellä kuvattua markkina-arvoa ei voida pitää todellisen markkina-arvon kannalta luotettavana, voidaan käyttää kolmen edellisen kaupantekopäivän viimeisten kaupantekokurssien määrällä painotettua keskiarvoa tai muuta todennäköisenä pidettyä luovutusarvoa.

Sijoitusrahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään ulkoisen tietopalvelun kautta saatua rahastoyhtiön ilmoittamaa rahaston nettoarvoksi (NAV) perustuvaa hintaa. Jos arvostusta ei saada ulkoisesta tietopalvelusta, käytetään viimeisintä saatavissa ollutta hallintoyhtiön ilmoittamaa rahasto-osuuden arvoa. Listatun rahaston käypänä arvona käytetään ulkoisesta tietopalvelusta saatua vuoden viimeistä ostonoteerausta tai sen puuttuessa viimeisintä kauppahintaa. Pääomarahasto-osuuksien käypänä arvona käytetään kassavirroilla oikaistua hallintoyhtiön viimeisintä saatavilla olevaa arviota rahaston käyvästä arvosta (pääsääntöisesti edellisen vuosineljänneksen loppu), tai sen puuttuessa hankintamenoa.

Muiden osakkeiden ja osuuksien käypänä arvona pidetään hankintamenoa tai todennäköistä luovutushintaa. Suorat listaamattomat osakkeet arvostetaan käypään arvoon. Käypä arvo tarkoittaa luotettavaa ulkopuolista arviota todennäköisestä luovutushinnasta tai milloin em. arviota ei ole käytössä, osakkeen hankintamenoa tai muuta substanssiarvoa.

Rahoitusmarkkinavälineet

Rahoitusmarkkinavälineiden käypä arvo perustuu ensisijaisesti markkinahintoihin. Ellei markkinahintaa ole saatavissa tai sijoituksen käypä arvo ei ole luotettavasti määritettävissä,

käytetään ulkopuolisten tahojen antamia arvostuksia, tai käypä arvo lasketaan käyttäen yleisesti hyväksytyjä markkinahinnan laskentamalleja tai käypänä arvona käytetään hankintahintaa.

Vakuutustekninen vastuovelka

Vakuutus sopimuksista aiheutuva vastuu kirjataan vastuovelaksi. Sen muodostavat vakuutusmaksuvastuu ja korvausvastuu. Vakuutusmaksuvastuu koskee tulevaisuudessa myönnettävistä eläkkeistä yhtiölle aiheutuvaa vastuuta ja korvausvastuu jo sattuneiden eläketapahtumien takia yhtiölle aiheutuvaa vastuuta. Korvausvastuuseen luetaan myös tasausvastuu.

Vastuuvelka on laskettu sosiaali- ja terveystieteiden vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti.

Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy osittamaton lisävakuutusvastuu, joka on vakavaraisuuspääomaan luettava erä, sekä ositettu lisävakuutusvastuu, joka sisältää vakuutuksenottajille annettaviin asiakashyvityksiin varatun määrän. Vakuutusmaksuvastuuseen sisältyy myös osake- tuottosidonnainen lisävakuutusvastuu, jonka määrä riippuu eläkelaitosten osakesijoitusten keskimääräisestä tuotosta. Osaketuottoihin on sidottu kaksikymmentä prosenttia eläkkeiden korvaus- ja vakuutusmaksuvastuusta.

Ilmariselle on vahvistettu erillinen kuolevuusperuste LEL-vakuutuskantaa koskien. Sosiaali- ja terveystieteiden edellytti, että mikäli kuolevuusperuste tuottaisi merkittävästi TyEL:n kuolevuusliikkeestä poikkeavaa ali- tai ylijäämää, tulisi Ilmarisen hakea muutosta laskuperusteeseen. 1.1.2023 Ilmarisen vanhuuseläkevastuita purettiin LEL-kuolevuusperustemuutoksen seurauksena tasausvastuuseen. Vuoden 2023 lopussa erä oli Ilmarisen tasausvastuussa, joten muutos ei vaikuttanut vastuovelan kokonaismäärään vuonna 2023. Kyseinen erä korkoineen maksettiin kustannustenjakoon vuoden 2024 aikana.

Tilikauden voitto

Työeläkevakuutusyhtiössä tilikauden voitto emoyhtiön tuloslaskelmassa määräytyy sosiaali- ja terveystieteiden etukäteen vahvistamien laskuperusteiden mukaisesti. Laskuperusteet määrittelevät tilikauden kirjanpidollisen tuloksen ja kautumisen osittamattoman ja ositetun lisävakuutusvastuun muutokseen sekä tuloslaskelman voittoon.

Vakavaraisuuspääoma

Lainsäädäntö asettaa työeläkeyhtiölle vakavaraisuusvaatimukset, joiden täyttämistä Finanssivalvonta valvoo. Yhtiö varautuu vakuutus- ja sijoitusriskeihin vakavaraisuuspääomalla. Vakavaraisuuspääomalla tarkoitetaan käypään arvoon

arvostettujen varojen ja velkojen erotusta. Vakavaraisuuspääoma koostuu omasta pääomasta, tilinpäätössiirtojen kertymästä, arvostuseroista ja osittamattomasta lisävakuutusvastuusta. Vakavaraisuuspääomasta vähennetään taseen ai-neettomat hyödykkeet sekä lain työeläkevakuutusyhtiöistä 7 luvun 16 d §:n kohdan 7 mukaiset erät. Vakavaraisuuspääoman on täytettävä työeläkevakuutusyhtiöistä annetussa laissa säädetty vaatimukset.

Vakavaraisuuspääoma esitetään liitetiedoissa.

Verot ja laskennalliset verovelat ja -saamiset

Tuloslaskelmaan merkitään tilikauden ja aikaisempien tilikausien suoriteperusteiset verot. Tuloverot varsinaisesta toiminnasta ovat ulkomaisista sijoituksista johtuvia lähdeveroja.

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja kertynyt poistoero on merkitty mahdollisen vähemmistöosuuden erottamisen jälkeen omaan pääomaan ja konsernituloslaskelmassa niiden muutos sisältyy tilikauden tulokseen.

Ilmarinen ei merkitse laskennallisia verovelkoja ja -saamia emoyhtiön taseeseen eikä konsernitaseeseen eikä myöskään vähennä laskennallista verovelkaa vakavaraisuuspääomasta, koska näiden velkojen ja saamisten realisoitumista ei voida pitää lakisääteistä

eläkevakuutusta harjoittavan yhtiön ja sen konsernin tilinpäätöksessä todennäköisenä.

Ulkomaanrahan määräiset erät

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilikauden päättyessä avoinna olevat ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä sijoitusten käyvät arvot muunnetaan euromääräisiksi käyttäen Euroopan keskuspankin julkaisemia euron tilinpäätöspäivän viitekursseja tai jos tilinpäätöspäivä ei ole TARGETin aukiolopäivä, tätä päivää edeltäviä viimeisiä vastaavia kursseja. Sekä tilikaudella että tilinpäätöksessä syntyneet kurssivoitot ja -tappiot merkitään tuloslaskelmaan vastaavien tulojen ja menojen oikaisueriksi tai sijoitustoiminnan tuotoiksi ja kuluiksi, mikäli kurssierot liittyvät rahoitustapahtumiin.

Toimintokohtaiset liikemenot ja poistot

Liikekulut sekä kaluston ja pitkävaikutteisten menojen poistot sisällytetään toimintokohtaisesti tuloslaskelman eriin. Korvausten ja työkyvyn ylläpidon hoitamiseen liittyvä kuluosuus sisällytetään maksettuihin korvauksiin ja sijoitusten hoitamiseen liittyvä kuluosuus sijoitustoiminnan kuluihin. Liikekuluina esitetään vakuutusten hankinnan ja hoidon sekä yleishallinnon kulut. Lakisääteiset maksut sisältyvät hallintokuluihin.

Muissa kuluissa esitetään muusta toiminnasta aiheutuneet kulut. Rakennusten suunnitelmapoistot esitetään sijoitustoiminnan kuluina.

Henkilökunnan eläkejärjestelyt

Henkilökunnan sekä hallituksen ja hallintoneuvoston luottamustoimessa olevien henkilöiden eläketurva on järjestetty TyEL-vakuutuksella. Sitä on täydennetty vapaaehtoisilla lisävakuutuksilla. Johdon eläkejärjestelyt on selostettu liitetiedossa.

Tilivuoteen kohdistuvat eläkemenot on kirjattu suoriteperusteisesti kuluiksi.

Tunnusluvut ja analyysit

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut ja analyysit on laskettu ja esitetty Finanssivalvonnan liitetietoja koskevien määräysten mukaisesti.

Sijoitustoiminnan ja vakavaraisuuden tunnusluvut ja analyysit esitetään käyvin arvoin.

Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvoin suhteessa sitoutuneeseen pääomaan lasketaan erikseen kullekin sijoituslajille sekä sijoitusten yhteismäärälle ottaen huomioon päivittäin tai kuukausittain aikapainotetut kassavirrat. Laskennassa käytetään ns. Modified Dietz -kaavaa, jossa sitoutunut pääoma lasketaan lisäämällä kauden alun markkina-arvoon kauden aikaiset kassavirrat painotettuna, sillä suhteellisella

osuudella koko kauden pituudesta, joka on jäljellä tapahtumapäivästä tai tapahtumakuukauden puolivälistä kauden loppuun.

Tulos käyvin arvoin poikkeaa laskuperusteiden mukaisesta kirjanpidollisesta tuloksesta. Suurimmat erot on esitetty toimintakertomuksen kappaleessa Ilmarisen tulos ja vakavaraisuus.

1. Vakuutusmaksutulo

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Ensivakuutus				
TyEL:n mukainen eläkevakuutus				
Työnantajan osuus	4 561,4	4 482,4	4 561,4	4 482,4
Työntekijän osuus	1 981,4	1 945,5	1 981,4	1 945,5
	6 542,8	6 427,9	6 542,8	6 427,9
YEL:n mukainen vakuutus	423,1	404,4	423,1	404,4
	6 966,0	6 832,3	6 966,0	6 832,3
Valtion eläkerahastoon suoritettava siirtymämaksu	-9,8	-10,2	-9,8	-10,2
Vakuutusmaksutulo	6 956,2	6 822,1	6 956,2	6 822,1
Vakuutusmaksutulosta vähennetyt erät				
Luottotappiot vakuutusmaksusaamisista				
TyEL	-17,1	-15,3	-17,1	-15,3
YEL	-3,6	-3,1	-3,6	-3,1
	-20,7	-18,4	-20,7	-18,4

2. Maksetut korvaukset

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Ensivakuutus				
Maksettu eläkkeensaajille				
TyEL:n mukainen perusvakuutus	7 575,7	7 107,8	7 575,7	7 107,8
TEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	54,0	53,3	54,0	53,3
YEL:n vähimmäisturvan mukainen vakuutus	625,6	582,1	625,6	582,1
YEL:n mukainen lisäeläkevakuutus	1,5	1,5	1,5	1,5
	8 256,8	7 744,8	8 256,8	7 744,8
Maksettu / saatu kustannustenjakokorvauksia				
TyEL-eläkkeet	-230,4	-241,2	-230,4	-241,2
YEL-eläkkeet	-18,1	-7,6	-18,1	-7,6
Osuus työttömyysvakuutusrahaston (TVR) vakuutusmaksusta ja palkattomien aikojen perusteella karttuneiden eläkeosien kustannustenjaosta	-207,2	-172,3	-207,2	-172,3
YEL:n valtion osuus	-160,3	-147,0	-160,3	-147,0
VEKL:n valtion korvaus	-4,8	-4,0	-4,8	-4,0
	-620,8	-572,1	-620,8	-572,1
	7 636,0	7 172,7	7 636,0	7 172,7
Korvaustoiminnon hoitokulut	28,6	30,8	28,6	30,8
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut	8,1	6,8	8,1	6,8
Maksetut korvaukset yhteensä	7 672,6	7 210,2	7 672,6	7 210,2

3. Sijoitustoiminnan nettotuoton erittely

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Sijoitustoiminnan tuotot				
Tuotot sijoituksista saman konsernin yrityksiin				
Osinkotuotot	3,4	2,1		
	3,4	2,1		
Tuotot sijoituksista omistusyhteisyrityksiin				
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)			35,4	23,6
Osinkotuotot	16,9	14,4	0,2	0,2
Korkotuotot	0,5	0,5	0,5	0,5
	17,4	15,0	36,1	24,3
Tuotot kiinteistösijoituksista				
Osuus osakkuusyritysten voitosta (tappiosta)			41,1	-75,7
Osinkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	20,7	10,8	23,2	13,2
Korkotuotot				
Samana konsernin yrityksiltä	38,5	42,5		
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	55,3	46,1	49,4	31,6
Muut tuotot				
Samana konsernin yrityksiltä	1,3	1,2		
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	196,6	204,0	249,4	257,9
	312,2	304,7	363,1	227,0
Tuotot muista sijoituksista				
Osinkotuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	603,7	560,8	603,7	560,8
Korkotuotot				
Samana konsernin yrityksiltä	0,7	0,6		
Muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	778,2	667,9	778,2	667,9
Muut tuotot muilta kuin saman konsernin yrityksiltä	2 695,8	4 112,1	2 695,8	4 112,1
	4 078,4	5 341,5	4 077,7	5 340,9
Yhteensä	4 411,5	5 663,2	4 476,9	5 592,1
Arvon alentumisten palautukset	803,0	1 283,5	800,9	1 275,0
Myyntivoitot	7 252,5	11 499,3	7 250,9	11 502,1
Yhteensä	12 466,9	18 446,0	12 528,7	18 369,3
Sijoitustoiminnan kulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	-171,0	-174,4	-109,7	-115,4
Kulut muista sijoituksista	-2 719,6	-3 149,1	-2 719,6	-3 149,1
Korkokulut ja muut vieraan pääoman kulut				
Samana konsernin yrityksille	-4,2	-4,6		
Muille kuin saman konsernin yrityksille	-343,0	-509,6	-367,5	-532,4
Yhteensä	-3 237,8	-3 837,6	-3 196,8	-3 796,8
Arvon alentumiset ja poistot				
Arvon alentumiset	-1 423,1	-1 411,0	-1 454,4	-1 243,6
Rakennusten suunnitelmapoistot	-14,7	-14,6	-65,9	-66,3
	-1 437,8	-1 425,5	-1 520,3	-1 309,9
Myyntitappiot	-5 449,0	-8 630,0	-5 449,7	-8 631,1
Yhteensä	-10 124,6	-13 893,2	-10 166,8	-13 737,8
Sijoitustoiminnan nettotuotto tuloslaskelmassa	2 342,4	4 552,8	2 361,9	4 631,5

4. Tuloslaskelman erä liikekulut

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Vakuutusten hankintamenot				
Ensivakuutuksen palkkiot	5,8	5,4	5,8	5,4
Muut vakuutusten hankintamenot	12,0	12,0	12,0	12,0
	17,8	17,4	17,8	17,4
Vakuutusten hoitokulut	32,0	31,7	32,0	31,7
Hallintokulut				
Lakisääteiset maksut				
ETK:n kustannusosuus	9,9	9,7	9,9	9,7
Oikeushallintomaksu	1,1	1,0	1,1	1,0
Finanssivalvonnan valvontamaksu	1,2	1,3	1,2	1,3
	12,2	12,0	12,2	12,0
Muut hallintokulut	13,9	14,0	13,9	14,0
	26,1	26,0	26,1	26,0
Yhteensä	75,9	75,1	75,9	75,1

Kokonaisliikekulut toiminnoittain

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Maksetut korvaukset				
Korvaustoiminnon hoitokulut	28,6	30,8	28,6	30,8
Työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneet kulut	8,1	6,8	8,1	6,8
	36,6	37,6	36,6	37,6
Liikekulut	75,9	75,1	75,9	75,1
Sijoitustoiminnan hoitokulut				
Kulut kiinteistösijoituksista	4,0	4,5	4,0	4,5
Kulut muista sijoituksista	26,9	28,4	26,9	28,4
	31,0	33,0	30,9	33,0
Kokonaisliikekulut yhteensä	143,5	145,6	143,4	145,6

5. Henkilöstöä ja toimielinten jäseniä koskevat liitetiedot

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	48,5	49,2	48,6	49,2
Eläkekulut	9,1	8,9	9,1	8,9
Muut henkilösivukulut	1,1	1,8	1,1	1,8
Yhteensä	58,8	59,8	58,8	59,9
Johdolle maksetut palkat ja palkkiot luontoisetuineen				
Toimitusjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0
Hallituksen jäsenet ja varajäsenet	0,4	0,4	0,4	0,4
Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet	0,2	0,1	0,2	0,1
Yhteensä	1,5	1,6	1,5	1,6

Toimielimiin kuuluvien eläkesitoumukset

Toimitusjohtaja on vakuutettu lakisääteisen työeläkevakuutuksen lisäksi vapaaehtoisella sijoitussidonnaisella ryhmälisäeläkevakuutuksella, joka on maksuperusteinen. Lisäeläkevakuutuksen vanhuuseläkkeeseen oikeuttava ikä on 65 vuotta tai TyEL 11 §:n 2 mom. mukainen alin vanhuuseläkeikä sen ollessa mainittua ikää alempi. Lisäeläkevakuutuksen vuosimaksu on 20 prosenttia vakuutetun lakisääteisen eläkkeen perusteena olevasta vuosiansiosta. Toimitusjohtajan maksuperusteisen lisäeläkkeen vakuutusmaksu vuonna 2024 oli 221 744,18 €. Hallituksen ja hallintoneuvoston jäsenten palkkioista on maksettu lakisääteinen työeläkevakuutusmaksu.

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana	593	589	593	589
Tilintarkastajan palkkiot, KPMG Oy Ab				
Tilintarkastus ja kestävyysraportin varmennus	0,3	0,2	0,4	0,3
Veroneuvonta				0,0
Muut palvelut	0,0	0,1	0,0	0,1
Tilintarkastajan todistukset ja lausunnot	0,0	0,0	0,0	0,0
Yhteensä ¹⁾	0,4	0,3	0,4	0,4

1) Sisältää Ilmarisen kuluksi jääneen arvonlisäveron

6. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, emoyhtiö 31.12.

milj. €	Jäljellä oleva hankinta- meno 2024	Kirjan- pito- arvo 2024	Käypä arvo 2024	Jäljellä oleva hankinta- meno 2023	Kirjan- pito- arvo 2023	Käypä arvo 2023
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	389,8	389,8	636,3	385,8	385,8	646,1
Kiinteistöosakkeet saman konsernin yrityksissä	837,3	841,5	1 467,7	847,6	851,8	1 523,9
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyryyksissä	785,6	785,6	1 114,6	605,8	605,8	929,4
Muut kiinteistöosakkeet	337,4	337,4	351,5	357,1	357,1	363,9
Lainasaamiset saman konsernin yrityksiltä	812,4	812,4	812,4	795,3	795,3	795,3
Lainasaamiset omistusyhteisyryyksiltä	609,6	609,6	617,6	833,0	833,0	834,2
Kiinnelainasaamiset omistusyhteisyryyksiltä	73,6	73,6	73,6	68,0	68,0	68,0
Sijoitukset saman konsernin yrityksissä						
Osakkeet ja osuudet	23,9	23,9	113,1	23,9	23,9	96,5
Lainasaamiset	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8	30,8
Sijoitukset omistusyhteisyryyksissä						
Osakkeet ja osuudet	100,0	100,0	571,0	99,4	99,4	553,1
Lainasaamiset	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	35 388,1	35 388,1	46 342,1	32 257,2	32 257,2	40 049,2
Rahoitusmarkkinavälineet	9 885,4	9 885,4	10 103,6	9 629,0	9 629,0	9 777,2
Kiinnelainasaamiset	600,3	600,3	608,5	671,7	671,7	673,7
Muut lainasaamiset	445,5	445,5	450,3	742,9	742,9	743,8
	50 330,5	50 334,7	63 304,3	47 358,4	47 362,6	57 096,1
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
Korkotuotoksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintameno- erotusta			20,1			-8,7
Kirjanpitoarvo sisältää						
Tuloutettuja arvonorotuksia			4,2			4,2
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			12 969,6			9 733,4

6. Sijoitusten käypä arvo ja arvostusero, konserni 31.12.

milj. €	Jäljellä oleva hankinta- meno 2024	Kirjan- pito- arvo 2024	Käypä arvo 2024	Jäljellä oleva hankinta- meno 2023	Kirjan- pito- arvo 2023	Käypä arvo 2023
Kiinteistösijoitukset						
Kiinteistöt	2 659,1	2 667,8	3 591,5	2 660,7	2 670,1	3 621,2
Kiinteistöosakkeet omistusyhteisyryyksissä	535,7	535,7	736,4	562,8	562,8	798,2
Muut kiinteistöosakkeet	351,0	351,0	365,1	402,2	402,2	408,9
Lainasaamiset omistusyhteisyryyksiltä	523,6	523,6	531,6	514,2	514,2	515,4
Kiinnelainasaamiset omistusyhteisyryyksiltä	73,6	73,6	73,6	68,0	68,0	68,0
Sijoitukset omistusyhteisyryyksissä						
Osakkeet ja osuudet	134,1	134,1	605,1	121,3	121,3	575,0
Lainasaamiset	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0	11,0
Muut sijoitukset						
Osakkeet ja osuudet	35 421,4	35 421,4	46 375,4	32 257,2	32 257,2	40 049,2
Rahoitusmarkkinavälineet	9 885,4	9 885,4	10 103,6	9 629,0	9 629,0	9 777,2
Kiinnelainasaamiset	600,3	600,3	608,5	671,7	671,7	673,7
Muut lainasaamiset	445,5	445,5	450,3	742,9	742,9	743,8
	50 640,5	50 649,3	63 452,2	47 641,0	47 650,4	57 241,6
Rahoitusmarkkinavälineiden jäljellä oleva hankintameno sisältää:						
Korkotuotoksi (+) tai niiden vähennykseksi (-) jaksotettua nimellisarvon ja hankintameno- erotusta			20,1			-8,7
Kirjanpitoarvo sisältää						
Muita arvonorotuksia			8,8			9,4
Arvostusero (käyvän arvon ja kirjanpitoarvon erotus)			12 803,0			9 591,2

7. Emoyhtiön sijoitukset 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Emoyhtiö 2023
JOHDANNAISTEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO				
	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Ei-suojaavien johdannaisten käypä arvo ja arvostusero				
Muut saamiset	683,9	854,2	723,8	1 078,7
Muut velat	-914,2	-538,1	-946,5	-442,9
Muut siirtosaamiset ja -velat	-307,3	-252,6	-96,7	173,1
Kirjanpitoarvo ja käypä arvo yhteensä ¹⁾	-537,6	63,4	-319,4	808,9
Arvostusero yhteensä		601,0		1 128,3
1) Valuuttatermiinien käyvät arvot ovat korottomia				
LYHYEKSIMYYNTIEN JA TAKAISINMYynti-SOPIMUSTEN KIRJANPITOARVO, KÄYPÄ ARVO JA ARVOSTUSERO				
	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo	Kirjanpito- arvo	Käypä arvo
Muut velat				
Velat myydyistä joukkovelkakirjalainoista	-106,8	-103,9	0,0	0,0
Muut saamiset				
Saamiset takaisinmyyntisopimuksista	107,1	107,1	0,0	0,0
Arvostusero yhteensä		2,9		0,0

Konsernin luvut ovat samat kuin emoyhtiöllä.

8. Kiinteistö-sijoitukset 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2024	Konserni 2024	Konserni 2024
	Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Laina- saamiset saman konsernin yrityksiltä	Laina- saamiset omistus- yhteys- yrityksiltä	Kiinteistöt ja kiinteistö- osakkeet	Laina- saamiset omistus- yhteys- yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	3 028,7	795,3	1 086,5	4 720,1	767,4
Lisäykset	439,0	93,1	299,6	484,2	299,6
Vähennykset	-214,5	-75,9	-498,3	-367,0	-265,4
Hankintameno 31.12.	3 253,1	812,4	887,9	4 837,2	801,6
Kertyneet poistot 1.1.	-217,2			-928,0	
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	21,8			28,1	
Tilikauden poistot	-14,7			-66,5	
Kertyneet poistot 31.12.	-210,0			-966,4	
Arvonalentumiset 1.1.	-615,3		-185,6	-198,4	-185,3
Vähennysten ja siirtojen arvonalentumiset				4,0	
Tilikauden arvonalentumiset	-138,2		-74,0	-163,5	-74,0
Arvonalentumisten palautukset	60,4		54,9	32,8	54,9
Arvonalentumiset 31.12.	-693,0		-204,7	-325,1	-204,4
Arvonkorotukset 1.1.	4,2			13,6	
Vähennykset				-4,8	
Arvonkorotukset 31.12.	4,2			8,8	
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 354,3	812,4	683,2	3 554,6	597,2
Osakkuusyritysten jäljellä oleva konserniaktiiva 31.12.2024				2,0	
Omassa käytössä olevat kiinteistöt ja kiinteistöosakkeet					
milj. €	Emoyhtiö 2024			Konserni 2024	
Jäljellä oleva hankintameno	11,4			26,4	
Kirjanpitoarvo	11,4			26,4	
Käypä arvo	18,7			34,0	

9. Sijoitukset saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2024	Konserni 2024	Konserni 2024
	Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Laina- saamiset saman konsernin yrityksiltä	Osakkeet ja osuudet omistus- yhteys- yrityksissä	Laina- saamiset omistus- yhteys- yrityksiltä	Osakkeet ja osuudet omistus- yhteys- yrityksissä	Laina- saamiset omistus- yhteys- yrityksiltä
Hankintameno 1.1.	23,9	30,8	140,6	11,0	130,6	11,0
Lisäykset					36,8	
Vähennykset					-18,0	
Hankintameno 31.12.	23,9	30,8	140,6	11,0	149,3	11,0
Arvon alentumiset 1.1.	0,0		-41,2		-9,3	
Tilikauden arvonalentumiset					-6,0	
Arvon alentumisten palautukset			0,6			
Arvon alentumiset 31.12.	0,0		-40,6		-15,2	
Kirjanpitoarvo 31.12.	23,9	30,8	100,0	11,0	134,1	11,0

10. Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä 31.12.2024

Emoyhtiön osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista/äänistä, %
Kiinteistöosakkeet		
Asunto- ja kiinteistöyhtiöt lueteltu liitetiedossa 23		
Muut		
Metsämassi Oy	Helsinki	100,00 / 100,00
METSÄRAHASTO II KY	Helsinki	100,00 / 00,00
Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista/äänistä, %
Kiinteistöosakkeet		
Antilooppi GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Antilooppi Ky	Helsinki	50,00 / 00,00
Antilooppi Management Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Asunto Oy Eerikinkatu 43	Helsinki	24,32 / 24,32
Asunto Oy Espoon Jousi	Espoo	28,47 / 28,47
Asunto Oy Espoon Kaari	Espoo	26,15 / 26,15
Asunto Oy Espoon Sellonhuippu	Espoo	25,50 / 25,50
Asunto Oy Ruoholahdenkatu 24	Helsinki	20,41 / 20,41
BOC Frankfurt Management S.a.r.l.	Munzbach	49,00 / 49,00
Central Post I BV	Amsterdam	50,00 / 50,00
Cloud Office Holding BV	Amsterdam	49,00 / 49,00
Elielinaukion Kehitys Oy	Helsinki	20,00 / 20,00
EN Properties GP Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
EN Properties I KY	Helsinki	89,29 / 00,00
ET-Hoivakiinteistöt Oy	Helsinki	40,00 / 40,00
HL Covent Garden	Bryssel	95,02 / 47,60
Hypo Fund Management I Oy	Helsinki	43,00 / 43,00
Hypo Fund Management II Oy	Helsinki	49,00 / 49,00
Hypo Fund Management IV Oy	Helsinki	35,53 / 35,53
ILMA Sarl	Senningerberg	49,50 / 49,50
Kauppakeskus REDI GP Oy	Helsinki	49,90 / 49,90
KSK Parking I Ky	Helsinki	49,90 / 00,00
KSK Redi Ky	Helsinki	49,90 / 00,00

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista/äänistä, %
Kiinteistöosakkeet		
Redi Parkki GP Oy	Helsinki	49,90 / 49,90
Keilaniemen kiinteistökehitys GP Oy	Helsinki	33,33 / 33,33
Keilaniemen kiinteistökehitys Strike Ky	Helsinki	33,33 / 00,00
Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	Espoo	25,50 / 25,50
Kiinteistö Oy Kluuvin Pysäköinti	Helsinki	38,61 / 38,61
Kiinteistö Oy Selloparkki	Espoo	25,51 / 25,51
Kiinteistö Oy Tampereen Hiedanranta	Tampere	50,00 / 50,00
Kiinteistö Oy Vantaan Öljykuja 2	Helsinki	50,00 / 50,00
Lappeenrannan Villimiehen Vitonen Oy	Lappeenranta	50,00 / 50,00
Leppävaaran Hotellikiinteistö Oy	Espoo	25,50 / 25,50
Mercada Oy	Helsinki	33,33 / 33,33
New York Life Office Holdings LLC	Delaware	49,00 / 49,00
PH Buildings	Amsterdam	99,99 / 50,00
Porin Puuvilla Oy	Pori	50,00 / 50,00
PP Property Management Oy	Pori	49,00 / 49,00
SNI EURO Partnership I SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
SNI EURO Partnership II SCS	Senningerberg	49,90 / 49,90
Spektri Kiinteistöt GP Oy	Helsinki	31,86 / 31,86
Spektri Kiinteistöt Ky	Helsinki	31,84 / 00,00
Taivas Tysons Corner Inc	Delaware	50,00 / 50,00 ⁽¹⁾
Tamina Homes, Inc.	Delaware	99,98 / 40,00
Tripla Mall GP Oy	Helsinki	38,75 / 38,75
Tripla Mall Ky	Helsinki	38,75 / 00,00
Wiggum Sarl	Munzbach	49,00 / 49,00
Myydyt		
Kiinteistö Oy Runoratsun Pysäköinti	Espoo	

1) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen omistusosuus oikeuttaa 100 prosenttiin yhtiön tuloksesta, joten konserniin on yhdistelty 100 %.

10. Osakkeet ja osuudet saman konsernin yrityksissä ja omistusyhteisyhteisöissä 31.12.2024

Osakkeet ja osuudet omistusyhteisyhteisöissä	Kotipaikka	Osuus osakkeista/ äänistä, %
Muut		
Arek Oy	Helsinki	24,26 / 24,26
Forest Company Limited/The	St. Peter Port	28,15 / 28,15
Navidom Oy	Espoo	25,00 / 25,00
Pohjantähti Keskinäinen Vakuutusyhtiö	Hämeenlinna	29,33 / 00,00
SSC Ahti Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Esko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Kiisla Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Lunni Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Suula Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Uikku Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
SSC Ukko Oy	Helsinki	50,00 / 50,00
Tornator Oyj	Imatra	23,13 / 23,13

Muut kiinteistöosakkeet ja -osuudet ²⁾	Kotipaikka	Osuus osuuksista %
Herbert Park ICAV	Dublin	49,50
Ilmarinen Australian Holding Trust	Sydney	99,00
SNI Property Unit Trust	St. Helier	49,90
Seleth LP	St. Helier	98,00
S-Pankki Toimitila Erikoissijoitusrahasto	Helsinki	
Erikoissijoitusrahasto eQ Yhteiskuntakiinteistöt	Helsinki	

2) Sijoituksista muihin kiinteistöosakkeisiin ja -osuuksiin eritelty kirjanpitoarvoltaan yli 10 milj. €:n omistukset

Emoyhtiön omistusten lisäksi konsernin omistuksessa	Kotipaikka	Osuus osakkeista/ äänistä, %
Espoon Markkinakadun Pysäköinti Oy	Helsinki	34,01 / 34,01
Espoon Puntaritie Pysäköinti Oy	Helsinki	23,91 / 23,91
Helsingin Hyväntoivon Parkki Oy	Helsinki	46,67 / 46,67
Kiinteistö Oy Arinaparkki Vantaa	Vantaa	24,41 / 24,41
Kiinteistö Oy Espoon Pegasos Pysäköinti	Espoo	23,56 / 23,56
Kiinteistö Oy Puustellinvuori	Espoo	38,75 / 38,75
Kuvastimentie 1 Huolto Oy	Espoo	30,46 / 30,46
Paikoitus 17114 Oy	Helsinki	23,96 / 23,96
Paikoitus ja Kansi 17115 Oy	Helsinki	25,26 / 25,26
Palveluyhtiö 17114 Oy	Helsinki	21,64 / 21,64

11. Sijoitukset muissa yrityksissä 31.12.2024

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Noteeratut osakkeet			
Kotimaiset			
Administer Oyj	8,70	2,7	2,7
Aktia Bank Abp	1,23	8,3	8,3
Alma Media Oyj	4,08	25,7	36,9
Anora Group Oyj	1,91	3,7	3,7
Aspo Oyj	2,79	4,2	4,2
Betolar Oyj	5,01	0,8	0,8
Bioretec Oy	7,50	3,5	4,1
Bittium Oyj	3,63	4,1	8,2
Canatu Oyj	5,97	21,3	23,8
CapMan Oyj	4,90	7,7	14,8
Cargotec Oyj	2,36	33,7	78,1
Citycon Oyj	7,22	42,7	42,7
Detection Technology Oyj	3,02	2,3	6,7
Digia Oyj	9,91	6,3	17,7
Digital Workforce Services Oyj	4,95	2,2	2,2
Elisa Oyj	2,87	200,3	200,3
Enento Group Oyj	2,64	10,9	10,9
Enersense International Oyj	3,45	1,5	1,5
eQ Oyj	1,68	9,0	9,0
Etteplan Oyj	1,36	3,4	3,4
Evli Oyj	0,65	1,0	3,0
F-Secure Oyj	3,59	10,8	11,2
Finnair Oyj	1,36	6,2	6,2
Fiskars Oyj Abp	1,79	14,9	21,6
Fortum Oyj	2,26	274,6	274,6
Glaston Oyj Abp	7,31	4,8	4,8
Gofore Oyj	5,56	7,1	19,4
Harvia Oyj	1,44	2,2	11,5
Huhtamäki Oyj	3,59	126,6	131,9
Ilkka Oyj	2,38	1,9	1,9
Incap Oyj	4,18	2,1	12,7

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Kalmar Oyj	2,38	19,9	48,6
Kamux Oyj	1,81	1,9	1,9
Kemira Oyj	2,55	47,8	77,2
Kempower Oyj	0,91	4,9	4,9
Kesko Oyj	3,44	156,3	248,5
Kojamo Oyj	8,31	18,4	192,7
KONE Oyj	1,29	307,7	321,2
Konecranes Oyj	2,94	82,7	141,9
Koskisen Oyj	2,11	3,0	3,3
Kreate Group Oyj	4,73	3,0	3,0
Lamor Corporation Oyj	6,32	2,1	2,1
Lassila & Tikanoja Oyj	2,04	6,2	6,2
Lemonsoft Oyj	0,82	0,9	0,9
Lindex Group Oyj	1,21	5,2	5,2
Mandatum Oyj	3,03	57,4	68,3
Marimekko Oyj	4,87	8,5	23,9
Merus Power Oyj	3,39	1,0	1,0
Metso Oyj	3,21	184,2	239,5
Metsä Board Oyj	2,75	42,9	42,9
Nanoform Finland Oyj	1,08	1,2	1,2
Neste Oyj	2,56	238,0	238,0
Netum Group Oyj	3,66	1,2	1,2
NoHo Partners Oyj	2,24	3,7	3,7
Nokia Oyj	1,34	295,6	320,6
Nokian Renkaat Oyj	1,89	19,3	19,3
Nordea Bank Abp	0,88	286,6	323,7
Norrhydro Group Oyj	5,37	1,0	1,0
Nurminen Logistics Oyj	14,90	2,9	12,1
Olvi Oyj	3,34	12,9	20,1
Oriola Oyj	3,25	5,3	5,3
Orion Oyj	4,13	179,5	248,7
Orthex Oyj	5,97	5,3	5,3
Outokumpu Oyj	3,36	44,5	44,5

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Panostaja Oyj	6,94	1,4	1,4
Pihlajalinna Oyj	3,22	7,6	7,6
Ponsse Oyj	1,52	4,4	8,5
Puuilo Oyj	2,14	11,8	18,5
Qt Group Oyj	6,29	98,4	107,6
Raisio Oyj	1,06	3,6	3,6
Rapala VMC Oyj	0,75	0,6	0,6
Relais Group Oyj	0,84	1,1	2,0
Remedy Entertainment Oyj	0,54	1,0	1,0
Revenio Group Oyj	2,62	8,7	18,6
Robit Oyj	2,85	0,8	0,8
Sampo Oyj	1,29	256,1	272,6
Sanoma Oyj	2,49	31,2	31,2
Scanfil Oyj	1,65	2,4	8,9
Siili Solutions Oyj	7,53	3,4	3,4
Sitowise Group Oyj	2,99	3,3	3,3
Solteq Oyj	8,51	1,0	1,0
SRV Yhtiöt Oyj	11,44	9,1	9,1
SSH Communications Security Oyj	2,54	1,1	1,1
Stora Enso Oyj	2,90	222,0	222,0
Suominen Oyj	3,28	4,2	4,2
Talenom Oyj	3,53	0,6	6,5
Teleste Oyj	4,74	2,3	2,3
Terveystalo Oyj	4,24	45,0	56,5
Tietoevry Oyj	2,35	47,4	47,4
Tokmanni Group Oyj	2,96	16,4	21,1
Tulikivi Oyj	5,71	1,4	1,4
UPM-Kymmene Oyj	2,28	323,7	323,7
Vaisala Oyj	3,08	23,0	54,3
Valmet Oyj	3,92	157,6	169,0
Verkkokauppa.com Oyj	4,79	2,9	2,9
Viafin Service Oyj	3,15	0,8	2,2
Vincit Oyj	3,89	1,1	1,1
WithSecure Oyj	3,42	4,5	4,5

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Wärtsilä Oyj Abp	3,05	226,0	309,5
YIT Oyj	2,58	14,9	14,9
Muut		1,3	1,9
Kotimaiset yhteensä		4 439,5	5 402,9
Ulkomaiset			
Alankomaat			
AerCap Holdings NV	0,03	3,6	6,0
Akzo Nobel NV	0,08	7,5	7,5
ASML Holding NV	0,06	76,5	151,1
BE Semiconductor Industries NV	0,01	0,8	1,0
Brembo NV	0,08	3,6	3,6
Euronext NV	0,11	11,7	11,8
EXOR NV	0,01	3,7	3,7
Ferrari NV	0,03	23,0	25,7
Ferrovial SE	0,05	9,7	13,6
Havas NV	0,05	0,8	0,8
Heineken NV	0,03	13,2	13,2
Koninklijke KPN NV	0,11	14,4	15,3
Koninklijke Philips NV	0,04	8,8	8,8
NN Group NV	0,03	3,4	3,4
Prosus NV	0,03	19,0	24,9
QIAGEN NV	0,07	6,6	6,6
STMicroelectronics NV	0,03	6,7	6,7
Wolters Kluwer NV	0,04	5,7	14,4
Australia			
Commonwealth Bank of Australia	0,00	1,6	2,6
National Australia Bank Ltd	0,00	1,4	1,7
Belgia			
Anheuser-Busch InBev SA/NV	0,03	25,8	25,8
Colruyt Group N.V	0,09	4,0	4,0
KBC Group NV	0,02	5,2	6,4
Syensqo SA	0,06	4,4	4,4
UCB SA	0,01	2,0	5,4

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Caymansaaret			
NetEase Inc	0,00	1,2	2,4
Curaçao			
Schlumberger NV	0,02	8,1	8,1
Espanja			
Aena SME SA	0,02	4,1	6,9
Amadeus IT Group SA	0,03	6,4	7,9
Banco Santander SA	0,05	25,2	35,2
Cellnex Telecom SA	0,04	7,6	7,6
EDP Renovaveis SA	0,01	1,3	1,3
Iberdrola SA	0,06	34,9	49,0
Industria de Diseno Textil SA	0,02	19,1	30,1
Merlin Properties Socimi SA	0,01	0,6	0,8
Redeia Corp SA	0,05	4,6	4,6
Irlanti			
Accenture PLC	0,01	25,7	32,2
AIB Group PLC	0,02	2,3	2,3
Aon PLC	0,01	5,2	9,1
Bank of Ireland Group PLC	0,03	2,4	2,4
CRH PLC	0,02	6,6	13,4
Eaton Corp PLC	0,02	22,1	30,4
Flutter Entertainment PLC	0,03	11,2	11,2
Johnson Controls International plc	0,02	7,2	7,9
Kerry Group PLC	0,06	8,9	9,7
Kingspan Group PLC	0,05	5,4	6,0
Linde PLC	0,02	29,1	46,4
Pentair PLC	0,02	2,4	2,4
Smurfit WestRock PLC	0,02	4,8	6,5
Trane Technologies PLC	0,01	2,4	9,4
Israel			
Check Point Software Technologies Ltd	0,01	1,3	2,5
Monday.com Ltd	0,06	6,8	6,8
Italia			
Brunello Cucinelli SpA	0,12	7,8	8,4

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Enel SpA	0,04	24,1	26,6
Moncler SpA	0,06	8,9	8,9
Prysmian SpA	0,04	3,6	7,4
Snam SpA	0,01	1,5	1,5
UniCredit SpA	0,03	19,4	20,1
Japani			
Advantest Corp	0,01	1,4	4,2
Ajinomoto Co Inc	0,04	7,9	8,7
Asahi Group Holdings Ltd	0,02	3,0	3,0
Asahi Kasei Corp	0,02	2,0	2,2
Astellas Pharma Inc	0,04	7,6	7,6
Bandai Namco Holdings Inc	0,08	9,5	11,7
Central Japan Railway Co	0,01	2,7	2,7
Chugai Pharmaceutical Co Ltd	0,01	8,1	10,5
Dai-ichi Life Holdings Inc	0,02	2,8	5,2
Daiichi Sankyo Co Ltd	0,03	16,6	17,1
Denso Corp	0,01	4,7	4,7
Disco Corp	0,01	3,3	3,9
East Japan Railway Co	0,01	1,5	1,5
Eisai Co Ltd	0,02	1,8	1,8
FANUC Corp	0,01	3,5	3,5
Fast Retailing Co Ltd	0,02	10,3	19,0
FUJIFILM Holdings Corp	0,01	2,0	2,5
Fujitsu Ltd	0,01	1,8	4,3
Hitachi Ltd	0,03	13,9	28,6
Kansai Electric Power Co Inc/The	0,02	2,0	2,0
Kao Corp	0,03	4,8	4,8
KDDI Corp	0,02	12,1	14,2
Kikkoman Corp	0,01	0,5	0,5
Komatsu Ltd	0,02	5,5	5,8
Kubota Corp	0,02	2,6	2,6
LY Corp	0,02	4,5	4,5
Mitsubishi Electric Corp	0,01	2,0	3,5
Mitsubishi Estate Co Ltd	0,05	8,0	8,0

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Mitsubishi UFJ Financial Group Inc	0,03	24,7	42,1
Mitsui OSK Lines Ltd	0,03	3,5	3,5
Mizuho Financial Group Inc	0,02	8,1	10,6
MS&AD Insurance Group Holdings Inc	0,02	7,6	7,6
Murata Manufacturing Co Ltd	0,03	7,8	7,8
NEC Corp	0,03	4,0	6,3
Nintendo Co Ltd	0,01	3,9	4,4
Nippon Shinyaku Co Ltd	0,06	1,0	1,0
Nippon Telegraph & Telephone Corp	0,01	8,5	8,5
Nippon Yusen KK	0,03	4,2	4,8
Nissin Foods Holdings Co Ltd	0,02	1,1	1,1
Nitto Denko Corp	0,02	1,7	1,8
Nomura Research Institute Ltd	0,03	5,0	5,7
NTT Data Group Corp	0,02	3,6	4,6
Obic Co Ltd	0,05	7,2	7,2
Odakyu Electric Railway Co Ltd	0,03	0,8	0,8
Oracle Corp Japan	0,02	1,3	2,2
Oriental Land Co Ltd/Japan	0,02	7,3	7,3
ORIX Corp	0,05	10,9	13,3
Otsuka Holdings Co Ltd	0,01	1,5	2,2
Pan Pacific International Holdings Corp	0,02	1,5	2,6
Panasonic Holdings Corp	0,03	6,2	6,8
Recruit Holdings Co Ltd	0,02	8,7	21,0
Renesas Electronics Corp	0,01	2,9	3,4
SCREEN Holdings Co Ltd	0,07	4,3	4,4
Secom Co Ltd	0,02	2,6	3,2
Sekisui House Ltd	0,03	4,4	5,2
SG Holdings Co Ltd	0,01	0,9	0,9
Shimadzu Corp	0,07	5,1	5,5
Shimano Inc	0,02	2,0	2,0
Shin-Etsu Chemical Co Ltd	0,03	11,7	16,8
Shionogi & Co Ltd	0,03	3,1	3,1
Shiseido Co Ltd	0,01	0,5	0,5
SoftBank Corp	0,02	9,6	10,4

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
SoftBank Group Corp	0,02	12,7	17,0
Sony Group Corp	0,04	24,7	46,8
Sumitomo Mitsui Financial Group Inc	0,01	4,9	7,8
Sumitomo Mitsui Trust Group Inc	0,06	6,8	9,1
Taisei Corp	0,03	2,0	2,0
Takeda Pharmaceutical Co Ltd	0,02	10,1	10,1
Terumo Corp	0,01	1,6	1,9
Tokio Marine Holdings Inc	0,04	15,9	24,4
Tokyo Electron Ltd	0,01	4,4	4,4
Tokyo Gas Co Ltd	0,03	2,4	3,1
Tokyu Corp	0,03	1,8	1,8
TOPPAN Holdings Inc	0,03	2,1	2,2
Toray Industries Inc	0,06	6,4	6,4
TOTO Ltd	0,02	1,0	1,0
Toyota Motor Corp	0,01	23,1	30,9
Unicharm Corp	0,01	2,0	2,0
West Japan Railway Co	0,03	2,2	2,2
Yaskawa Electric Corp	0,08	5,5	5,5
Jersey			
Experian PLC	0,06	15,9	21,2
Kanada			
Alimentation Couche-Tard Inc	0,01	4,4	4,4
Bank of Montreal	0,00	1,6	2,2
Brookfield Corp	0,01	8,3	11,3
Canadian Imperial Bank of Commerce	0,00	1,6	2,5
IGM Financial Inc	0,03	1,5	1,9
Intact Financial Corp	0,03	10,0	10,0
Manulife Financial Corp	0,02	6,3	10,8
National Bank of Canada	0,01	1,5	3,7
Royal Bank of Canada	0,01	11,3	13,7
Toronto-Dominion Bank/The	0,00	1,8	1,8
Waste Connections Inc	0,02	5,8	7,8
Liberia			
Royal Caribbean Cruises Ltd	0,00	2,8	2,8

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Luxemburg			
Grand City Properties SA	0,08	1,4	1,6
Malta			
Kambi Group PLC	0,42	1,1	1,1
Norja			
DNB Bank ASA	0,01	2,9	3,1
Equinor ASA	0,00	2,0	2,0
Gjensidige Forsikring ASA	0,02	1,6	1,8
Mowi ASA	0,07	6,3	6,3
Telenor ASA	0,02	2,6	2,6
Portugali			
EDP SA	0,03	4,2	4,2
Ranska			
Accor SA	0,04	3,8	4,7
Air Liquide SA	0,06	34,1	52,2
Alstom SA	0,07	7,2	7,2
Amundi SA	0,02	2,6	2,9
AXA SA	0,04	22,3	32,2
BioMerieux	0,03	3,1	3,1
BNP Paribas SA	0,03	22,2	22,2
Bureau Veritas SA	0,09	10,0	11,7
Canal+ SA	0,05	1,2	1,2
Capgemini SE	0,05	12,6	12,6
Cie de Saint-Gobain SA	0,07	22,2	29,9
Dassault Systemes SE	0,03	15,3	15,3
Eiffage SA	0,02	2,0	2,0
Getlink SE	0,04	3,2	3,2
Hermes International SCA	0,02	35,2	53,2
Kering SA	0,02	4,8	4,8
L'Oreal SA	0,02	38,3	41,3
Legrand SA	0,06	12,3	13,7
Louis Hachette Group	0,05	0,8	0,8
LVMH Moet Hennessy Louis Vuitton SE	0,03	90,0	90,0
Orange SA	0,03	8,8	8,8

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Pernod Ricard SA	0,01	3,3	3,3
Publicis Groupe SA	0,04	11,3	11,3
Sanofi SA	0,05	54,0	56,1
Schneider Electric SE	0,06	46,8	81,3
Societe Generale SA	0,03	5,5	5,8
Sodexo SA	0,03	3,4	4,0
TotalEnergies SE	0,04	53,9	56,2
Unibail-Rodamco-Westfield	0,02	3,1	3,1
Vinci SA	0,05	31,2	31,4
Vivendi SE	0,05	1,3	1,3
Worldline SA/France	0,04	0,9	0,9
Ruotsi			
Assa Abloy AB	0,06	16,3	19,6
Atlas Copco AB	0,04	28,5	31,8
Epiroc AB	0,03	6,0	6,0
Essity AB	0,06	10,1	10,6
Hexagon AB	0,04	10,8	10,8
Investor AB	0,03	13,5	19,6
Nibe Industrier AB	0,06	4,7	4,7
Saab AB	0,13	14,2	14,2
Samhallsbyggnadsbolaget i Nord	0,20	1,3	1,3
Sandvik AB	0,03	6,0	6,0
SKF AB	0,05	4,5	4,5
SSAB AB	0,38	14,2	14,5
Svenska Handelsbanken AB	0,01	1,9	2,0
Swedbank AB	0,02	4,7	5,3
Tele2 AB	0,09	5,4	5,7
Telia Co AB	0,09	9,2	9,3
Thule Group AB	0,06	1,8	1,8
Volvo AB	0,03	13,3	15,9
Saksa			
adidas AG	0,05	19,7	21,8
Allianz SE	0,05	44,8	62,5
Bayer AG	0,04	7,3	7,3

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Bayerische Motoren Werke AG	0,03	13,8	13,8
Beiersdorf AG	0,04	10,9	11,3
Commerzbank AG	0,03	5,5	5,7
CTS Eventim AG & Co KGaA	0,07	4,5	5,3
Deutsche Bank AG	0,02	5,5	6,4
Deutsche Boerse AG	0,11	35,0	47,3
Deutsche Post AG	0,04	14,5	14,5
Deutsche Telekom AG	0,04	42,2	54,8
Fresenius SE & Co KGaA	0,01	2,7	2,7
FUCHS SE	0,03	1,7	1,8
Henkel AG & Co KGaA	0,01	2,1	2,1
HUGO BOSS AG	0,02	0,7	0,7
Infineon Technologies AG	0,01	3,2	3,2
LEG Immobilien SE	0,09	3,2	5,2
Merck KGaA	0,02	10,6	10,6
MTU Aero Engines AG	0,08	9,0	13,2
Muenchener Rueckversicherungs-Gesellschaft AG	0,00	3,8	4,8
SAP SE	0,04	57,2	116,6
Siemens AG	0,05	59,1	76,3
Siemens Energy AG	0,07	13,6	26,3
Siemens Healthineers AG	0,02	9,5	9,6
Symrise AG	0,08	11,6	11,6
TAG Immobilien AG	0,21	2,5	5,2
Vonovia SE	0,03	6,9	7,2
Sveitsi			
ABB Ltd	0,05	30,2	45,0
Accelleron Industries AG	0,05	1,8	2,3
Alcon AG	0,01	1,6	2,1
Chocoladefabriken Lindt & Spruengli AG	0,11	17,4	17,4
Chubb Ltd	0,02	16,5	24,0
Cie Financiere Richemont SA	0,02	20,7	32,2
Coca-Cola HBC AG	0,02	2,2	2,2
DSM-Firmenich AG	0,02	4,7	5,5

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Geberit AG	0,06	10,6	10,6
Givaudan SA	0,02	4,8	7,0
Holcim AG	0,04	13,7	24,0
Kuehne + Nagel International AG	0,02	3,6	4,2
Logitech International SA	0,04	5,8	6,0
Lonza Group AG	0,09	27,3	37,6
Nestle SA	0,05	94,0	94,0
Novartis AG	0,05	87,1	99,6
Partners Group Holding AG	0,04	10,2	15,1
Roche Holding AG	0,01	13,2	14,8
Schindler Holding AG	0,01	0,9	1,4
SGS SA	0,09	14,5	17,3
Sika AG	0,06	12,8	23,2
Sonova Holding AG	0,02	3,0	3,9
Straumann Holding AG	0,04	7,3	7,3
Swisscom AG	0,03	9,0	9,0
UBS Group AG	0,04	26,1	39,4
VAT Group AG	0,04	4,0	4,0
Zurich Insurance Group AG	0,08	51,5	63,6
Taiwan			
Taiwan Semiconductor Manufacturing Co Ltd	0,00	3,6	7,3
Tanska			
Coloplast A/S	0,03	6,3	7,7
Demant A/S	0,08	3,8	6,6
DSV A/S	0,06	19,1	27,4
Genmab A/S	0,05	5,9	6,0
Novo Nordisk A/S	0,04	91,6	164,1
Novonesis A/S	0,10	21,9	25,1
Orsted AS	0,02	2,8	2,8
Tryg A/S	0,03	3,4	4,2
Vestas Wind Systems A/S	0,05	6,9	7,1
Yhdistynyt kuningaskunta			
3i Group PLC	0,04	6,3	15,9

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
abrdn plc	0,08	2,7	2,7
Admiral Group PLC	0,03	3,0	3,2
Anglo American PLC	0,01	2,7	2,9
Antofagasta PLC	0,03	5,2	5,8
AstraZeneca PLC	0,06	90,7	112,8
Aviva PLC	0,01	2,0	2,0
Barclays PLC	0,06	19,7	25,7
Barratt Redrow PLC	0,02	1,3	1,3
Bunzl PLC	0,05	5,5	6,5
Burberry Group PLC	0,01	0,6	0,6
Centrica PLC	0,01	0,8	0,8
Coca-Cola Europacific Partners PLC	0,05	15,7	17,6
Compass Group PLC	0,07	25,7	40,2
Croda International PLC	0,06	3,5	3,5
Diageo PLC	0,05	31,4	31,4
easyJet PLC	0,02	0,9	0,9
GSK PLC	0,06	37,2	37,2
Haleon PLC	0,01	5,7	5,8
Hammerson PLC	0,11	1,9	1,9
HSBC Holdings PLC	0,05	57,7	82,8
IMI PLC	0,03	1,0	1,6
Informa PLC	0,10	11,3	13,0
InterContinental Hotels Group PLC	0,07	7,8	13,4
Intertek Group PLC	0,12	10,2	11,1
Investec PLC	0,03	0,8	1,7
Land Securities Group PLC	0,01	0,6	0,6
Legal & General Group PLC	0,01	2,3	2,4
Lloyds Banking Group PLC	0,05	17,3	20,7
London Stock Exchange Group PLC	0,05	25,8	38,8
Marks & Spencer Group PLC	0,06	5,8	5,8
Mondi PLC	0,07	4,7	4,7
National Grid PLC	0,06	31,4	31,4
NatWest Group PLC	0,02	7,6	9,6
Next PLC	0,04	6,3	6,3

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Ninety One PLC	0,07	1,1	1,1
Prudential PLC	0,00	0,7	0,7
Reckitt Benckiser Group PLC	0,06	23,0	23,0
RELX PLC	0,06	28,7	44,8
Rentokil Initial PLC	0,09	10,4	10,4
Rio Tinto PLC	0,00	2,9	3,5
Sage Group PLC/The	0,03	3,0	5,4
Segro PLC	0,03	2,9	2,9
Severn Trent PLC	0,07	5,9	5,9
Shaftesbury Capital PLC	0,09	2,4	2,4
Smith & Nephew PLC	0,02	2,5	2,5
Spirax Group PLC	0,06	3,8	3,8
SSE PLC	0,04	9,0	9,0
Standard Chartered PLC	0,02	5,1	6,9
TechnipFMC PLC	0,01	1,0	1,3
Unilever PLC	0,05	54,9	65,2
Whitbread PLC	0,06	3,6	3,6
Yhdysvallat			
3M Co	0,00	0,6	0,7
Abbott Laboratories	0,02	27,3	28,8
AbbVie Inc	0,02	40,2	47,5
Adobe Inc	0,02	33,7	34,0
Advanced Micro Devices Inc	0,02	27,0	32,0
Affiliated Managers Group Inc	0,04	1,5	2,1
Aflac Inc	0,03	8,6	14,0
Agilent Technologies Inc	0,01	3,0	3,0
Airbnb Inc	0,02	11,4	12,6
Alexandria Real Estate Equities Inc	0,01	1,8	1,8
Alliant Energy Corp	0,01	1,9	1,9
Alphabet Inc	0,01	177,5	299,8
Amazon.com Inc	0,01	217,0	296,2
American Express Co	0,01	9,7	13,4
American Tower Corp	0,01	10,0	10,0
Americold Realty Trust Inc	0,02	1,1	1,1

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
AMETEK Inc	0,01	2,9	3,8
Amgen Inc	0,01	14,6	18,1
Analog Devices Inc	0,01	5,2	6,1
ANSYS Inc	0,03	6,8	8,1
Apple Inc	0,01	216,1	312,1
Applied Materials Inc	0,01	7,0	7,0
Arthur J Gallagher & Co	0,03	17,3	20,8
Atlassian Corp	0,02	11,3	14,0
Atmos Energy Corp	0,03	5,3	5,7
AT&T Inc	0,02	24,0	26,4
Autodesk Inc	0,02	8,8	10,4
Autoliv Inc	0,06	4,0	4,0
Automatic Data Processing Inc	0,02	17,0	18,6
AvalonBay Communities Inc	0,01	2,7	3,9
Baker Hughes Co	0,01	4,3	5,5
Bank of America Corp	0,01	34,5	41,1
Bank of New York Mellon Corp/The	0,03	9,6	15,5
Becton Dickinson & Co	0,02	10,7	10,9
Best Buy Co Inc	0,01	1,7	1,8
Biogen Inc	0,02	3,5	3,5
Blackrock Inc	0,03	32,3	46,0
Block Inc	0,02	9,0	9,0
Booking Holdings Inc	0,01	13,4	21,5
Boston Scientific Corp	0,02	15,9	22,6
Bristol-Myers Squibb Co	0,02	19,2	19,2
Brown-Forman Corp	0,02	3,4	3,4
BXP Inc	0,03	3,3	3,3
Cadence Design Systems Inc	0,02	12,1	16,6
Carrier Global Corp	0,02	9,4	9,4
CDW Corp/DE	0,04	8,3	8,4
CH Robinson Worldwide Inc	0,01	0,9	1,3
Charles Schwab Corp/The	0,01	10,5	13,3
Chevron Corp	0,02	41,5	41,5
Chipotle Mexican Grill Inc	0,02	14,3	15,4

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Cintas Corp	0,02	6,6	14,1
Cisco Systems Inc	0,01	26,1	31,3
Citigroup Inc	0,01	15,9	16,0
CME Group Inc	0,03	22,9	24,7
Coca-Cola Co/The	0,02	41,2	43,2
Cognizant Technology Solutions Corp	0,01	2,8	3,4
Colgate-Palmolive Co	0,03	16,9	17,9
Comcast Corp	0,01	16,4	16,8
ConocoPhillips	0,01	16,9	16,9
Constellation Brands Inc	0,01	2,9	2,9
Constellation Energy Corp	0,01	6,6	9,5
Copart Inc	0,02	7,1	8,5
Corteva Inc	0,01	3,0	3,6
Costco Wholesale Corp	0,01	56,4	56,4
Cousins Properties Inc	0,05	2,0	2,4
CrowdStrike Holdings Inc	0,02	10,2	13,2
CSX Corp	0,02	7,2	9,4
Cummins Inc	0,02	5,8	8,2
Danaher Corp	0,01	18,4	18,9
Datadog Inc	0,01	4,7	6,2
Deere & Co	0,01	12,2	16,4
Dell Technologies Inc	0,02	12,2	13,9
Diamondback Energy Inc	0,01	5,9	5,9
Dick's Sporting Goods Inc	0,02	0,8	3,9
Digital Realty Trust Inc	0,01	3,6	5,6
Dollar Tree Inc	0,01	0,9	0,9
Dominion Energy Inc	0,01	5,7	6,0
Dover Corp	0,01	1,6	2,7
Duke Energy Corp	0,02	13,1	14,2
DuPont de Nemours Inc	0,02	4,5	4,8
Ecolab Inc	0,02	7,1	12,5
Edwards Lifesciences Corp	0,01	4,7	4,7
Elevance Health Inc	0,00	1,2	1,8
Eli Lilly & Co	0,01	43,6	91,2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Emerson Electric Co	0,03	17,4	21,3
EPAM Systems Inc	0,01	1,7	1,7
Equinix Inc	0,01	4,1	5,6
Equity Residential	0,02	3,3	4,4
Estee Lauder Cos Inc/The	0,01	1,3	1,3
Exact Sciences Corp	0,04	3,9	4,0
Exelon Corp	0,01	2,6	2,6
Expeditors International of Washington Inc	0,01	1,0	1,9
Extra Space Storage Inc	0,01	1,7	2,0
Exxon Mobil Corp	0,01	62,0	65,3
Fastenal Co	0,01	1,3	2,8
FedEx Corp	0,01	2,5	3,3
Fidelity National Information Services Inc	0,02	6,0	7,1
First Solar Inc	0,01	1,4	1,7
Fiserv Inc	0,01	10,5	16,8
Fortinet Inc	0,02	7,2	12,3
Freeport-McMoRan Inc	0,02	11,9	11,9
Gartner Inc	0,02	6,6	7,0
General Mills Inc	0,01	3,4	3,4
General Motors Co	0,01	5,1	5,1
Gilead Sciences Inc	0,01	14,8	15,5
Goldman Sachs Group Inc/The	0,01	15,7	20,0
Halliburton Co	0,02	4,2	4,2
Hess Corp	0,01	5,1	5,1
Highwoods Properties Inc	0,07	2,1	2,1
Hilton Worldwide Holdings Inc	0,02	9,2	10,7
Home Depot Inc/The	0,02	41,9	57,0
Host Hotels & Resorts Inc	0,01	0,6	0,8
Hubbell Inc	0,01	2,5	2,8
HubSpot Inc	0,03	8,1	11,4
Humana Inc	0,01	2,3	2,3
IDEXX Laboratories Inc	0,01	2,8	2,8
Illumina Inc	0,01	1,2	1,2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Ingersoll Rand Inc	0,02	7,5	7,5
Intercontinental Exchange Inc	0,03	17,8	22,6
International Business Machines Corp	0,01	11,5	16,3
Intuit Inc	0,02	30,8	37,1
Intuitive Surgical Inc	0,01	10,2	16,7
Invitation Homes Inc	0,02	3,1	3,1
IQVIA Holdings Inc	0,01	2,8	2,8
Johnson & Johnson	0,01	44,8	49,6
JPMorgan Chase & Co	0,02	73,8	105,8
Keurig Dr Pepper Inc	0,03	12,5	12,5
Kilroy Realty Corp	0,05	1,8	2,1
Kimco Realty Corp	0,01	1,8	1,9
Kinder Morgan Inc	0,02	9,2	11,5
Las Vegas Sands Corp	0,01	3,4	3,7
Lennox International Inc	0,03	4,1	5,2
Lululemon Athletica Inc	0,02	7,1	7,4
Macerich Co/The	0,09	3,4	3,9
Marsh & McLennan Cos Inc	0,04	33,1	37,6
Martin Marietta Materials Inc	0,01	3,0	3,0
Marvell Technology Inc	0,01	9,7	13,3
Mastercard Inc	0,02	58,7	86,4
McCormick & Co Inc	0,03	5,1	5,2
McDonald's Corp	0,02	34,6	40,4
McKesson Corp	0,03	9,9	22,2
Medical Properties Trust Inc	0,03	0,6	0,6
MercadoLibre Inc	0,02	13,7	16,4
Merck & Co Inc	0,02	30,3	38,6
Meta Platforms Inc	0,01	103,6	198,1
Microchip Technology Inc	0,02	6,6	6,6
Microsoft Corp	0,01	201,5	304,9
Mondelez International Inc	0,01	8,3	8,3
MongoDB Inc	0,05	7,8	7,8
Monster Beverage Corp	0,01	4,2	4,2
Morgan Stanley	0,01	20,3	28,9

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Netflix Inc	0,02	29,6	54,9
Newmont Corp	0,02	7,9	8,1
NextEra Energy Inc	0,02	23,1	23,4
NIKE Inc	0,01	15,9	15,9
NiSource Inc	0,03	5,2	5,2
Norfolk Southern Corp	0,02	6,8	8,3
Nucor Corp	0,01	2,2	2,2
NVIDIA Corp	0,01	102,5	296,5
Okta Inc	0,04	5,6	5,7
Old Dominion Freight Line Inc	0,01	2,7	3,4
Omega Healthcare Investors Inc	0,01	0,8	0,9
ONEOK Inc	0,01	6,3	8,1
Oracle Corp	0,01	27,5	42,7
Owens Corning	0,02	2,2	2,2
PACCAR Inc	0,02	7,2	9,3
Palantir Technologies Inc	0,00	2,0	7,3
Palo Alto Networks Inc	0,02	13,7	17,5
Paychex Inc	0,01	5,3	5,7
Paycom Software Inc	0,06	6,4	6,4
Paylocity Holding Corp	0,05	5,3	5,8
PayPal Holdings Inc	0,01	7,2	8,5
PepsiCo Inc	0,01	28,8	28,8
Pfizer Inc	0,02	25,1	25,1
Piedmont Office Realty Trust Inc	0,07	0,8	0,8
Polaris Inc	0,02	0,6	0,6
PPG Industries Inc	0,01	3,2	3,3
Procter & Gamble Co/The	0,01	44,3	46,8
Progressive Corp/The	0,03	25,7	43,1
Prologis Inc	0,01	6,1	6,1
Prudential Financial Inc	0,02	5,1	6,1
PTC Inc	0,01	2,5	2,7
Public Service Enterprise Group Inc	0,02	6,1	7,1
Public Storage	0,01	3,0	3,2
QUALCOMM Inc	0,02	22,4	25,1

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Quanta Services Inc	0,02	6,4	7,2
Realty Income Corp	0,01	2,8	2,8
Regeneron Pharmaceuticals Inc	0,01	7,7	7,8
Republic Services Inc	0,02	7,1	11,1
Revvity Inc	0,03	3,5	3,7
Rexford Industrial Realty Inc	0,02	1,3	1,3
RLJ Lodging Trust	0,07	0,9	1,0
Robert Half Inc	0,02	0,9	1,3
Rockwell Automation Inc	0,02	3,8	5,2
Roper Technologies Inc	0,02	10,0	10,0
Ross Stores Inc	0,02	7,7	8,7
Sabra Health Care REIT Inc	0,03	0,9	1,2
Safehold Inc	0,06	0,7	0,7
Salesforce Inc	0,02	34,9	48,3
Sempra	0,02	11,8	12,6
ServiceNow Inc	0,02	21,6	36,0
Sherwin-Williams Co/The	0,01	8,1	10,1
Simon Property Group Inc	0,01	2,7	5,0
SL Green Realty Corp	0,02	0,5	0,7
Snowflake Inc	0,00	2,2	2,2
Southern Co/The	0,01	10,8	12,4
S&P Global Inc	0,01	10,2	13,0
Sprout Social Inc	0,26	4,4	4,4
Stanley Black & Decker Inc	0,02	2,0	2,2
Starbucks Corp	0,02	17,9	18,6
State Street Corp	0,04	9,6	10,8
Sun Communities Inc	0,01	1,4	1,4
Synopsys Inc	0,03	25,1	25,1
Target Corp	0,01	6,9	6,9
Tesla Inc	0,01	89,8	163,2
Texas Instruments Inc	0,00	2,2	2,9
Thermo Fisher Scientific Inc	0,02	24,9	32,0
T-Mobile US Inc	0,01	20,3	25,7
Tractor Supply Co	0,02	3,8	5,7

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Uber Technologies Inc	0,02	17,4	20,0
UDR Inc	0,02	2,4	3,1
Ulta Beauty Inc	0,04	7,8	8,4
Union Pacific Corp	0,01	16,0	19,2
United Parcel Service Inc	0,01	9,3	9,3
UnitedHealth Group Inc	0,02	78,2	78,2
US Bancorp	0,01	5,0	5,2
Valero Energy Corp	0,01	1,8	2,9
Veeva Systems Inc	0,02	6,3	6,4
Ventas Inc	0,01	1,1	1,5
Veralto Corp	0,01	2,4	2,4
Verisk Analytics Inc	0,02	5,4	6,9
Verizon Communications Inc	0,01	23,1	23,1
Vertex Pharmaceuticals Inc	0,01	7,1	11,0
VICI Properties Inc	0,01	2,0	2,0
Visa Inc	0,02	71,4	96,8
Vornado Realty Trust	0,02	0,7	1,3
Walmart Inc	0,01	40,2	57,5
Walt Disney Co/The	0,02	27,0	29,2
Waste Management Inc	0,01	5,9	7,8
Wells Fargo & Co	0,01	24,2	31,8
Welltower Inc	0,00	1,9	3,1
Workday Inc	0,02	11,1	14,0
Workiva Inc	0,09	3,9	5,3
WW Grainger Inc	0,01	0,9	4,1
Xcel Energy Inc	0,03	8,9	10,1
Xylem Inc	0,01	2,7	2,7
Yum! Brands Inc	0,01	3,5	3,9
Zoetis Inc	0,02	12,0	13,0
Zscaler Inc	0,04	8,0	10,4
Muut		5,7	7,2
Ulkomaiset yhteensä		7 420,5	9 791,9
Noteeratut osakkeet yhteensä		11 860,0	15 194,9

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Noteeraamattomat osakkeet			
Kotimaiset			
3Step IT Group Oy	7,01	4,2	16,5
Buffalo HoldCo Oy	16,09	3,4	13,2
Cinia Oy	11,24	3,2	3,2
DevCo HoldCo 2 Oy	3,36	4,2	21,8
Fennoa Oy	7,00	7,1	12,1
Fingrid Oyj	19,88	135,7	400,0
Fira Oy	12,86	7,0	8,6
Flow Technologies Oy	18,60	3,5	5,9
Futurice Oy	16,12	2,0	6,8
GRK Infra Oyj	8,66	9,5	25,2
Haltian Oy	9,17	5,0	5,0
Hintsa Performance Oy	4,69	0,9	0,9
HUB logistics Finland Oy	17,37	2,3	2,3
HVR Cardio Oy	1,16	0,6	0,6
Irepse Oy	1,79	0,6	10,6
Lounea Oy	1,05	0,6	1,0
Megical Oy	9,47	0,8	1,5
Mehiläinen Konserni Oy	5,34	41,5	133,2
Nitor Group Oy	12,68	7,7	11,6
Osuuskunta KPY	13,73	12,1	13,6
PHP Holding Oy	1,76	0,7	0,7
Pohjolan Voima Oyj	1,31	1,8	1,8
Qvantel Oy	7,26	4,2	4,2
SAKA Finland Group Oy	11,12	15,0	24,1
Silmäasema Oy	3,92	9,6	12,8
Ursviken Group Oy	13,32	0,6	0,6
Varjo Technologies Oy	4,10	8,0	10,4
Muut		0,8	0,8
Kotimaiset yhteensä		292,6	749,3

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Ulkomaiset			
Jersey			
Cidron Maas Ltd	1,32	11,0	16,5
Luxemburg			
NS II DACH One S.à.r.l.	13,35	20,0	20,0
Wake Luxco S.à.r.l.	9,21	3,7	9,0
Norja			
Nimbus Topco AS	6,25	12,7	12,7
Ruotsi			
Asker Healthcare Group AB	7,33	10,7	74,7
VOI Technology AB	4,99	11,4	12,0
Yhdysvallat			
Catalog Holdco Inc.	1,43	18,2	25,4
Muut		0,0	6,5
Ulkomaiset yhteensä		87,7	176,7
Noteeraamattomat osakkeet yhteensä		380,3	926,0

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Kiinteistörahastot		
Caymansaaret		
ARCH Capital Asian Partners II, L.P.	6,0	7,4
Jersey		
Seleth LP	67,9	80,0
Luxemburg		
Asia Pacific Cities Fund FCP	88,9	97,1
Boston Capital Income and Value U.S. Ap Fund SCSp	1,3	1,3
CapMan Hotels II FCP-RAIF	73,6	83,0
CapMan Nordic Real Estate II FCP-RAIF	5,9	5,9
Crossbay Fund II SCSp SICAV-RAIF	31,8	42,4
ECE Progressive Income Growth Fund SCA	32,8	32,8
Goodman European Logistics Fund FCP-FIS	20,2	20,2
J.P.Morgan Strategic Property Fund Asia	82,3	82,3
Pradera European Retail Fund	4,1	4,1
Schroders Capital European Operating Hotels SCSp	46,4	46,4

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
SPF - Sierra Portugal Fund	11,6	11,6
Ruotsi		
Revelop VI (co-invest 1) AB	10,5	10,8
Revelop VI (no. 1) AB	5,1	5,1
Suomi		
Avara Asuinkiinteistörahasto I Ky	7,8	8,0
Avara Vuokrakodit I Ky	0,8	0,8
Deas Property Fund Finland I Ky	8,4	8,4
ICECAPITAL Residential Property Fund II Ky	94,5	95,7
Kauppakeskuskiinteistöt FEA Ky	25,9	25,9
LähiTapiola Keskustakiinteistöt Ky	5,4	5,4
OP Toimitilakiinteistö Ky	7,9	7,9
OP Tonttirahasto Ky	12,8	13,8
Real Estate Fund of Funds V Ky	6,7	6,7
Suomen Osatontti Ky	33,9	42,1
Suomen Osatontti II Ky	19,1	25,7
Suomen Osatontti III Ky	3,5	3,5
Yhdistynyt kuningaskunta		
Partners Group Real Estate Secondary 2009 (Euro) S.C.A., SICAR	8,0	8,0
Yhdysvallat		
Bridge Logistics Value Fund II International-R LP	22,9	23,2
Faropoint Industrial Value Fund III, LP	36,7	41,4
Muut	1,5	2,1
Kiinteistörahastot yhteensä	784,3	849,0
Korkorahastot		
Caymansaaret		
Apollo Offshore Credit Fund Ltd S-2	202,1	254,2
Irlanti		
Barings Capital European Loan Tranche B	290,4	382,7
BlackRock Institutional Euro Liquidity Fund	36,5	36,5
iShares Core € Corp Bond UCITS ETF	453,2	466,8
iShares € High Yield Corp Bond UCITS ETF	56,2	56,3

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet		
Luxemburg		
Aviva Investors Short Duration Global High Yield Bond M USD	78,3	110,3
AXA IM US Short Duration High Yield € A	13,0	14,0
AXA World Funds ACT US High Yield Bonds Low Carbon G	180,3	196,6
AXA World Funds US Enhanced High Yield Bonds G	68,5	93,8
BSF Emerging Markets Flexi Dynamic Bond Fund	41,9	54,2
Global Evolution Funds Frontier Markets I	52,0	62,3
Invesco Zodiac Funds - Invesco US Senior Loan Fund	91,7	98,8
T.Rowe Global High Yield Bond Fund	53,7	110,2
UBS Nova (Lux) Global Senior Loan Fund MB USD	433,6	683,3
Suomi		
Aktia Emerging Market Local Currency Frontier Bond+ D	42,1	55,3
Aktia Emerging Markets Bond+ D	45,0	47,2
Aktia Short-Term Corporate Bond+ D	10,0	10,7
OP-High Yield Fund A	50,0	75,0
Yhdysvallat		
iShares Broad USD High Yield Corporate Bond ETF	485,9	491,4
SPDR Bloomberg Short Term High Yield Bond ETF	127,4	132,7
SPDR Portfolio High Yield Bond ETF	633,8	634,8
Muut	0,5	0,5
Korkorahastot yhteensä	3 446,0	4 067,6
Muut rahastot		
Caymansaaret		
AlpInvest Strategic Portfolio Finance Fund (Lux Feeder) II, SCSp	1,5	1,5
Arini Credit International Fund Limited	47,0	55,8
Atlas Enhanced Fund, Ltd.	71,5	106,3
Blue Diamond Global Strategies Feeder	78,2	126,2
Brevan Howard Fund Limited	87,1	174,5
Brevan Howard Global Volatility Fund Ltd	25,0	33,2
Capula Global Relative Value Fund	96,3	96,3
Capula Tactical Macro Fund Limited	60,0	69,1

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet		
Citadel Kensington Global Strategies Fund Ltd.	16,1	196,7
CRC Bond Opportunity Trading Fund (Cayman) LP	67,7	108,6
CRC Capital Release Fund III, Ltd.	0,8	1,5
CRC CRF IV, Ltd	10,4	15,7
CRC CRF VI (A) LP	29,4	30,5
D.E. Shaw Composite International Fund	31,1	234,0
D.E. Shaw Lithic International Fund	120,0	138,0
Demantur L.P.	240,5	240,6
East One Commodity Fund	25,5	32,2
EGMF Offshore Ltd	45,5	57,1
Elan Feeder Fund Ltd.	79,9	164,0
ExodusPoint Partners International Fund, Ltd	71,9	110,2
GoldenTree Loan Management III (Offshore Feeder), LP	8,6	9,7
GoldenTree Select Offshore Fund, Ltd	98,8	236,1
HBK Multi-Strategy Offshore Fund Ltd.	3,0	6,0
Holocene Advisors Offshore Fund Ltd.	76,0	121,9
John Street Systematic Fund Limited	80,7	80,7
Kirkoswald Global Macro Fund	100,0	106,2
Man Institutional Portfolio 1961 SP	70,0	81,6
Mission Crest Macro Fund, Ltd.	47,2	47,2
Napier Park Eton Fund Global Feeder Ltd	175,0	225,4
Nine Masts Fund One	107,6	163,8
Pacific Alliance Asia Opportunity Fund	76,7	82,0
Parallax Offshore Investors Fund Ltd.	41,7	56,6
Pharo Africa Fund, Ltd.	15,0	19,0
Pharo Gaia Fund, Ltd.	55,0	72,3
Pharo Macro Fund, Ltd.	37,8	49,4
Polymer Asia (Cayman) Fund Ltd.	34,5	44,1
Qube Torus Feeder 3 Ltd	104,9	148,4
RTW Offshore Fund One Ltd	36,8	48,3
Saana Fund Euro I	70,0	82,1
Saana Fund Euro II	5,0	6,0
Saba Capital Offshore Fund, Ltd.	53,4	58,4
St. Bernard Opportunity Fund I, Ltd. S.2 2024	79,6	113,7

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet		
Stratus Feeder LP	125,9	217,7
Svelland Global Trading Fund	46,0	54,5
Symmetry Adaptive Fund International Ltd	82,4	124,1
Tudor BVI Global Fund Ltd.	139,0	246,6
Twin Tree Capital Offshore Partners, L.P.	2,1	2,7
Verition Intl. Multi-Strategy Fund	110,6	196,4
Värde Investment Partners (Offshore)	19,8	29,5
Irlanti		
Acer Tree COF October 2024 Seires	13,0	13,0
Acer Tree Credit Opportunities Fund Initial Series	15,0	17,6
Blackstone BSOF Parallel Europe Feeder Sub-Fund 2	178,3	202,1
Blackstone Corporate Funding EUR Fund Class A SP5	3,2	3,2
Credit Opportunity Fund XVII	60,5	60,5
M&G Speciality Finance Fund 2 EUR SCSp	23,9	28,5
M&G SRT Fund II	46,8	49,4
MW Alpha Plus Fund H Restricted EUR Shares 1	46,6	77,2
MW Market Neutral TOPS Fund	34,0	112,6
Pallas Fund	100,0	113,7
Ranska		
AXA IM Partner Capital Solutions VII	43,9	43,9
AXA IM Partner Capital Solutions VIII	94,9	94,9
AXA IM Partner Capital Solutions IX	50,0	50,0
Muut	1,6	5,7
Muut rahastot yhteensä	3 819,8	5 594,5
Osakerahastot		
Irlanti		
American Century Emerging Markets Equity Fund	51,9	56,5
Generation IM Asia Fund	14,3	21,5
iShares Asia Property Yield UCITS ETF	6,7	6,7
UBS Global Emerging Markets Opportunity Fund	19,4	23,0
Japani		
iShares MSCI Japan Climate Action ETF	534,9	617,2

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet		
Luxemburg		
Amundi MSCI Europe Climate Action UCITS ETF Dist	467,7	490,5
AXA World Funds Global Real Estate I Capitalisation EUR	60,0	68,9
DWS Invest Global Real Estate Securities EUR IC100	60,0	70,7
East Capital China A-Shares Fund	2,1	3,6
Fidelity Funds - Emerging Asia I-Acc-USD	38,4	41,8
JPMorgan Emerging Markets Opportunities Fund	18,1	27,4
JPMorgan Funds Emerging Markets Sustainable Equity Fund	26,8	30,0
Mandatum SICAV-UCITS Stamina Equity Fund FS I EUR cap.	3,9	12,8
Mandatum SICAV-UCITS Stamina Equity Fund S3	6,1	6,2
Ninety One Global Strategy Asian Equity I	51,7	101,4
Ninety One Global Strategy Emerging Markets Equity I	17,0	32,2
Nordea 1, SICAV Stable Emerging Markets Equity Fund	22,6	31,7
Ruotsi		
Handelsbanken Latin Amerikka A1	13,4	13,4
Singapore		
iShares MSCI Asia ex Japan Climate Action ETF	662,7	662,7
Suomi		
eQ Kehittyvät Markkinat Osinko 1 K	33,2	73,5
eQ Kehittyvät Markkinat Pienyhtiö 1 K	10,0	15,8
Evli Europe B	17,4	31,8
Evli GEM B	30,0	69,3
Evli Hannibal B	2,3	6,0
Fourton ESG Dynasty	9,5	9,5
Fourton Komodo Indonesia	10,0	10,3
S-Pankki Kehittyvät Markkinat ESG Osake A	48,3	63,0
UB Asia REIT Plus	5,0	7,7
Yhdysvallat		
iShares Climate Conscious & Transition MSCI USA ETF	1 565,1	2 162,8
iShares Russell 2000 ETF	5,5	6,3
iShares U.S. Real Estate ETF	81,9	85,8
SPDR S&P Biotech ETF	5,6	7,8
Xtrackers MSCI USA Climate Action Equity ETF	1 501,1	2 158,2
Osakerahastot yhteensä	5 402,7	7 026,0

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Pääomarahastot *)		
Alankomaat		
DIF CIF III Co-Invest C.V.	4,1	4,6
EQT Infrastructure II (No.1) Feeder Limited Partnership	3,4	3,4
Australia		
MaxCap Master Fund Feeder No. 1 Pty Ltd	89,4	89,4
MaxCap Master Fund Feeder No. 2 Pty Ltd	36,4	36,6
Metrics CRE Issuer Pty Ltd	120,3	120,4
Caymansaaret		
Ares Private Credit Solutions (Cayman), L.P.	33,6	41,2
Ares Special Opportunities Fund (Offshore) L.P.	15,2	67,8
Blackstone Flora Partners (CYM) L.P.	9,2	11,4
Broad Street Loan Partners III Offshore Unlevered, L.P.	8,2	12,6
Broad Street Senior Credit Partners Offshore, L.P.	2,7	4,4
CD&R Raven Co-Investor, L.P.	9,9	10,1
Comvest Capital IV International (Cayman) L.P.	9,3	9,3
Crestline Specialty Lending II (CAN), L.P.	7,1	7,1
CVC European Equity Partners V (B) L.P.	1,3	1,3
Davidson Kempner Opportunities International VI LP	75,7	82,9
D.E. Shaw Diopter International Fund, L.P.	35,1	45,7
D.E. Shaw Diopter International Fund II, L.P.	1,5	1,5
Emerald Hill Capital Partners II, L.P.	9,8	10,4
Everside International Fund III, LP	15,2	18,0
Everside International Fund IV, LP	17,6	17,6
FDAF Dislocated Asset Fund IV (Cayman) Limited	85,6	118,1
FDAF Dislocated Asset Fund IV Co-Invest Limited	12,4	22,1
Francisco Partners VI-A, L.P.	33,3	44,8
Francisco Partners VII-A, L.P.	7,7	7,7
GEMS Fund 6 International, L.P.	28,2	30,2
GoldenTree Co-Invest Fund II Ltd.	1,9	1,9
GoldenTree Distressed Fund IV (Cayman) LP	42,3	74,2
KKR Asian Fund II L.P.	17,1	24,5
KKR Count Co-Invest L.P.	13,2	20,3

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
KKR European Fund III, Limited Partnership	0,6	0,6
KKR Sigma Co-Invest L.P.	12,8	23,4
PAG China Credit Dislocation Feeder Fund I LP	17,7	17,7
Polymer Asia (Cayman) Fund Ltd.	88,9	136,8
Portfolio Advisors Private Equity Fund IV (Offshore), L.P.	0,6	0,6
Proxima Co-Invest, L.P.	13,5	14,9
SLP Jewel Co-Invest, L.P.	9,3	11,4
The Värde Fund XIII (A) (Feeder), L.P.	29,9	54,8
TowerBrook Investors IV (OS), L.P.	31,1	38,9
TPG Asia VI, L.P.	51,8	65,2
TPG Asia VII (B), L.P.	69,8	77,1
TPG Asia VIII (B), L.P.	24,4	28,1
Vista Equity Partners Fund VII-A L.P.	76,8	101,5
Guernsey		
Apax VIII - A, L.P.	10,3	10,3
Apax IX	71,0	108,1
Apax X	129,5	168,6
Apax XI A11 EUR (Feeder) L.P.	14,3	14,5
BC European Capital - Argos Co-investment 1	11,4	60,9
BC European Capital IX	23,7	23,7
BC Partners Aqua Co-Investment LP	5,6	5,6
BC Partners Dory Co-Investment LP	18,3	23,7
BC Partners Electron Co-Investment LP	7,8	10,8
BC Partners Fund XI	36,9	42,7
BC Partners Glengarry Co-Investment LP	9,2	9,7
BC Partners Turing Co-Investment LP	10,0	13,1
CapMan Buyout IX Fund A L.P.	2,0	2,0
CapMan Buyout X Fund A L.P.	1,1	1,1
Cinven Arrow Limited Partnership	18,0	21,1
Cinven Cullinan Limited Partnership	1,9	11,0
Cinven Orcal Limited Partnership	3,3	11,8
Cinven Pegasus Limited Partnership	20,0	20,0
Cinven Vertical Limited Partnership	9,1	16,0

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Cinven Vital Limited Partnership	10,0	10,0
Compass Syndication L.P.	13,0	17,7
Enak Aggregator Limited Partnership	12,0	16,2
Fifth Cinven Fund (No.4) Limited Partnership	41,2	41,2
Hg Genesis 9 A L.P.	59,9	90,9
Hg Saturn 2 A L.P.	57,9	96,9
Partners Group Client Access 27, L.P. Inc.	10,0	19,5
Partners Group Client Access 32, L.P. Inc.	5,5	5,5
Partners Group Client Access 33, L.P. Inc.	13,8	21,0
Partners Group Client Access 35, L.P. Inc.	10,0	12,4
Partners Group Client Access 37, L.P. Inc.	10,0	14,5
Partners Group Client Access 39, L.P. Inc.	13,5	24,2
Partners Group Direct Equity 2016 (EUR), L.P. Inc.	11,4	14,3
Partners Group Direct Investments 2012 (EUR), L.P. Inc.	5,4	6,7
Permira Credit Solutions II Master L.P.1	6,0	6,0
Permira Credit Solutions II Senior L.P.1	7,6	7,6
Permira Credit Solutions III Senior Euro L.P.	7,8	7,8
Permira Growth Opportunities I L.P. 1	86,7	94,9
Permira IV L.P.2	7,9	20,2
Permira V L.P.2	50,6	59,5
Permira VI L.P.1	88,4	145,8
PSC Tiger LP	9,5	9,6
RG GROWTH II FUND L.P.	0,9	0,9
Seventh Cinven Fund (No.1) Limited Partnership	167,8	206,6
Sixth Cinven Fund (No.2) Limited Partnership	69,2	99,3
Starwood European Real Estate Debt Finance II LP	50,7	50,7
Viper Syndication L.P.	21,7	22,1
Zephyr Syndication L.P.	12,8	14,4
Irlanti		
AlbaCore Partners II Feeder ICAV	63,9	63,9
Albacore Partners III Feeder Fund	62,2	62,2
IIF UK 1 LP	15,6	17,9
Marathon Distressed Credit (Europe) Fund	30,2	48,2

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Jersey		
Ares Special Opportunities Fund II (Jersey) L.P.	64,6	78,2
Cidron Humber TopCo Limited	15,8	28,3
CVC Capital Partners VII (A) L.P.	37,7	60,4
CVC Capital Partners VIII (A) L.P.	57,1	62,6
CVC CP Parthenon LP	17,4	20,3
NC Alexander Co-Invest, L.P.	1,7	1,7
NC Atrium Co-Invest Beta, L.P.	14,9	14,9
NC Ocala Co-Invest Alpha, L.P.	17,7	24,6
NC Vinland Co-Invest Beta, L.P.	16,5	32,5
Nordic Capital VIII Beta, L.P.	32,8	32,8
Nordic Capital IX Alpha, L.P.	90,3	141,3
Nordic Capital X Alpha, L.P.	86,1	115,9
Nordic Capital XI Alpha, L.P.	36,2	36,2
Pluto Real Estate Debt Fund VIII	37,6	44,0
Kanada		
Alps Co-Invest L.P.	30,0	32,9
KKR Byzantium Infrastructure Co-Invest II L.P.	8,3	15,3
KKR Charlie Co-Invest L.P.	4,5	5,2
KKR Dance Co-Invest L.P.	20,0	20,0
KKR Fitness Co-Invest L.P.	12,9	16,7
KKR Gem Co-Invest L.P.	18,7	19,5
KKR Pebble Co-Invest L.P.	12,7	19,9
KKR Pegasus Co-Invest L.P.	10,0	11,6
KKR Percival Co-Invest L.P.	15,2	17,8
KKR Planets Co-Invest GBP L.P.	16,0	26,8
KKR Precise Co-Invest (EUR) L.P.	8,0	32,6
Luxemburg		
17Capital Co-Invest LP	19,9	22,2
Access Capital Private Debt Fund III SCA, SICAV-RAIF	3,3	4,2
Antin Infrastructure Partners III-B SCSp	5,3	10,3
Antin Infrastructure Partners IV-B SCSp	81,7	98,2
Antin Infrastructure Partners V-B SCSp	29,7	29,7

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet		
Antin Infrastructure Partners Mid Cap I-B SCSp	15,3	16,5
Apollo Overseas Partners (Lux) IX, SCSp	76,8	114,4
Arcmont Direct Lending Fund II SLP	1,6	2,2
Arcmont Direct Lending Fund III (EUR) SLP	100,8	104,9
Arcmont Senior Loan Fund I (A) SLP	15,8	15,8
ARDIAN Infrastructure Fund IV S.C.A., SICAR	30,7	35,1
ARDIAN Infrastructure Fund V S.C.A., SICAR	64,0	79,3
Ares Capital Europe V (E) Unlevered	104,4	104,7
Ares Capital Europe VI (E) Unlevered	54,6	57,3
Arrow Bridging SCSp, SICAV_RAIF	7,5	7,5
Barings European Real Estate Debt Income Fund - EUR	74,6	74,6
Barings Global Private Loan Fund	3,1	3,1
Barings Global Private Loan Fund 2	12,0	12,0
Barings Global Private Loan Fund 3	52,1	52,2
Blackstone Capital Partners Asia II L.P.	27,5	40,8
Blackstone Cornerstone Co-Invest (LUX) SCSp	16,0	18,4
Blackstone Dislocation Fund Europe SCSp	23,1	26,3
Bridgepoint Credit Opportunities IV Feeder EUR SCSp	41,0	43,7
Bridgepoint Direct Lending II Unlevered SCSp	53,7	53,7
Bridgepoint Direct Lending III Unlevered Feeder EUR SCSp	94,7	98,4
CapMan Buyout XI SCSp	11,4	13,8
CapMan Nordic Infrastructure I SCSp	13,7	20,3
CapMan Nordic Infrastructure II SCSp	4,9	4,9
Cheyne European Strategic Value Credit Fund II	37,6	43,1
Churchill Middle Market Senior Loan Fund II - European Co-Invest Fund	61,9	63,1
Churchill Middle Market Senior Loan Fund II - European Fund	45,2	49,5
Clayton, Dubilier & Rice Fund XII (Luxembourg), SCSp	16,1	19,8
Cordet CDLS2112 SCSp	47,5	50,9
CORDET Direct Lending SCSp	7,6	11,6
CORDET Direct Lending II SCSp	35,8	36,4
CVC Credit Partners European Direct Lending Feeder Fund III (E) SCSp	133,2	135,1

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet		
Dasos FS Partnership SCSp	10,0	35,5
Dasos Timberland Fund I SCA SICAV-SIF	6,3	17,9
Dasos Timberland Fund II SCA SICAV-SIF	60,1	96,7
DIF Core-plus Infrastructure Fund III Coöperatief U.A.	15,6	17,8
EQT Infra VI Co-Investment (C) SCSp	23,6	25,5
EQT Infrastructure III (No.1) SCSp	15,6	15,8
EQT Infrastructure IV (No.1) EUR SCSp	42,1	63,5
EQT Infrastructure IV Co-Investment (D) SCSp	5,9	8,5
EQT Infrastructure IV Co-Investment (K) SCSp	10,0	11,3
EQT Infrastructure V (No.1) EUR SCSp	63,2	81,1
EQT Infrastructure V Co-Investment (B) SCSp	14,3	26,8
EQT Infrastructure V Co-Investment (D) SCSp	8,4	12,4
EQT Infrastructure VI Co-Investment (J) SCSp	20,0	20,0
EQT Infrastructure VI (No.1) EUR SCSp	18,9	18,9
EQT VIII	76,1	100,1
EQT VIII Co-Investment (C) SCSp	8,8	9,6
EQT IX Co-Investment (C) SCSp	7,5	15,9
EQT IX (No.1) EUR SCSp	56,4	67,3
EQT X (No.1) EUR SCSp	7,2	7,2
EQT Ventures (No.1) SCSp	9,6	11,1
EQT Ventures II (NO.1) SCSp	14,9	17,6
European Diversified Infrastructure Fund II SCSp	20,0	30,1
Fidera Vecta Fund	74,8	83,6
Goldman Sachs Alternatives SICAV – European Credit	50,0	50,4
HPS Special Situations Opportunity Offshore Fund II, SCSp	23,1	27,4
ICG Senior Debt Partners Fund, ICG SDP 2	9,1	9,1
ICG Senior Debt Partners Fund, ICG SDP 3	40,3	40,3
Incus Capital European Credit Fund IV SCSp	27,3	30,3
Incus European Renewables Credit Fund II SCSp	32,0	32,4
InfraBridge Global Infrastructure Fund II B LP	66,3	66,3
ISQ Global Infrastructure Fund III (EU), L.P.	48,2	57,4
KJK Fund II, Sicav-SIF, Balkan A	6,7	33,9
KJK Fund II Sicav-SIF Balkan Discovery A	5,5	15,5

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
KJK Fund III S.C.A. SICAV-RAIF	3,3	3,7
KJK Sicav-Sif Baltic States	1,6	2,0
KKR Asia Pacific Infrastructure Investors II SCSp	15,1	17,4
KKR Asian Fund III (EEA) SCSp	51,7	89,4
KKR Asian Fund IV SCSp	42,5	59,1
KKR Asset-Based Finance Partners (EEA) SCSp	45,6	49,8
KKR Dislocation Opportunities (EEA) Fund SCSp	46,5	52,0
KKR European Direct Lending (EEA) Feeder SCSp	100,0	104,4
KKR European Fund V (EUR) SCSp	92,6	125,9
KKR European Fund VI (EUR) SCSp	28,5	28,5
KKR Global Infrastructure Investors III EEA (EUR) SCSp	30,9	45,1
KKR Global Infrastructure Investors IV (EUR) SCSp	49,9	57,3
KKR Opportunities (EEA) Fund II SCSp	50,2	56,7
Lynstone Capital Opportunities Fund (No. 4) SCSp	18,9	19,3
Lynstone Special Situations Fund (Lux) SCSp	48,8	79,2
Lynstone Special Situations Fund II (No.2) SCSp	48,0	57,3
Magnesium Co-Invest SCSp	9,3	12,5
Mirage Co-Invest SCSp	11,9	12,1
New Mountain Partners VII Luxembourg, SCSp	4,8	4,8
Njord Partners Special Situations Fund II SLP (SCSp)	33,5	56,4
North Haven Infrastructure Partners II	4,9	4,9
North Haven Infrastructure Partners III SCSp	61,6	79,0
Oaktree Opportunities Fund XII Feeder (Euro) SCSp	5,9	6,7
Pantheon Private Debt PSD II EUR Feeder SCSp	11,2	11,8
Partners Group Direct Equity IV (EUR) L.P. S.C.Sp., SICAV-RAIF	66,8	78,4
Partners Group Direct Equity V (EUR) L.P. S.C.Sp., SICAV-RAIF	8,3	8,3
Partners Group Direct Infrastructure 2015 (EUR) S.C.A., SICAV-SIF	48,2	56,8
Partners Group Direct Infrastructure III (EUR) L.P. S.C.Sp., SICAV-RAIF	70,0	81,2
Patrimonium Middle Market Debt Fund II-A	1,7	1,7
Permira Credit Solutions IV Senior Euro SCSp	45,4	45,4
Permira Growth Opportunities II SCSp	18,9	18,9

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Permira VII L.P.2 SCSp	157,9	204,0
Permira VIII - 1 SCSp	31,5	33,0
Phantom Co-Invest SCSp	16,3	17,4
Private Debt SMA (I) SLP	149,7	154,0
SGT Capital Co-Invest I SCSp	15,0	26,0
SSOF V Overage Europe, SCSp RAIF	9,5	9,6
StepStone Secondary Opportunities Fund V Eur, SCSp	23,9	27,8
Taaleri SolarWind II SCSp RAIF	9,1	10,9
The Veritas Capital Fund IX-A, SCSp	0,5	0,5
Triton Debt Opportunties Fund III SCSp	25,0	29,3
White Oak Yield Spectrum (Luxemburg) Feeder Fund, SCSp	74,5	77,4
Yeti Co-Invest SCSp	16,2	21,8
Ranska		
Antin Infrastructure Partners III FPCI	34,1	79,1
ARDIAN Infrastructure Fund VI S.C.S., SICAV-RAIF	16,6	17,6
Schiper Co-Investment Partners I L.P.	16,0	16,0
Saksa		
KKR Traviata Co-Invest L.P.	13,0	22,1
Target Partners Fund II GmbH & Co. KG i.L.	5,3	5,3
Suomi		
Amanda V East Ky	1,1	1,1
Capman Growth Equity Fund III Ky	2,8	2,8
Certior Credit Opportunities Fund Ky	10,1	14,0
Conor Technology Fund II Ky	0,6	0,6
DevCo Partners III Ky	9,1	22,3
Innovestor Kasvurahasto I Ky	3,4	5,5
Inventure Fund II Ky	1,1	2,8
Inventure Fund III Ky	6,9	7,6
Inventure Fund IV Ky	3,9	3,9
IPR.VC Fund I Ky	1,5	1,5
Juuri Fund II Ky	8,3	9,1
Kasvurahastojen Rahasto Ky	3,3	11,0
Kasvurahastojen Rahasto II Ky	12,0	23,6

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet		
Kasvurahastojen Rahasto III Ky	14,5	16,9
Kasvurahastojen Rahasto IV Ky	7,2	7,2
Lifeline Ventures Fund I Ky	1,8	25,8
Lifeline Ventures Fund III Ky	5,9	21,3
Lifeline Ventures Fund IV Ky	13,7	15,1
Lifeline Ventures Fund V Ky	6,1	6,1
MAKI.VC Fund I Ky	6,1	10,8
MAKI.VC FUND II Ky	4,8	6,4
MAKI.VC FUND III Ky	1,3	1,3
OP Pension Private Equity Funds Ky	17,9	17,9
Power Fund II Ky	2,4	2,4
Sentica Kasvurahasto II Ky	0,6	0,6
Sponsor Fund IV Ky	2,2	14,9
Sponsor Fund V Ky	14,6	15,5
Superhero Venture Fund 2015 Ky	1,6	1,6
Taaleri Aurinkotuuli Ky	5,1	10,5
Vaaka Partners Buyout Fund II Ky	5,3	5,3
Vaaka Partners Buyout Fund III Ky	23,3	33,5
Vaaka Partners Buyout IV Ky	6,7	6,7
Verso Fund II Ky	0,9	5,6
Verso Fund III Ky	6,2	6,9
Yhdistynyt kuningaskunta		
17Capital (New Orleans) Co-Invest LP	24,1	25,4
Access Capital Fund Infrastructure LP	4,5	5,8
Apax Europe VI - A, L.P.	1,1	1,1
Apax Europe VII - B, L.P.	1,1	1,1
Babylon Co-Investment No.2 Limited Partnership	18,4	21,6
Beechbrook UK SME Credit Feeder I L.P.	1,4	1,4
Bridgepoint Credit Opportunities III Fund "A" LP	9,6	11,3
Bridgepoint Europe III C LP	0,9	0,9
Bridgepoint Europe IV B LP	4,2	4,2
Bridgepoint Europe IV E LP	5,6	5,6
Bridgepoint Europe V C LP	40,5	46,3
Bridgepoint Europe VI LP	100,9	151,0

	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet		
Bridgepoint Europe VII A LP	42,0	42,0
CARNOT CO-INVEST L.P.	7,1	19,7
CVC Credit Partners European Mid-Market Solutions Feeder Fund (E), L.P.	2,2	2,2
Eighth Cinven Fund (No.1) Limited Partnership	3,3	3,3
EQT VII	41,3	41,3
European Capital Private Debt LP	3,5	3,5
European Mid-Market Secondary Fund I LP	0,8	0,8
European Mid-Market Secondary Fund II LP	5,0	5,0
Hg Genesis 10 A L.P.	10,2	12,3
Hg Saturn 3 A L.P.	35,3	41,7
Hg Secular Co-Invest LP	12,6	22,4
Hg Vardos Co-Invest LP	12,2	29,7
HgCapital 8 E L.P.	18,3	81,7
InfraBridge Global Infrastructure Fund (Non-US) L.P.	12,8	18,5
Kite Co-Investment No.2 Limited Partnership	7,6	9,1
KKR European Fund IV (EEA) L.P.	52,8	64,9
KKR Lending Partners Europe (Euro) Unlevered L.P.	4,7	4,7
KKR Private Credit Opportunities Partners II L.P.	15,4	16,1
Montagu IV Fund	3,3	3,3
Montagu V Fund	51,6	65,6
Montagu V Jade Co-Invest L.P.	8,5	26,4
Partners Group European Mezzanine 2008, L.P.	6,7	6,7
Safe Co-Investment No.2 LP	24,3	38,0
SEP V LP	12,6	21,9
Symbiotic (Investments) LP	16,9	24,6
Van Co-Investment Limited Partnership	20,5	32,3
Verve Co-Investment Limited Partnership	4,6	9,9
Zeus Co Investment Limited Partnership	19,0	19,0
Yhdysvallat		
AP VIII Prime Security Services Holdings, L.P.	5,2	5,6
Apollo Overseas Partners (Delaware) VIII, L.P.	25,6	25,6
Arlington Capital Partners VI, L.P.	28,7	34,0
Atlantic Park Strategic Capital Fund II (Offshore), L.P.	31,9	32,6

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Atlas Venture Fund VI, L.P.	1,7	1,9
Barings Construction Lending Fund LP	0,5	0,5
BCP 8 Emerald UTP Aggregator L.P.	15,2	21,6
Blackstone Capital Partners VII L.P.	43,2	59,9
Blackstone Capital Partners VIII (Lux) SCSp	64,7	87,8
Cortec Group Fund VIII-A, L.P.	16,7	16,7
Cortec LOV Co-Investment Fund VIII-A, L.P.	13,1	13,3
CURL Fund I LP	25,7	26,3
Elliott Alto Co-Investor Aggregator L.P.	20,0	40,8
Escalade Holdings LLC	30,2	52,9
FP Serrano Co-Invest L.P.	9,1	9,9
Genstar Capital Partners X (EU), L.P.	59,1	66,0
Genstar X Opportunities Fund I (EU), L.P.	6,3	7,7
Infrastructure Co-Investment Partners III (I) L.P.	12,6	17,8
ISQ Eleanor Co-Invest Feeder, L.P.	12,9	15,9
KKR Banff Co-Invest L.P.	23,4	60,1
KKR Compass Co-Invest L.P.	18,7	21,2
KKR Icon Co-Investment L.P.	9,4	9,6
KKR Mezzanine Partners I L.P.	0,7	0,7
KKR Quartz Co-Invest L.P.	18,6	19,2
Kohlberg TE Investors X, L.P.	19,8	20,8
KRIV Co-Invest Holdings, L.P.	10,6	17,4
KWOL Co-Invest, LP	13,7	14,4
Lewis & Clark Timberlands, LP	39,6	54,2
Neuberger Berman Granite Private Debt L.P.	4,9	4,9
North America Data Center Holdings LP	20,6	35,9
Pantheon Parma LP	26,1	36,1
PineBridge Structured Capital Partners III (F), L.P.	7,7	7,7
Project Alpine Co-Invest Fund, L.P.	9,6	10,3
Project Metal Co-Invest Fund L.P.	11,4	11,4
Project Mirasol Co-Investment Fund, L.P.	16,7	28,9
Proofpoint Co-Invest Fund, L.P.	11,1	21,0
RCP Secondary Opportunity Fund II, LP	2,3	2,3
Siguler Guff Small Business Credit Opportunities Fund, LP	5,4	7,1

Muut sijoitukset, osakkeet ja osuudet	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Siguler Guff Unitranche Opportunities Fund, LP	2,0	2,0
Silver Lake Partners III, L.P.	2,9	2,9
Silver Lake Partners IV, L.P.	106,9	257,7
Silver Lake Partners V, L.P.	103,1	160,8
Silver Lake Partners VI, L.P.	146,4	195,4
Silver Lake Partners VII, L.P.	11,8	13,6
SL SPV-1 Feeder 1, L.P.	9,5	12,0
SL SPV-2, L.P.	8,5	21,9
SLP Blue Co-Invest, L.P.	14,4	30,3
SLP West Holdings Co-Invest Feeder II, L.P.	28,5	42,8
Sound Point Harbor Offshore Fund, LP	92,6	111,6
Stellus Credit Offshore Fund II, LP	7,0	7,0
StepStone VC SPV IV, L.P.	2,2	2,2
The Resolute Fund VI, L.P.	13,4	14,4
Thoma Bravo Fund XIV-A, L.P.	62,2	84,2
Thoma Bravo Fund XV-A, L.P.	51,3	64,5
Thoma Bravo Growth Fund A, L.P.	37,5	37,5
TPG Partners, VII L.P.	31,0	31,0
TPG Partners, VIII L.P.	78,3	108,3
Muut	7,5	148,5
Pääomarahastot yhteensä *)	9 694,9	12 684,2
Emoyhtiö yhteensä	35 388,1	46 342,1

*) Ei sisällä kiinteistörahastoja

Tytäryhtiöiden muut sijoitukset	Osuus osakkeista %	Kirjanpitoarvo, milj. €	Käypä arvo, milj. €
Finsilva Oyj	19,77%	33,3	33,3
Muut		0,0	0,0
Tytäryhtiöiden muut sijoitukset yhteensä		33,3	33,3
Konserni yhteensä		35 421,4	46 375,4

Osakkeista ja osuuksista eritelty kirjanpitoarvoltaan yli 500 000 EUR omistukset. Lainaksi annettuja osakkeita ei ole vähennetty.

Sijoitusten nimien lähteinä on käytetty Patentti- ja rekisterihallituksen, Bloombergin sekä rahastojen raportoimia tietoja.

12. Lainasaamiset 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Muiden lainasaamisten erittely vakuuden mukaan				
Pankkitakaus	2,6	31,8	2,6	31,8
Takausvakuutus	29,1	34,7	29,1	34,7
Sijoitussitoumus	140,7	110,6	140,7	110,6
Muu vakuus	167,1	435,5	167,1	435,5
Vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	339,5	612,6	339,5	612,6
Ei vakuudelliset jäljellä oleva hankintameno	105,9	130,2	105,9	130,2
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	445,5	742,9	445,5	742,9
Eläkelainasaamisten yhteismäärä tase-erittäin				
Kiinnelainasaamiset	32,5	44,5	32,5	44,5
Muut lainasaamiset	35,5	323,7	35,5	323,7
Jäljellä oleva hankintameno yhteensä	68,0	368,2	68,0	368,2

13. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset, emoyhtiö

milj. €	2024				
	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12,7	34,5	3,1	1,4	51,7
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-0,3	-2,3	-0,3		-2,9
Hankintameno 31.12.	12,4	32,2	2,8	1,4	48,8
Kertyneet poistot 1.1.	-10,7	-29,0	-2,3		-42,0
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,3	2,3	0,3		2,9
Tilikauden poistot	-1,2	-3,0	-0,3		-4,5
Kertyneet poistot 31.12.	-11,6	-29,7	-2,3		-43,6
Kirjanpitoarvo 31.12	0,8	2,5	0,5	1,4	5,2

13. Aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden muutokset, konserni

milj. €	2024					
	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Konserni-liikearvo	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	12,7	34,5	20,6	3,1	1,4	72,2
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	-0,3	-2,3		-0,3		-2,9
Lisäykset			0,0			0,0
Hankintameno 31.12.	12,4	32,2	20,6	2,8	1,4	69,4
Kertyneet poistot 1.1.	-10,7	-29,0	-9,0	-2,3		-51,0
Edellisenä vuonna loppuun poistetut	0,3	2,3		0,3		2,9
Tilikauden poistot	-1,2	-3,0	-2,1	-0,3		-6,6
Kertyneet poistot 31.12.	-11,6	-29,7	-11,2	-2,3		-54,8
Kirjanpitoarvo 31.12	0,8	2,5	9,4	0,5	1,4	14,6

14. Muut saamiset 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Muut saamiset				
Sijoituksiin liittyvät saamiset	1 446,7	2 202,4	1 446,8	2 202,5
Etukäteen maksetut korvaukset	699,6	684,1	699,6	684,1
Verosaaminen	17,6	20,4	17,7	20,4
Saman konsernin yrityksiltä	15,4	1,4		
Muut saamiset	0,2	0,4	0,9	1,6
	2 179,6	2 908,8	2 165,0	2 908,7

15. Muut siirtosaamiset 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Muut siirtosaamiset				
Sijoituksiin liittyvät	59,3	60,9	60,7	61,1
Saatava vastuunjaosta	18,5	15,2	18,5	15,2
Muut siirtosaamiset	5,1	4,4	7,7	7,8
	82,9	80,4	86,8	84,1

16. Oma pääoma 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Oma pääoma				
Pohjarahasto	28,1	28,1	28,1	28,1
	28,1	28,1	28,1	28,1
Muut rahastot				
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot				
1.1. Varmuusrahasto	185,0	172,7	185,0	172,7
Siirto käyttämättömistä lahjoitusvaroista	0,0	0,0	0,0	0,0
Siirto edellisen tilikauden ylijäämästä	10,6	12,3	10,6	12,3
31.12. Varmuusrahasto	195,6	185,0	195,6	185,0
Muut rahastot			0,6	0,6
			196,2	185,6
Edellisten tilikausien voitto (tappio)				
1.1. Edellisten tilikausien voitto (tappio)	10,7	12,3	-52,9	-128,5
Siirto lahjoitusvaroihin	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Siirto yhtiöjärjestyksen mukaisiin rahastoihin	-10,6	-12,3	-10,6	-12,3
31.12. Edellisten tilikausien voitto (tappio)			-63,5	-140,8
Tilikauden voitto (tappio)	10,6	10,7	30,3	88,0
	234,4	223,8	191,1	160,8

Oman pääoman jakautuminen ehdotetun
voitonjaon jälkeen:

Vakuutuksenottajien osuus	234,4	223,8	191,1	160,8
---------------------------	-------	-------	-------	-------

Voitonjakokelpoiset varat:

Tilikauden voitto	10,6
+ Muut rahastot	
Yhtiöjärjestyksen mukaiset rahastot	195,6
+ Edellisten tilikausien voitto	
Voitonjakokelpoiset varat yhteensä	206,3

17. Vakuutustekninen vastuuvélka 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Vakuutusmaksuvastuu				
Vastaiset eläkkeet	24 133,0	23 594,0	24 133,0	23 594,0
Osittamaton lisävakuutusvastuu	96,3	1 157,1	96,3	1 157,1
Ositettu lisävakuutusvastuu	140,3	123,5	140,3	123,5
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	1 395,0	-18,7	1 395,0	-18,7
Vakuutusmaksuvastuu yhteensä	25 764,6	24 855,9	25 764,6	24 855,9
Korvausvastuu				
Alkaneet eläkkeet ¹⁾	24 877,9	24 410,6	24 877,9	24 410,6
Korvausvastuu yhteensä	24 877,9	24 410,6	24 877,9	24 410,6
Vakuutustekninen vastuuvélka yhteensä	50 642,5	49 266,6	50 642,5	49 266,6

1) Vuoden 2023 LEL-kuolevuusperustemuutokseen liittyvä kustannustenjakokerä 151 milj. €, joka sisältyi korvausvastuuseen hetkellä 31.12.2023, ei sisälly vastuuvélkan muutokseen tuloslaskelmalla. Tilikaudella 2024 tämä kustannustenjakokerä maksettiin kustannustenjakoon yhteisesti kustannettavien TyEL-MEL-vanhuuseläkkeiden katteeksi. Erä ei sisälly vuonna 2024 maksettuihin korvauksiin.

18. Muut velat 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Muut velat				
Sijoituksiin liittyvät velat	4 126,1	3 037,0	4 576,7	3 493,9
Ennakonpidätysvelka	303,5	290,4	303,5	290,4
Saman konsernin yrityksille	89,9	89,4		
Omistusyhteisyrietyksille	0,5	0,7	0,5	0,7
Muut velat	8,1	9,8	18,8	20,2
	4 528,1	3 427,4	4 899,6	3 805,3
Velat, jotka erääntyvät viiden vuoden tai sitä pidemmän ajan kuluttua				
Rahoituslaitoslainat				0,0

19. Siirtovelat 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023	Konserni 2024	Konserni 2023
Siirtovelat				
Sijoituksiin liittyvät	377,9	174,5	379,2	177,3
Velka vastuunjakoon	1,5	1,3	1,5	1,3
Muut siirtovelat	17,4	21,0	19,0	23,0
	396,8	196,9	399,7	201,6

20. Vakuudet ja vastuusitoumukset 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Konserni 2024
Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Sijoitussitoumukset		
Pääomarahastot	6 234,3	6 234,3
Muut sijoitussitoumukset	335,4	335,4
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vastaanotetut vakuudet		
Takaisinmyyntisopimusten vakuudet, käypä arvo	105,1	105,1
Ilmarisella on velvollisuus palauttaa vastaanotetut vakuudet		
Johdannaiskaupan vakuudeksi saadut arvopaperit		
Vakuusarvo	91,9	91,9
Ei-suojaavat johdannaisopimukset		
Korkojohdannaiset		
Futuuri- ja termiinisopimukset, avoimet		
STM-johdannaiset		
Kohde-etuus	1 018,8	1 018,8
Päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-11,4	-11,4
Optiosopimukset, avoimet		
Ostetut		
Kohde-etuus	45 023,3	45 023,3
Käypä arvo	481,2	481,2
Asetetut		
Kohde-etuus	-54 326,0	-54 326,0
Käypä arvo	-352,4	-352,4
Koron- ja luottoriskinvaihtosopimukset, avoimet		
Kohde-etuus ¹⁾	2 429,6	2 429,6
Käypä arvo	35,0	35,0
STM-johdannaiset		
Kohde-etuus	10 093,2	10 093,2
Päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-147,5	-147,5

milj. €	Emoyhtiö 2024	Konserni 2024
Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Ei-suojaavat johdannaisopimukset		
Korkojohdannaiset		
Tuotonvaihtosopimukset, avoimet		
Kohde-etuus	-141,5	-141,5
Käypä arvo	2,9	2,9
Valuuttajohdannaiset		
Termiinisopimukset, avoimet		
Kohde-etuus	26 781,8	26 781,8
Käypä arvo	-165,9	-165,9
Termiinisopimukset, suljetut		
Käypä arvo	-83,9	-83,9
Optiosopimukset, avoimet		
Ostetut		
Kohde-etuus	8 086,5	8 086,5
Käypä arvo	129,0	129,0
Asetetut		
Kohde-etuus	-5 331,8	-5 331,8
Käypä arvo	-70,0	-70,0
Osakejohdannaiset		
Futuuri- ja termiinisopimukset, avoimet		
STM-johdannaiset		
Kohde-etuus	1 122,2	1 122,2
Päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-4,4	-4,4
Optiosopimukset, avoimet		
Ostetut		
Kohde-etuus	944,0	944,0
Käypä arvo	53,1	53,1
Asetetut		
Kohde-etuus	-321,3	-321,3
Käypä arvo	-17,8	-17,8

20. Vakuudet ja vastuusitoumukset 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Konserni 2024
Taseeseen sisällyttämättömät vastuusitoumukset ja vastuut		
Ei-suojaavat johdannaissopimukset		
Osakejohdannaiset		
Tuotonvaihtosopimukset, avoimet		
Kohde-etuus	3,7	3,7
Käypä arvo	3,7	3,7
Muut johdannaissopimukset		
Futuuri- ja termiinisopimukset, avoimet		
Kohde-etuus	-0,8	-0,8
Käypä arvo	1,9	1,9
Optiosopimukset, avoimet		
Ostetut		
Kohde-etuus	4,8	4,8
Käypä arvo	88,1	88,1
Asetetut		
Kohde-etuus	-8,4	-8,4
Käypä arvo	-41,6	-41,6
Tuotonvaihtosopimukset, avoimet		
Kohde-etuus	0,0	0,0
Käypä arvo	0,0	0,0
STM-johdannaiset		
Kohde-etuus	99,0	99,0
Päivittäisten suoritusten kumulatiivinen rahamäärä	-0,6	-0,6

1) Kohde-etuus koostuu bilateraalisten korkoswapien ja credit default swapien kohde-etuuksista, joilla ei ole päivittäisiä nettoarvonmuutostilityksiä.

Suljettujen ja erääntyneiden johdannaisten tulos on kirjattu täysimääräisesti tulosvaikutteisesti.

Arvostusperiaatteet

Pörssijohdannaiset arvostetaan käyttäen pörssissä noteerattua hintaa. Kahdenväliset OTC-johdannaiset arvostetaan vastapuolen arvostuksen perusteella, mikäli markkinaolosuhteet eivät estä kyseisten johdannaistransaktioiden arvostamista markkina-arvoon.

Kahdenvälinen OTC -johdannaistransaktio arvostetaan teoreettiseen mallihintaan, mikäli markkinaolosuhteet estävät kyseisen transaktion arvostamisen markkina-arvoon. EMIR -asetuksessa ja siihen liittyvissä teknisissä standardeissa on määritelty tarkemmin milloin markkinaolosuhteet estävät arvostamisen markkina-arvoon. Keskusvastapuoliselvitetävät OTC -johdannaiset arvostetaan keskusvastapuolelta saatuun arvoon.

Claw back-velvoitteen alaiset pääomasijoitusrahastotuotot kirjataan rahaston toimikauden aikana rahastoyhtiön ilmoituksen mukaisina, koska mahdolliset vastuut voidaan kattaa rahaston varoilla tai kutsumattomilla sijoitussitoumuksilla. Purkutilanteessa olevan rahaston tuottoja kirjattaessa seurataan mahdollisten vastuiden todennäköistä määrää varovaisuuden periaatetta noudattaen.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Konserni 2024
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Vuokranmaksun vakuudeksi annetut kiinnitykset	0,3	3,4
Omien lainojen vakuudeksi annetut kiinnitykset		
Lainojen määrä		167,4
Annetut kiinnitykset		233,6
Johdannaiskaupan vakuudeksi annetut pantit, kirja-arvo		
Arvopaperit	497,7	497,7
Käteinen	242,1	242,1
Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa annetut pantit		
Takaisinostosopimusten pantit, käypä arvo	780,3	780,3
Sisältyy tase-erään muut sijoitukset		

Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi annetut käteisvakuudet 242,1 miljoonaa euroa sisältyvät tase-erään muut saamiset.

Rahoitusvakuuslain mukaisessa siirrossa vakuudeksi saadut käteispantit 273,5 miljoonaa euroa sisältyvät tase-erään muut velat.

20. Vakuudet ja vastuusitoumukset 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Konserni 2024
Yhteisyrityksen puolesta annetut vakuudet		
Pankkilainan vakuudeksi kiinnitetyt panttikirjat		3 289,0
Muut vastuusitoumukset		
Ilmarisen arvonlisäveroryhmään kuuluvat yhtiön lisäksi Ilmarisen omistamat kiinteistöyhtiöt. Ryhmän jäsenet ovat yhteisvastuullisesti vastuussa ryhmän tilittävästä arvonlisäverosta.	0,9	0,9
Kiinteistösijoitusten arvonlisäverovähennysten tarkistusvastuu	10,9	46,1
Vuokravastuut (ml. leasingvastuut)		
Seuraavana vuonna erääntyvät	1,0	1,0
Myöhempinä vuosina erääntyvät	1,0	1,0
Muut		1,3

21. Emoyhtiön lähipiiri 31.12.

Ilmarisen lähipiiriin kuuluu henkilö, joka on Ilmarisen hallintoneuvoston tai hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, johtoryhmän jäsen, päävastuullinen tilintarkastaja ja näiden puoliset ja edunvalvottavat sekä edellä lueteltujen henkilöiden määräysvalta-yhteisöt. Tilinpäätöksessä Ilmarisen lähipiiriin luetaan lisäksi Ilmarisen tytäryhtiöt ja osakkuusyhtiöt.

Lähipiirilainat tytär- ja osakkuusyhtiöille on esitetty liitetiedolla 6 ja 14. Lähipiirille myönnettyjen lainojen laina-ajat ovat pääsääntöisesti 1–30 vuotta ja ne ovat sekä laina-aikana lyhennettäviä että laina-ajan lopussa maksettavia kertalyhenteisiä lainoja. Korkoperusteena käytetään pääsääntöisesti markkinakorkoa.

Siirtosaamiin sisältyy korkosaamia osakkuusyryyksiltä 5,6 miljoonaa euroa.

Yhtiöllä ei ole lähipiiriliiketoimia jotka olisi tehty muita kuin tavanomaisia kaupallisia ehtoja noudattaen.

22. Vakavaraisuuspääoma 31.12.

milj. €	Emoyhtiö 2024	Emoyhtiö 2023
Oma pääoma ehdotetun voitonjaon vähentämisen jälkeen	234,3	223,7
Tilinpäätössiirtojen kertymä	8,6	6,2
Omaisuuuden käypien arvojen ja taseen kirjanpitoarvojen välinen arvostusero	13 573,5	10 861,7
Osittamaton lisävakuutusvastuu ¹⁾	85,4	1 146,3
Aineettomat hyödykkeet	-3,3	-7,5
Muut erät	-3,9	-3,9
	13 894,6	12 226,5
TVYL 17 § vähimmäispääomavaatimus	3 101,3	2 495,8

1) Vähennettynä kumulatiivisella TyEL-hoitokustannusylijäällä 10,8 (10,8) milj. €.

23. Konsernitilinpäätöksen yhdistellyt tytäryritykset ja osakkuusyrittökset 31.12.2024

Ilmarisen tytäryritykset	Kotipaikka	Omistusosuus, %
Antilooppi kortteli Oy	Helsinki	100,00
Asunto Oy Espoon Anna Sahlsténin katu 8	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Itsehallintotie 1	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Kefeus	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Markkinakatu 2	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Merivalkama 18	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Neulaspolku 1	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Postipuuntalo	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Puntaritie 2	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Puntaritie 5	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Puolikuu 2 D	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Runoratsunkatu 1	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Runoratsunkatu 17	Espoo	100,00
Asunto Oy Espoon Suurpellon Puistokatu 12C	Espoo	100,00
Asunto Oy Helsingin Eerikinkatu 41	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Gyldenintie 5 - 7	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Hanuripolku 4-6	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Hellemäenpolku 10	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Hietasaarenkuja 3	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Hiomotie 42	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Hiomotie 44	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Hiomotie 46	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Hiomotie 48	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Hitsaajankatu 15	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Kallvikintie 91	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Kallvikintie 93	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Kap Hornin katu 8	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Kiviparantie 2	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Laivalahdenportti 3	Helsinki	93,92
Asunto Oy Helsingin Leikosaarentie 26	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Länsisatamankatu 2	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Merikaapeli	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Metsäläntie 12a	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Mustalahdentie 15	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Neitsytsaarentie 2	Helsinki	100,00

Ilmarisen tytäryritykset	Kotipaikka	Omistusosuus, %
Asunto Oy Helsingin Neitsytsaarentie 6	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Näyttelijäntie 13	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Palikkapolku 1	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Punanotkonkatu 2	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Rullakkokatu 1	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Tulvaniitynpolku 3	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Ulappasaarentie 4	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Vanha Viertotie 9	Helsinki	100,00
Asunto Oy Helsingin Välimerenkatu 10	Helsinki	100,00
Asunto Oy Keravan Aleksis Kiven tie 3	Kerava	100,00
Asunto Oy Keravan Santaniitynkatu 11	Kerava	100,00
Asunto Oy Keravan Santaniitynkatu 23	Kerava	100,00
Asunto Oy Keravan Santaniitynkatu 25	Kerava	100,00
Asunto Oy Keravan Torikatu 2	Kerava	100,00
Asunto Oy Tampereen Kalevan puistotie 14	Tampere	100,00
Asunto Oy Tampereen Osuuskunnankatu 1 B	Tampere	100,00
Asunto Oy Vantaan Korsontie 9	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Kranssi	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Neilikkatie 8	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Osmankäämintie 7	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Paakari	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Pakkalanrinne 2	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Tulikivi	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Tädyketie 4	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Ukonkivi	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Vuolukivi	Vantaa	100,00
Asunto Oy Vantaan Zirkoni	Vantaa	100,00
Elielin Pysäköinti Oy	Helsinki	100,00
Espagalleria Oy	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Aleksanterinkatu 13	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Aleksinparkki	Kerava	100,00
Kiinteistö Oy Annalankankaantie 20	Oulu	100,00
Kiinteistö Oy Espoon Anna Sahlsténin katu 5	Espoo	100,00
Kiinteistö Oy Espoon Keilarannantorni	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 11	Espoo	100,00

23. Konsernitilinpäätöksen yhdistellyt tytäryritykset ja osakkuusyrietykset 31.12.2024

Ilmarisen tytäryritykset	Kotipaikka	Omistusosuus, %
Kiinteistö Oy Espoon Keilaranta 19	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Espoon Kutojankulma 2	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Espoon Kutojantie 4	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Hakkilan Lokki	Vantaa	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Aleksanterinkatu 17	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Armfeltintie 8	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Bulevardi 26	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Lepakko	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Merkurius	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Mikonkatu 9	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Pääpostitalo	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Satamakaari 24	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Tenholantie 12	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Helsingin Väinämöisenlinna	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Hyrylän Keskiholvi	Tuusula	50,26
Kiinteistö Oy Ilmarisen Talo 126	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Ilmarisen Talo 127	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Ilmarisen Talo 128	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Julininkulma	Turku	79,12
Kiinteistö Oy Jyväskylän Kauppakatu 39	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Keravan Isoahjo	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Kolarin Lomarova III	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Koneharjun Kangas	Lahti	100,00
Kiinteistö Oy Kutomotie 16	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Kutomotie 18	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Lahden Mikkulankatu 23	Lahti	100,00
Kiinteistö Oy Lielahden Kauppapuisto 1	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Lielahden Kauppapuisto 2	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Liikekeskus Aleksintori	Kerava	100,00
Kiinteistö Oy Myllykulma	Lappeenranta	100,00
Kiinteistö Oy Olarin Tempo Espoo	Espoo	100,00
Kiinteistö Oy Oulun Pekurinkulma	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Oulun Soramäentie 1	Oulu	100,00
Kiinteistö Oy Pasilan Beta	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Pasilan Eta	Helsinki	100,00

Ilmarisen tytäryritykset	Kotipaikka	Omistusosuus, %
Kiinteistö Oy Pasilan Ratapiha	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Pasilan Theta	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Pitäjänmäen Helmi	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Rock Vallila	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Salomonkatu 7-9	Helsinki	81,87
Kiinteistö Oy Tampereen Portti	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Tampereen Sellukatu 30	Tampere	100,00
Kiinteistö Oy Tampereen Turvesuonkatu 10	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Turun Artturinkatu 2	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Tuusulan Huurrekuja 2	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Tuusulan Högberginhaara 12	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 1	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Vantaan Ainontie 5	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Vantaan Osmankäämi	Vantaa	100,00
Kiinteistö Oy Vantaan Pakkalantie 27	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Vantaan Rälssitie 9	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Vantaan Tikkurilantie 140	Helsinki	100,00
Kiinteistö Oy Vantaan Valimotien Kiinteistöt	Vantaa	100,00
Kiinteistö Oy Vega	Helsinki	100,00
Kämp Galleria Oy	Helsinki	100,00
Kämp-Kiinteistöt Oy	Helsinki	100,00
Metsämassi Oy	Helsinki	100,00
METSÄRAHASTO II KY	Helsinki	100,00
Oy F.W. Grönqvist Ab	Helsinki	89,11
Pommisuoja Oy	Helsinki	100,00
Sokerilinnan Tontit Oy	Espoo	100,00
World Trade Center Helsinki Oy	Helsinki	100,00

23. Konsernitilinpäätöksen yhdistellyt tytäryritykset ja osakkuusyrietykset 31.12.2024

Ilmarisen tytäryritykset	Kotipaikka
Konsernista poistuneet	
Kiinteistö Oy Espoon Trillakatu 5	Helsinki
Kiinteistö Oy Iso-Ylläksentie 42	Helsinki
Kiinteistö Oy Kutomotie 9	Helsinki
Kiinteistö Oy Oulun Kauppurienkatu 9	Helsinki
Kiinteistö Oy Tilkan Parkki	Helsinki
Kiinteistö Oy Vantaan Pakkalanrinne 4	Helsinki

Ilmarisen konserniin yhdistellyt osakkuusyrietykset	Kotipaikka	Omistusosuus, %
Antilooppi konserni	Helsinki	50,00
Arek Oy	Helsinki	24,26
BOC Frankfurt Management S.a.r.l.	Munzbach	49,00
Central Post I BV	Amsterdam	50,00
Cloud Office Holding BV	Amsterdam	49,00
Forest Company Limited/The	St. Peter Port	28,16
HL Covent Garden	Bryssel	95,02 ⁽¹⁾
ILMA Sarl	Senningerberg	49,50
Keilaniemen kiinteistökehitys konserni	Helsinki	33,33
Kiinteistö Oy Kauppakeskus Sello	Espoo	25,50
Mercada Oy	Helsinki	33,33
Navidom Oy	Espoo	25,00
New York Life Office Holdings LLC	Delaware	49,00
PH Buildings	Amsterdam	99,99 ⁽²⁾
REDI konserni	Helsinki	49,90
SNI EURO Partnership I ja II	Senningerberg	49,90
SSC Ahti Oy	Helsinki	50,00
SSC Esko Oy	Helsinki	50,00
SSC Kiisla Oy	Helsinki	50,00
SSC Lunni Oy	Helsinki	50,00
SSC Suula Oy	Helsinki	50,00
SSC Uikku Oy	Helsinki	50,00
SSC Ukko Oy	Helsinki	50,00
Taivas Tysons Corner Inc	Delaware	50,00 ⁽³⁾
Tamina Homes, Inc.	Delaware	99,98 ⁽⁴⁾
Tornator Oyj	Imatra	23,13
Tripla konserni	Helsinki	38,75
Wiggum Sarl	Munzbach	49,00

1) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 47,6 %.

2) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 50 %.

3) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen omistusosuus oikeuttaa 100 prosenttiin yhtiön tuloksesta, joten konserniin on yhdistelty 100 %.

4) Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen ääniosuus on 40 %.

24. Tiivistelmä tunnusluvuista

	2024	2023	2022	2021	2020
Vakuutusmaksutulo, milj. €	6 956,2	6 822,1	6 558,0	5 922,0	5 220,5
Maksetut eläkkeet ja muut korvaukset, milj. € ¹⁾	7 636,0	7 172,7	6 606,0	6 309,1	6 115,5
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in, milj. €	5 043,9	3 271,7	-4 009,4	8 086,0	3 528,5
Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle, %	8,6	5,8	-6,6	15,3	7,1
Liikevaihto, milj. €	9 319,3	11 393,3	5 943,4	8 889,9	7 513,5
Kokonaisliikekulut, milj. €	143,5	145,6	150,8	175,6	158,3
Kokonaisliikekulut, % liikevaihdosta	1,5	1,3	2,5	2,0	2,1
Hoitokustannustulolla katetut liikekulut, % TyEL-palkka- ja YEL-työtulosummasta	0,3	0,3	0,4	0,5	0,5
Kokonaistulos, milj. €	1 804,3	579,0	-4 592,2	4 179,4	1 768,6
Vastuovelka, milj. €	50 642,5	49 266,6	45 197,8	46 003,8	43 538,8
Vakavaraisuuspääoma, milj. € ²⁾	13 894,6	12 226,5	11 777,3	16 539,1	12 542,3
suhteessa vakavaraisuusrajaan	1,49	1,63	1,68	1,89	1,79
Eläkevarat, milj. € ³⁾	64 409,5	60 306,8	57 505,1	61 656,0	54 014,2
% vastuovelasta ³⁾	127,5	125,4	125,8	136,7	130,2
Siirto asiakashyvityksiin, % TyEL-palkkasummasta ⁴⁾	0,53	0,47	0,70	0,92	0,26
TyEL-palkkasumma, milj. €	26 537,2	26 050,4	24 924,2	22 874,4	21 505,3
YEL-työtulosumma, milj. €	1 816,5	1 740,5	1 705,5	1 677,4	1 676,3
TyEL-vakuutuksia ⁵⁾	51 346	57 041	61 084	64 436	69 386
TyEL-vakuutettuja	595 659	602 069	611 380	591 197	555 029
YEL-vakuutuksia	70 455	73 283	75 240	76 781	76 147
Eläkkeensaajia	454 556	455 058	458 512	455 775	458 401

- 1) Tuloslaskelman maksetut korvaukset ilman korvaustoiminnan ja työkyvyttömyysriskin hallinnasta aiheutuneita kuluja
- 2) Laskettuna kunakin ajankohtana voimassa olleiden säädösten mukaisesti (vastaava periaate koskee myös muita vakavaraisuustunnuslukuja)
- 3) STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukainen vastuovelka + vakavaraisuuspääoma
- 4) Ilmoitetaan kahden desimaalin tarkkuudella
- 5) Vakuutus sopimuksen tehneiden työnantajien vakuutukset

25. Tulosanalyysi

milj. €	2024	2023	2022	2021	2020
Tuloksen synty					
Vakuutusliikkeen tulos ¹⁾	5,6	37,9	132,5	44,2	-3,2
Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo in	1 796,6	527,4	-4 800,9	4 104,3	1 725,6
+ Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvo in ²⁾	5 043,9	3 271,7	-4 009,4	8 086,0	3 528,5
- Vastuovelan tuottovaatimus	-3 247,4	-2 744,4	-791,6	-3 981,6	-1 803,0
Hoitokustannustulos ³⁾	-0,6	10,6	58,1	41,9	43,2
Muu tulos	2,7	3,1	18,2	-11,0	3,0
Kokonaistulos	1 804,3	579,0	-4 592,2	4 179,4	1 768,6
Tuloksen käyttö					
Vakavaraisuuden muutokseen	1 663,9	455,5	-4 767,4	3 970,0	1 713,2
Osittamattoman lisävakuutusvastuun muutokseen	-1 060,8	1 715,8	-1 417,0	-1 183,1	436,2
Arvostuserojen muutokseen	2 711,8	-1 271,9	-3 366,1	5 146,0	1 269,5
Tilinpäätössiirtojen kertymän muutokseen	2,3	1,0	3,3	-2,9	-0,5
Tilikauden voittoon	10,6	10,7	12,3	10,0	8,0
Siirtoon asiakashyvityksiin	140,3	123,5	175,2	209,4	55,4
Yhteensä	1 804,3	579,0	-4 592,2	4 179,4	1 768,6

- 1) Vakuutusliikkeen tulos raportoidaan liitetiedolla 31
- 2) Sijoitustoiminnan tulos käyvin arvo in raportoidaan liitetiedolla 28
- 3) Hoitokustannustulos raportoidaan liitetiedolla 29

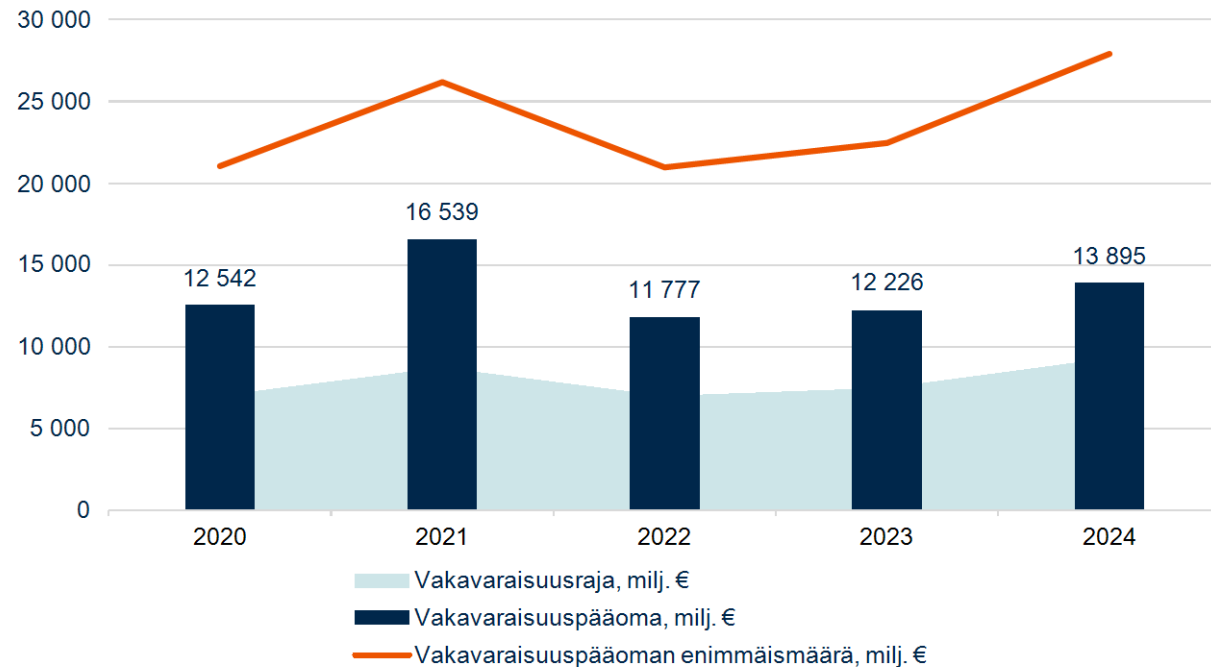
26. Vakavaraisuus

	2024	2023	2022	2021	2020
Vakavaraisuusraja, milj. €	9 304	7 487	6 990	8 728	7 016
Vakavaraisuuspääoman enimmäismäärä, milj. €	27 911	22 462	20 970	26 184	21 048
Vakavaraisuuspääoma, milj. €	13 895	12 226	11 777	16 539	12 542
Vakavaraisuusaste, % ¹⁾	127,5	125,4	125,8	136,7	130,2
Vakavaraisuusasema ²⁾	1,5	1,6	1,7	1,9	1,8

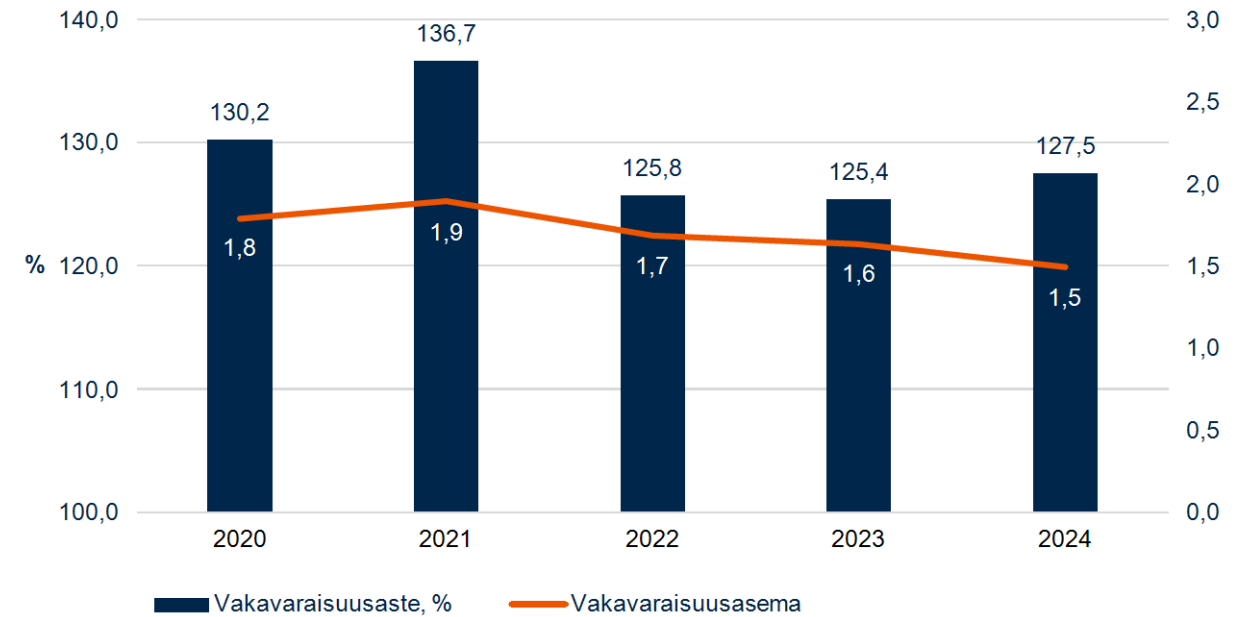
1) Eläkevarat suhteessa STM asetuksen (614/2008) 11 §:n 10 kohdan mukaiseen vastuuelkaan. Esitetään kaikki vuodet uudessa esitysmuodossa.

2) Vakavaraisuuspääoma suhteessa vakavaraisuusrajaan.

Vakavaraisuusraja, vakavaraisuuspääoma ja sen enimmäismäärä

Vakavaraisuusaste ja vakavaraisuusasema

27. Sijoitusjakauma käyvin arvo in

	Perusjakauma				Riskijakauma ⁸⁾					
	31.12.2024		31.12.2023		31.12.2024		31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
	milj. €	%	milj. €	%	milj. €	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾	% ¹⁰⁾
Korkosijoitukset yhteensä	18 775,2	29,7	19 802,7	33,6	20 275,7	32,0	35,3	26,6	27,0	33,2
Lainasaamiset ¹⁾	1 055,7	1,7	1 422,1	2,4	1 055,7	1,7	2,4	3,2	3,3	3,3
Joukkovelkakirjalainat	17 651,7	27,9	16 269,5	27,6	19 873,8	31,4	35,6	31,5	25,4	27,2
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	67,7	0,1	2 111,1	3,6	-653,8	-1,0	-2,8	-8,1	-1,8	2,8
Osakesijoitukset yhteensä	32 689,5	51,6	27 113,2	46,0	34 032,9	53,8	47,0	44,1	50,0	47,1
Noteeratut osakkeet ³⁾	22 240,4	35,1	17 760,5	30,1	23 583,8	37,2	31,1	28,5	36,0	35,6
Pääomasijoitukset ⁴⁾	8 708,8	13,8	7 766,0	13,2	8 708,8	13,8	13,2	13,0	12,0	9,4
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	1 740,4	2,7	1 586,7	2,7	1 740,4	2,7	2,7	2,6	2,0	2,1
Kiinteistösijoitukset yhteensä	5 825,3	9,2	5 815,9	9,9	5 825,3	9,2	9,9	12,2	10,7	11,8
Suorat kiinteistösijoitukset ¹¹⁾	3 083,0	4,9	5 122,0	8,7	3 083,0	4,9	8,7	10,9	9,6	10,6
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset ¹¹⁾	2 742,3	4,3	693,9	1,2	2 742,3	4,3	1,2	1,3	1,1	1,1
Muut sijoitukset	6 023,2	9,5	6 191,7	10,5	6 071,8	9,6	10,5	12,2	8,2	8,3
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	5 911,5	9,3	5 091,7	8,6	5 911,5	9,3	8,6	8,6	6,8	5,5
Hyödykesijoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	0,0	0,0
Muut sijoitukset ⁷⁾	111,8	0,2	1 100,0	1,9	160,3	0,3	1,8	3,0	1,4	2,8
Sijoitukset yhteensä	63 313,2	100,0	58 923,5	100,0	66 205,8	104,6	102,6	95,1	95,9	100,3
Johdannaisten vaikutus ⁹⁾					-2 892,5	-4,6	-2,6	4,9	4,1	-0,3
Sijoitukset käyvin arvo in yhteensä	63 313,2	100,0	58 923,5	100,0	63 313,2	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Jvk-salkun modifioitu duraatio	3,7									

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikenlaiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Riskijakauma voidaan esittää vertailukausilta sitä mukaa kun tietoa kertyy (ei taannehtivasti). Mikäli luvut esitetään vertailukausilta ja kaudet eivät ole täysin vertailukelpoisia tulee tästä antaa tieto.

9) Sisältää johdannaisten vaikutuksen riski- ja perusjakauman erotukseen. Johdannaisten vaikutus voi olla +/- Eron korjauksen jälkeen riskijakauman loppusumma täsmää perusjakaumaan.

10) Suhteellinen osuus lasketaan käyttäen jakajana "Sijoitukset käyvin arvo in yhteensä" -rivin loppusummaa.

11) Kiinteistösijoitukset-ryhmässä on tehty luokittelumuutos vuonna 2024, aiemmat vuodet 2020–2023 eivät ole vertailukelpoisia

28. Sijoitustoiminnan nettotuotto sitoutuneelle pääomalle

	Sijoitustoim. nettotuotot, markkina- arvo ⁸⁾	Sitoutunut pääoma ⁹⁾	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle	Tuotto-% sitoutuneelle pääomalle
	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2024	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
	milj. €	milj. €	%	%	%	%	%
Tuotto € / % sitoutuneelle pääomalle							
Korkosijoitukset yhteensä	885,2	19 976	4,4	8,4	-5,2	3,9	-0,4
Lainasaamiset ¹⁾	74,6	1 185	6,3	5,3	3,2	4,4	-0,9
Joukkovelkakirjalainat	773,3	17 638	4,4	9,5	-6,4	4,1	0,0
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset ^{1) 2)}	37,3	1 153	3,2	-0,3	-3,5	0,7	-3,7
Osakesijoitukset yhteensä	3 807,6	27 096	14,1	10,1	-10,2	28,0	12,4
Noteeratut osakkeet ³⁾	2 796,2	17 683	15,8	13,5	-14,5	23,7	11,9
Pääomasijoitukset ⁴⁾	817,6	7 848	10,4	2,8	-2,7	44,5	12,9
Noteeraamattomat osakkeet ⁵⁾	193,9	1 565	12,4	7,2	21,3	24,4	19,0
Kiinteistösijoitukset yhteensä	-49,5	5 812	-0,9	-13,5	1,3	8,8	0,4
Suorat kiinteistösijoitukset ¹⁰⁾	4,0	3 110	0,1	-15,0	0,8	9,0	0,7
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset ¹⁰⁾	-53,4	2 701	-2,0	-0,7	6,3	7,1	-2,1
Muut sijoitukset	396,9	5 924	6,7	1,8	-1,1	-2,0	20,2
Hedge-rahastosijoitukset ⁶⁾	498,3	5 062	9,8	4,5	8,2	7,3	3,7
Hyödykesijoitukset	0,1	0	-	-	-	-	-
Muut sijoitukset ⁷⁾	-101,5	862	-11,8	-7,5	-22,0	-27,6	71,7
Sijoitukset yhteensä	5 040,3	58 807	8,6	5,8	-6,6	15,3	7,1
Sijoituslajeille kohdistamattomat tuotot, kulut ja liikekulut	3,7	0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sijoitustoiminnan nettotuotto käyvin arvin	5 043,9	58 807	8,6	5,8	-6,6	15,3	7,1

1) Sisältää kertyneet korot

2) Sisältää rahat ja pankkisaamiset sekä kauppahintasaamiset ja -velat

3) Sisältää myös sekarahastot, jos niitä ei voida kohdistaa muualle

4) Sisältää pääomarahastot ja mezzanine-rahastot sekä infrastruktuurisijoitukset

5) Sisältää myös noteeraamattomat kiinteistösijoitusyhtiöt

6) Sisältää kaikentyyppiset hedge-rahasto-osuudet riippumatta rahaston strategiasta

7) Sisältää erät, joita ei voida kohdistaa muihin sijoituslajeihin

8) Raportointikauden lopun ja alun markkina-arvojen muutos – kauden aikana tapahtuneet kassavirrat. Kassavirralla tarkoitetaan myyntien/tuottojen ja ostojen/kulujen erotusta

9) Sitoutunut pääoma = Markkina-arvo raportointikauden alussa + päivittäin/kuukausittain aikapainotetut kassavirrat

10) Kiinteistösijoitukset-ryhmässä on tehty luokittelumuutos vuonna 2024, aiemmat vuodet 2020–2023 eivät ole vertailukelpoisia

29. Hoitokustannustulos

milj. €	2024	2023	2022	2021	2020
TyEL:n vakuutusmaksun hoitokustannusosat	44,8	57,3	148,5	160,7	149,6
Pienten työnantajien vakuutusten hoitamiseen tasausvastuusta saadut tuotot	17,6	18,4			
Korvausratkaisuista aiheutuvien liikekulujen kattamiseen käytettävissä olevat maksuosat	9,4	8,7	8,4	9,3	10,1
Muut tuotot	0,0	0,0	0,3	-1,6	2,3
TyEL-toiminnan hoitokustannustulo yhteensä	71,8	84,4	157,2	168,4	161,9
TyEL-toiminnan toimintokohtaiset liikekulut ¹⁾	-71,8	-73,6	-99,1	-126,5	-118,7
Muut kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
TyEL-toiminnan liikekulut yhteensä	-71,8	-73,6	-99,1	-126,5	-118,7
TyEL-toiminnan hoitokustannustulos	0,0	10,8	58,1	41,9	43,2
YEL-toiminnan hoitokustannustulo	19,8	20,1			
YEL-toiminnan liikekulut	-20,4	-20,3			
YEL-toiminnan hoitokustannustulos	-0,6	-0,2			
Hoitokustannustulos yhteensä	-0,6	10,6			
TyEL-toiminnan liikekulut prosenttia palkkasummasta	0,3 %	0,3 %			
YEL-toiminnan liikekulut YEL-toiminnan hoitokustannustulosta	102,8 %	101,0 %			

Vuodesta 2023 alkaen luvut eivät ole vertailukelpoisia vertailutietojen 2020–2022 kanssa, ne sisältävät sekä TyEL:iin että YEL:iin liittyviä eriä.

1) Ilman sijoitustoiminnan liikekuluja, työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katettuja kuluja ja lakisääteisiä maksuja

30. Työkyvyttömyysriskin hallinta

milj. €	2024	2023	2022	2021	2020
Vakuutusmaksutulo; työkyvyttömyysriskin hallintaosa	8,1	8,0	7,5	6,9	6,5
Korvauskuluihin kirjatut työkyvyttömyysriskin hallintaosalla katetut kulut ²⁾	8,1	6,8	7,2	6,9	3,6
Liikekuluihin kirjatut hoitokustannusosalla katetut työkyvyttömyysriskin hallitsemisesta aiheutuneet kulut	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Työkyvyn ylläpitotoiminnan hoitokulut / Työkyvyttömyysriskin hallintaosa, %	99,4 %	85,0 %	95,2 %	99,8 %	55,7 %

2) Sisältää vuodesta 2021 alkaen yhtiön työsuhteessa olevan oman henkilöstön työkyvyttömyysriskin hallintaan liittyviä henkilöstökuluja

31. Vakuutusliikkeen tulos

milj. €	2024	2023	2022	2021	2020
Yhtiön omalla vastuulla olevien liikkeiden vakuutusmaksutulo	1 208,3	1 203,8	1 192,7	1 124,1	1 002,0
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan korko	1 303,5	1 274,7	1 169,5	1 120,6	1 057,6
Vakuutusliikkeen tulo yhteensä	2 511,8	2 478,5	2 362,3	2 244,7	2 059,7
Maksetut rahastoidut eläkkeet	1 906,9	1 851,2	1 660,2	1 583,1	1 480,9
Maksetut tappiot	17,8	16,7	18,4	16,9	28,2
Omalla vastuulla olevien liikkeiden vastuuvelan muutos	581,5	572,8	551,2	600,5	553,8
Korvausmeno yhteensä	2 506,2	2 440,6	2 229,8	2 200,6	2 062,9
Vakuutusliikkeen tulos	5,6	37,9	132,5	44,2	-3,2

32. Riskienhallinta Ilmarisessa

Riskienhallinta osana yhtiön johtamista ja sisäistä valvontaa

Riskienhallinta on Ilmarisessa osa yhtiön normaalia johtamista ja sisäistä valvontaa. Riskienhallinta muodostuu kaikista niistä menettely- ja toimintatavoista, joiden tavoitteena on tunnistaa ja arvioida toimintaa ja tavoitteita uhkaavia riskejä sekä toteuttaa arvioinnin tuloksen edellyttämiä toimenpiteitä riskien hallitsemiseksi.

Riskienhallinta toteutuu Ilmarisen johtamis- ja valvontajärjestelmän välityksellä ja perustuu yhtiön johtamista ja vastuuvollisuutta tukeville periaatteille. Näin riskienhallinta on osa yhtiön toimintatapoja, päätöksentekoa ja prosesseja siten, että se lisää tavoitteiden saavuttamisen todennäköisyyttä ja tukee säännösten noudattamista.

Ilmarinen ottaa toiminnassaan riskejä perustuen harkittuun riski/tuotto-analyysiin muun muassa parempien tulosten, kuten eläkkeiden maksamista turvaavien sijoitustoiminnan tuottojen, aikaansaamiseksi. Riskienhallinnan tehtävänä on varmistaa, että otetut riskit ovat oikeassa suhteessa Ilmarisen riskinkantokykyyn ja riskinottohalukkuuteen. Jos riskeillä ei voida arvioida saavutettavan tavoiteltavaa hyötyä, pyritään ne välttämään taloudellisestiärkevin keinoin.

Riskienhallinnan organisointi ja vastuut

Riskienhallinnan yleiset puitteet Ilmarisessa

Riskienhallinta on Ilmarisessa osa johdon vastuualueetta ja kaikkia organisaation prosesseja, kuten strategista suunnittelua ja muutoksenhallintaa. Riskienhallinta on myös osa yhtiön toimintaperiaatteita, arvoja ja kulttuuria. Riskienhallinnan puitteet on määritelty Ilmarisen riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteissa ja sitä sijoitustoiminnan osa-alueella täydentävässä sijoitussuunnitelmassa.

Yhtiön ja sen toimielinten vastuut riskienhallinnassa

Ilmarisen hallituksella ja toimitusjohtajalla on kokonaisvastuu yhtiön valvonta- ja riskienhallintajärjestelmän olemassaolosta ja toimivuudesta. Hallitus käsittelee ja hyväksyy vuosittain Ilmarisen riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteet ja sijoitussuunnitelman. Hallitus ja toimiva johto laativat strategisen päätöksenteon ja riskienhallinnan osana vuosittain riski- ja vakava-raisuusarvion, jossa arvioidaan merkittävimpien riskien vaikutusta yhtiön toimintaan ja niitä

toimenpiteitä, jotka ovat aiheellisia näiden riskien hallitsemiseksi. Hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta avustaa hallitusta valvontatehtävissä, jotka kohdistuvat yhtiön taloudelliseen raportointiin, riskienhallintaan, sisäiseen valvontaan sekä sisäisen tarkastajan ja tilintarkastajien työhön. Hallituneuvoston tehtävänä puolestaan on valvoa hallituksen ja toimitusjohtajan hoitamaa yhtiön hallintoa. Valvonta kohdistuu muun muassa eläkeratkaisutoimintaan ja sijoitustoimintaan ja täten myös niiden riskienhallintaan.

Riskienhallinnan toteuttamisen vastuut Ilmarisessa

Ilmarisen riskienhallinnan johtaminen ja toteuttaminen perustuu malliin, jossa riskienhallintaan liittyvät vastuut jakautuvat kolmeen osa-alueeseen:

1. Ilmarisen liiketoimintalinjat ja tukitoiminnot vastaavat omista riskeistään ja niiden hallinnasta.
2. Riippumattomat riskien valvontatoiminnot valmistelevat ja kehittävät riskienhallinnan periaatteita sekä tukevat linjoja riskienhallinnan toimivuuden ja riittävyyden varmistamisessa. Lisäksi riippumattomat toiminnot

valvovat yhtiön riskitilannetta sekä ohjeiden noudattamista ja raportoivat näistä säännöllisesti yhtiön toimivalle johdolle ja hallitukselle.

3. Sisäinen tarkastus arvioi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä.

Ilmarisen liiketoimintalinjoilla ja tukitoiminnoilla on ensisijainen vastuu omien vastuualueidensa ja tekemiensä päätösten riskeistä sekä niiden hallinnasta. Näin nämä riskit omistavat tahot vastaavat siitä, että operatiivisen toiminnan menettelytavat ja toimintaa koskeva ohjeistus mahdollistavat tuloksellisen toiminnan hyväksytyllä riskitasolla. Käytännössä tämä tarkoittaa yhtiön tavoitteisiin ja toimintaan liittyvien riskien tunnistamista ja arviointia sekä toimenpiteitä näiden riskien hallitsemiseksi.

Yhtiön riippumattomat riskienhallintatoiminnot vastaavat yhtiön riskienhallinnan periaatteiden ja puitteiden kehittämisestä. Riskienhallintatoiminnot tukevat riskit omistavia toimintoja toimivien riskienhallinnan menettelyjen ja toimintatapojen käyttöön otossa sekä avustavat näitä riskiraportoinnissa. Riskienhallintatoiminnot myös seuraavat ja arvioivat yhtiön riskitilannetta sekä raportoivat tästä säännöllisesti yhtiön johdolle ja hallitukselle.

Hallitus / Hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunta

Omistaa riskit	Tukee ja valvoo	Arvioi ja varmistaa	
Valvonnan ja riskienhallinnan toteutus	Valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja menetelmät, konsultointi, valvonta ja raportointi	Valvonnan ja riskienhallinnan asianmukaisuuden varmistaminen	Tilintarkastus
Liiketoimintalinjat ja tukitoiminnot	Riskienhallintatoiminnot Compliance-toiminto	Sisäinen tarkastus	Valvovat viranomaiset

Ilmarisessa on riippumaton Compliance-toiminto, joka tukee liiketoimintaa luotettavan hallinnon ja sisäisen valvonnan toimivuuden ja riittävyyden varmistamisessa. Compliance-toiminnalla tarkoitetaan toiminnan sääntelyn eli toimintaan kohdistuvan ulkoisen ja sisäisen ohjeistuksen noudattamisen varmistamista ja valvontaa.

Compliance-toiminnan tavoitteena on osaltaan varmistaa sääntelyn, ohjeistusten ja hyvien menettelytapojen mukainen toiminta ja edistää tervettä riskikulttuuria Ilmarisessa. Compliance-toiminto toimii riskiperusteisesti ja varmistaa säännösten noudattamista omilla

vastuualueillaan muun muassa arvioimalla sisäisiä kontrolleja, prosesseja ja menettelytapoja sekä tekemällä tarpeellisia parannusehdotuksia johdolle ja liiketoiminnalle.

Sisäinen tarkastus on riippumatonta ja objektiivista arviointi-, varmistus- ja konsultointitoimintaa, jonka tarkoituksena on tuottaa lisäarvoa yhtiölle ja parantaa sen toimintaa. Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida yhtiön toimintojen ja prosessien osalta niiden riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan sekä johtamis- ja hallintomenettelyiden tarkoituksenmukaisuutta ja tehokkuutta sekä antaa kehitysehdotuksia näiden

parantamiseksi. Sisäisen tarkastuksen toiminta perustuu hallituksen hyväksymään toimintaperiaatteeseen, jossa määritellään sisäisen tarkastuksen organisaatioasema, toimivalta, vastuut ja tehtävät. Sisäinen tarkastus laatii vuosittain tarkastussuunnitelman, joka johtoryhmän ja tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnan käsittelyn jälkeen hyväksytään hallituksessa. Sisäinen tarkastus on hallinnollisesti toimitusjohtajan alainen riippumaton toiminto. Sisäinen tarkastus raportoi toiminnastaan suoraan hallitukselle ja hallituksen tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle.

Riskit ja niiden luokittelu

Ilmarisen menestyksellistä toimintaa vaarantavat riskit voivat olla mitä hyvänsä tekijöitä, jotka

- vaikuttavat haitallisesti yhtiön mahdollisuuksiin vastata moitteettomasti lakisääteisen tehtävän hoitamisesta
- vaikuttavat haitallisesti yhtiön mahdollisuuksiin saavuttaa lyhyen ja pitkän aikavälin tavoitteensa tai
- muulla tavoin uhkaavat yhtiön toiminnan jatkuvuutta.

Riskit voivat olla joko estettävissä olevia Ilmarisen sisäisistä tekijöistä aiheutuvia ongelmia tai toisaalta ulkoisia tekijöitä, joiden toteutumista ei voida estää. Riskien luonne ja lähteet vaikuttavat myös oleellisesti riskienhallintakeinojen valintaan. Ilmarisen toimintaan vaikuttavat riskit

ovat jaettavissa sijoitus-, vakuutus-, liiketoiminta- ja operatiivisiin riskeihin.

Sijoitusriskeihin kuuluvat markkina-, luotto-, maksuvalmius- ja keskittymäriskit.

Vakuutusriskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuuvelan riittävyyteen.

Liiketoimintariskeillä tarkoitetaan kilpailutilanteen ja toimialan muutosten sekä liiketoimintapäätösten tai niiden toimeenpanon epäonnistumiseen liittyvää tappioriskiä. Riskit voivat olla joko tapahtumia tai muutoksia toimintaympäristössä, jotka estävät tai häiritsevät yhtiön toimintaa. Riskit voivat myös toteutua käyttämättä jääneinä, liiketoiminnan kannalta tavoittelemisen arvoisina mahdollisuuksina.

Operatiivisella riskillä tarkoitetaan riittämättömiin tai epäonnistuneisiin sisäisiin prosesseihin, henkilöstöön ja järjestelmiin sekä ulkoisiin tapahtumiin liittyvää tappioriskiä.

Riskien mahdolliset vaikutukset eivät ole aina yksiselitteisesti rahalla mitattavissa, vaan ne voivat toteutuessaan vaikuttaa välillisesti myös Ilmarisen maineeseen. Riskin toteutuminen jossain riskiluokassa voi johtaa Ilmarisen maineen heikkenemiseen eri sidosryhmissä ja täten aiheuttaa liiketoiminnan menetyksiä ja tappioita. Pahimmillaan yrityksen itsenäiset toimintaedellytykset voivat heiketä olennaisesti.

Sijoitusriskit ja niiden hallinta

Sijoitustoiminnan tavoitteet

Ilmarisen riskinkantokyky määräytyy yhtiön vakavaraisuustilanteen mukaan. Sijoitustoiminnan keskeinen tavoite on hyödyntää yhtiön riskinkantokykyä mahdollisimman hyvien pitkän aikavälin tuottojen saavuttamiseksi, samalla kuitenkin vaarantamatta lyhyellä aikavälillä viranomaisten vakavaraisuusvaateiden noudattamista.

Sijoitusomaisuuden allokaatiota määrittäessä Ilmarinen tasapainoilee useiden samanaikaisten tavoitteiden välillä: toisaalta tavoite on pitkällä aikavälillä mahdollisimman hyvä tuotto vastuuelan vaatimusten ja viranomaisrajoitteiden puitteissa, toisaalta parantaa keskipitkällä aikavälillä vakavaraisuutta suhteessa kilpailijoihin ja lisäksi vielä varmistaa jatkuvasti vakavaraisuusrajan yläpuolella pysyminen. Yhtiön hallitus vahvistaa valitun allokaation vähintään vuosittain.

Vakavaraisuuden hallinnan yhteys sijoitustoimintaan ja riskienhallintaan

Vakavaraisuuden hallinnan tavoitteena on varmistaa, että Ilmarinen kykenee toteuttamaan sijoitusstrategiaansa, ottaen huomioon olettamuksiin ja asetettuihin tavoitteisiin liittyvän epävarmuuden. Sijoitussalkun riskitasoa verrataan tämän takia jatkuvasti Ilmarisen riskinkantokykyyn. Tarvittaessa ryhdytään toimenpiteisiin, joilla

pyritään varmistamaan, ettei yhtiö joudu tilanteeseen, jossa se olisi pakotettu muokkaamaan valittua allokaatiotaan pitkän tähtäimen sijoitusstrategiastaan turvatakseen vakavaraisuutensa lyhyellä aikavälillä.

Sijoitussalkun riskitasoa arvioidaan Ilmarisessa lyhyen tähtäimen riskilaskennalla, sitä täydentävillä stressitesteillä sekä pidemmän tähtäimen skenaariomalleilla.

Sijoitustoiminnan riskipuskurina toimii yhtiön vakavaraisuuspääoma, joka on yhtiön varojen ja vastuiden erotus. Mikäli sijoitustoiminnan tuotot ylittävät vastuuelalle määritetyn tuottovaateen, erotus kasvattaa vakavaraisuuspääomaa. Päinvastaisessa tilanteessa vakavaraisuuspääoma pienenee.

Pitkällä aikavälillä vastuuelalle on saatava vähintään tuotto, joka muodostuu TyEL:n laskuperusteissa määritellyn perustekorona ja osakesijoitusten tuoton painotettuna keskiarvona, jälkimmäisen painon ollessa 20 prosenttia. Sijoitustuoton alittaessa pitkällä aikavälillä keskimääräisen tuottovaateen, yhtiön riskinottoa alenee ja tuottovaatimuksen saavuttaminen vaikeutuu.

Perustekorko, joka kuvastaa sijoitustoiminnan pitkän aikavälin tuottoa, pohjautuu eläkelaitosten keskimääräiseen vakavaraisuusasteeseen. Täydennyskertoimen, eli perustekorona ja 3 prosentin rahastokorona erotuksen mukainen tuotto,

käytetään rahastoitujen vanhuuseläkkeiden korottamiseen. 20 prosentin osaketuottosidonnaisuuden kautta osa eläkelaitosten osakeriskistä on yhteisesti eläkejärjestelmän kannettavana. Vastuuvelka puskuroi näin ollen osittain sijoitustuloksen heilahtelua.

Osaketuottosidonnaisuus toteutetaan erityisellä vastuuelkaerällä, osaketuottosidonnaisella lisävakuutusvastuulla. Tämä vastuuelan osa kasvattaa vastuuelkaa korkeintaan yhdellä prosentilla tai pienentää sitä korkeintaan 20 prosentilla. Jos osaketuottosidonnaisen lisävakuutusvastuun määrä ylittää ylärajaksi asetetun määrän, ylite käytetään rahastoitujen vanhuuseläkkeiden korotuksiin.

Lainsäädännössä asetettu vähimmäispääomavaatimus, vakavaraisuusraja, on riippuvainen yhtiön sijoitustoiminnan riskinotosta. Riskipitoisempi sijoitustoiminta edellyttää suurempaa vakavaraisuuspääomaa. Vakavaraisuusvaatimusten perussuure on vakavaraisuuspääoman vakavaraisuusraja. Sen mitoituksen teoreettinen perusta on määritelty siten, että vuoden aikavälillä on korkeintaan 3 prosentin todennäköisyys sille, että yhtiön sijoitus- ja vakuutusriskeissä toteutuisi vakavaraisuusrajaa suurempi tappio. Vakavaraisuusraja on kuitenkin aina vähintään 5 prosenttia sijoitusten käyvin arvoin lasketusta yhteismäärästä.

Vakavaraisuusrajan laskennassa otetaan huomioon yhtiön toimintaan liittyvät riskit vakavaraisuuslaissa määritellyn riskiluokitusten mukaisesti. Kunkin sijoituksen osalta otetaan tällöin huomioon kaikki sääntelyssä määritellyt olennaiset riskit. Vakavaraisuusrajaa laskettaessa kullekin riskiluokalle lasketaan riskiarvo ja odotettu tuotto, sekä otetaan huomioon sijoitusten keskittymisestä aiheutuva riski. Lisäksi laskennassa huomioidaan riskiluokkien väliset riippuvuudet. Vähimmäispääomavaatimus on 1/3 vakavaraisuusraja, mutta jos vakavaraisuuspääoma on pienempi kuin vakavaraisuusraja, yhtiön on viipymättä toimitettava Finanssivalvonnan hyväksyttäväksi taloudellisen asemansa tervehdyttämissuunnitelma. Sijoitustoiminnan riskinottoa rajaavat lain vaatimukset sekä Ilmarisen sisäisesti asetetut sijoitusvaltuudet, joilla hallitaan riskinottoa ja varmistetaan sijoitussalkun riittävä hajautus ja likviditeetti.

Ilmarisen vakavaraisuuspääoma vuoden 2024 lopussa oli 13 895 miljoonaa euroa, ja vakavaraisuusraja oli 9 304 miljoonaa euroa. Vakavaraisuusasema eli vakavaraisuuspääoman suhde vakavaraisuusrajaan oli siten 1,49. Ilmarisen vakavaraisuusaste eli eläkevarojen suhde vastuuelkaan oli 127,5 prosenttia. Vakavaraisuusaste kuvaa yhtiön riskinkantokykyä ja vakavaraisuusasema yhtiön ottamaa riskiä suhteessa riskinkantokykyyn.

Sijoitustoiminnan oleelliset riskit

Markkinariski

Markkinariskillä tarkoitetaan rahoitusmarkkinamuutosten aiheuttamaa sijoitusomaisuuden arvoon ja vastuvelan määrään liittyvää epävarmuutta. Ilmarisen sijoitustoimintaan kohdistuvat markkinariskit liittyvät pääsääntöisesti osake-, korko-, korkoero-, kiinteistö-, valuutta-, hyödyke- ja volatiliiteettiriskeihin. Merkittävin näistä on osakkeiden markkinariski mutta myös korko- ja luottoriskisijoituksiin, valuuttoihin, ja kiinteistöihin liittyy merkittävää markkinariskiä.

Luotto- ja vastapuoliriski

Luottoriski realisoituu tilanteissa, joissa vastapuoli ei kykene vastaamaan sitoumuksistaan. Ilmarisen toimintaan liittyvät luottoriskit syntyvät luotonannosta sekä joukkolainojen ja OTC-johdannaisten vastapuoliriskeistä.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiusriskillä tarkoitetaan riskiä, että sijoituksia ei saada myytyä tai niitä joudutaan myymään epäedullisilla ehdoilla vakuutusliikkeen- tai sijoitustoiminnan rahoitustarpeen kattamiseksi.

Keskittymäriski

Keskittymäriski merkitsee salkun kokonaisriskin lisääntymistä riittämättömän hajautuksen vaikutuksesta.

Malliriski

Malliriskillä tarkoitetaan käytettyihin menetelmiin ja malleihin liittyviä yksinkertaistuksia ja oletuksiin liittyvää epävarmuutta, jotka heikentävät käytetyn mallin tulosten ja näiden pohjalta tehtyjen päätösten luotettavuutta.

Riskien arviointiin ja hallintaan liittyvät menetelmät

Markkinariskiä hallitaan sijoitussuunnitelmaan sisältyvillä periaatteilla ja asetetuilla sijoitusvaltuuksilla sekä varmistamalla riittävä vakavaraisuuspääoma suhteutettuna valittuun riskitasoon. Sijoitussuunnitelman tavoitteena on yhtiön riskikantokyvyn hyödyntäminen siten, että sijoituksilla saavutetaan pitkällä aikavälillä mahdollisimman hyvä tuotto, vaarantamatta kuitenkaan lakisääteistä vakavaraisuusvaadetta. Ilmarisen hallitus vahvistaa sijoitussuunnitelman, mukaan lukien riskienhallinnan suorittaman allokaation riskitasoanalyysin, ja siihen liitetyt valtuudet vuosittain. Sijoitusvaltuuksien puitteissa toimivan johdon on mahdollista poiketa hallituksen asettamasta allokaatiosta.

Aktiiviriskinoton valtuuksia rajoitetaan limiiteillä, kuten esimerkiksi allokaatiopoikkeamien enimmäismäärä, tietyllä todennäköisyydellä syntyviä maksimitappioita (niin sanottu Value at Risk -tunnusluku) tai yksittäisten riskikeskittymien enimmäispainojen kautta.

Markkinamuutosten vaikutuksia Ilmarisen vakavaraisuuteen on havainnollistettu alla olevassa taulukossa. Osakekurssien 10 prosentin laskun yhteydessä on huomioitu eläkejärjestelmän kantaman osakeriskin vaikutus vakavaraisuuspääomaan. Lisäksi on tarkasteltu tilannetta, jossa ainoastaan kiinteistöjen ja pääomasijoitusten arvoja on laskettu 10 prosentilla muiden omaisuusluokkien arvojen pysyessä muuttumattomina sekä tilannetta, jossa yleinen korkotaso nousisi yhdellä prosenttiyksiköllä.

Markkinamuutosten vaikutus vakavaraisuuteen

Vaikutus	Osakekurssit -10 %	Kiinteistöt -10 %	Pääomasijoitukset -10 %	Korkotaso +1 %
Vakavaraisuuspääomaan (milj. €)	-1 533	-638	-747	-668
Vakavaraisuusasemaan	-0,11	-0,07	-0,05	-0,08
Markkina-arvoon (%)	-4,2	-1,0	-1,2	-1,1
Vakavaraisuusasteeseen (%-yks.)	-2,5	-1,3	-1,5	-1,3

Markkinamuutosten vaikutusta tarkastellaan tavanomaisesti myös arvioimalla suurin mahdollinen tappio määrätyn todennäköisyyden mukaan, eli niin kutsutun VaR-luvun kautta. Arvion mukaan sijoitusomaisuuden arvonalenema ei 97,5 prosentin todennäköisyydellä ylittäisi kuu-kaudessa 3 736 miljoonaa euroa tai 6 prosenttia sijoitusomaisuuden arvosta. Vastaavalla todennäköisyydellä arvioitu alenema vakavaraisuuspääomaan, vastuvelan osaketuottosidonnaisuus huomioiden, ei ylittäisi 2 907 miljoonaa euroa tai 20,9 prosenttia, jolloin vakavaraisuusaste laskisi 121,7 prosenttiin.

Luottoriskin ensisijainen hallintakeino on riittävä hajauttaminen niin maantieteellisesti, toimialoittain, luottoluokittain kuin yhtiöittäin. Luottoriskiä hallitaan myös kattavan yritysanalyysin ja vakuusjärjestelyiden kautta sekä rajoittamalla

riskin enimmäismäärää. OTC-johdannaisten vastapuoliriskiä hallitaan pääosin vakuuksilla, jotka määräytyvät kaikkien vastapuolten kanssa solmittuihin ISDA:n (International Swaps and Derivatives Association) hyväksymiin standardisopimuksiin.

Maksuvalmiusriskiä hallinnoidaan Ilmarisessa arvioimalla niin sijoitus- kuin vakuutusliiketoiminnan tulevat kassavirrat sekä normaalissa että stressatussa skenaariossa ja suhteuttamalla nämä sisäisesti määriteltyyn likviditeettipuskuriin. Tavoitteena on varmistaa, että Ilmarinen ei maksuvalmiuden takia joutuisi poikkeamaan tavoitellusta allokatiosta tai luopumaan sijoituksiin epäedullisin ehdoin. Merkittävimmät maksuvalmiudessa huomioitavat asiat ovat eläkkeisiin liittyvät kassavirrat, takaisinlaintojen kysyntä, pääomarahastojen kutsut ja palautukset sekä varautuminen johdannaisten mahdollisiin tappioihin. Työeläkelaitosten pitkistä ja ennakoitavista vastuista ja takaisinlainaoikeuden rajoituksista johtuen merkittävä osa sijoitusomaisuudesta voidaan halutessa sijoittaa myös epälikvideihin sijoituksiin.

Ilmarisen sijoitusomaisuuden yrityskohtaiset keskittymät ovat kokonaisuuden näkökulmasta vähäisiä. Joulukuun 2024 lopussa suurin yksittäinen korko- ja luottoriskikohtainen liikkeeseenlaskija oli Yhdysvallat, jonka riskialtistuma vastasi 4,4 prosenttia sijoitusomaisuudesta. Suurin

altistuma yksittäiseen osakkeeseen, välillisten sijoitusten omistukset huomioiden, oli Apple Inc. 1,05 prosentin osuudella sijoitusomaisuudesta. Sijoitusomaisuus on myös laajasti hajautettu maantieteellisesti, eri omaisuusluokkiin sekä rahastojen osalta eri rahastonhoitajien välille. Sijoitusomaisuuteen kohdistuvaa keskittymäriskiä voidaan näin ollen pitää kokonaisuudessaan alhaisena.

Sijoitustoiminnan riskienhallinnan tavoitteena on ajoissa tunnistaa ja analysoida uusia ilmaantuvia riskitekijöitä ja huomioida historiallisen aikasarja-aineiston perusteella tehtävän riskilaskennan rajoittunut näkökulma. Edellä mainituista syistä riskianalyysijä täydennetään stressiteillä ja laatimalla skenaarioanalyysijä sijoitussalkun koostumuksesta tehtävien allokatiopäätösten tueksi.

Johdannaisia käytetään Ilmarisessa sijoitusriskien pienentämiseen ja suojaamiseen mutta tarvittaessa myös markkinariskin lisäämiseen sekä sijoitustoiminnan tehostamiseen, esimerkiksi kustannuksiin tai likviditeettiin liittyvistä syistä. Johdannaisiin liittyvä markkinariski muunnetaan pääsääntöisesti niin sanotuiksi deltakorjatuiksi riskipositioiksi, jotka kuvaavat johdannaisiin liittyvää todellista alla olevaa riskiä. Johdannaisten käyttöä Ilmarisessa määritellään tarkemmin hallituksen vuosittain hyväksymissä periaatteissa koskien johdannaisten käyttöä.

Sijoitustoiminnan valvonta ja raportointi

Sijoitustoiminnoista riippumaton riskienhallinta seuraa jatkuvasti sijoitustoiminnan tavoitteiden toteutumista, riskipositiota sekä Ilmarisen vaka-varaisuustilannetta. Toiminto raportoi sijoitustoiminnan riskinoton rajojen noudattamisesta ja sijoitustoiminnan tavoitteiden toteutumisesta hallitukselle vähintään kuukausittain. Tarvittaessa riskienhallinta esittää voimassa olevan perusalokaation uudelleenarvioimista tai sijoitusvaltuuksien muuttamisesta.

Sijoitussalkun jakauma omaisuusluokittain

Ilmarisen sijoitusvarallisuuden jakautuminen pääomaisuusluokkiin 31.12.2024 sekä näiden sijoitusten tuotot on esitetty liitetieto-osiossa Tunnusluvut ja analyysit. Seuraava taulukko noudattaa työeläkelaitosten yhdessä sopimaa tapaa kuvata sijoitusten tuottoja ja riskiä.

Sijoitussalkun jakauma omaisuusluokittain

2024	Perusjakauma		Riskijakauma		Tuotto	Volatiliteetti
	milj. €	%	milj. €	%	%	%
Korkosijoitukset	18 775	29,7	20 276	32,0	4,4	
Lainasaamiset	1 056	1,7	1 056	1,7	6,3	
Joukkovelkakirjalainat	17 652	27,9	19 874	31,4	4,4	4,6
-Julkisyhteisöjen joukkovelkakirjalainat	6 541	10,3	7 427	11,7	0,3	
-Muiden yhteisöjen joukkovelkakirjalainat	11 110	17,5	12 446	19,7	7,1	
Muut rahoitusmarkkinavälineet ja talletukset	68	0,1	-654	-1,0	3,2	
Osakesijoitukset	32 689	51,6	34 033	53,8	14,1	
Noteeratut osakkeet	22 240	35,1	23 584	37,2	15,8	7,5
Pääomasijoitukset	8 709	13,8	8 709	13,8	10,4	
Noteeraamattomat osakkeet	1 740	2,7	1 740	2,7	12,4	
Kiinteistösijoitukset	5 825	9,2	5 825	9,2	-0,9	
Suorat kiinteistösijoitukset	3 083	4,9	3 083	4,9	0,1	
Kiinteistösijoitusrahastot ja yhteissijoitukset	2 742	4,3	2 742	4,3	-2,0	
Muut sijoitukset	6 023	9,5	6 072	9,6	6,7	
Hedge-rahastosijoitukset	5 911	9,3	5 911	9,3	9,8	5,8
Hyödykesijoitukset	0	0,0	0	0,0	-	
Muut sijoitukset	112	0,2	160	0,3	-11,8	
Sijoitukset yhteensä	63 313	100,0	66 206	104,6	8,6	3,2
Johdannaisten vaikutus			-2 893	-4,6		
Sijoitukset käyvin arvoin yhteensä	63 313		63 313	100,0		

Joukkovelkakirjalainojen modifioitu duraatio on 3,7 vuotta.

Avoin valuuttapositio on 30,1 % sijoitusten markkina-arvosta.

Kokonaistuottoprosentti sisältää sijoituslajeille kohdistumattomat tuotot, kulut ja liikekulut.

Seuraavissa taulukoissa on esitetty noteerat-
tujen osakkeiden jakauma maantieteellisesti alu-
eittain, joukkolainasijoitusten jakauma

luottoluokittain sekä kiinteistösijoitusten jakauma
kohdeluokittain.

Noteerattujen osakesijoitusten maantieteellinen % -jakauma	2024	2023
Suomi	24	29
USA	44	35
Japani	6	6
Muut kehittyneet markkinat	22	25
Kiina	1	1
Kehittyvät markkinat pl. Kiina	2	3

Joukkolainojen ml. korkorahastot luokitusjako	2024	2023
AAA	12	12
AA	4	4
A	6	10
BBB	22	29
BB tai alle	35	38
Ei luokiteltu	22	8

Kiinteistösijoitusten rakenne, osuus %	2024	2023
Asuinkiinteistöt	20	23
Toimistokiinteistöt	32	33
Liikekiinteistöt	18	16
Hotellit	5	6
Varastokiinteistöt	5	5
Muut	6	6
Kiinteistörahastot	13	12

Kiinteistökannan käyttöaste (pl. saneerauskohteet) oli 91,0 (91,2) prosenttia.

Vakuutusriskit ja niiden hallinta

Vakuutusmaksut ja vastuvelka

Vakuutusriskit liittyvät vakuutusmaksun ja vastuvelan riittävyteen. Molempien suureiden laskenta on määritelty työeläkeyhtiöiden yhteisissä ja yhtiön laskuperusteissa, jotka sosiaali- ja terveysministeriö (STM) vahvistaa työeläkeyhtiöiden yhteisestä tai yhtiön hakemuksesta. Vakuutusriskien hallinnan yhtenä tavoitteena on varmistaa laskuperusteiden turvaavuus lain vaatimusten mukaisesti. Laskuperusteiden turvaavuus on yhtiön aktuaarin vastuulla.

Työntekijän eläkelaki (TyEL) edellyttää, että STM ei saa ilman erityistä syytä vahvistaa eläkevakuutuksen ehtoihin tai laskuperusteisiin eroja, jotka vaikeuttavat lain toimeenpanoa tai eläkelaitosten yhteisten asioiden hoitamista. Lain mukaan työeläkelaitosten on toimittava yhteistyössä tämän tavoitteen saavuttamiseksi. Edellä olevista seuraa, että vakuutusmaksun ja vastuvelan laskuperusteet ovat kaikilla työeläkeyhtiöillä eräitä poikkeuksia lukuun ottamatta samantyyppiset.

Eläke-etuuksien osittaisesta rahastoinnista johtuen vakuutusmaksu ja vastuvelka sisältävät yhtiön omalla vastuulla olevaa vakuutusliikettä sekä eläkelaitosten yhteisellä vastuulla olevaa liikettä (tasausliike). Yhteisellä vastuulla oleva eläkemeno poolataan kaikkien eläkelaitosten

kesken siten, että sen rahoittaminen ei aiheuta riskiä yksittäiselle eläkelaitokselle. Riskin siitä, että vakuutusmaksutulo ja sijoitustuotot riittävät tulevaisuudessa yhteisellä vastuulla olevan eläkemenon kattamiseen, kantavat yksityisen sektorin vakuutuksen maksajat eli työnantajat ja työntekijät yhdessä. Puskurina tämän vakuutusliikkeen osalta toimii kunkin yhtiön vastuvelkaan sisällytetty tasausvastuu. Yrittäjän eläkelain (YEL) mukaiset eläkkeet rahoitetaan vuosittain kerätyillä vakuutusmaksuilla ja valtion osuudella. Rahoitus tapahtuu tasausjärjestelmän periaatteiden mukaisesti, jolloin yksittäiselle eläkelaitokselle ei tämän osalta synny riskiä. Seuraavassa tarkastellaankin vain TyEL:n mukaista yhtiön omalla vastuulla olevaa vakuutusta ja siihen liittyviä vakuutusriskejä.

TyEL:n omalla vastuulla oleva liike koostuu vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkelikkeestä. Lisäksi yhtiöllä on riski maksamattomiin vakuutusmaksuihin liittyvistä maksutappioista. Keskeisiä tekijöitä vakuutusriskien hallinnassa ovat odotetavissa olevaan eläkealkavuuteen, korvausten suuruuteen ja eläkkeiden kestoon liittyvien epävarmuuksien huomioiminen. Merkitykseltään olennaisimmat riskit koskevat epävarmuutta, joka liittyy odotetun elinajan pituuteen sekä työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuuteen ja kestoon.

Vanhuuseläkelikkeen riskinä on toteutuvan kuolevuuden poikkeama oletetusta. Osa

vanhuuseläkkeestä rahastoidaan aktiiviaikana eläkkeen karttuessa. Kertyvän eläkevastuun määrä riippuu oletetusta kuolevuudesta. Kun toteutuva kuolevuus poikkeaa oletetusta, syntyy rahastoidun eläkemenon osalta yhtiölle voittoa tai tappiota. Kuolevuusperusteet tarkistettiin viimeksi vuoden 2016 lopussa. Kuolevuusperusteiden muutoksesta aiheutuvat kustannukset ovat eläkelaitosten yhteisellä vastuulla, joten yhtiökohtaista riskiä syntyy lähinnä yhtiön vakuutuskannan poikkeamasta keskimääräiseen nähden. Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Etera yhdistyi Ilmariseen 1.1.2018, ja samalla yhtiöön siirtyi lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (LEL) mukainen päättynyt vakuutuskanta. Tämän vakuutuskannan poikkeavan luonteen takia yhtiölle vahvistettiin oma LEL-vakuutuskantaa koskeva kuolevuusperuste. LEL-kannan kuolevuusperuste päivitettiin vuoden 2023 alussa.

Työkyvyttömyyseläkkeiden riskit liittyvät työkyvyttömyyseläkkeiden alkavuuteen, myönnettyjen eläkkeiden suuruuteen ja voimassa olevien työkyvyttömyyseläkkeiden päättävyyteen. Työkyvyttömyyseläke rahastoidaan eläkkeen alkaessa. Vakuutusmaksun työkyvyttömyyseläkeosan suuruus vahvistetaan vuosittain, ja sen riittävyttä seurataan säännöllisesti. Työkyvyttömyyseläkkeeseen liittyy yhtiökohtainen riski siitä, että yhtiön työkyvyttömyyseläkkeistä aiheutuva meno

poikkeaa laskuperusteissa oletetusta. Tätä riskiä kasvattaa työkyvyttömyyden alkamisen ja eläkkeen alkamisen välinen pitkä viive. Tämän takia Ilmarisessa seurataan jatkuvasti työkyvyttömyyseläkelikkeen kehitystä ja eläkkeiden alkavuutta. Työkyvyttömyyseläkkeen riskiä pyritään hallitsemaan ennaltaehkäisevällä ja tehokkaalla työkykyä ylläpitävällä toiminnalla.

Maksutappioiden osalta riskinä on saamatta jääneiden vakuutusmaksujen ennakoitua suurempi määrä. Vakuutusmaksun maksutappioosa on mitoitettu vastaamaan vakuutuskannan rakennetta, ja siinä otetaan huomioon pienempien työnantajien suurempi maksutappioriski.

Vuodesta 2023 lähtien vakuutusmaksun hoitokustannusosa on määrätynyt työeläkeyhtiökohtaisesti. TyEL:n hoitokustannusosan mahdollinen yli- tai alijäämä otetaan huomioon seuraavien vuosien hoitokustannusosaa mitoitettaessa, joten siitä ei muodostu merkittävää vakuutusteknistä riskiä.

Yhtiön vakuutuskannan rakenteeseen liittyvät riskit

Laskuperusteita valmisteltaessa vakuutusmaksu ja vastuvelka mitoitetaan yhtiöiden keskimääräisen vakuutuskannan mukaan. Lisäksi TyEL sisältää säädöksen, jonka mukaan vastuvelan laskuperusteiden osoittautuessa kaikkien eläkelaitosten osalta riittämättömiksi perusteiden

muuttamisesta aiheutuva vastuuelan kasvu ka-
tetaan tavalla, joka ei muodosta riskiä yksittäi-
selle eläkelaitokselle. Laskuperuste voi kuitenkin
olla riittämätön myös yksittäisen eläkevakuutus-
yhtiön osalta. Omalla vastuulla olevan vakuutus-
liikkeen riskinä on näin ollen vakuutuskannan ra-
kenteen poikkeaminen alan keskimääräisestä
epäedulliseen suuntaan.

Vanhuuseläkeliiikkeeseen liittyvä riski on, että
yhtiön vakuutuskannan keskimääräinen elinaika
ja siten eläkkeellä oloaika on muita yhtiöitä pi-
dempi. Toimialojen välillä olevat erot on Ilmari-
sessa valtaosin neutraloitu erillisen LEL-kuole-
vuusperusteen kautta. Työeläkeyhtiöt toimivat
pääsääntöisesti valtakunnallisesti, jolloin erot eri
alueiden elinajoissa tasoittuvat. Vanhuuseläke-
liikkeessä satunnaisheilahtelut ovat vakuutus-
kannan tasolla yleensä pieniä, mutta koronavi-
rusepidemian aikana satunnaisheilahtelu kasvoi.

Työkyvyttömyyseläkeliikkeen alkavuudessa
voi olla systemaattisia yhtiökohtaisia eroja esi-
merkiksi silloin, jos yhtiön toiminta rajautuu
maantieteellisesti suppealle alueelle tai jos va-
kuutuskannan toimialajakauma poikkeaa keski-
määräisestä.

Työeläkevakuutuksessa laki kieltää vastuuva-
linnan käytön riskienhallintakeinona. Työeläke-
vakuutusyhtiön on siis myönnettävä vakuutus
vakuuttamisvelvolliselle yritykselle. Tällä on vai-
kutusta erityisesti maksutappioriskin hallintaan.

Jos yksittäisen työeläkevakuutusyhtiön vakuu-
tusliikkeen tulos on systemaattisesti muita hei-
kompi, pienentää ero yhtiön vakavaraisuuspää-
omaa ja asiakashyvityksiä muihin verrattuna.
Yhtiöiden vakuutuskannat poikkeavat toisistaan
jonkin verran esimerkiksi vakuutettujen ikä- sekä
vakuutuksenottajien kokoluokka- ja toimialaja-
kaumien osalta. Ilmarisen vakuutusriski muodos-
tuu lähinnä Ilmarisen omalla vastuulla olevan va-
kuutuskannan poikkeamasta keskimääräisestä.
Riskiä pienentää Ilmariselle vahvistettu erillinen
LEL-kuolevuusperuste.

Vakuutusliikkeen riskejä seurataan säännölli-
sesti arvioimalla vuoden aikana vakuutusliikkeen
tuloksen kehittymistä. Tämän lisäksi Ilmarisen
vakuutuskannan osalta laaditaan erilaisia va-
kuutusteknisiä analyysejä ja tilastoja, joiden
perusteella saadaan tarkempaa tietoa vakuu-
tuskannan muutoksista ja vakuutusliikkeeseen
kohdistuvista riskeistä, sekä voidaan porautua
tarkemmin mahdollisiin poikkeavuuksiin.

Vastuuvelkaan sisältyy myös lisävakuutus-
vastuu, joka koostuu osittamattomasta ja osite-
tusta lisävakuutusvastuusta sekä osaketuotto-
sidonnaisesta lisävakuutusvastuusta. Ositta-
maton lisävakuutusvastuu karttuu tai purkau-
tuu vuosittain tilinpäätöksessä kirjanpidon mu-
kaisella sijoitustoiminnan tuloksella, joka saa-
daan vähentämällä kirjanpidon mukaisista net-
totuotoista vastuuelan tuottovaatimus. Lisäksi

vakuutusliikkeen tulos siirretään osittamatto-
maan lisävakuutusvastuuseen. Osittamaton lisä-
vakuutusvastuu luetaan osaksi vakavaraisuus-
pääomaa. Ositettu lisävakuutusvastuu sisältää
tilinpäätöksessä seuraavana vuonna vakuutus-
maksun alennuksina annettavat asiakashyvityk-
set.

Ilmarisen vastuuelan rakenne tilinpäätöksessä
oli seuraava:

Vastuuvelan rakenne tilinpäätöksessä

	Tilinpäätös 31.12.2024		Tilinpäätös 31.12.2023	
	milj. e	%	milj. e	%
Vastaisten eläkkeiden vastuu	24 102	48	23 565	48
Alkaneiden eläkkeiden vastuu	24 679	49	24 201	49
Osittamaton lisävakuutusvastuu	96	0	1 157	2
Ositettu lisävakuutusvastuu	140	0	123	0
Osaketuottosidonnainen lisävakuutusvastuu	1 395	3	-19	0
TyEL-vakuutus yhteensä	50 412	100	49 028	100
Muu kuin TyEL-vakuutuksen vastuuelka	230	0	239	0
Vastuuvelka yhteensä	50 642	100	49 267	100

Liiketoimintariskit ja niiden hallinta

Liiketoimintariskit syntyvät esimerkiksi kilpailusta
sekä yhtiön sisäisistä tai toimialaan ja eläkejär-
jestelmään kohdistuvista muutostekijöistä. Liike-
toimintariskit voivat realisoitua esimerkiksi stra-
tegien valintojen seurauksena tai hitaasta rea-
goinnista toimintaympäristössä tapahtuviin muu-
toksiin. Liiketoimintariskit voivat toteutuessaan
vaikuttaa pitkän tähtäimen liiketoimintatavoittei-
den saavuttamiseen.

Ilmarisen liiketoimintariskejä tunnistetaan
osana toiminnan suunnittelua, toimintaympäris-
tön analyysejä ja strategiaprosessia. Toimiva ja
ylin johto käyvät läpi yhtiön keskeiset liiketo-
iminta- ja strategiset riskit säännöllisen

riskiraportoinnin, toiminnan suunnittelun sekä riski- ja vakavaraisuusarvion käsittelyn yhteydessä. Ilmarisen liiketoimintalinjoilla ja tukitoiminnoissa liiketoimintariskien seuranta on osa normaalia johtamista.

Operatiiviset riskit ja niiden hallinta

Operatiivisia riskejä liittyy kaikkeen toimintaan, eikä niiltä voida koskaan täysin suojautua. Näitä riskejä pyritään rajoittamaan taloudellisesti järkevin keinoin. Operatiiviset riskit sisältävät myös oikeudelliset riskit sekä säännösten ja eettisten periaatteiden noudattamiseen liittyvät compliance-riskit.

Pääosaa operatiiviseen toimintaan liittyvistä riskeistä hallitaan liiketoimintayksiköiden normaalin sisäisen valvonnan ja toiminnan johtamisen osana. Tästä vastaa kunkin yksikön esihenkilö. Tavoitteena on, että yksiköiden toiminta on huolellista, laadukasta, taloudellista ja tehokasta. Merkittävien operatiivisten riskien hallinnasta on huolehdittu muun muassa henkilöstön osaamisen varmistamisella sekä erilaisilla tietotekniikkaan ja toimintatapoihin liittyvillä keinoilla, kuten varajärjestelmillä ja varatietoliikenneyhteyksillä, prosessien dokumentoinnilla, vertailutietojen käytöllä sekä seurantamenettelyillä. Ilmarisen merkittävimpien liiketoimintaprosessien riskienhallinnan toimivuutta varmennetaan säännöllisillä jatkuvuusharjoituksilla.

Operatiivisten riskien hallinnan keskeinen osa on riskien kartoittaminen. Tämä pitää sisällään sekä riskien tunnistamisen ja arvioinnin että kontrolli- ja hallintatoimenpiteiden riittävyyden varmistamisen. Ilmarisen toiminnot kartoittavat omaan toimintaansa liittyvät operatiiviset riskit kerran vuodessa toiminnan suunnittelun yhteydessä sekä lisäksi merkittävien toiminnan muutosten yhteydessä vakioidulla mallilla. Prosessi- ja tietotekniikkariskit muodostavat keskeiset riskialueet Ilmarisen toiminnassa. Yhtiön perustetävän hoitamisen kannalta vahingollisimpia operatiivisia riskejä ovat virheet ja häiriöt, jotka toteutuessaan vaarantaisivat eläkkeiden oikeellisuuden tai oikea-aikaisen maksamisen. Riskien kartoittamisen lisäksi Ilmarisen prosesseista ja toiminnoista ylläpidetään säännöllisesti päivitetävää liiketoiminnan vaikutusanalyysia, jossa tunnistetaan toiminnan kannalta kriittisimmät tehtävät, tietojärjestelmät, kumppanit sekä avainhenkilöt.

Ilmarisen hallituksen vahvistamien riskienhallintajärjestelmän toimintaperiaatteiden mukaisesti kaikki Ilmarisen liiketoimintalinjat ja tukitoiminnot raportoivat toimintaansa liittyvistä riskitapahtumista eli toteutuneista operatiivisista riskeistä ja läheltä piti -tilanteista. Riskitapahtumat kirjataan Ilmarisessa yhdenmukaisella mallilla operatiivisten riskien seuranta- ja raportointijärjestelmään, joka mahdollistaa muun muassa

ajantasaisen operatiivisia riskejä koskevan tiedon ja toimenpiteiden seurannan sekä hyödyntämisen toiminnan suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Ilmarisella on lakisääteinen varautumisvelvoite, mikä edellyttää yhtiöltä varautumista toiminnan vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin. Varautumisen tarkoituksena on varmistaa yhtiön liiketoiminnan jatkuminen erityyppisissä häiriötilanteissa ja -olosuhteissa ja rajoittaa näiden aiheuttamia haittavaikutuksia. Ilmarisessa on laadittu toiminnan jatkuvuutta varmistavat ja häiriötilanteiden toimintaa ohjaavat suunnitelmat, joiden ajantasaisuutta seurataan ja ylläpidetään vuosittain. Merkittävä osa jatkuvuudenhallintaa ovat säännöllisesti järjestettävät jatkuvuusharjoitukset, joilla pyritään varmistamaan kriittisimpien prosessien toimivuus häiriötilanteissa. Harjoituksissa tehtyjen havaintojen avulla kehitetään samalla jatkuvuussuunnitelmien sisältöä sekä häiriöhallinnan toimenpiteitä.

Hallituksen ehdotus voiton käytöstä

Emoyhtiön jakokelpoinen vapaa oma pääoma tilinpäätöksessä 31.12.2024 on 206 251 766,99 euroa, josta tilikauden voitto on 10 628 758,26 euroa.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokous päättäisi varata hallituksen käyttöön tilikauden voitosta enintään 50 000,00 euroa jaettavaksi yleishyödyllisinä tai vastaavina lahjoituksina, sekä valtuuttaisi hallituksen päättämään lahjoitusten saajista, käyttötarkoituksista sekä muista lahjoitusten ehdoista. Valtuutus on voimassa vuoden 2026 varsinaiseen yhtiökokoukseen saakka, ja valtuutuksen päättyessä mahdollisesti käyttämättä olevat lahjoitusvarat siirrettäisiin varmuusrahastoon.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että muu osuus tilikauden voitosta eli 10 578 758,26 euroa siirrettäisiin varmuusrahastoon.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

Helsingissä 13. päivänä helmikuuta 2025

Pasi Laine, puheenjohtaja

Minna Ahtiainen

Jarkko Eloranta

Tomi Hyryläinen

Jyri Häkämies

Pia Kalsta

Tero Kiviniemi

Leena Laitinen

Hannakaisa Länsisalmi

Jyrki Ojanen

Seppo Parvi

Samu Salo

Jouko Pölönen, toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 24. päivänä helmikuuta 2025

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Juha-Pekka Mylén
KHT

Tilintarkastuskertomus

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen (y-tunnus 0107638-1) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2024. Tilinpäätös sisältää sekä konsernin että emoyhtiön taaseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton tarkastus- ja riskienhallintavaliokunnalle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin

kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täytäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 5.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen,

ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit

Olemme alla kuvanneet arvioimme merkittävimmistä olennaisen virheellisyyden riskeistä, mukaan lukien väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riskeistä, sekä esittäneet yhteenvedon siitä, miten olemme toimineet näiden riskien johdosta.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolloja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit**Sijoitusten arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, emoyhtiön liitetiedot 6–12, 20, 27–28 ja 32)**

- Sijoitukset Ilmarisen taseessa ovat 50,3 mrd. €, muodostaen taseen varoista merkittävimmän erän.
- Tunnuslukujen laskennassa käytettävät sijoitukset käyvin arvoin olivat 63,3 mrd. €.
- Johdannaisia käytetään sekä suojaamistarkoitukseen että sijoitustoiminnan riskitason muuttamiseen. Johdannaisten käypä arvo 31.12.2024 oli 63,4 milj. € (alla olevat kohde-etuudet yhteensä nettomääräisesti 35,5 mrd. €).
- Sijoitukset arvostetaan tilinpäätöksessä pääsääntöisesti hankintameno- tai, kuten kiinteistöt, suunnitelman mukaisin poistoin vähennettyyn arvoon tai edellä mainittuja alempana käypään arvoon.
- Omaisuuserien käyvät arvot perustuvat joko markkinanoteerauksiin tai käypien arvojen yleisten periaatteiden mukaisesti määrittämiseen liittyvä harkinnanvaraisuutta erityisesti niiden omaisuuserien ja instrumenttien osalta, joiden markkina-arvoa ei saada julkisista markkinanoteerauksista. Pääomarahastojen ja kiinteistösijoitusten arvostukseen voi lisäksi liittyä aikaviivettä.

Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta

- Olemme arvioineet Ilmarisen soveltamien tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja arvostusmenetelmien asianmukaisuutta.
- Olemme testanneet arvopapereiden, johdannaisten ja kiinteistöomaisuuden kirjaamiseen ja arvostusprosessiin liittyviä sisäisiä kontroleja.
- Tarkastuksen yhteydessä olemme myös verranneet sijoitusten arvostuksessa käytettyjä käypiä arvoja ulkopuolisiin hintanoteerauksiin ja muiden sovellettujen arvostusmenetelmien antamiin tuloksiin sekä arvioineet yhtiön omien arvostusmenettelyjen asianmukaisuutta.
- Olemme arvioineet kiinteistösijoitusten ja muiden noteeraamattomien sijoitusten arvostusprosessia sekä ulkopuolisten arvioiden hankkimista ja soveltamista. Tarkastuksessa on käytetty apuna KPMG:n kiinteistöjen arvonmäärityksen asiantuntijoita.
- Johdannaisia tarkastettiin vertaamalla positiota ulkopuolisten säilyttäjä vahvistuksiin sekä markkinoiden hintanoteerauksiin. Lisäksi olemme verranneet pistokokein johdannaisten käypiä arvoja verrokkidatalla laskettuihin arvoihin.

Merkittävimmät arvioidut olennaisen virheellisyyden riskit**Sijoitusten arvostus (tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, emoyhtiön liitetiedot 6–12, 20, 27–28 ja 32)**

- Sijoitusten arvostus on määritelty tilintarkastuksen kannalta keskeiseksi seikaksi, koska sijoitukset ovat huomattava erä Ilmarisen taseessa ja niiden käyvillä arvoilla on merkittävä vaikutus yhtiön vakavaraisuusasemaan.

Kuinka olemme toimineet näiden riskien johdosta

- Lisäksi olemme arvioineet sijoituksia koskevien liitetietojen oikeellisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvisissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa

olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnitella ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa,

väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota

epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esittäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Suunnitella ja suoritamme konsernin tilintarkastuksen hankkiaksemme konsernitiilinpäätöstä koskevan tilintarkastuslausunnon laatimisen perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintayksiköjä koskevasta taloudellisesta informaatiosta. Vastaamme konsernin tilintarkastusta varten suoritettavan tilintarkastustyön ohjauksesta, valvonnasta ja läpikäynnistä. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 27.3.2018 alkaen yhtäjaksoisesti 7 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä.

Velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä lukuun ottamatta niitä kestävyysraporttia koskevia tietoja, joista säädetään kirjanpitolain 7 luvussa ja kestävyysraportointistandardeissa.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu noudattaen siihen sovellettavia säännöksiä. Lausuntomme eivät kata niitä kestävyysraporttia koskevia tietoja, joista säädetään kirjanpitolain 7 luvussa ja kestävyysraportointistandardeissa.

Jos teemme suorittamamme työn perusteella johtopäätöksen, että toimintakertomuksessa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 24. helmikuuta 2025

KPMG OY AB

Juha-Pekka Mylén
KHT

Kestävyyseraportin varmennuskertomus

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen yhtiökokoukselle

Olemme suorittaneet rajoitetun varmuuden antavan toimeksiannon, jonka kohteena on Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen (y-tunnus 0107638-1) toimintakertomukseen sisältyvä kirjanpitolain 7 luvun mukainen konsernin kestävyysraportti tilikaudelta 1.1.-31.12.2024.

Lausunto

Suorittamiemme toimenpiteiden ja hankkimamme evidenssin perusteella tietoomme ei ole tullut seikkaa, joka antaisi meille syyn uskoa, että konsernin kestävyysraportissa ei ole kaikilta olennaisilta osiltaan noudatettu

- 1) kirjanpitolain 7 luvussa säädettyjä vaatimuksia ja kestävyysraportointistandardeja (ESRS);
- 2) kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 artiklassa 8 säädettyjä vaatimuksia (EU-taksonomia).

Edellä kohta 1 käsittää myös prosessin, jolla Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen on

yksilöinyt tiedot kestävyysraportointistandardien mukaista raportointia varten (kaksinkertainen olennaisuusanalyysi), sekä tietojen merkitsemisen kirjanpitolain 7 luvun 22 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Lausuntomme ei kata kirjanpitolain 7 luvun 22 § 1 mom. 2 kohdan mukaista konsernin kestävyysraportin merkitsemistä digitaalisilla XBRL-kestävyystunnisteilla, koska kestävyysraportointiyriyten ei ole ollut mahdollista noudattaa kyseistä säännöstä ESEF-asetuksen tai muun Euroopan unionin lainsäädännön puuttumisen vuoksi.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet konsernin kestävyysraportin varmentamisen rajoitetun varmuuden antavana toimeksiantona noudattaen Suomessa noudatettavaa hyvää varmennustapaa ja kansainvälistä varmennustoimeksiantostandardia ISAE 3000 (uudistettu) ”*Muut varmennustoimeksiannot kuin mennyttä aikaa koskevaan taloudelliseen informaatioon kohdistuva tilintarkastus tai yleisluontoinen tarkastus*”.

Tämän standardin mukaisia velvollisuuksiimme kuvataan tarkemmin kohdassa *Konsernin kestävyystarkastajan velvollisuudet*.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä.

Muu seikka

Haluamme kiinnittää huomiota siihen, että Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen kirjanpitolain 7 luvun mukainen konsernin kestävyysraportti on laadittu ja varmennettu ensimmäistä kertaa tilikaudelta 1.1.-31.12.2024. Lausuntomme ei kata konsernin kestävyysraportissa esitettyjä vertailutietoja. Lausuntoamme ei ole mukautettu tämän seikan osalta.

Konsernikestävyystarkastajan riippumattomuus ja laadunhallinta

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme toimeksiantoa ja olemme täytäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Konsernikestävyystarkastaja soveltaa kansainvälistä laadunhallintastandardia ISQM 1, jonka mukaan kestävyystarkastusyhteisön on suunniteltava, otettava käyttöön ja pidettävä toiminnassa laadunhallintajärjestelmä, mukaan

lukien eettisten vaatimusten, ammatillisten standardien sekä sovellettavien säädöksiin ja määräyksiin perustuvien vaatimusten noudattamista koskevat toimintaperiaatteet tai menettelytavat.

Hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarisen hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat:

- konsernin kestävyysraportista sekä sen laadimisesta ja esittämisestä kirjanpitolain 7 luvussa säädetyn mukaisesti, mukaan lukien kestävyysraportointistandardeissa määritelty prosessi, jolla on yksilöity tiedot kestävyysraportointistandardien mukaista raportointia varten ja tietojen merkitseminen kirjanpitolain 7 luvun 22 § :ssä tarkoitetulla tavalla, sekä
- siitä, että konsernin kestävyysraportissa on noudatettu kestävä sijoittamista helpottavasta kehyksestä ja asetuksen (EU) 2019/2088 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2020/852 artiklassa 8 säädettyjä vaatimuksia;
- sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia konsernin kestävyysraportin, jossa ei ole

väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Luontaiset rajoitukset kestävyysraportin laatimisessa

Kestävyysraportin laatiminen edellyttää yhtiöltä olennaisuusarviointia relevanttien raportoitavien seikkojen tunnistamiseksi. Tähän sisältyy merkittävästi johdon harkintaa ja valintoja. Kestävyysraportoinnille on myös luonteenomaista, että tämännäntyyppisten tietojen raportointiin liittyy estimaatteja ja olettamuksia sekä mittaus- ja arviointiepävarmuutta. Lisäksi raportoidessaan tulevaisuuteen suuntautuvia tietoja yhtiön on esitettävä mahdollisia tulevaisuuden tapahtumia koskevat oletukset ja kerrottava yhtiön mahdollisista tulevista toimista näihin tapahtumiin liittyen. Todellinen lopputulos saattaa olla erilainen, koska ennustetut tapahtumat eivät aina toteudu odotetulla tavalla.

Konsernikestävyystarkastajan velvollisuudet

Velvollisuutemme on suorittaa varmennustoimeksianto saadaksemme rajoitetun varmuuden siitä, onko konsernin kestävyysraportissa väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa rajoitetun varmuuden

antava varmennuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan päätöksiin, joita käyttäjät tekevät konsernin kestävyysraportin perusteella.

Kansainvälisen varmennustoimeksiantostandardin ISAE 3000 (uudistettu) noudattamiseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko toimeksiannon ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat konsernin kestävyysraportin olennaisen virheellisyyden riskit, ja muodostamme käsityksen toimeksiannon kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset varmennustoimenpiteet, mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia varmennustoimenpiteitä hankkiaksemme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa evidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä

johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

Kuvaus suoritetuista toimenpiteistä

Rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa suoritettavat toimenpiteet poikkeavat luonteeltaan ja ajoitukseltaan kohtuullisen varmuuden antavan toimeksiannon toimenpiteistä, ja ovat niitä suppeampia. Valittavien varmennustoimenpiteiden luonne, ajoitus ja laajuus perustuvat ammatilliseen harkintaan sisältäen arvioinnin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvasta olennaisen virheellisyyden riskistä. Tämän vuoksi rajoitetun varmuuden antavassa toimeksiannossa saatava varmuuden taso on huomattavasti alempi kuin varmuus, joka saataisiin suorittamalla kohtuullisen varmuuden antava toimeksianto.

Toimenpiteemme sisälsivät mm. seuraavaa:

- Haastattelimme yhtiön johtoa sekä kestävyystietojen laadimisesta ja kokoamisesta vastaavia henkilöitä.
- Perehdyimme kestävyystietojen keräämiseen ja yhdistelemiseen liittyviin keskeisiin prosesseihin haastatteluin.
- Tutustuimme kestävyysraportilla esitettyjen tietojen kannalta olennaisiin sisäisiin ohjeistuksiin ja toimintaperiaatteisiin.
- Perehdyimme yhtiön laatimaan taustadokumentaatioon ja asiakirjoihin soveltuvin osin ja arvioimme tukevatko ne kestävyysraporttiin sisältyvää informaatiota.
- Kaksinkertaisen olennaisuuden määrittämisestä koskevan prosessin osalta haastattelimme prosessista vastaavia henkilöitä ja perehdyimme kaksinkertaisesta olennaisuusarvioinnista laadittuun prosessikuvaukseen ja muuhun dokumentaatioon ja tausta-aineistoon.
- EU-taksonomiatietojen osalta haastattelimme yhtiön johtoa ja taksonomiatietojen raportoinnin kannalta avainasemassa olevia henkilöitä selvittääksemme miten taksonomiakelpoiset toiminnot on tunnistettu, hankimme haastatteluja tukevaa evidenssiä ja täsmäytimme raportoidut EU-

taksonomiatiedot taustalaskemiin ja soveltuvin osin kirjanpitoon.

- Arvioimme ESRS-kestävyyseraportointistandardien raportointia koskevien periaatteiden soveltamista kestävyystietojen esittämisessä.

Helsingissä 24. helmikuuta 2025

KPMG OY AB
Kestävyyseraportin varmennuskertomus

Juha-Pekka Mylén
KRT